

An abstract graphic in shades of green. It features a network of dotted lines connecting various circles of different sizes. Some circles are larger and have a double-ring effect, while others are smaller. The lines and circles are scattered across the page, with a higher concentration on the left side, creating a sense of movement and interconnectedness.

De RVA in 2015

Volume 2:
indicatoren van de arbeidsmarkt
en evolutie van de uitkeringen

Woord vooraf

De vergoede werkloosheid daalde aanzienlijk in 2015

Voor het tweede jaar op rij kende België een gematigde groei van 1,4% in 2015, na een groei van 1,3% in 2014.

Volgens de Nationale Bank is de werkgelegenheid toegenomen met 37 500 eenheden als jaargemiddelde voor 2015.

De vergoede werkloosheid daalde aanzienlijk in 2015.

En bij de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

Het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) geteld door de RVA is, nadat het in 2014 ongeveer gelijk is gebleven, aanzienlijk afgenomen in 2015. Het ging om een maandelijks gemiddelde van 417 432 eenheden, dit is 9% minder dan in 2014 (- 41 210).

Die evolutie is echter sterk beïnvloed door twee reglementaire wijzigingen:

- de eerste deed het aantal UVW-WZ afnemen. Het gaat om de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen tot 3 jaar of tot 3 jaar vanaf de leeftijd van 30 jaar naargelang van de gezinscategorie. Die reglementaire wijziging dateert van eind 2011 maar had pas effect vanaf 1 januari 2015. In 2015 zijn 29 155 werklozen die een in-

schakelingsuitkering ontvingen in de loop van de voorgaande maanden aan het einde van hun recht gekomen. In jaarlijks gemiddelde gaat het om 23 394 personen. Een aantal werklozen aan het einde van hun rechten is echter uit de werkloosheid uitgestroomd om andere redenen, met name tewerkstelling. Dat betekent dat een goeie helft van de daling van de werkloosheid tussen 2014 en 2015 rechtstreeks toe te schrijven is aan die reglementaire wijziging. Er dient ook aan herinnerd dat die nieuwe maatregel van structurele aard is en elke maand tot een aantal bijkomende gevallen van einde recht zal leiden;

- de tweede deed daarentegen het aantal UVW-WZ toenemen. Immers, de leeftijd vanaf wanneer werklozen een vrijstelling kunnen aanvragen van inschrijving als werkzoekende, is opgetrokken van 58 naar 60 jaar op 1 januari 2013 en vanaf 1 januari 2015 werden voor nieuwe intreders van 60 jaar of ouder nog bijkomende beperkingen toegevoegd aan de mogelijkheid om die vrijstelling aan te vragen. In vergelijking met 2014 is het aantal UVW-WZ van 59 of 60 jaar zo met 8 644 eenheden toegenomen. Zonder die reglementaire wijziging zou de daling van het aantal UVW-WZ ongeveer 20% groter geweest zijn.

De hiernavolgende vaststellingen dienen dan ook te worden geïnterpreteerd in het licht van die reglementaire wijzigingen.

Het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) is in de drie gewesten afgenomen, namelijk - 4,3% in Vlaanderen, - 12,5% in Wallonië en - 10,7% in Brussel. Omwille van het feit dat het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verhoudingsgewijs meer gerechtigden op een inschakelingsuitkering tellen, in het bijzonder met een lange werkloosheidsduur, dan het Vlaams Gewest, is de daling dan ook het sterkst in die twee gewesten. Ze hebben wel nog steeds gevoelig hogere werkloosheidsgraden.

Het aantal UVW-WZ daalde bij de mannen (- 7,6%) en nog meer bij de vrouwen (- 10,7%).

Er valt een sterke daling te noteren bij de jongeren (- 18,7% bij de < 25-jarigen) en een aanzienlijke daling in de leeftijdsklasse van 25-49 jaar (- 11,7%). Bij de 50-plussers is er daarentegen een zeer lichte stijging van 0,7% die voortvloeit uit de genoemde reglementaire wijziging (het optrekken van de leef-

tijd voor vrijstelling van inschrijving als werkzoekende). Die stijging heeft immers bijna uitsluitend betrekking op de 59- en 60-jarigen.

De werkloosheid van korte duur (< 1 jaar) daalde met 11,6%, de werkloosheid van middellange duur (1 tot 2 jaar) nam af met 10,3% en de werkloosheid van lange duur (2 jaar of langer) daalde met 6,2%.

Volgens studieniveau nam de werkloosheid met 4% af bij de houders van een diploma van het hoger onderwijs. De daling is veel sterker bij de houders van een diploma van het secundair onderwijs (- 9,7%) en bij de laaggeschoolden (- 10,2%).

Rekening houdend met de genoemde reglementaire wijzigingen daalde het aantal UVW-WZ met een werkloosheidsuitkering (met inbegrip van een bedrijfstoeslag) met 2,4%, terwijl het aantal UVW-WZ met een inschakelingsuitkering (d.i. op basis van hun studies) daalde met 35,7%. Die daling van de inschakelingsuitkeringen doet zich reeds voor sinds 2008, maar is groter geworden sinds de hervorming van de wachttijd naar de beroepsinschakelingstijd en de verlenging met 3 maanden in 2012. Ze is nog versterkt in 2013 als gevolg van een procedure van opvolging van het actievare zoekgedrag naar werk voor de gerechtigden op een inschakelingsuitkering en in 2014 ten gevolge van de invoering van een dergelijke procedure voor de jongeren in hun inschakelingstijd. De beperking van het recht op een inschakelingsuitkering heeft, zoals reeds vermeld, de uitstroom uit de werkloosheid in 2015 sterk beïnvloed, direct en ongetwijfeld ook indirect. Ten slotte, zelfs als het effect van die maatregelen nog heel beperkt lijkt, zijn de toelatingsvoorwaarden met betrekking tot het stelsel van de inschakelingsuitkering in 2015 versterkt door het invoeren van een diplomaverrekte voor jongeren onder de 21 jaar en door het verlagen van 30 naar 25 jaar van de leeftijdsgrens voor het indienen van een uitkeringsaanvraag.

Volgens Eurostat bedraagt de geharmoniseerde werkloosheidsgraad in 2015 voor België 8,3% (- 0,2 procentpunt t.o.v. 2014).

En bij de niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

Het aantal vrijgestelde oudere werklozen en het aantal vrijgestelde werklozen met een bedrijfstoeslag (voorheen brugpensioen) is nog afgenomen in 2015 (met respectievelijk - 15,9% en - 6,0%). De

evolutie in die groepen wordt beïnvloed door de minder talrijke intredes als gevolg van een striktere reglementering en door een omvangrijkere uitstroom naar het pensioenstelsel omwille van de vergrijzing van de bevolking. Het aantal werklozen met een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende om sociale of familiale redenen is ook sterk afgenomen (2 026 gerechtigden in 2015 tegenover 6 908 in 2014), aangezien die vrijstelling vanaf 2015 nog slechts voor mantelzorgers toegankelijk is.

Het totale aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (met of zonder bedrijfstoelag), werkzoekenden en niet-werkzoekenden samen, is gedaald met 9,9% (- 62 459). Dat aantal bedraagt momenteel 570 902 eenheden, wat het laagste cijfer is sinds 24 jaar (1992).

En bij de tijdelijk werklozen

Het aantal dagen tijdelijke werkloosheid daalde met 10,1% in 2015. De tijdelijke werkloosheid wegens werkgebrek om economische redenen, die het best de evolutie van de conjunctuur weerspiegelt, daalde ook en wel nog forser (- 17,9%). Het totale aantal dagen tijdelijke werkloosheid ligt zo lager dan op zijn minimumpeil van 2007, d.i. voor de crisis. Dat is ook het geval voor het aantal werknemers in budgettaire eenheden uitgedrukt (stemt min of meer overeen met voltijds equivalenten), dat 27 563 eenheden bedroeg.

En wat de activeringsmaatregelen betreft

Het merendeel van de activeringsmaatregelen is sinds 1 juli 2014 juridisch overgedragen aan de gewesten. De RVA bleef in 2015 echter het budgettaire en operationeel beheer verzekeren.

Het aantal werknemers dat een vorm van activering van de werkloosheidsuitkering genoot, daalde licht (- 1,2%).

Sommige maatregelen blijven echter in aantal toenemen. Dat is het geval voor de belangrijke activeringsmaatregel die de indienstneming ondersteunt van werkzoekenden die jonger zijn dan 30 jaar, die laaggeschoold zijn en die minstens 6 maanden werkloos zijn. In 2015 zijn 14 804 jongeren aangeworven in het kader van dat plan, dat voorziet in een sterke vermindering van de tewerkstellingskosten (1 000 euro per maand gedurende 3 jaar per

aanwerving). Het gemiddelde aantal werknemers vergoed binnen dat stelsel kent in 2015 een toename van 73,9%. Anderzijds werden in 2015 4 223 jongeren aangeworven in het kader van de instaptages (+ 35,3%).

Het Activaplan van zijn kant bleef de aanwerving ondersteunen van langdurig werklozen (gemiddeld 25 853 betalingen per maand) en van werklozen met een verminderde arbeidsgeschiktheid (gemiddeld 1 491 betalingen per maand).

Het aantal deeltijdse werknemers dat een inkomensgarantie-uitkering geniet (44 716) nam daarentegen met 12,5% af onder invloed van striktere toelatingsvoorwaarden en een striktere berekeningswijze van de uitkering.

Meer dan 300 000 werknemers in loopbaanonderbreking of tijdskrediet

Gemiddeld ontvingen 288 107 werknemers onderbrekingsuitkeringen in 2015, d.i. een stijging van 4,3% in vergelijking met 2014. De toename is sterker voor het tijdskrediet, dat van toepassing is in de privésector (+ 6,5%), dan voor de loopbaanonderbreking, die geldt in de openbare sector (+ 2,8%). In de beide gevallen zijn het vooral de verminderingen van de werktijd met 1/5 die een toename vertonen. Na verschillende jaren van aanzienlijke groei krimpt de toename (+1,5%) bij de thematische verloven (ouderschapsverlof, verlof voor medische bijstand en verlof voor palliatieve zorgen).

Die stijgingen resulteren uit een anticipatief effect door de hervormingen die striktere toelatingsvoorwaarden oplegden of aankondigden op het vlak van tijdskrediet en loopbaanonderbreking, met inbegrip van de eindeloopbaanstelsels. Zo was er een toestroom van aanvragen in de loop van de laatste maanden van 2014 en de eerste maanden van 2015.

In 2015 stellen we echter een gevoelige afname vast van de nieuwe intredes in het tijdskredietstelsel en in de eindeloopbaanstelsels.

Door de afschaffing van de uitkeringen voor het tijdskrediet zonder motief is het aantal werknemers in onderbreking zonder uitkeringen nog gestegen met 17% en bedraagt 12 520 eenheden. Zo is in 2015 de kaap gerond van 300 000 werknemers in onderbreking met of zonder uitkering.

En 125 miljoen dienstencheques

Het stelsel van de dienstencheques is sinds 1 juli 2014 juridisch geregionaliseerd. De RVA bleef echter het budgettaire en operationeel beheer verzekeren in 2015.

Het gebruik van dienstencheques, dat in 2014 voor het eerst een lichte daling kende, ging in 2015 opnieuw de hoogte in.

Zo nam het aantal terugbetaalde dienstencheques, dat in de buurt komt van de 125 miljoen, met 3,9% toe.

Het aantal actieve gebruikers steeg ook (+ 4,7%) en het gemiddelde verbruik per gebruiker, dat in 2014 gedaald was tot 119 cheques per jaar, is opnieuw gestegen naar 123 (+ 3,4%).

Het aantal aangekochte cheques in 2015 (bijna 126 miljoen) nam dan weer toe met 8,5%. De stijging bedraagt 10,3% in Vlaanderen, 4,2% in Wallonië en 8,4% in Brussel. Die omvangrijke groei ten opzichte van 2014 moet echter worden genuanceerd door het feit dat heel wat gebruikers eind 2013 meer cheques hadden besteld, rekening houdend met de prijsstijging op 1 januari 2014. De aankoop van cheques in 2014 was als gevolg daarvan geringer. De kleinere stijging voor Wallonië kan ongetwijfeld minstens voor een deel worden verklaard door de vermindering van het fiscale voordeel (belastingvermindering van 10% in plaats van 30%) op de aankoop van cheques, die door dat gewest werd beslist.

Het aantal actieve erkende ondernemingen bleef daarentegen gevoelig afnemen (- 248, d.i. - 10,9%). In 2015 bleven nog 2 030 actieve ondernemingen over tegenover 2 753 in 2012, wat meer dan een kwart minder is op drie jaar tijd. Die daling kan worden toegeschreven aan de maatregelen tot professionalisering van de sector, die werden opgelegd door de reglementering, en aan de versterkte controles.

Een hoge werkdruk

In totaal is het aantal uitkeringen onder beheer van de RVA (1 159 472) met 5,4% gedaald. Die daling van het gemiddelde aantal maandelijkse betalingen heeft daarentegen de werkdruk niet verminderd. Door het feit dat er meer flexibiliteit op de arbeidsmarkt bestaat, kennen de werknemers meer transities in hun professioneel traject, wat het aantal aanvragen om werkloosheidsuitkeringen verhoogt. Dat hogere aantal transities en dus ook uitkeringsaanvragen komt eveneens voort uit het

feit dat de ratio van de werkzoekende werklozen ten opzichte van de werklozen die zijn vrijgesteld van het zoeken naar werk elk jaar stijgt. Daarnaast werd de behandeling van de uitkeringsaanvragen veel ingewikkelder sinds het invoeren van de hervormingen met betrekking tot de degressiviteit van de werkloosheids- en inschakelingsuitkeringen. Ten slotte zijn de rechten met betrekking tot de werkloosheids- en onderbrekingsuitkeringen steeds meer gekoppeld aan voorwaarden op het vlak van de beroepsloopbaan. Daardoor wordt het, om rechten te fixeren, noodzakelijk om rekening te houden met veel langere referentieperiodes en om meer berekeningen en verificaties uit te voeren. Die verschillende factoren hebben bijvoorbeeld tot gevolg dat het aantal aanvragen om werkloosheidsuitkeringen en tot berekening van de beroepsloopbaan hoger is (+ 1,5%) dan in 2009, wat nochtans een recordjaar was op het vlak van het totale aantal uitkeringsgerechtigden. De behandeling van die aanvragen is daarenboven ingewikkelder geworden.

Globale uitgaven die op 2 jaar tijd met meer dan 1,1 miljard euro zijn gedaald

De gemiddelde maandelijkse werkloosheidsuitkering voor werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen bedroeg in 2015 1 028,98 euro per maand (- 1,0% ten opzichte van 2014). De gemiddelde maandelijkse inschakelingsuitkering bedroeg 693,60 euro (+ 0,8% ten opzichte van 2014). Er dient echter aan te worden herinnerd dat er in 2015 geen indexering plaatsvond. De evoluties zijn dus toe te schrijven aan de opwaardering van de uitkeringen in het kader van de welvaartsaanpassing en aan de verschuivingen binnen de populatie van de werklozen.

De uitgaven voor volledige werkloosheid daalden in 2015 met 10,1%. Uitgedrukt als ratio ten opzichte van het bbp vertegenwoordigen ze 1,18% (1,34% in 2014), wat het laagste cijfer is van de voorbije 13 jaar.

De totale uitgaven van de RVA, uitgezonderd de materies die werden overgedragen aan de gewesten, daalden met 696,3 miljoen euro (- 7,6%). Op twee jaar tijd namen de totale uitgaven van de RVA, uitgezonderd de overgedragen materies, af met 1 103 miljoen euro, d.i. - 11,5%.

In 2015 vertegenwoordigen de totale uitgaven van de RVA 2,10% van het bbp (tegenover 2,33% in 2014). Die ratio ligt hoger dan het Europese gemiddelde maar er dient aan herinnerd dat die ook uitga-

ven omvat die elders ten laste worden genomen door de stelsels voor ziekte- of invaliditeitsverzekering, de kinderbijslag of de sociale bijstand.

Die dalende evolutie is toe te schrijven aan een sinds 2 jaar gunstigere economische conjunctuur, aan de demografische evolutie en in het bijzonder aan verschillende hervormingen die de voorbije jaren werden ingevoerd. Ze werd ook versterkt door het uitblijven van een indexering in 2014 en 2015.

Het rigoureuze en uniforme beheer van de RVA inzake controle en gebruik van nieuwe technieken om de doelgerichtheid van de onderzoeken te verfijnen laat ook toe om misbruik, fraude en oneigenlijk gebruik van het systeem te beperken. Binnen dat domein lag de prioriteit de voorbije jaren op preventie en dat steeds meer in samenwerking met de uitbetalingsinstellingen.

Na een lichte daling in 2014 stegen de uitgaven voor de dienstencheques met 25 miljoen euro in 2015.

Bemoedigende vooruitzichten voor 2016

België zet nu al 10 kwartalen zijn groei voort. Die groei is gematigd maar heeft positieve gevolgen voor de arbeidsmarkt. De RVA-statistieken tonen in 2015 een daling van de tijdelijke werkloosheid, een afname van het aantal faillissementen en een daling van de volledige werkloosheid, vooral bij de jongeren. Andere indicatoren tonen een stijging van het aantal oprichtingen van ondernemingen, een toename van het aantal werkaanbiedingen, een stijging van het aantal gepresteerde uren in uitzendarbeid en een groei van het aantal tewerkstellingen.

Het Federaal Planbureau voorziet een groei van 1,2% in 2016.

Die instantie voorziet ook 29 900 extra jobs in 2016. Rekening houdend met de evolutie van de conjunctuur, de evolutie van de beroepsbevolking en het effect van de hervormingen die aan het stelsel werden aangebracht, zou het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten op basis van arbeid of studies in 2016 moeten dalen met 11 400 eenheden.

Uitdagingen die belangrijk blijven

Met een actuele tewerkstellingsgraad van 67,3% zijn we nog ver verwijderd van de doelstelling van 73,2% in 2020 die voor België werd vastgelegd in het kader van de Europese werkgelegenheidsstrategie.

Dat is niet verwonderlijk als men weet dat die doelstelling werd vastgelegd vóór de crisis en dat we sinds 2009 in België en in Europa de zwakst groeiende conjuncturele cyclus van de voorbije 60 jaar hebben gekend. Volgens de Nationale Bank is de economische bedrijvigheid bijna 10% lager dan wat we hadden kunnen verwachten op basis van de tendensen die vóór de crisis werden waargenomen.

Een vergelijking met de andere Europese landen toont aan dat er ook belangrijke structurele problemen blijven. Meer bepaald gaat de re-integratie van risicogroepen slechts traag vooruit en blijft het verschil inzake werkloosheidsgraden tussen de gewesten hoog.

Voor die twee domeinen is het belangrijk eraan te herinneren dat sinds 1 juli 2014 verschillende federale bevoegdheden met betrekking tot de werkgelegenheid juridisch werden overgedragen aan de gewesten. Het gaat daarbij met name om de dienstencheques, de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen, de activeringsmaatregelen en de controle op de actieve en passieve beschikbaarheid van werkzoekenden. Met het oog op de continuïteit bleef de RVA het merendeel van die bevoegdheden uitoefenen in 2015. De effectieve overdracht is deels uitgevoerd op 1 januari 2016 en in principe zal het andere deel worden uitgevoerd in de loop van 2016 of op 1 januari 2017. De gewesten zullen dan over alle instrumenten beschikken voor een globaler en efficiënter tewerkstellings-, en (her-)inschakelingsbeleid.

Er zijn ook andere opportuniteiten. De pensionering van talrijke werknemers uit de babyboomgeneratie verhoogt het aantal vacatures ter vervanging van hun tewerkstelling, en daarbij komen nog de jobs als gevolg van de creatie van nieuwe arbeidsplaatsen.

Dat demografische fenomeen heeft ook een gunstige invloed op de werkloosheidsstatistieken en -uitgaven door een grotere uitstroom van werklozen naar het pensioenstelsel (ook al is die tussen 2000 en 2010 afgeremd door de verhoging van de pensioenleeftijd voor vrouwen naar 65 jaar en door minder talrijke cohortes van personen geboren tijdens de oorlog van '40-'45).

Maar de daling van de vergoede werkloosheid laat zich niet alleen verklaren door de demografische evolutie. De actieve bevolking en de bevolking op beroepsleeftijd blijven immers toenemen, zij het minder uitgesproken. Bovendien wordt de geringere groei van die bevolkingen gecompenseerd door de

sterke stijging sinds 2012 van de gedetacheerde werknemers die arbeidsplaatsen invullen in België zonder er te zijn geregistreerd bij de sociale zekerheid.

De evolutie van de werkloosheid wordt ook sterk beïnvloed door een actief arbeidsmarktbeleid en door hervormingen van de werkloosheidsverzekering. Belangrijke maatregelen en structurele hervormingen zijn sinds het begin van de jaren 2000 uitgevoerd en werden de laatste jaren nog versterkt: dienstencheques, opvolgings- en begeleidingsplan voor werkzoekenden, maatregelen om de werkloosheidsuitkering te activeren bij jongeren en langdurig werklozen, geleidelijke restricties voor de stelsels om vervroegd uit te treden uit de arbeidsmarkt, verschillende hervormingen van de stelsels van de wachtuitkering en daarna de inschakelingsuitkering, degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen ... Het merendeel van die maatregelen heeft effecten op lange termijn. De daling van de vergoede werkloosheid is sterker in de groepen die betrokken zijn bij die hervormingen: jongeren, vrouwen, langdurig werklozen jonger dan 50 jaar, gerechtigden op inschakelingsuitkeringen, oudere werklozen met of zonder bedrijfstoelage ... Sommigen behielden hun tewerkstelling of vonden een nieuwe baan. Anderen gingen echter over naar andere stelsels of hebben zich teruggetrokken van de arbeidsmarkt.

Het is dus nodig om de ontwikkeling van duurzame en kwaliteitsvolle arbeid te promoten en erover te waken dat de werklozen daar de vruchten kunnen van plukken.

Belangrijke nieuwe hervormingen werden gelanceerd in 2015, met name om de arbeidskosten te verminderen, werkgelegenheidsvallen te beperken en loopbanen te verlengen. Het doel bestaat erin werkgelegenheid te creëren, de arbeidsmarkt te dynamiseren en de evolutie van de uitgaven te beheersen. Het Federaal Planbureau en de Nationale Bank zijn de mening toegedaan dat die maatregelen, waarvan de effecten geleidelijk zijn, de werkgelegenheid in gunstige zin zullen blijven doen evolueren.

De Administrateur-generaal

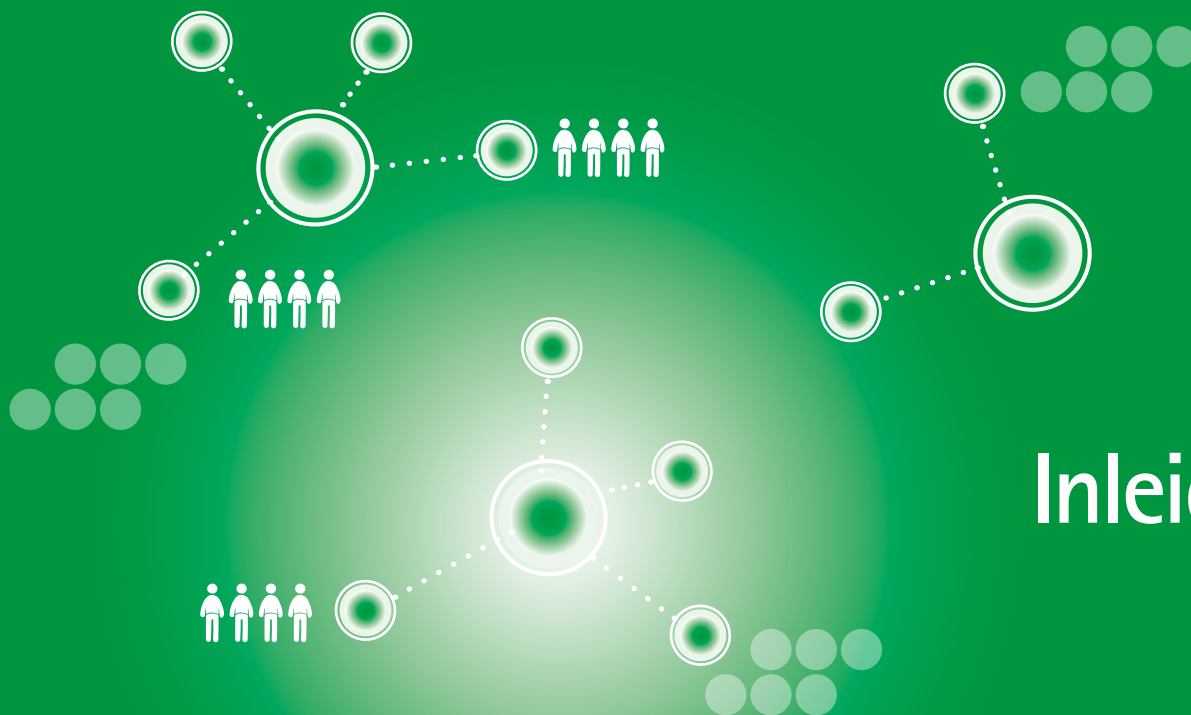

Georges Carlens

Inhoudstafel

Woord vooraf	3
Inleiding	11
1 Conjuncturele context, werkgelegenheid en bevolking	15
1.1 Conjuncturele context	16
1.2 Werkgelegenheid en bevolking	18
2 Tijdelijke werkloosheid	21
2.1 Kerncijfers	21
2.2 Volgens gewest (in fysieke eenheden)	22
2.3 Volgens gewest (in budgettaire eenheden)	24
2.4 Volgens bedrijfstak (in budgettaire eenheden)	26
2.5 Volgens motief (in vergoede dagen)	27
2.6 Zoom op de schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden wegens werkgebrek (in fysieke eenheden)	30
2.7 Aan tijdelijke werkloosheid verwante uitkeringen (in fysieke eenheden)	32
3 Uitkeringsgerechtigde volledig werklozen	33
3.1 Inleiding	33
3.2 Werkzoekenden	36
3.3 Niet-werkzoekenden	66
4 De activering van het zoekgedrag naar werk ('Dispo-procedure')	83
4.1 Voorstelling van de stappen in de procedure en situatie op 31 december 2015	83
4.2 Sancties	117
4.3 De gegevensuitwisseling in het kader van de controle op de beschikbaarheid van de werklozen en de beslissingen van de RVA	131
4.4 Evaluatie van de impact van de activering van het zoekgedrag naar werk	140
5 Tewerkstellings- en opleidingsmaatregelen	155
5.1 Evolutie van de tewerkstellingsmaatregelen (excl. dienstencheques)	156
5.2 Dienstencheques	161
5.3 Maatregelen inzake opleiding	169
6 Federale maatregelen met betrekking tot de verzoening van het beroeps- en het privéleven	171
6.1 Algemene evolutie	171
6.2 Loopbaanonderbreking	176
6.3 Tijdskrediet	178
6.4 Specifieke vormen (thematische verloven)	180

7	Evolutie van de maatregelen in het kader van de ontwikkeling van het Eenheidstatuut	183
7.1	Crisispremies en ontslaguitkeringen	183
7.2	Ontslagcompensatievergoedingen	184
8	Impact van de reglementaire wijzigingen sinds 2012	185
8.1	Stelsel van inschakelingsuitkeringen	185
8.2	Stelsel van werkloosheidsuitkeringen	195
8.3	Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag	203
8.4	Stelsel van tijdelijke werkloosheid	206
8.5	Stelsels van vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	209
8.6	Tewerkstellingsmaatregelen	212
8.7	Stelsel van loopbaanonderbreking en tijdskrediet	217
8.8	Stelsel van dienstencheques	223
8.9	Activering van het zoekgedrag	226
9	Evolutie over 10 jaar	227
9.1	De werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen	227
9.2	De niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen	229
9.3	Het totaal aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (werkzoekend en niet-werkzoekend samen)	230
9.4	De niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden	231
9.5	De tijdelijk werklozen	232
10	Internationale vergelijking	233
10.1	Werkloosheid	233
10.2	Werkgelegenheid	239
11	Vooruitzichten 2016	243
12	Algemeen overzicht	245
12.1	Evolutie van de uitkeringsgroepen	245
12.2	Evolutie van het aantal klanten	248
12.3	Evolutie van de uitgaven	250
	Lijst van afkortingen	257

Inleiding

In dit volume van het jaarverslag worden de evoluties beschreven van de uitkeringen waarvoor de RVA bevoegd is. Waar de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling (VDAB, Actiris, FOREM en ADG) statistieken publiceren over het aantal werkzoekenden, het arbeidsaanbod, de beroepsopleidingen en de gewestelijke premies, betreffen de RVA-statistieken de federale bevoegdheden en uitkeringen. De betalingen worden verricht door de uitbetalingsinstellingen (UI's) in geval van werkloosheid of activering en door de RVA zelf in het geval van loopbaanonderbreking en tijdskrediet. Om de evoluties in een ruimere context te kunnen situeren, wordt in diverse tabellen en grafieken ook verwezen naar algemene statistieken betreffende de arbeidsmarkt, die gebaseerd zijn op de gegevens van o.m. de RSZ en de DIBISS, het RIZIV, de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg en Eurostat.

Structuur van dit volume

Om de economische context te schetsen waarin de opdrachten van de Rijksdienst worden uitgevoerd, overlopen we in het eerste hoofdstuk (1) een aantal indicatoren met betrekking tot de conjunctuur, de demografie en de werkgelegenheid, onder meer het bbp, de werkaanbiedingen, de faillissementen en de collectieve ontslagen.

In de daarop volgende hoofdstukken worden achtereenvolgens de uitkeringsgerechtigden van de RVA in detail besproken, te beginnen met de tijdelijke werkloosheid (2), die ongeveer het meest conjunctuurgevoelig is van de behandelde materies. In een volgend hoofdstuk komt de volledige werkloosheid aan bod (3). Hierin zit ook het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (voorheen voltijds brugpensioen) vervat. Het daaropvolgende hoofdstuk (4) behandelt de activering van het zoekgedrag naar werk. Daarna komen in volgorde de hoofdstukken aan bod over de tewerkstellingsmaatregelen (5), de maatregelen voor het aanpassen van de werktijd (6) en de maatregelen in het kader van de ontwikkeling van het Eenheidsstatuut (7).

Nadat op die manier ongeveer alle uitkeringen algemeen zijn behandeld, volgt een aantal hoofdstukken die zijn opgebouwd vanuit een specifieke invalshoek, te beginnen met de opvolging van de impact van een aantal recente reglementaire wijzigingen die betrekking hebben op de bevoegdheden van de RVA (8). De daarop volgende hoofdstukken situeren de waargenomen evoluties in een ruimere historische (9) en internationale (10) context. We overlopen ten slotte ook kort de perspectieven voor het komende jaar (11). We sluiten dit volume af met een algemeen overzicht van de RVA-bevoegdheden (12).

Statistische begrippen

Met het oog op een correcte interpretatie van de gegevens die in dit volume zijn opgenomen, worden in de onderstaande tabel een aantal statistische begrippen nader toegelicht. Die statistische definities zijn ook terug te vinden op de RVA-website (www.rva.be) in de rubriek "Documentatie" onder de link "Statistieken", maar zijn hier aangevuld met een aantal concreet voor dit jaarverslag geldende methodologische opmerkingen.

Benaming	Definitie	Voorbeeld
Betalings, (aantal) uitkeringsgerechtigden, fysieke eenheden	Met het aantal fysieke eenheden in een bepaalde maand bedoelen we het aantal uitgevoerde betalingen tijdens die maand, indieningsmaand genoemd. Tijdens een indieningsmaand kunnen meerdere betalingen voor één persoon verricht worden. Een betaling kan immers betrekking hebben op een maand in het verleden. De maand waarop een betaling betrekking heeft wordt referentemaand genoemd. De RVA-betalingsstatistieken zijn gebaseerd op de indieningsmaand, niet op de referentemaand. Het begrip fysieke eenheden verwijst dus niet naar het aantal betaalde personen. De gemiddelden per trimester en per jaar worden berekend door de som van het aantal fysieke eenheden per maand voor de periode in kwestie te delen door respectievelijk 3 en 12, ook als een bepaalde maatregel pas in de loop van het trimester of jaar in voege kwam.	De heer Jansen heeft voor de (referte) maanden april en mei 2012 recht op een bedrag van 700 EUR, respectievelijk 630 EUR. Zijn uitbetalingsinstelling dient beide betalingen in bij de RVA in mei 2012. In de betaalstatistieken van mei 2012 zal men beide betalingen opnemen. Men telt dus 2 fysieke eenheden (betalingen), hoewel het hier maar 1 persoon betreft.
Uitgaven, bedragen	Per betaling maakt men de som van de ingediende bedragen.	De heer Jansen heeft voor de referentemaanden april en mei 2012 recht op een bedrag van 700 EUR, respectievelijk 630 EUR. Zijn uitbetalingsinstelling dient beide betalingen in bij de RVA in mei 2012. In de betaalstatistieken van mei 2012 zal men beide betalingen opnemen: 1 betaling met een bedrag van 700 EUR en 1 betaling met een bedrag van 630 EUR.
Dagen	Het recht op werkloosheidsuitkeringen wordt in principe per dag bepaald. Het maandelijks bedrag waarop een persoon voor een bepaalde (referte)maand recht heeft, wordt berekend door de dagbedragen te vermenigvuldigen met het aantal vergoedbare dagen. In theorie zijn alle dagen van een maand uitgezonderd de zondagen vergoedbaar, maar in de praktijk kunnen zich situaties voordoen waarbij het recht op werkloosheidsuitkeringen op sommige dagen vervalst. Zo vallen bv. ziekte-dagen niet ten laste van de werkloosheidsverzekering. Ook dagen waarop men gewerkt heeft zijn niet vergoedbaar. Die dagen moet de werkloze dan aanduiden op zijn controlekaart. Op die manier kan de uitbetalingsinstelling voor elke werkloze het aantal rechtgevendende dagen bepalen. Per betaling maakt men de som van de ingediende dagen.	De heer Jansen heeft voor de (referte) maanden april en mei 2012 recht op een bedrag van 700 EUR (= 20 dagen * 35 EUR), respectievelijk 630 EUR (= 18 dagen * 35 EUR). Zijn uitbetalingsinstelling dient beide betalingen in bij de RVA in mei 2012 in. In de betaalstatistieken van mei 2012 zal men beide betalingen opnemen: 1 betaling met 20 vergoede dagen en 1 betaling met 18 vergoede dagen.
Budgettaire eenheden	In sommige statistieken worden de gegevens in budgettaire eenheden uitgedrukt. Deze eenheid geeft weer in welke mate de betaling "weegt" op het budget. Het budgettaire belang van een betaling (fysieke eenheid) wordt immers bepaald door het aantal vergoede dagen. Zo bv. zal de betaling voor een tijdelijk werkloze die recht heeft op 5 dagen veel minder wegen op de totale uitgaven van de maand dan een betaling voor een volledig werkloze die recht heeft op 26 dagen. Per betaling berekent men de budgettaire eenheid als de dagen gedeeld door het aantal vergoedbare dagen van de referentemaand (d.i. alle dagen uitgezonderd de zondagen). Als zodanig komt het aantal budgettaire eenheden ongeveer overeen met het aantal voltijdse equivalenten.	De heer Jansen heeft voor de referentemaanden april en mei 2012 recht op een bedrag van 700 EUR (= 20 dagen * 35 EUR), respectievelijk 630 EUR (= 18 dagen * 35 EUR). Zijn uitbetalingsinstelling dient beide betalingen in bij de RVA in mei 2012 in. In de betaalstatistieken van mei 2012 zal men beide betalingen opnemen: 1 betaling met 20 vergoede dagen en 1 betaling met 18 vergoede dagen. De maand mei 2012 telt 27 vergoedbare dagen. De betaling met 20 dagen telt dus als $20 / 27 = 0,74$ budgettaire eenheden; de betaling met 18 dagen als $18 / 27 = 0,67$ budgettaire eenheden.

Op het einde van dit volume is een lijst te vinden met de voornaamste afkortingen die in dit jaarverslag worden gebruikt. De definitie van de verschillende bevoegdheden van de RVA is echter niet opgenomen in dit deel. We verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 3 van het eerste deel van dit jaarverslag en naar de definitielijst op de RVA-website (ook in de rubriek "Documentatie").

Wij wensen er ten slotte op te wijzen dat voor bepaalde in dit volume gepubliceerde cijfers de totalen licht kunnen afwijken van de som van de diverse deelgroepen. Tenzij anders vermeld, is dit te wijten aan afronding. Aanduidingen van het gewest betreffen steeds de woonplaats, behalve indien specifiek anders aangeduid.

Conjuncturele context, werkgelegenheid en bevolking

Dit hoofdstuk schetst de conjuncturele en demografische context waarbinnen de arbeidsmarkt evolueert, aan de hand van een aantal indicatoren met betrekking tot de economische conjunctuur, de vraagzijde van de arbeidsmarkt, faillissementen en herstructureringen, de werkgelegenheid en de bevolking.

1.1 Conjuncturele context

Tabel 1.1.I
Conjunctuurindicatoren voor de arbeidsmarkt in België

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Evol. 2007- 2015	Evol. 2014- 2015
Bbp ¹	380 934	383 775	375 014	385 122	392 041	392 634	392 699	397 993	403 419	+ 5,9%	+ 1,4%
Conjunctuur- barometer ²	4,8	- 6,3	- 21,8	- 3,9	- 2,9	- 11,3	- 10,4	- 6,1	- 5,3	- 10,1	+ 0,8
Werkaan- biedingen ³	288 516	280 966	227 111	260 776	296 026	259 281	224 348	229 297	250 712	- 13,1%	+ 9,3%
Uitzend- arbeid ⁴	644 371	623 402	482 828	538 677	583 275	538 248	517 543	553 283	603 745	- 6,3%	+ 9,1%
Oprichtingen van onder- nemingen ⁵	27 729	28 274	25 887	29 431	31 079	24 743	24 528	25 861	27 960	+ 0,8%	+ 8,1%
Faillissementen met banen- verlies ⁶	2 869	3 136	3 600	3 623	3 745	3 945	4 311	3 947	3 750	+ 30,7%	- 5,0%
Verloren banen als gevolg van een faillissement ⁶	21 047	22 074	23 723	23 501	25 454	27 508	30 046	28 543	25 340	+ 20,4%	- 11,2%
Aangekondigd banenverlies in het kader van collectief ontslag ⁷			11 853	12 167	6 865	15 048	10 294	9 269	5 050	- - 45,5%	

¹ NBB - bbp in miljoenen kettineuro's - referentiejaar 2013 - van seizoenschommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens (2007-2014) - Flash estimate 29 januari 2016 (2015).

² NBB - Maandelijke conjunctuurenquête bij de ondernemingen - seizoengezuiverde gegevens (maandgemiddelde op jaarbasis).

³ VDAB, FOREM, Actiris, ADG - Door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling ontvangen werkaanbiedingen uit het normale economisch circuit, met uitzondering van uitzend-arbeid en uitwisseling van aanbiedingen tussen de gewestelijke diensten. De werkaanbiedingen die via wervings- of selectie-kantoren aan de VDAB worden gemeld zijn niet meer opgenomen, waardoor de historische reeks afwijkt van voorgaande publicaties.

⁴ Federgon - Raming van het gemiddeld aantal gepresteerde uren uitzendarbeid per dag.

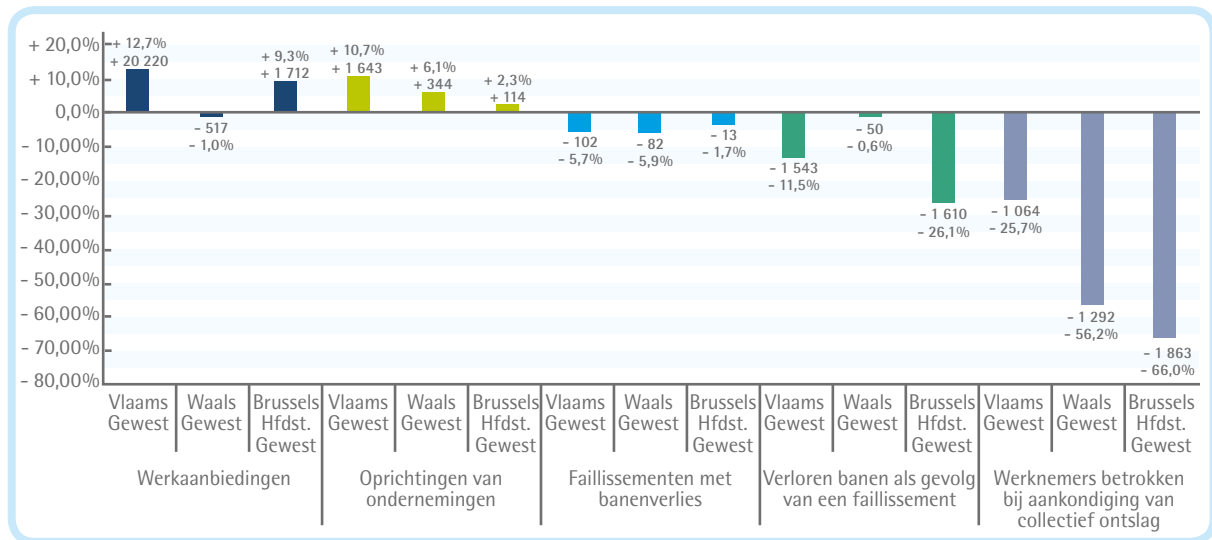
⁵ FOD Economie - Oprichting van ondernemingen in de profit-sector op basis van het criterium van de juridische vorm: er wordt geen rekening gehouden met de burgerlijke vennootschappen, vennootschappen met een sociaal oogmerk en de publiekrechtelijke ondernemingen. Momenteel zijn de natuurlijke personen niet in deze statistiek opgenomen, omdat de specificatie profit/non-profit er nog niet in is geïntegreerd.

⁶ Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers (RVA).

⁷ FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Grafiek 1.1.1

Variatie ten opzichte van het voorgaande jaar volgens gewest

De economische conjunctuur heeft in 2015 de voorzichtige heropleving van 2014 voortgezet. Alle indicatoren die de conjuncturele context op de arbeidsmarkt schetsen vertonen een positieve evolutie ten opzichte van vorig jaar.

De jaargroei van het bbp bedroeg in 2015 1,4%. Na de quasi-nulgroei in 2012 en 2013 kent België dus voor het tweede jaar op rij een matige groei. We blijven echter nog ver verwijderd van het groeiritme dat we voor de economische crisis kenden (+ 3,0% in 2007).

De verbeterende conjunctuur wordt ook weerspiegeld in het aantal nieuw opgerichte ondernemingen en het ondernemersvertrouwen, die beide in stijgende lijn gaan. In 2015 werden 27 960 nieuwe ondernemingen opgericht, of 2 099 meer dan in 2014 (+ 8,1%). De conjunctuurbarometer stond in 2015 gemiddeld 0,8 punten hoger dan in 2014. Hij blijft wel negatief (- 5,3 punten), wat aangeeft dat er toch nog een zeker wantrouwen heerst bij de ondernemers over de toekomstige evolutie van de conjunctuur.

Door de aantrekkende economie is verder ook het aantal faillissementen met banenverlies gedaald ten opzichte van vorig jaar (- 5,0%), en dit in elk van de gewesten. Het aantal faillissementen met banenverlies ligt weliswaar nog steeds bijna 1/3 hoger dan in 2007, maar daalt in 2015 wel voor het tweede jaar op rij, na 6 opeenvolgende jaren van stijging.

De meest hoopgevende signalen worden uitgestuurd door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling, bij wie het aantal ontvangen werkaanbiedingen in 2015 9,3% hoger ligt dan in 2014. De stijging is het grootst in het Vlaams Gewest. De VDAB heeft in 2015 20 220 werkaanbiedingen meer ontvangen dan vorig jaar (+ 12,7%). Ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest noteert men een sterke stijging van het aantal werkaanbiedingen: + 1 712 of + 9,3% in vergelijking met 2014. In het Waals Gewest was er evenwel een lichte daling: - 517 of - 1,0%.

Ook de evolutie van de uitzendarbeid geeft aan dat de vraagzijde van de arbeidsmarkt aan de beterhand is: + 9,1% in vergelijking met vorig jaar. Wel ligt het aantal uitzendjobs nog steeds 6,3% lager dan in de periode voor het begin van de economische crisis.

De indicatoren met betrekking tot het aantal afdankingen tenslotte bevestigen het positieve beeld. In 2015 zijn 3 203 minder banen verloren gegaan als gevolg van een faillissement (- 11,2% in vergelijking met 2014) en werden bijna de helft minder ontslagen aangekondigd in het kader van een collectief ontslag (4 219 bedreigde banen ten opzichte van 2014). De afname van het aantal afdankingen is het grootst in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met 1 610 minder ontslagen als gevolg van een faillissement dan vorig jaar (- 26,1%) en 1 863 minder bedreigde banen door collectieve ontslagen (- 66,0%).

1.2 Werkgelegenheid en bevolking

Tabel 1.2.1
Werkgelegenheid en bevolking in België
(in duizenden personen)¹

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ²	Evol. 2007- 2015	Evol. 2014- 2015
Bevolking op arbeidsleeftijd (15-64 jaar)	7 012	7 074	7 124	7 180	7 225	7 247	7 259	7 268	7 278	+ 3,8%	+ 0,1%
Beroepsbevolking	4 977	5 031	5 075	5 118	5 159	5 190	5 196	5 225	5 243	+ 5,3%	+ 0,3%
Binnenlandse werkgelegenheid	4 374	4 453	4 446	4 474	4 535	4 551	4 534	4 549	4 587	+ 4,9%	+ 0,8%
Loontrekkenden	3 668	3 737	3 724	3 747	3 800	3 809	3 785	3 794	3 821	+ 4,2%	+ 0,7%
Zelfstandigen	706	716	722	727	735	743	749	756	766	+ 8,5%	+ 1,3%
Werkgelegenheids- graad (15-64 jaar)	62,0%	62,4%	61,6%	62,0%	61,9%	61,8%	61,8%	61,9%	61,8%	- 0,2 pp	- 0,1 pp

¹ Bron: Nationale Bank van België

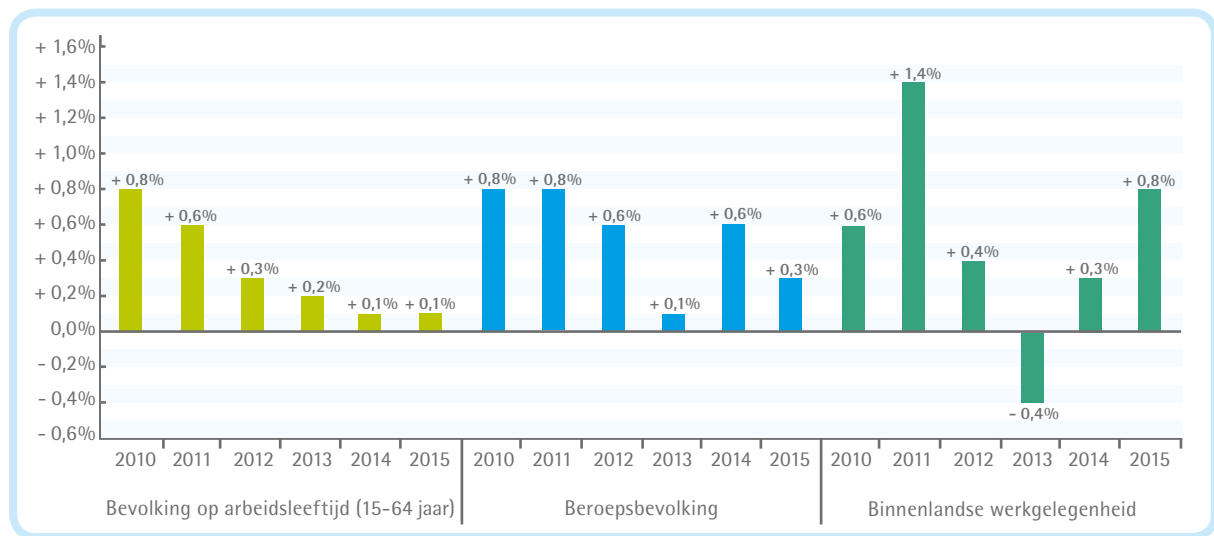
² Raming

Volgens de recentste cijfers van de Nationale Bank van België is de bevolking op arbeidsleeftijd (van 15 tot 64 jaar) in 2015 toegenomen met ongeveer 10 000 personen ten opzichte van vorig jaar, tot 7 278 000 personen (+ 0,1%). De toename van de bevolking op arbeidsleeftijd vertraagt sinds 2011, maar blijft in 2015 op hetzelfde peil als vorig jaar (zie grafiek 1.2.1). De toename van de bevolking op arbeidsleeftijd situeert zich in het beroepsactieve segment van de arbeidsmarkt aangezien de beroepsbevolking toeneemt met 18 000 personen, of + 0,3% in vergelijking met vorig jaar.

Het verbeterde economische klimaat heeft in 2015 geleid tot de creatie van nieuwe banen, hoofdzakelijk in de private sector. Die banengroei wordt nog niet weerspiegeld in de werkgelegenheidsgraad, die gebaseerd is op de enquête naar arbeidskrachten, maar heeft wel gezorgd voor een toename van de binnenlandse werkgelegenheid. Die stijgt in 2015 immers met 37 500 personen op jaarbasis (+ 0,8%).

In de binnenlandse werkgelegenheid worden de buitenlandse dienstverleners en de gedetacheerde werknemers die in België werken niet in aanmerking genomen, een categorie van werknemers die de laatste jaren een sterke toename kent. In België gaat het hoofdzakelijk over werknemers die afkomstig zijn uit onze buurlanden, Portugal en de Oost-Europese lidstaten van de Europese Unie en die tewerkgesteld zijn in de bouwsector. In die bedrijfstak draagt de inzet van gedetacheerde werknemers volgens de Nationale Bank van België bij tot de productiegroei, maar die komt de binnenlandse werkgelegenheid niet ten goede.

Grafiek 1.2.I
Variatie ten opzichte van het voorgaande jaar

2

Tijdelijke werkloosheid

2.1 Kerncijfers

Tabel 2.1.1
Kerncijfers tijdelijke werkloosheid

	Fysieke eenheden	Budgettaire eenheden	Verschillende werknemers	Verschillende bedrijven	Dagen (totaal)	Dagen (per werknemer)	Uitgaven (miljoen EUR)	Gemiddelde daguitkering (EUR)
2014	135 118	30 677	378 627	45 744	9 571 658	25,3	580,42	60,64
2015	124 840	27 563	354 843	44 263	8 603 665	24,2	488,16	56,74
Evolutie	- 7,6%	- 10,2%	- 6,3%	- 3,2%	- 10,1%	- 4,1%	- 15,9%	- 6,4%
2014 - 2015	- 10 278	- 3 114	- 23 784	- 1 481	- 967 993	- 1,0	- 92,26	- 3,90

In 2015 kent de RVA per maand gemiddeld 124 840 tijdelijke werkloosheidsuitkeringen toe, goed voor 27 563 budgettaire eenheden (vergelijkbaar met het concept voltijdse equivalenten). In vergelijking met 2014 levert dat een daling op van 7,6% in fysieke eenheden en 10,2% in budgettaire eenheden. De daling is groter in budgettaire eenheden omdat ook het gemiddeld aantal vergoede dagen per werknemer is gedaald van 25,3 naar 24,2.

In 2015 maken 354 843 verschillende werknemers en 44 263 verschillende bedrijven gebruik van het stelsel van tijdelijke werkloosheid, of respectievelijk 6,3% en 3,2% minder dan in 2014.

De gemiddelde daguitkering bedraagt in 2015 56,74 EUR, of 3,90 EUR minder dan vorig jaar. Die daling wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de verlaging van het uitkeringspercentage van 70% naar 65% vanaf 1 januari 2015 (zie hoofdstuk 8).

Als gevolg van de afname van het aantal uitkeringsgerechtigden en de daling van het uitkeringsbedrag zijn de totale uitgaven afgenomen met meer dan 90 miljoen EUR, tot 488,16 miljoen EUR.

2.2 Volgens gewest (in fysieke eenheden)

Tabel 2.2.I
Evolutie van de tijdelijke werkloosheid volgens gewest in
fysieke eenheden

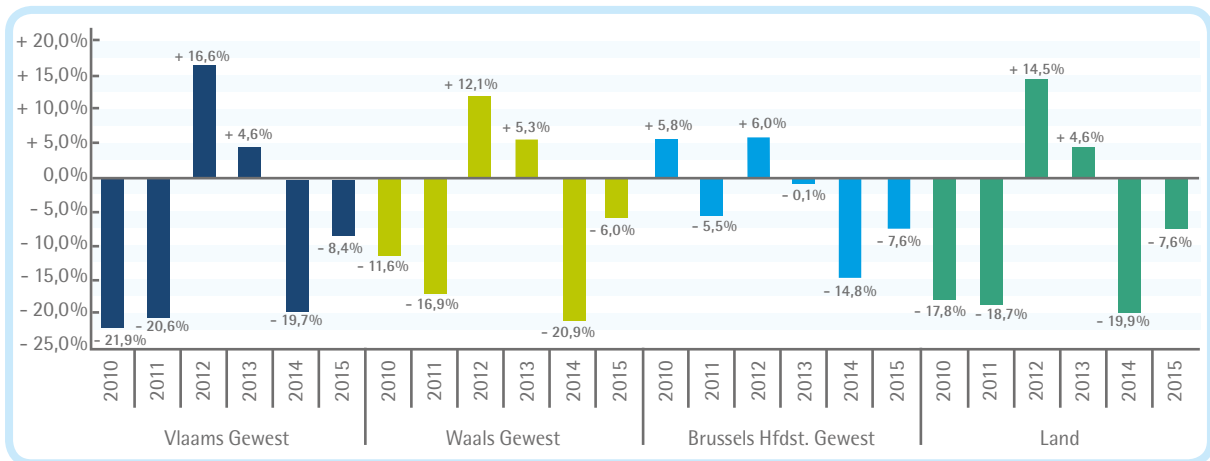
Jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	Jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	74 956	40 155	4 838	119 949	2007	100	100	100	100
2008	85 991	43 685	5 060	134 737	2008	115	109	105	112
2009	138 938	64 802	7 124	210 864	2009	185	161	147	176
2010	108 466	57 285	7 535	173 286	2010	145	143	156	144
2011	86 129	47 596	7 122	140 847	2011	115	119	147	117
2012	100 428	53 360	7 552	161 340	2012	134	133	156	135
2013	105 013	56 167	7 544	168 723	2013	140	140	156	141
2014	84 281	44 408	6 429	135 118	2014	112	111	133	113
2015	77 159	41 737	5 943	124 840	2015	103	104	123	104

Het aantal betalingen in het stelsel van tijdelijke werkloosheid neemt in 2015 voor het tweede jaar op rij af. Daardoor bereikt het aantal betalingen het laagste peil sinds het uitbreken van de economische crisis in 2008. Dat is zowel het geval in het Vlaams Gewest als in het Waals Gewest (respectievelijk 77 159 en 41 737 betalingen per maand in 2015). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar er veel minder tijdelijke werkloosheid is, kwam het aantal betaling met gemiddeld 5 943 per maand wel nog uit boven het niveau van 2008.

In vergelijking met het niveau van vóór de crisis (2007) ligt het aantal betalingen in het Vlaams en het Waals Gewest in 2015 respectievelijk 3 en 4% hoger. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is het verschil met 2007 aanzienlijk groter, namelijk + 23%.

In vergelijking met vorig jaar is de relatieve afname in 2015 het grootst in het Vlaams Gewest (- 8,4%). Ook in het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er een aanzienlijke daling op jaarbasis: respectievelijk - 6,0% en - 7,6%.

Grafiek 2.2.I
Variatie in percentage ten opzichte van het voorgaande
jaar

2.3 Volgens gewest (in budgettaire eenheden)

Tabel 2.3.1
Evolutie van de tijdelijke werkloosheid volgens gewest in budgettaire eenheden

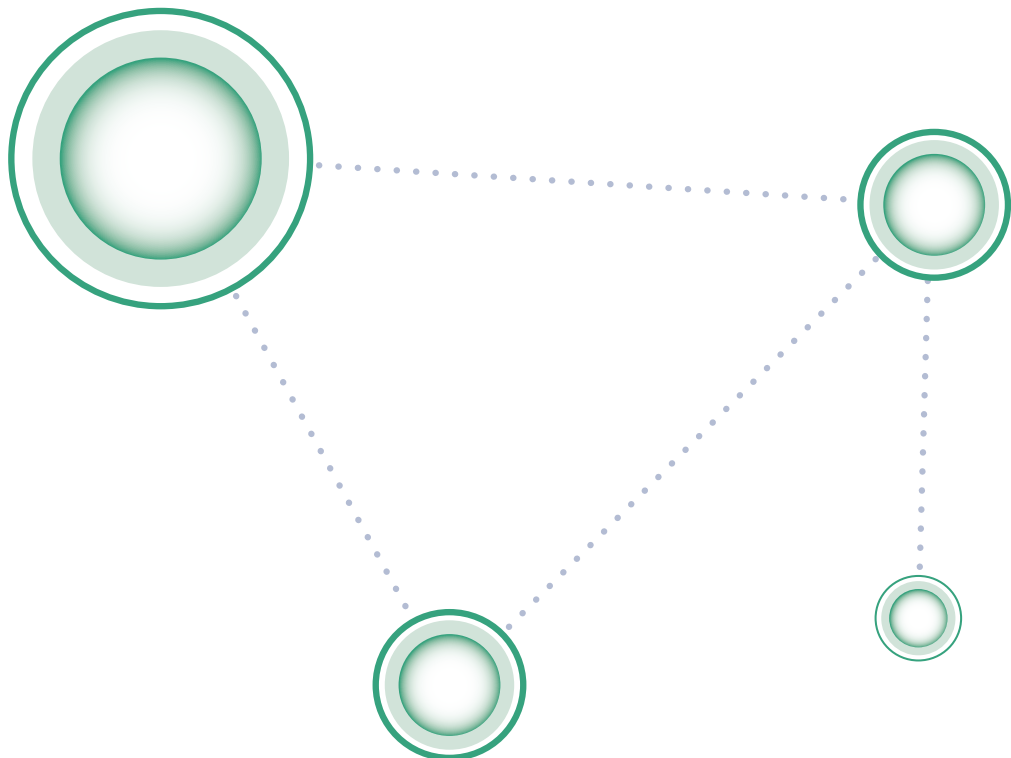
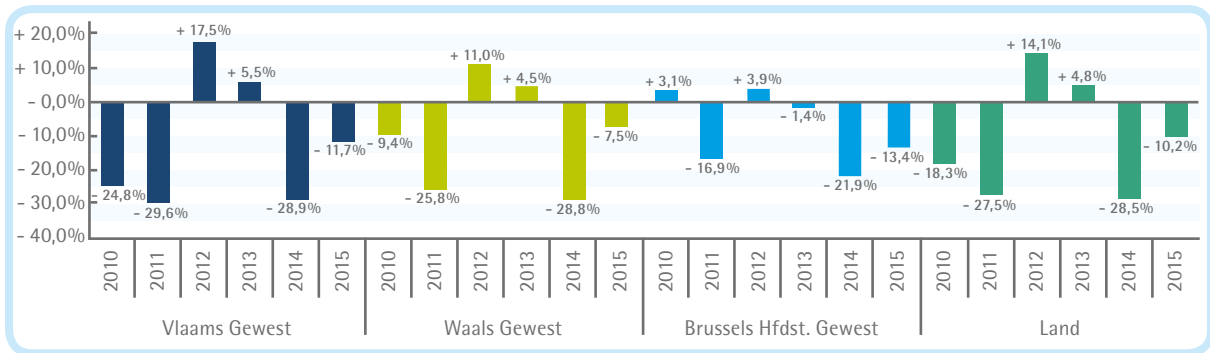
Jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	Jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	16 427	11 866	1 670	29 963	2007	100	100	100	100
2008	18 338	12 325	1 718	32 381	2008	112	104	103	108
2009	36 821	21 353	2 392	60 566	2009	224	180	143	202
2010	27 689	19 351	2 467	49 507	2010	169	163	148	165
2011	19 490	14 357	2 049	35 895	2011	119	121	123	120
2012	22 894	15 939	2 129	40 962	2012	139	134	127	137
2013	24 151	16 664	2 099	42 913	2013	147	140	126	143
2014	17 173	11 865	1 639	30 677	2014	105	100	98	102
2015	15 169	10 975	1 419	27 563	2015	92	92	85	92

Tijdelijk werklozen krijgen meestal maar enkele dagen per maand uitkeringen. Daarom is het nuttig om de evolutie behalve in fysieke eenheden (gemiddeld aantal betalingen per maand) ook in budgettaire eenheden (vergelijkbaar met het concept voltijdse equivalenten) weer te geven.

De tendens is vergelijkbaar, maar de afname in 2014 en 2015 tekent zich nog duidelijker af. In budgettaire eenheden uitgedrukt ligt de tijdelijke werkloosheid in 2015 zelfs 8% lager dan het pre-crisisniveau van 2007 (tegenover + 4% in fysieke eenheden). Opvallend genoeg is het verschil met 2007 het grootst in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (- 15%, tegenover + 23% in fysieke eenheden).

De evolutie op jaarbasis bevestigt de sterkere afname in budgettaire eenheden. In het Vlaams Gewest bedroeg de afname in budgettaire eenheden tussen 2014 en 2015 - 11,7%, in het Waals Gewest - 7,5% en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - 13,4%, tegenover respectievelijk - 8,4%, - 6,0% en - 7,6% in fysieke eenheden. Daaruit volgt dat er tussen 2014 en 2015 niet enkel een afname is geweest van het aantal betalingen in elk van de gewesten, maar dat ook overal het gemiddeld aantal vergoede dagen is afgenomen.

Grafiek 2.3.I
Variatie in percentage ten opzichte van het voorgaande
jaar

2.4 Volgens bedrijfstak (in budgettaire eenheden)

Tabel 2.4.1
Tijdelijke werkloosheid volgens bedrijfstak in budgettaire eenheden

Bedrijfstak	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Evol. 2007– 2015	Evol. 2014– 2015
Landbouw, bosbouw en visserij	685	691	975	1 045	508	354	367	244	245	- 64,2%	+ 0,2%
Winning van delfstoffen	462	454	1 613	1 138	1 126	1 465	985	542	402	- 13,1%	- 25,9%
Industrie	8 464	10 254	25 454	16 121	10 199	12 206	12 460	9 380	7 404	- 12,5%	- 21,1%
Bouwnijverheid	10 254	9 739	12 539	14 178	12 471	14 730	16 949	10 500	10 298	+ 0,4%	- 1,9%
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	21	20	41	29	11	7	9	4	4	- 78,5%	+ 3,7%
Handel, banken en verzekeringen	933	989	1 438	1 268	1 850	2 045	2 082	1 742	1 484	+ 59,1%	- 14,8%
Vervoer en verkeer	785	873	2 167	1 580	1 359	1 778	1 723	1 366	1 207	+ 53,7%	- 11,6%
Diensten	6 541	7 287	12 653	11 063	7 912	8 321	8 284	6 859	6 486	- 0,8%	- 5,4%
Niet-gedetermineerde activiteiten	1 818	2 075	3 687	3 087	459	56	54	39	32	- 98,2%	- 18,5%
Totaal	29 963	32 381	60 566	49 507	35 895	40 962	42 913	30 677	27 563	- 8,0%	- 10,2%

In 2015 laten vrijwel alle bedrijfstakken een afname van de tijdelijke werkloosheid noteren in vergelijking met 2014. De belangrijkste afname wordt genoteerd in de industrie. Daar ligt de tijdelijke werkloosheid in budgettaire eenheden 21,1% lager dan vorig jaar (- 1 976). In die sector is er in 2015 minder tijdelijke werkloosheid dan in 2007, het jaar voordat de economische crisis uitbrak (- 12,5%). Die daling wordt wel gedeeltelijk verklaard door de afnemende tewerkstelling in de industriële sector.

Verder is er ten opzichte van vorig jaar ook een sterke afname van de tijdelijke werkloosheid merkbaar in de handels-, banken- en verzekeringssector (- 14,8%) en in de transportsector (- 11,6%). In vergelijking met 2007 ligt de tijdelijke werkloosheid in budgettaire eenheden in beide sectoren wel nog meer dan de helft hoger.

Ook in de bouwsector is er op jaarbasis een daling van de tijdelijke werkloosheid in 2015: - 1,9% of - 202 budgettaire eenheden ten opzichte van

vorig jaar. Het aantal budgettaire eenheden komt daarmee in die sector uit op 10 298, of net boven het niveau van 2007.

In de bouwsector wordt de tijdelijke werkloosheid het sterkst beïnvloed door de weersomstandigheden. Het aantal vergoede dagen wegens slecht weer is in 2015 eerder klein, maar overtreft wel ruimschoots het aantal van 2014 (zie 2.5). Het feit dat de tijdelijke werkloosheid in de bouwsector stilaan weer het pre-crisisniveau bereikt is deels dus ook toe te schrijven aan een verbeterende economische conjunctuur.

Die vaststelling wordt ondersteund door het feit dat een aantal sectoren waar slecht weer een minder belangrijke factor is, zelfs onder het niveau van 2007 uitkomen. Dat is bijvoorbeeld het geval in de dienstensector, waar het aantal budgettaire eenheden in 2015 0,8% lager ligt dan in 2007. In vergelijking met vorig jaar bedraagt daling in de dienstensector - 5,4% of - 373 budgettaire eenheden.

2.5 Volgens motief (in vergoede dagen)*

Tabel 2.5.I

Evolutie van de tijdelijke werkloosheid volgens motief in aantal vergoede dagen

Jaar	Economische redenen	Slecht weer	Overmacht	Andere	Totaal	Jaar	Economische redenen	Slecht weer	Overmacht	Andere	Totaal
2007	5 553 689	2 626 126	576 701	552 464	9 308 980	2007	100	100	100	100	100
2008	6 671 546	2 293 144	568 084	543 001	10 075 775	2008	120	87	99	98	108
2009	14 367 012	3 017 902	599 546	805 847	18 790 308	2009	259	115	104	146	202
2010	9 796 219	3 988 531	661 116	845 156	15 291 022	2010	176	152	115	153	164
2011	7 420 743	2 379 178	648 512	662 134	11 110 567	2011	134	91	112	120	119
2012	8 390 094	2 972 042	629 349	650 824	12 642 309	2012	151	113	109	118	136
2013	7 873 718	3 987 841	633 262	765 335	13 260 155	2013	142	152	110	139	142
2014	6 892 238	1 396 129	600 646	581 724	9 470 737	2014	124	53	104	105	102
2015	5 661 506	1 932 293	617 223	392 642	8 603 665	2015	102	74	107	71	92

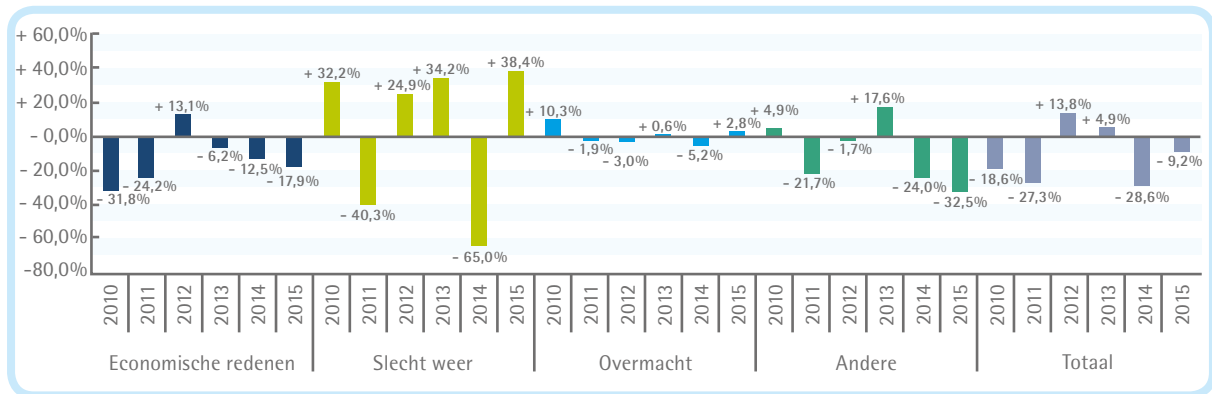
In 2015 werden 8 603 665 dagen vergoed in het stelsel van tijdelijke werkloosheid, of 667 072 dagen minder dan in 2007, vóór het uitbreken van de economische crisis. Dat verschil is echter vooral toe te schrijven aan het motief slecht weer, waarvoor ongeveer 700 000 vergoede dagen minder worden geteld dan in 2007 (– 26%). In de beschouwde periode was het aantal vergoede dagen omwille van slecht weer enkel vorig jaar nog kleiner.

Het aantal vergoede dagen omwille van economische redenen is weliswaar zeer sterk afgenomen sinds 2009, maar ligt nog steeds enigszins hoger dan het pre-crisisniveau van 2007 (+ 2%). In de beschouwde periode was het aantal vergoede dagen omwille van economische redenen enkel in 2007, dus vóór het uitbreken van de economische crisis, nog kleiner.

* Voor het aantal vergoede dagen worden in principe de gegevens ná verificatie gebruikt. Die zijn echter slechts beschikbaar met een vertraging van ongeveer 6 maanden. Voor de meest recente periode, in casu het jaar 2015, worden dan ook gegevens vóór verificatie gebruikt. Het aantal vergoede dagen vóór verificatie is steeds enigszins groter dan het aantal vergoede dagen na verificatie, zodat er voor 2015 sprake is van een lichte overschatting (vooral voor wat betreft de motieven economische redenen, slecht weer en overmacht).

Grafiek 2.5.I

Variatie in percentage ten opzichte van het voorgaande jaar

De recente afname van het motief economische redenen wordt geïllustreerd door de evolutie op jaarbasis. Het aantal vergoede dagen omwille van economische redenen daalt voor het derde opeenvolgende jaar. De afname wordt bovendien steeds groter: van - 6,2% in 2013 tot - 17,9% in 2015.

Bij de motieven slecht weer en overmacht is in 2015 een stijging merkbaar van het aantal vergoede dagen in vergelijking met vorig jaar. Bij overmacht bedraagt ze + 2,8%, bij slecht weer zelfs + 38,4%.

De evolutie van de tijdelijke werkloosheid wegens overmacht wordt beïnvloed door de periode waarin voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest terreurdreigingsniveau 4 gold. De gevolgen van de terreurdreiging, zoals de sluiting van shoppingcentra, scholen, horecazaken of van het openbaar vervoer en de afgelasting van bepaalde evenementen konden immers worden beschouwd als omstandigheden van overmacht. In 2015 verstuurden in totaal 992 verschillende bedrijven 2 556 notificaties van tijdelijke werkloosheid die verband houden met de terreurdreiging. Het totaal aantal notificaties wegens overmacht lag in de periode november-december 2015 meer dan 7 keer zo hoog dan in dezelfde periode vorig jaar.

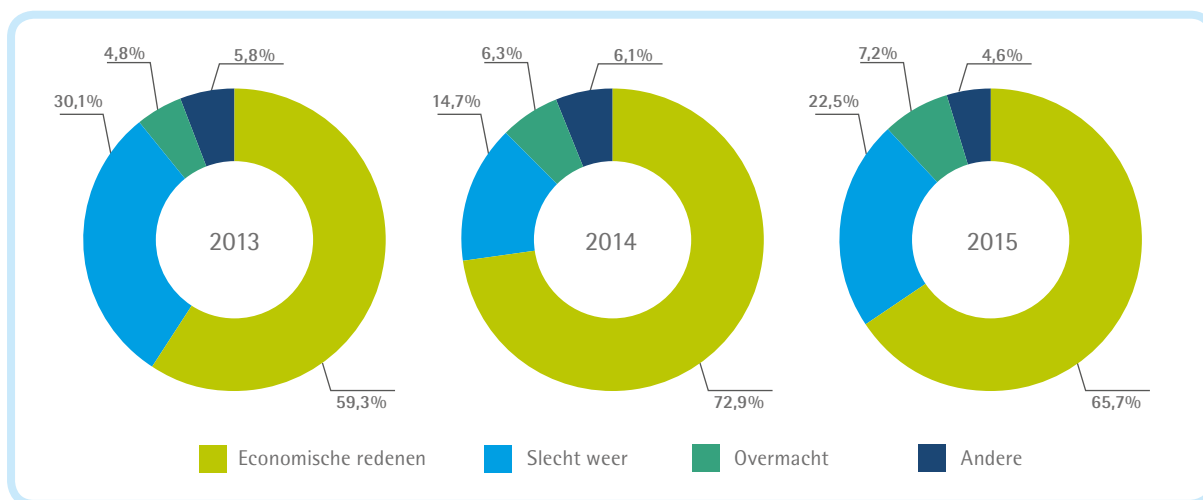
De toename van het motief slecht weer in 2015 ten opzichte van vorig jaar heeft vooral te maken met het uitzonderlijke karakter van het jaar 2014, dat gekenmerkt werd door een zachte winter in onze contreien (4 vorstdagen in T1 2014). Daardoor was er in 2014 veel minder tijdelijke werkloosheid omwille van slecht weer dan normaal.

Ondanks de sterke toename van de tijdelijke werkloosheid omwille van slecht weer ten opzichte van vorig jaar kan de winter van 2015 als normaal gecatalogeerd worden (28 vorstdagen in T1 2015). Getuige daarvan ook de evolutie van de verdeling volgens motief. In 2015 bedraagt het aandeel tijdelijke werkloosheid wegens slecht weer immers 22%. Dat is 8 procentpunten minder dan in 2013, een jaar met een aanzienlijk strengere winter (50 vorstdagen in T1 2013).

In 2015 werd 65,7% van alle tijdelijke werkloosheidsdagen opgenomen omwille van economische redenen. Dat is een daling van 7,2 procentpunten ten opzichte van 2014. Aan de basis van die daling ligt zowel de afname van het aantal vergoede dagen omwille van economische redenen als de toename van het aantal vergoede dagen omwille van slecht weer in vergelijking met vorig jaar. In vergelijking met 2013 ligt het belang van het motief economische redenen 6,4 procentpunten hoger.

Het belang van het motief overmacht en de andere motieven blijft met respectievelijk 7,2% en 4,6% eerder klein.

Grafiek 2.5.II
Verdeling volgens motief

2.6

Zoom op de schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden wegens werkgebrek (in fysieke eenheden)

Tabel 2.6.I

Evolutie van de crisis-schorsing voor bedienden (tot en met 2011) en tijdelijke werkloosheid ingevolge werkgebrek voor bedienden (vanaf 2012) in fysieke eenheden¹

Jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	Jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2009	3 020	1 552	256	4 828	2009	100	100	100	100
2010	2 892	1 378	230	4 499	2010	96	89	90	93
2011	946	417	50	1 413	2011	31	27	19	29
2012	1 501	1 009	83	2 592	2012	50	65	32	54
2013	2 833	2 338	144	5 315	2013	94	151	56	110
2014	1 728	1 389	113	3 229	2014	57	89	44	67
2015	1 413	1 233	86	2 732	2015	47	79	33	57

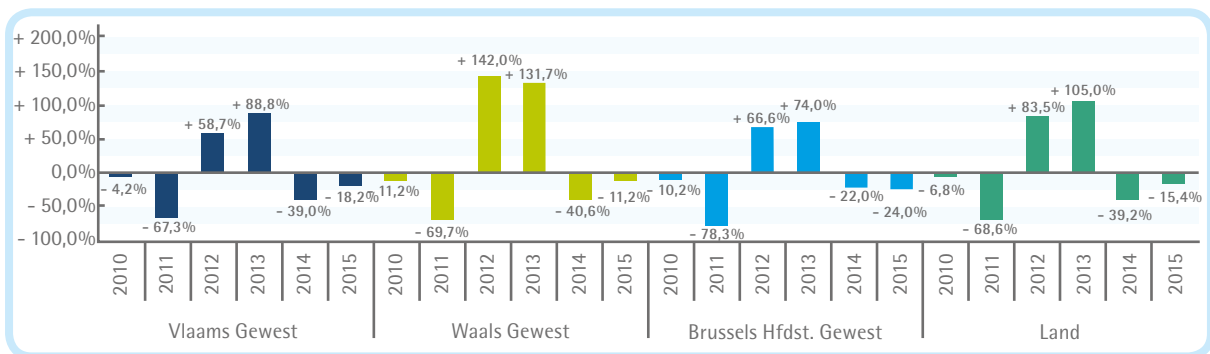
¹ Opmerking: de historische reeks inzake de schorsing van arbeidsovereenkomsten voor bedienden werd vanaf 2012 aangepast na een technische correctie bij de toepassing van de tijdelijke werkloosheid betreffende de indeling arbeiders-bedienden.

De crisisschorsing voor bedienden, ingevoerd in juli 2009 als tijdelijke anti-crisismaatregel, werd vanaf 1 januari 2012 omgezet in een definitieve regeling met licht afwijkende modaliteiten, namelijk de schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden wegens werkgebrek (zie ook 8.4.1). Deze regeling maakt op statistisch vlak deel uit van de tijdelijke werkloosheid in strikte zin (2.1 – 2.5), maar omwille van haar specificiteit wordt er in dit subhoofdstuk op ingezoomd. Tijdelijke werkloosheid ingevolge werkgebrek voor bedienden vertegenwoordigt slechts een beperkt deel van de totale tijdelijke werkloosheid (2,2% van het totaal aantal betalingen in 2015).

In 2015 worden gemiddeld per maand 2 732 uitkeringen in het kader van tijdelijke werkloosheid ingevolge werkgebrek betaald, of 15,4% minder dan in 2014. Ook vorig jaar was er al een daling op jaarbasis, na een forse toename in 2012 en 2013. De daling in 2015 doet zich voor in elk van de gewesten.

In vergelijking met 2009, toen de maatregel in volle economische crisis werd ingevoerd, is het gemiddeld aantal maandelijkse betalingen gedaald met 43%. Vooral in het Vlaams Gewest is het aantal afgenomen in vergelijking met de beginperiode: - 53%. In het Waals Gewest blijft de daling ten opzichte van 2009 beperkt tot - 21%. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is het aantal betalingen in het kader van tijdelijke werkloosheid ingevolge werkgebrek voor bedienden klein.

Grafiek 2.6.I
Variatie in percentage ten opzichte van het voorgaande jaar

2.7 Aan tijdelijke werkloosheid verwante uitkeringen (in fysieke eenheden)

Tabel 2.7.1
Evolutie van de aan tijdelijke werkloosheid verwante
uitkeringen

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Evol. 2007 – 2015	Evol. 2014 – 2015
Onthaal- ouders	4 087	3 898	3 742	3 636	3 484	3 170	3 141	2 946	2 656	- 35,0%	- 9,8%
Jeugd- vakantie	3 084	3 209	2 872	2 574	2 725	2 735	2 739	2 438	2 389	- 22,5%	- 2,0%
Senior- vakantie	123	160	112	151	230	215	212	238	246	+ 99,7%	+ 3,6%
Niet- bezoldigde periode in het onderwijs	3 325	3 350	3 387	3 501	3 550	3 495	3 724	3 874	3 836	+ 15,4%	- 1,0%
Pleegzorg	-	-	107	81	88	92	102	103	114	-	+ 11,0%
Totaal	10 620	10 617	10 221	9 944	10 076	9 708	9 919	9 598	9 242	- 13,0%	- 3,7%

De onthaalouders krijgen opvanguitkeringen als hun inkomsten dalen omwille van de afwezigheid van kinderen om redenen onafhankelijk van hun wil. Het aantal uitkeringstrekkers daalt geleidelijk sinds 2007.

De uitkeringen die zijn bedoeld om de periodes te vergoeden die niet gedekt zijn door vakantiegeld betreffen enerzijds de schoolverlaters (jeugdvakantie) en anderzijds de 50-plussers die opnieuw een activiteit beginnen in de privésector (seniorvakantie). In het eerste stelsel daalt het gemiddeld aantal betalingen in 2015 met 2,0% op jaarbasis. In het tweede stelsel is er een kleine stijging ten opzichte van vorig jaar: + 3,6%.

Mensen die voor onderwijsinstellingen werken, krijgen tijdens de zomervakantie een uitkering als die periode niet gedekt is door een uitgestelde bezoldiging. In vergelijking met vorig jaar neemt het gemiddeld aantal uitkeringen in 2015 af met 1,0%. Ten opzichte van 2007 is er een toename van 15,4%.

Sommige werknemers ten slotte krijgen uitkeringen als ze verlof nemen om de pers(o)on(en) te verzorgen die in hun gezin werd(en) geplaatst. Het aantal van die uitkeringstrekkers blijft zeer beperkt: gemiddeld 114 personen per maand in 2015.

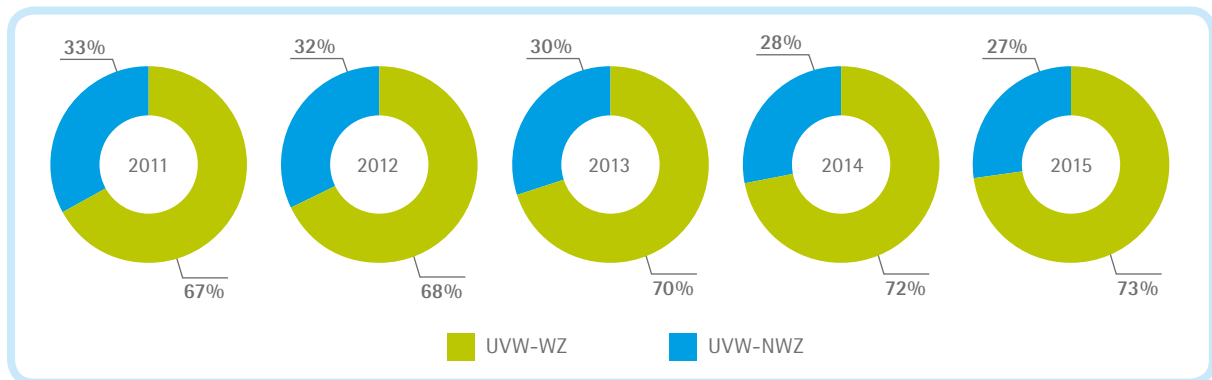
3

Uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

3.1 Inleiding

De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen omvatten zowel werkzoekenden (UVW-WZ) als niet-werkzoekenden (UVW-NWZ). Onder de werkzoekenden rekenen wij de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten op basis van voltijdse arbeidsprestaties, de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten op basis van studies, de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten op basis van vrijwillig deeltijdse arbeidsprestaties en de werkzoekende uitkeringsgerechtigden binnen het stelsel voor werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT). De groep van de UVW-NWZ bestaat uit de niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten op basis van vrijwillig deeltijds werk, de oudere vrijgestelde uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten op basis van voltijdse arbeidsprestaties, de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen die zijn vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende (IWZ) omwille van sociale of familiale moeilijkheden of mantelzorg en de SWT'ers die zijn vrijgesteld van IWZ.

Grafiek 3.1.I
De verhouding tussen UVW-WZ en UVW-NWZ in de
voorbij 5 jaar

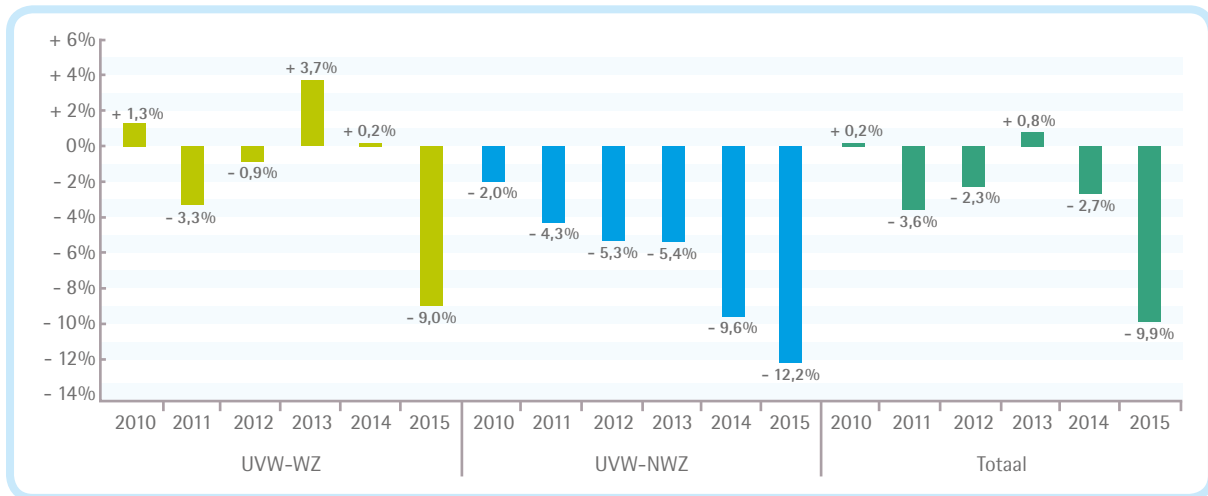
Het aandeel UVW-NWZ is de voorbije jaren licht afgenomen in vergelijking met het aandeel UVW-WZ. In 2015 gaat het om nog slechts 27% van het totale aantal UVW (ter vergelijking: in het jaar 2000 ging het nog om 274 710 van de 649 846 UVW, d.i. 42%).

Tabel 3.1.I
Evolutie van het totale aantal UVW-WZ en UVW-NWZ

	UVW-WZ	UVW-NWZ	Totaal		UVW-WZ	UVW-NWZ	Totaal
2007	448 982	241 680	690 662	2007	100	100	100
2008	423 358	235 232	658 590	2008	94	97	95
2009	454 964	230 161	685 125	2009	101	95	99
2010	460 709	225 483	686 192	2010	103	93	99
2011	445 412	215 812	661 223	2011	99	89	96
2012	441 406	204 384	645 790	2012	98	85	94
2013	457 785	193 275	651 059	2013	102	80	94
2014	458 642	174 719	633 361	2014	102	72	92
2015	417 432	153 470	570 902	2015	93	64	83

Grafiek 3.1.II

De variatie van de UVW-WZ en UVW-NWZ op jaarbasis

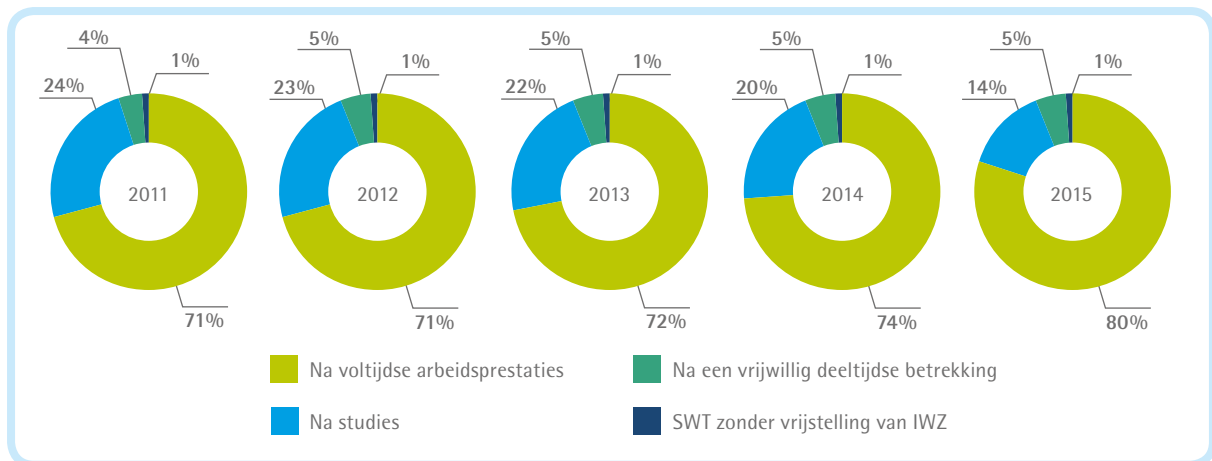
Waar het aantal UVW-NWZ de voorbije jaren een continue daling op jaarbasis laat noteren, is het aantal UVW-WZ gevoeliger aan de conjunctuur.

In 2015 is het totale aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen gedaald met 9,0% op jaarbasis. Hun aantal komt hiermee 7% onder het precrisisniveau van het jaar 2007 te liggen. De som van de UVW-WZ en de UVW-NWZ daalt op jaarbasis met 9,9% en komt op 17% onder het niveau van 2007. De algemene evolutie sinds 2013 wordt onder andere beïnvloed door de reglementaire wijziging waarmee de leeftijd vanaf welke de werklozen vrijstelling kunnen krijgen van inschrijving als werkzoekende werd opgetrokken van 58 naar 60 jaar (cf. deel 3.2.4.3). Bovendien wordt de daling in 2015 beïnvloed door de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen (cf. deel 8.1).

3.2 Werkzoekenden

3.2.1 Volgens subgroep

Grafiek 3.2.I
De verhouding van de subgroepen van de UVW-WZ in de voorbije 5 jaar

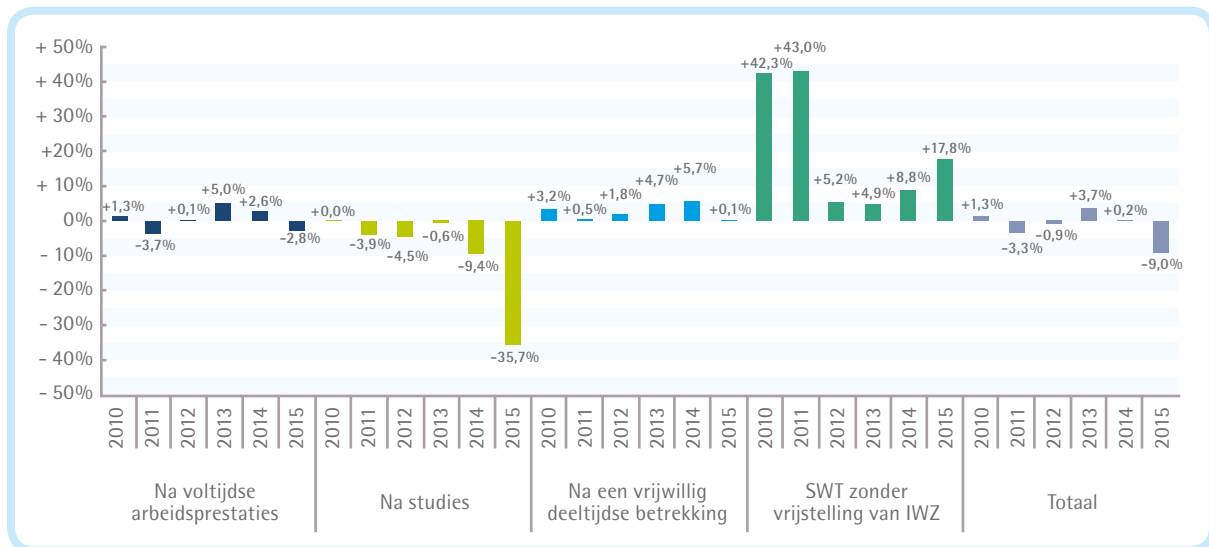
In 2015 is het aandeel werkzoekenden die toegelaten zijn tot de werkloosheidsuitkering o.b.v. studies gedaald met 6 procentpunt t.o.v. 2014. Die daling is sterk beïnvloed door de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen (cf. deel 8.1), maar volgt deels ook de evolutie die we de voorbije jaren reeds konden waarnemen. Hun aandeel binnen de UVW-WZ bedraagt nu nog 14%. Het merendeel van de UVW-WZ (80%) is nog steeds toegelaten op basis van voltijdse arbeidsprestaties. De aandelen van de UVW op basis van vrijwillig deeltijdse arbeidsprestaties en de werkzoekende SWT'ers bedragen ten slotte respectievelijk 5% en 1%.

Tabel 3.2.I
Evolutie van de UVW-WZ volgens subgroep

	Na voltijdse arbeidsprestaties	Na studies	Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	SWT zonder vrijstelling van IWZ	Totaal		Na voltijdse arbeidsprestaties	Na studies	Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	SWT zonder vrijstelling van IWZ	Totaal
2007	312 635	116 452	19 856	39	448 982	2007	100	100	100	-	100
2008	295 443	108 403	18 316	1 196	423 358	2008	95	93	92	100	94
2009	324 178	109 943	18 867	1 976	454 964	2009	104	94	95	165	101
2010	328 458	109 967	19 471	2 812	460 709	2010	105	94	98	235	103
2011	316 160	105 663	19 566	4 023	445 412	2011	101	91	99	336	99
2012	316 336	100 914	19 923	4 233	441 406	2012	101	87	100	354	98
2013	332 176	100 308	20 862	4 439	457 785	2013	106	86	105	371	102
2014	340 870	90 896	22 049	4 827	458 642	2014	109	78	111	403	102
2015	331 177	58 489	22 080	5 687	417 432	2015	106	50	111	475	93

Grafiek 3.2.II

Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ volgens subgroep

Voor het 5^e jaar op rij noteren we in 2015 een daling van het aantal UVW-WZ na studies. Die tendens laat zich deels verklaren door het feit dat sinds 1 januari 2012 de beroepsinschakelingstijd (de vroegere wachttijd) werd verlengd met drie maanden (cf. deel 8.1) en door het in werking treden (sinds 1 augustus 2013) van de specifieke procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk voor jongeren die zich inschrijven als werkzoekende na afloop van hun studies, waarvoor de eerste gesprekken werden gevoerd vanaf februari 2014 (cf. hoofdstuk 4).

De sterkere daling in 2015 (- 35,7% op jaarbasis) laat zich zoals gezegd verklaren door:

- de beperkingen op het recht op inschakelingsuitkeringen, m.n. het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen voor sommige uitkeringsgerechtigden sinds 1 januari 2015;
- het laten zakken van de uiterste leeftijd voor een eerste aanvraag tot een inschakelingsuitkering van 30 naar 25 jaar (ook sinds 1 januari 2015); en
- de diplomavereiste voor jongeren onder de 21 jaar die een inschakelingsuitkering aanvragen (sinds 1 september 2015).

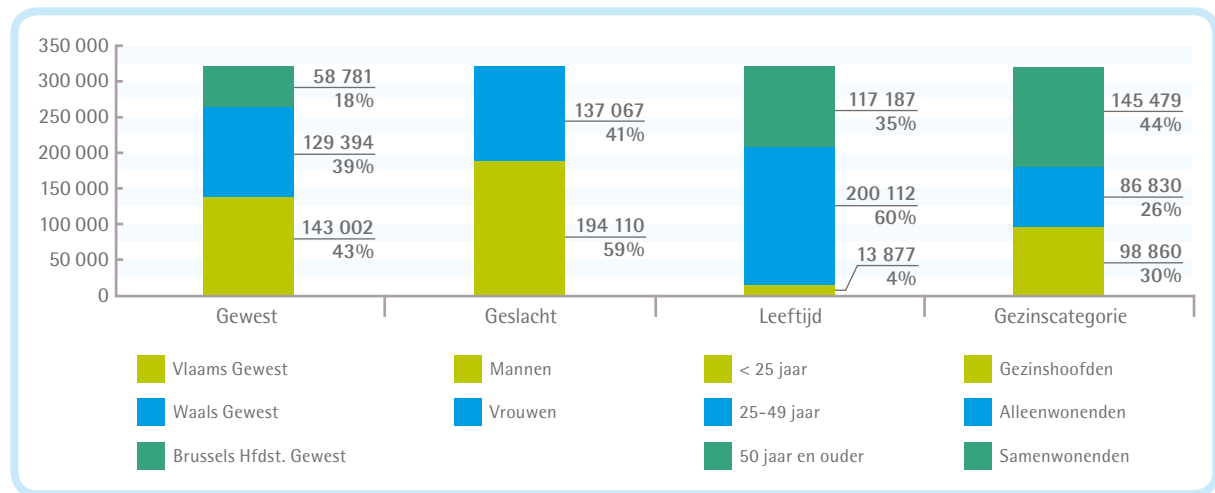
Ook het aantal UVW-WZ na voltijdse arbeidsprestaties daalt in 2015 met 2,8% op jaarbasis. Hun aantal blijft echter nog steeds op een hoger niveau dan in het crisisjaar 2010 (m.n. + 1 basispunt), wat zich deels laat verklaren door de strenger geworden toelatingsvoorwaarden voor de vrijstelling o.b.v. leeftijd of beroepsverleden (cf. deel 3.3). Het totale

aantal UVW-WZ blijft nog steeds onder het niveau van 2010 en ligt zelfs 7% lager dan het precrisisniveau van 2007.

Voor de UVW-WZ na een vrijwillig deeltijdse betrekking en de werkzoekende SWT'ers noteren we echter stijgingen op jaarbasis met respectievelijk 0,1% en 17,8%. Voor die beide subgroepen gaat het om het zesde jaar op rij waarin hun aantal stijgt op jaarbasis. Die stijgingen zijn waarschijnlijk echter ten dele te wijten aan reglementaire wijzigingen om de inschrijving als werkzoekende te stimuleren, zoals bv. het optrekken van de toegestane leeftijd voor vrijstelling van IWZ, waardoor een aantal oudere werklozen die vroeger een vrijstelling konden aanvragen nu werkzoekend blijven (cf. deel 8.6). Wanneer men de evolutie van de verschillende subgroepen van de UVW-WZ vergelijkt met die van hun niet-werkzoekende tegenhangers (cf. deel 3.3), zien we daar immers in elke subgroep sinds meerdere jaren op rij dalingen op jaarbasis. De stijging van het aantal werkzoekende SWT'ers in 2015 wordt bovendien beïnvloed door de uitzonderingsmaatregelen m.b.t. de toegang tot dit stelsel die werden voorzien voor de ex-werknemers van Ford Genk (nl. een instroom van 243 werkzoekende SWT'ers; met daarnaast ook een instroom van 284 ex-Ford Genkwerknemers in het SWT voor niet-werkzoekenden).

3.2.1.1 UVW-WZ op basis van voltijdse arbeid

Grafiek 3.2.III
Profiel van de UUVW-WZ op basis van voltijdse arbeid in 2015

NB: het totaal omvat ook een klein aantal UUVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande meest gebruikelijke categorieën.

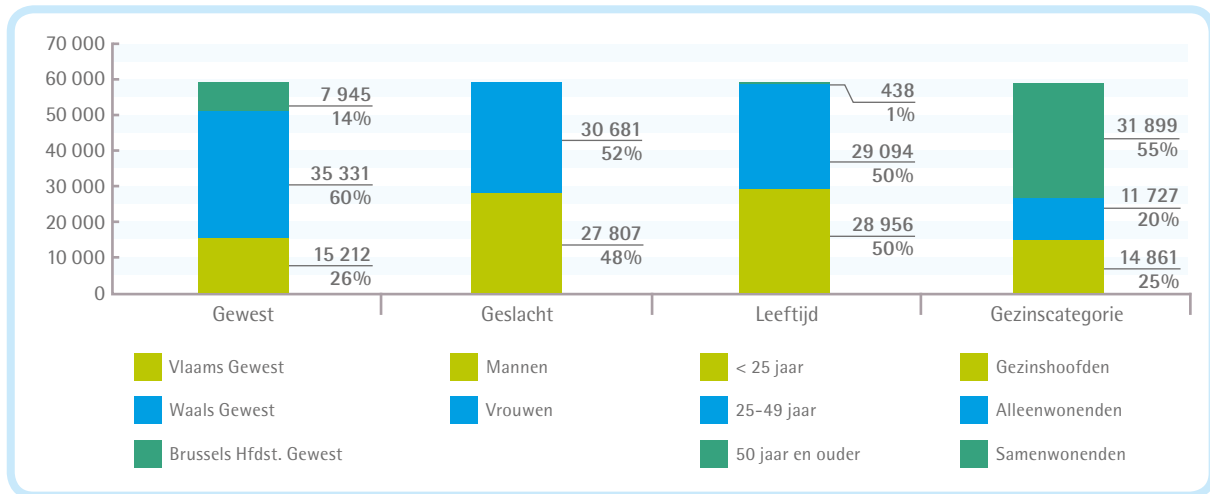
Grafiek 3.2.III schetst het profiel van de UUVW-WZ die toegelaten zijn op basis van voltijdse arbeid. Het betreft grotendeels werklozen van de middelste leeftijdscategorie (200 112, d.i. 60%) en slechts voor een minderheid jongeren onder de 25 jaar (13 877, d.i. 4%). Zij komen voor ongeveer gelijke aandelen uit het Vlaams en het Waals Gewest. Het gaat om meer mannen dan vrouwen en een meerderheid is samenwonend zonder gezinslast.

3.2.1.2

UVW-WZ op basis van studies

Grafiek 3.2.IV

Profiel van de UUVW-WZ op basis van studies in 2015

NB: het totaal omvat ook een klein aantal UUVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande meest gebruikelijke categorieën.

Bij de UUVW-WZ die zijn toegelaten op basis van studies ligt het aandeel van de jongeren onder de 25 jaar logischerwijs hoger dan bij de UUVW-WZ na arbeid en geldt het omgekeerde voor het aandeel 50-plussers.* Het betreft een meerderheid van UUVW-WZ uit het Waals Gewest (35 331, d.i. 60%) en net iets meer vrouwen dan mannen. De verhoudingen volgens gezinscategorie zijn vergelijkbaar met die van de UUVW-WZ na voltijdse arbeid, al zijn ze meer uitgesproken.

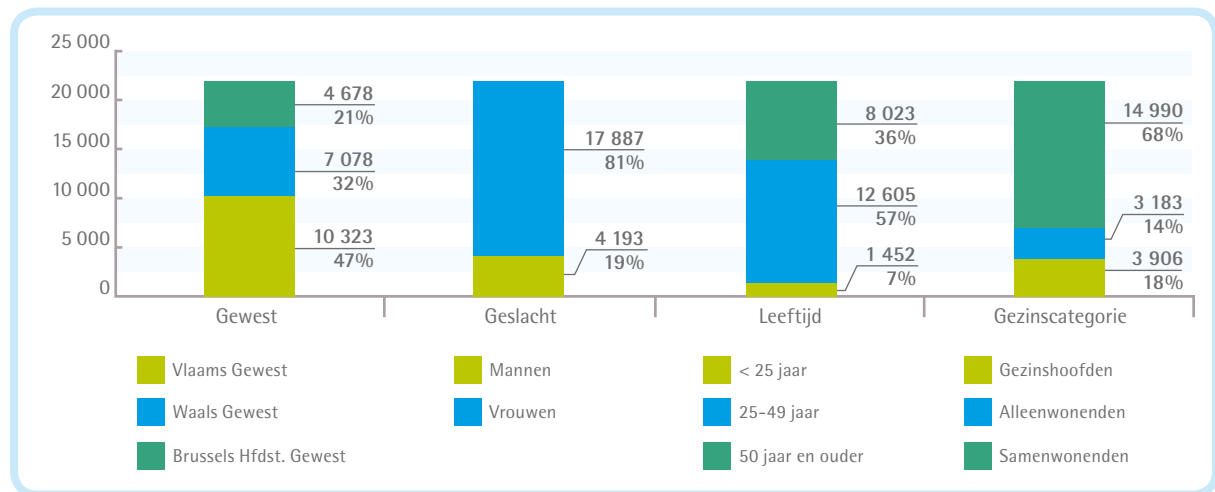
* Ondanks de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen bevat deze groep nog steeds een klein aantal 50-plussers, die hun recht konden verlengen bv. door het inbrengen van periodes van tewerkstelling.

3.2.1.3

UVW-WZ op basis van vrijwillig deeltijdse arbeid

Grafiek 3.2.V

Profiel van de UUVW-WZ op basis van vrijwillig deeltijdse arbeid in 2015

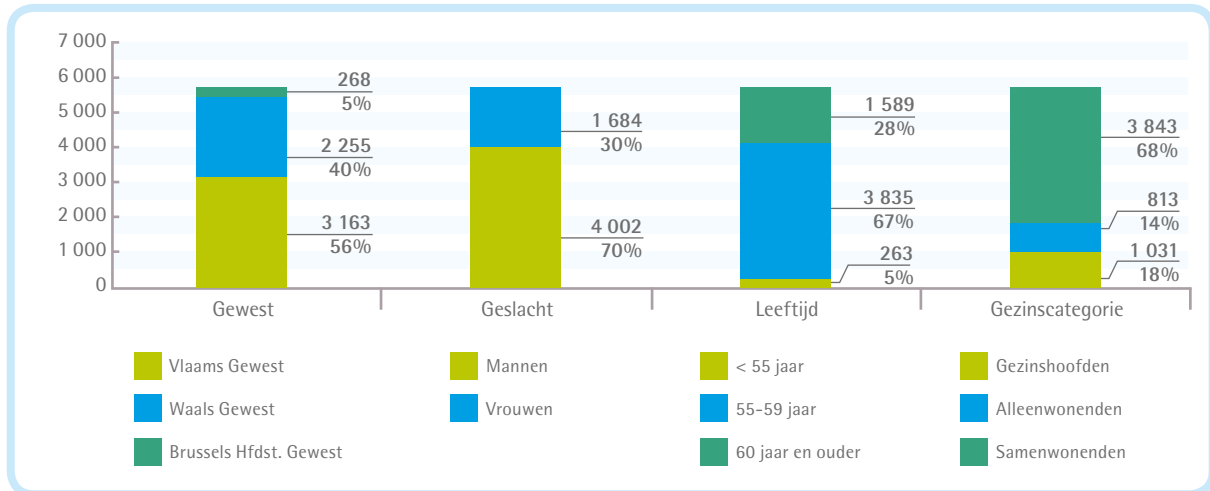
NB: het totaal omvat ook een klein aantal UUVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande meest gebruikelijke categorieën.

De deeltijdse werknemers die hun job verliezen maar die niet aan de voorwaarden voldoen om te worden gelijkgesteld met een voltijds werknemer, kunnen worden vergoed in een specifiek stelsel voor vrijwillig deeltijdse werknemers, op voorwaarde dat ze een bepaald aantal halve dagen in loondienst kunnen bewijzen gedurende een bepaalde referteperiode voorafgaand aan de uitkeringsaanvraag en minstens 12 uur per week of minstens een derde van een voltijdse betrekking hebben gewerkt. Aan een deel van de werklozen binnen die groep werd een aantal reglementaire vrijstellingen van IWZ toegekend (onder meer als oudere werkloze, omwille van mantelzorg of sociale of familiale redenen of voor het volgen van opleidingen). Die groep vrijgestelde werklozen wordt behandeld in het deel 3.3.

De verhoudingen volgens leeftijdsklasse bij de UUVW-WZ op basis van vrijwillig deeltijdse arbeid zijn vergelijkbaar met die van hun tegenhangers o.b.v. voltijdse arbeid. Het betreft voor de overgrote meerderheid vrouwen (17 887, d.i. 81%). Verder gaat het vooral om inwoners van het Vlaams Gewest en om samenwonenden zonder gezinslast.

3.2.1.4 UVW-WZ op basis van arbeid met een bedrijfs- toeslag

Grafiek 3.2.VI
Profiel van de UVW-WZ op basis van arbeid met een
bedrijfstoeslag in 2015

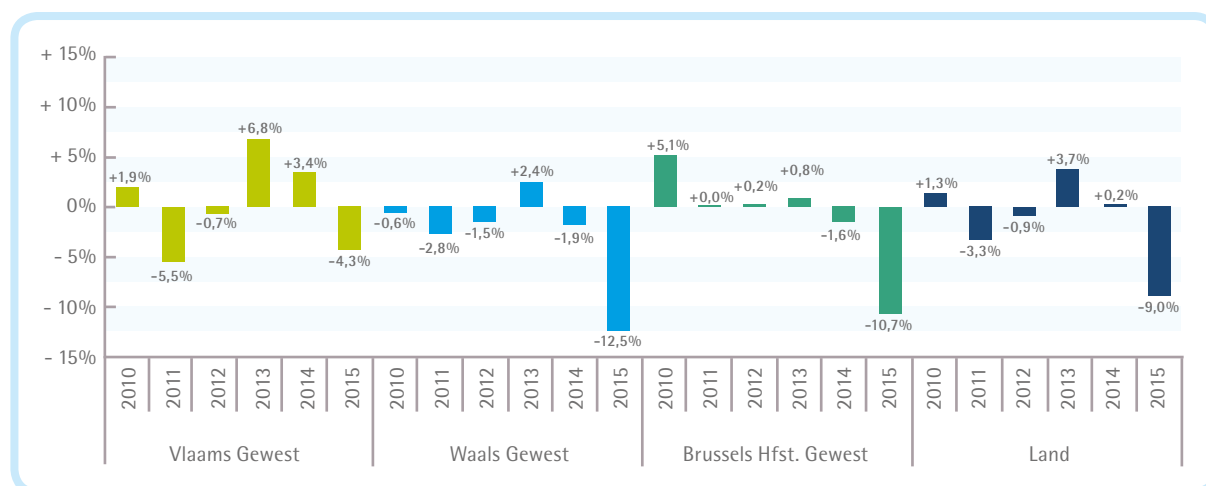
Sinds 2007 is een groot aantal nieuwe begunstigten van het stelsel van werkloosheid met een bedrijfs-
toeslag (SWT, toen nog het brugpensioen) verplicht om als werkzoekende ingeschreven te zijn en beschikbaar te blijven voor de arbeidsmarkt. Het gaat onder andere om het merendeel van de personen die hun statuut hebben verworven in het kader van een erkenning van hun onderneming als onderneming in moeilijkheden of in herstructurering. Het merendeel van de betalingen in 2015 betrof het Vlaams Gewest (3 163, d.i. 56%). Het gaat ook vooral om mannen (4 002, d.i. 70%). Het aantal betalingen voor begunstigten onder de 55 jaar ligt ten gevolge van de geleidelijke verhoging van de leeftijdsvoorwaarde naar 55 jaar voor werklozen uit een onderneming erkend als onderneming in herstructurering sinds 1 januari 2013 (cf. deel 8.3) nog steeds vrij laag (slechts 263 betalingen, d.i. 5%).

3.2.2 Volgens gewest

Tabel 3.2.II
Evolutie van de UVW-WZ volgens gewest

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	160 439	213 324	75 220	448 982	2007	100	100	100	100
2008	147 512	202 918	72 928	423 358	2008	92	95	97	94
2009	169 855	208 258	76 850	454 964	2009	106	98	102	101
2010	173 042	206 917	80 751	460 709	2010	108	97	107	103
2011	163 597	201 041	80 774	445 412	2011	102	94	107	99
2012	162 495	197 989	80 922	441 406	2012	101	93	108	98
2013	173 586	202 648	81 551	457 785	2013	108	95	108	102
2014	179 491	198 874	80 277	458 642	2014	112	93	107	102
2015	171 700	174 059	71 672	417 432	2015	107	82	95	93

Grafiek 3.2.VII
Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ volgens gewest

Het Vlaams Gewest is het meest conjunctuurgevoelig. De werkloosheid steeg er het felst gedurende de crisis (108 basispunten in 2010), om daarna met twee jaar interval eerst weer bijna tot het niveau van precisisjaar 2007 te zakken (101 basispunten in 2012) en vervolgens weer het niveau van crisisjaar 2010 te overtreffen (112 basispunten in 2014). In 2015 daalt de werkloosheid er echter weer met 4,3% op jaarbasis.

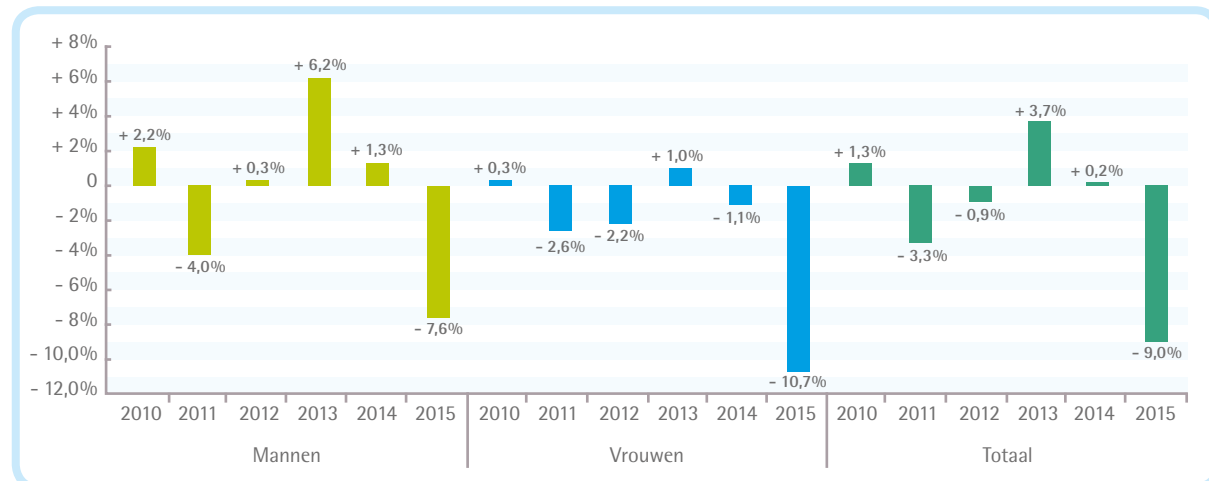
In het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest noteren we voor 2015 echter veel omvangrijker dalingen op jaarbasis (respectievelijk - 12,5% en - 10,7%). Dit laat zich verklaren door het feit dat die gewesten in verhouding meer gerechtigden op inschakelingsuitkeringen tellen dan het Vlaams Gewest, in het bijzonder met een lange werkloosheidsduur. Hiermee komt de werkloosheid in het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest respectievelijk 18% en 5% onder het niveau van precisisjaar 2007 te liggen.

3.2.3 Volgens geslacht

Tabel 3.2.III
Evolutie van de UVW-WZ volgens geslacht

	Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen	Totaal
2007	216 386	232 596	448 982	2007	100	100	100
2008	207 239	216 119	423 358	2008	96	93	94
2009	235 156	219 808	454 964	2009	109	95	101
2010	240 332	220 377	460 709	2010	111	95	103
2011	230 796	214 616	445 412	2011	107	92	99
2012	231 569	209 836	441 406	2012	107	90	98
2013	245 882	211 903	457 785	2013	114	91	102
2014	248 984	209 658	458 642	2014	115	90	102
2015	230 113	187 319	417 432	2015	106	81	93

Grafiek 3.2.VIII
Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ volgens geslacht

De werkloosheid evolueert anders bij de mannen dan bij de vrouwen. Waar de werkloosheid bij de mannen sinds 2009 steeds hoger is geweest dan het niveau van 2007, laten de vrouwen gedurende die hele periode een lager niveau optekenen. Het succes van het dienstenchequstelsel, met een voornamelijk vrouwelijke tewerkstelling, is hiervoor een belangrijke verklarende factor (cf. de RVA-studie hierover gepubliceerd in juli 2014). De volledige werkloosheid bij mannen volgt daarentegen veel meer de economische conjunctuur.

In 2015 noteren we voor de beide geslachten een sterke daling op jaarbasis, m.n. - 7,6% voor de mannen en - 10,7% voor de vrouwen. De mannelijke werkloosheid blijft echter nog steeds hoger dan het precisisniveau van het jaar 2007 (106 basispunten).

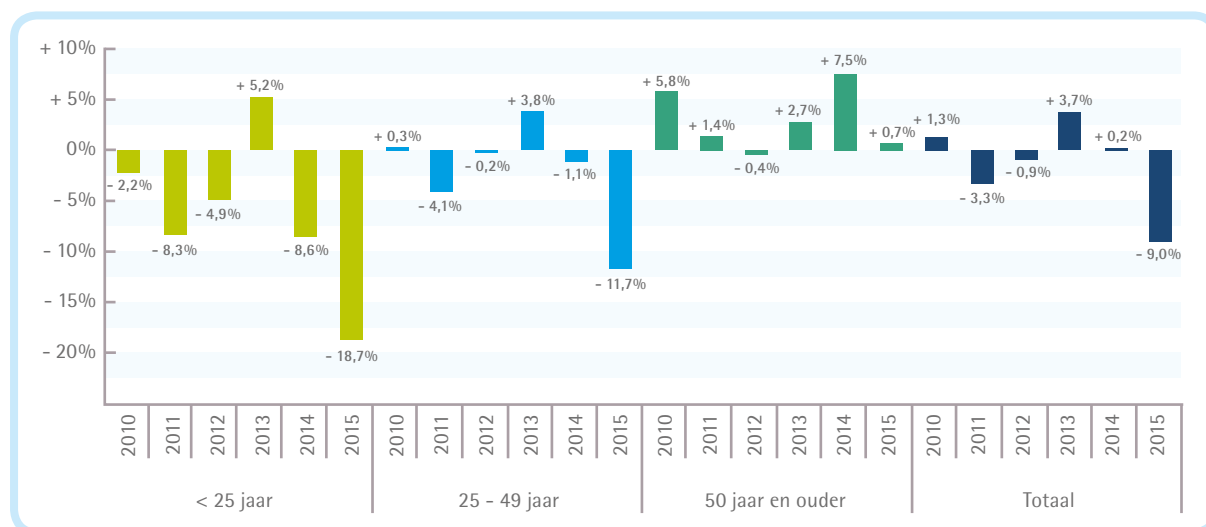
3.2.4 Volgens leeftijdsklasse

3.2.4.1 Algemeen overzicht van de evolutie van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse

Tabel 3.2.IV
Evolutie van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse

	< 25 jaar	25 - 49 jaar	50 jaar en ouder	Totaal		< 25 jaar	25 - 49 jaar	50 jaar en ouder	Totaal
2007	63 494	285 283	100 205	448 982	2007	100	100	100	100
2008	59 142	261 485	102 731	423 358	2008	93	92	103	94
2009	66 398	278 102	110 464	454 964	2009	105	97	110	101
2010	64 963	278 836	116 910	460 709	2010	102	98	117	103
2011	59 555	267 276	118 580	445 412	2011	94	94	118	99
2012	56 632	266 708	118 065	441 406	2012	89	93	118	98
2013	59 585	276 900	121 300	457 785	2013	94	97	121	102
2014	54 444	273 835	130 363	458 642	2014	86	96	130	102
2015	44 286	241 811	131 335	417 432	2015	70	85	131	93

Grafiek 3.2.IX
Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ volgens leeftijds-
klasse

De recente evolutie van de volledige werkloosheid verschilt sterk naargelang de leeftijdsklasse. In de leeftijdsklassen jonger dan 50 jaar gaat het aantal volledig werklozen sinds 2014 in dalende lijn. Bij de 50-plussers valt gedurende vrijwel de gehele beschouwde periode echter een toename te noteren, los van eventuele oplevingen van de conjunctuur. Ook voor het jaar 2015 noteren we dalingen met respectievelijk 18,7% en 11,7% op jaarbasis voor de werklozen jonger dan 25 jaar en de werklozen van 25-49 jaar en een stijging met 0,7% op jaarbasis bij de 50-plussers.

De afname in de leeftijdsklassen jonger dan 50 jaar is in eerste instantie het gevolg van gunstige conjuncturele ontwikkelingen, die (vooral in de jongste leeftijdsklasse) ondersteund werd door de invoering van het Activaplan voor laaggeschoolde jongeren onder de 30 jaar (cf. deel 5.1 en 8.6) en de versterkte opvolging van het zoekgedrag van personen met een inschakelingsuitkering (cf. hoofdstuk 4). In tweede instantie heeft uiteraard ook de genoemde reglementaire wijziging inzake het recht op inschakelingsuitkeringen vooral een impact op het aantal volledig werklozen in de leeftijdsklassen jonger dan 50 jaar, vooral voor het jaar 2015. Zo tellen we voor 2015 28 051 gevallen van einde recht op inschakelingsuitkeringen voor werkzoekenden jonger dan 50 jaar (zie ook deel 8.1).*

De stijging in de leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder laat zich onder meer verklaren door het geleidelijk optrekken van 50 naar 60 jaar van de leeftijd vanaf welke de werklozen vrijstelling kunnen krijgen van inschrijving als werkzoekende. Die leeftijd is sinds 1 januari 2013 nog opgetrokken van 58 naar 60 jaar, waardoor heel wat 58- en 59-jarigen die voorheen een vrijstelling konden aanvragen werkzoekend blijven. Sinds 1 januari 2015 werden de mogelijkheden om een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende aan te vragen nog ingeperkt voor de nieuwe instromers van 60 jaar en ouder (zie ook deel 1 van dit jaarverslag, hoofdstuk 2).

Een laatste belangrijk gegeven bij het interpreteren van de werkloosheid volgens leeftijdsklasse is het feit dat ook de demografische evoluties volgens leeftijdsklasse divergeren. In de voorbije tien jaar bedraagt de totale bevolkingstoename onder de 50 jaar (15-49 jaar) slechts 1,0%, terwijl die voor de 50-plussers (50-64 jaar) 18,3% bedraagt.**

* Voor de maanden van januari tot en met november (27 310 gevallen onder de 50 jaar) gaat het om herberekende cijfers. Immers, voor het verleden kunnen we rekening houden met achterstallige betalingen, waardoor de uitstroom nauwkeuriger kan bepaald worden. Voor de maand december gaat het nog om voorlopige cijfers (741 gevallen onder de 50 jaar).

** Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsa_pganws). Op het moment van publicatie zijn de cijfers voor het jaar 2015 nog niet beschikbaar. Het gaat i.c. dan ook om de periode 2005-2014.

3.2.4.2

Focus op de jongere UVW-WZ (< 25 jaar)

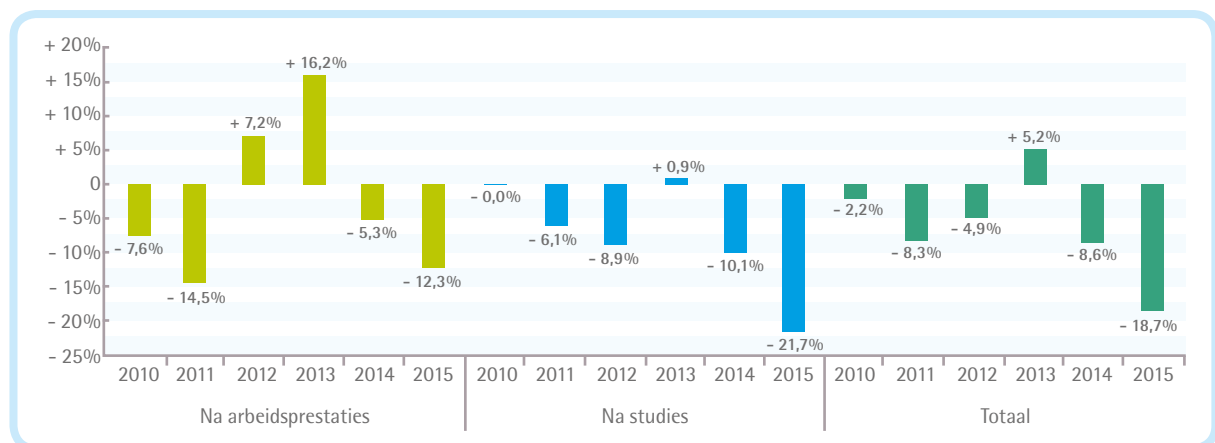
Tabel 3.2.V

UVW-WZ < 25 jaar volgens toelaatbaarheidsbasis

	Na arbeidsprestaties	Na studies	Totaal		Na arbeidsprestaties	Na studies	Totaal
2007	14 437	49 058	63 494	2007	100	100	100
2008	14 078	45 065	59 142	2008	98	92	93
2009	18 750	47 648	66 398	2009	130	97	105
2010	17 320	47 643	64 963	2010	120	97	102
2011	14 817	44 738	59 555	2011	103	91	94
2012	15 878	40 754	56 632	2012	110	83	89
2013	18 458	41 127	59 585	2013	128	84	94
2014	17 477	36 967	54 444	2014	121	75	86
2015	15 329	28 956	44 286	2015	106	59	70

Grafiek 3.2.X

Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ < 25 jaar volgens toelaatbaarheidsbasis

NB: de UVW-WZ < 25 jaar na arbeidsprestaties omvatten zowel de UVW-WZ toegelaten op basis van voltijdse arbeid als die toegelaten op basis van vrijwillig deeltijdse arbeid.

Het aantal < 25-jarigen die worden toegelaten tot de werkloosheidsuitkeringen op basis van studies, is gedurende de hele periode sinds 2008 steeds onder het precrisisniveau van 2007 gebleven. Hun recente, sterk dalende evolutie (- 21,7% op jaarbasis in 2015) is ongetwijfeld beïnvloed door:

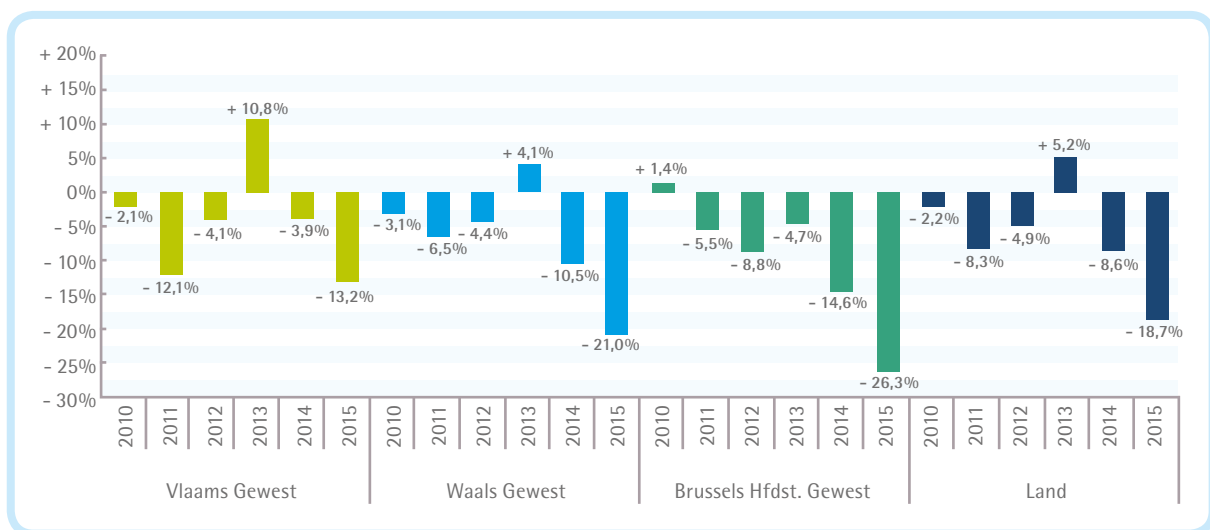
- de verlenging van de beroepsinschakelingsstijd (de vroegere wachttijd) met drie maanden sinds 1 januari 2012 (cf. delen 8.1 en 9.5);
- de invoering van de specifieke procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk voor rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen sinds 9 augustus 2012 (die sinds 1 november 2012 is uitgebreid naar gerechtigden die definitief of tijdelijk voor een duur van minstens 2 jaar voor minstens 33% arbeidsongeschikt zijn; cf. hoofdstuk 4);
- de invoering van het Activaplan voor laaggeschoolde jongeren onder de 27 jaar sinds 1 juli 2013 (onder de 30 jaar sinds 1 januari 2014; cf. deel 5.1 en 8.6);
- de invoering sinds 1 augustus 2013 van de specifieke procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk voor jongeren die zich inschrijven als werkzoekende na afloop van hun studies, waarvoor de eerste gesprekken werden gevoerd vanaf februari 2014 (cf. hoofdstuk 4); en
- de beperkingen van het recht op inschakelingsuitkeringen (sinds 1 januari 2012, maar met de eerste effecten vanaf 1 januari 2015) en de diplomaver-eiste voor jongeren onder de 21 jaar die een inschakelingsuitkering aanvragen sinds 1 september 2015 (cf. deel 8.1).

Ook het aantal < 25-jarigen die worden toegelaten tot de werkloosheidsuitkeringen op basis van arbeidsprestaties daalt echter voor het tweede jaar op rij op jaarbasis (- 5,3% in 2014 en - 12,3% in 2015).

Tabel 3.2.VI
UVW-WZ < 25 jaar volgens gewest

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	20 019	34 951	8 525	63 494	2007	100	100	100	100
2008	17 925	33 296	7 921	59 142	2008	90	95	93	93
2009	23 150	34 960	8 287	66 398	2009	116	100	97	105
2010	22 670	33 892	8 401	64 963	2010	113	97	99	102
2011	19 928	31 688	7 939	59 555	2011	100	91	93	94
2012	19 115	30 279	7 239	56 632	2012	95	87	85	89
2013	21 171	31 512	6 902	59 585	2013	106	90	81	94
2014	20 350	28 198	5 896	54 444	2014	102	81	69	86
2015	17 666	22 274	4 346	44 286	2015	88	64	51	70

Grafiek 3.2.XI
Variatie van de UVW-WZ < 25 jaar volgens gewest

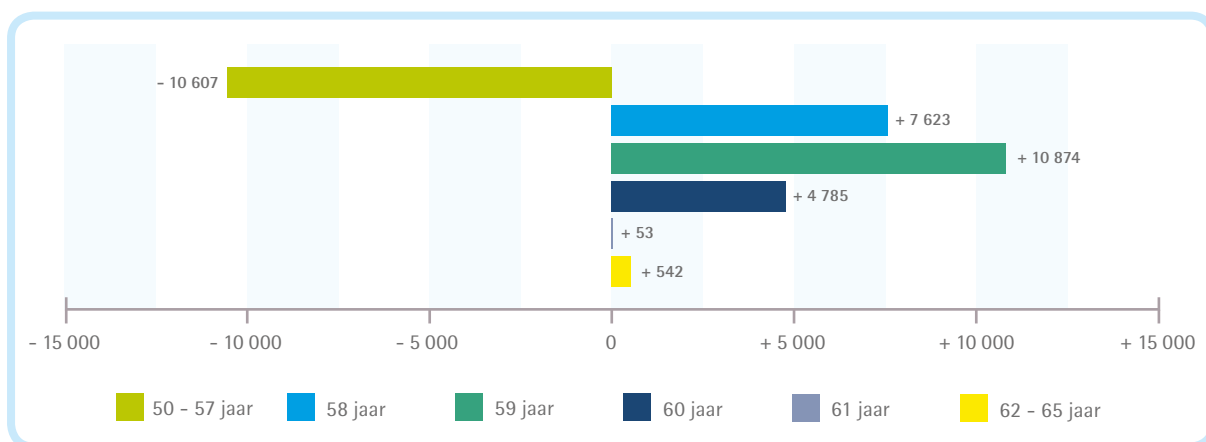
De daling op jaarbasis van het aantal < 25-jarige UVW-WZ is meer uitgesproken in het Waals en in het Brussels Hoofdstedelijk (respectievelijk - 21,0% en - 26,3%) dan in het Vlaams Gewest (- 13,2%). Dit laat zich grotendeels verklaren door het feit dat die gewesten zoals gezegd in verhouding meer gerechtigden op inschakelingsuitkeringen tellen dan het Vlaams Gewest, in het bijzonder met een lange werkloosheidsduur.

3.2.4.3

Focus op de oudere UVW-WZ (50 jaar of ouder)

Grafiek 3.1.XII

Evolutie van de UVW-WZ van 50 jaar of ouder sinds 2012

Grafiek 3.1.XII laat zien dat het grootste deel van de aangroei van 50-plussers in de groep van de UVW-WZ sinds 2012 te situeren valt in de leeftijdsgroep van 58 tot en met 60 jaar, vooral bij de 58- en 59-jarigen. Zonder de genoemde reglementaire wijziging hadden die werklozen een vrijstelling van IWZ kunnen aanvragen en zouden zij zich in de groep van de UVW-NWZ bevinden.

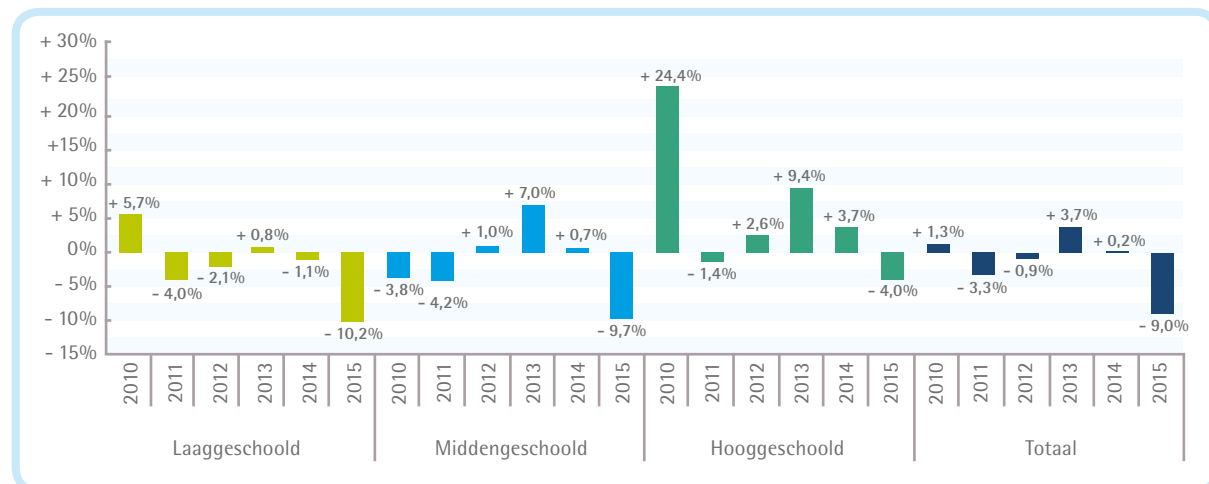

3.2.5 Volgens studieniveau*

Tabel 3.2.VII
Evolutie van de UVW-WZ volgens studieniveau

	Laag- geschoold	Midden- geschoold	Hoog- geschoold	Totaal		Laag- geschoold	Midden- geschoold	Hoog- geschoold	Totaal
2007	253 821	143 187	48 473	448 982	2007	100	100	100	100
2008	236 288	134 215	44 501	423 357	2008	93	94	92	94
2009	240 736	148 134	48 310	454 964	2009	95	103	100	101
2010	254 437	142 531	60 081	460 709	2010	100	100	124	103
2011	244 314	136 481	59 219	445 412	2011	96	95	122	99
2012	239 235	137 797	60 775	441 406	2012	94	96	125	98
2013	241 037	147 473	66 496	457 785	2013	95	103	137	102
2014	238 335	148 571	68 941	458 642	2014	94	104	142	102
2015	214 033	134 126	66 181	417 432	2015	84	94	137	93

Grafiek 3.2.XIII
Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ volgens studieniveau

De daling op jaarbasis van het aantal UVW-WZ in 2015 doet zich voor bij werklozen van alle scholingsniveaus. Ze is echter minder uitgesproken bij de hooggeschoolde werklozen (- 4,0%) dan bij de laag- en middengespoolden (respectievelijk - 10,2% en - 9,7%).

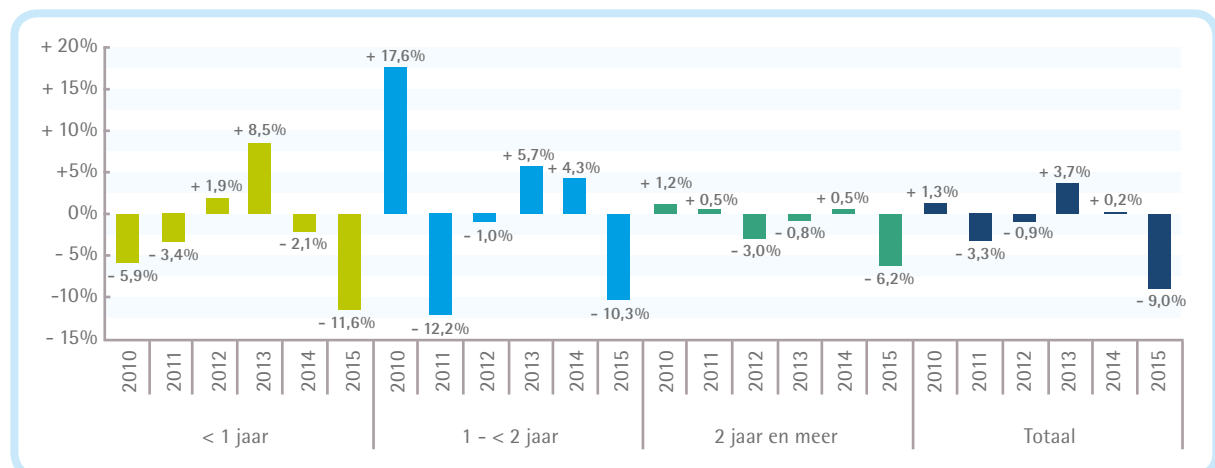
* De studieniveaus zijn als volgt gedefinieerd:
 - Laaggeschoold: ten hoogste 2^e graad van het secundair onderwijs;
 - Middengespoold: 3^e graad secundair onderwijs, 4^e graad secundair onderwijs, 7^e specialisatiejaar, middenstandsopleiding of leercontract;
 - Hooggeschoold: diploma hoger onderwijs.
 Het totaal omvat ook de UVW-WZ waarvan het scholingsniveau onbekend is.

3.2.6 Volgens werkloosheidsduur

Tabel 3.2.VIII
Evolutie van de UVW-WZ volgens werkloosheidsduur

	< 1 jaar	1 - < 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal		< 1 jaar	1 - < 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal
2007	140 440	71 549	236 992	448 982	2007	100	100	100	100
2008	142 147	66 330	214 880	423 357	2008	101	93	91	94
2009	172 415	75 886	206 662	454 964	2009	123	106	87	101
2010	162 278	89 265	209 166	460 709	2010	116	125	88	103
2011	156 702	78 418	210 292	445 412	2011	112	110	89	99
2012	159 678	77 644	204 084	441 406	2012	114	109	86	98
2013	173 302	82 080	202 402	457 785	2013	123	115	85	102
2014	169 609	85 598	203 435	458 642	2014	121	120	86	102
2015	149 884	76 748	190 799	417 432	2015	107	107	81	93

Grafiek 3.2.XIV
Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ volgens werkloosheidsduur

De werklozen met een werkloosheidsduur van minder dan een jaar vormen per definitie de meest conjunctuurgevoelige groep van de drie beschouwde categorieën volgens werkloosheidsduur. Zo toont hun evolutie duidelijk de momenten aan waarop een negatieve conjunctuur (bv. de crisis) de arbeidsmarkt treft (123 basispunten in 2009 en in 2013). In 2010 liep de werkloosheid van korte duur weer terug ingevolge de overgang van een deel van de werklozen uit de groep met minder dan 1 jaar werkloosheid naar die met 1 tot < 2 jaar werkloosheid (waardoor die daling dan ook overeenstemt met een stijging in die categorie). In 2015 noteren we voor het tweede jaar op rij een daling van het aantal werklozen met een werkloosheidsduur van minder dan een jaar (- 11,6%).

De afname in de groep met 1 tot < 2 jaar werkloosheid vanaf 2011 stemt overeen met de overgang van een bepaald aantal werklozen naar de klasse met

een langere werkloosheidsduur, maar ook met het invoeren van een aantal versterkte activeringsmaatregelen. Na opnieuw te zijn gestegen in 2013 en 2014, noteren we voor deze groep in 2015 weer een daling op jaarbasis met 10,3%.

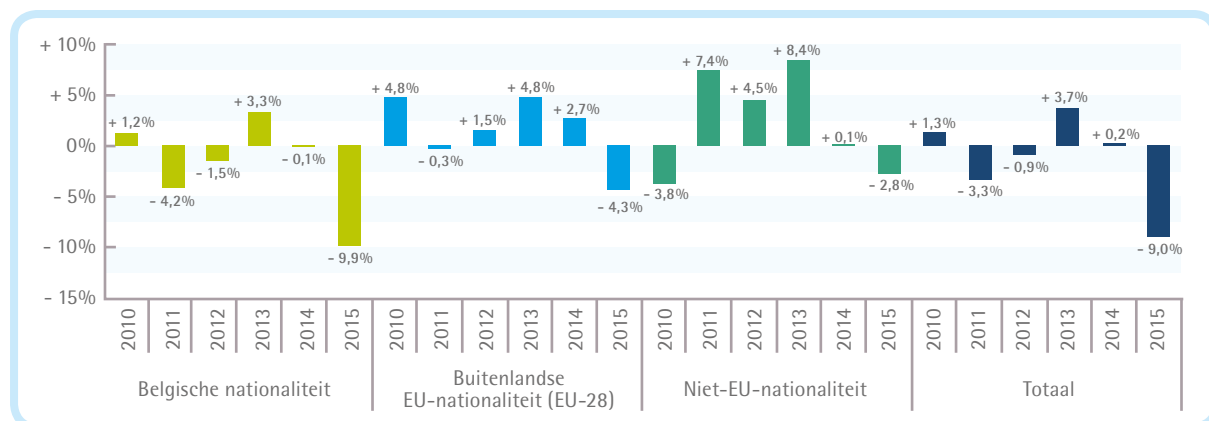
De werkloosheid van 2 jaar of langer kent een relatief stabielere evolutie, wat zich laat verklaren door het meer structurele karakter van de langdurige werkloosheid. De invloed van de conjunctuur kent er per definitie een vertraging van minstens 2 jaar. Onder de gezamenlijke impact van het begeleidings- en opvolgingsplan, van activeringsmaatregelen en van de dienstencheques daalde het aantal betalingen voor deze groep echter sterk tot 2009, om zich daarna eerder te stabiliseren. Voor 2015 noteren we echter ook in deze groep een daling met 6,2% op jaarbasis, wat zich ongetwijfeld laat verklaren door de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen.

3.2.7 Volgens nationaliteit

Tabel 3.2.IX
Evolutie van de UVW-WZ volgens nationaliteit

	Belgische nationaliteit	Buitenlandse EU- nationaliteit (EU-28)	Niet-EU- nationaliteit	Totaal		Belgische nationaliteit	Buitenlandse EU- nationaliteit (EU-28)	Niet-EU- nationaliteit	Totaal
2007	393 249	35 121	20 612	448 982	2007	100	100	100	100
2008	369 830	32 966	20 561	423 358	2008	94	94	100	94
2009	396 673	35 154	23 136	454 964	2009	101	100	112	101
2010	401 605	36 847	22 257	460 709	2010	102	105	108	103
2011	384 779	36 725	23 908	445 412	2011	98	105	116	99
2012	379 146	37 279	24 981	441 406	2012	96	106	121	98
2013	391 630	39 082	27 072	457 785	2013	100	111	131	102
2014	391 425	40 123	27 093	458 642	2014	100	114	131	102
2015	352 713	38 387	26 332	417 432	2015	90	109	128	93

Grafiek 3.2.XV
Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ volgens nationaliteit

Na de voorbije jaren steeds te zijn gestegen op jaarbasis, daalt het aantal werklozen met een buitenlandse nationaliteit in 2015 op jaarbasis met 4,3% bij de groep werklozen met een niet-Belgische EU-nationaliteit en met 2,8% bij de groep werklozen met een niet-EU-nationaliteit. Hun aantal blijft echter nog steeds hoger dan in het crisisjaar 2010.

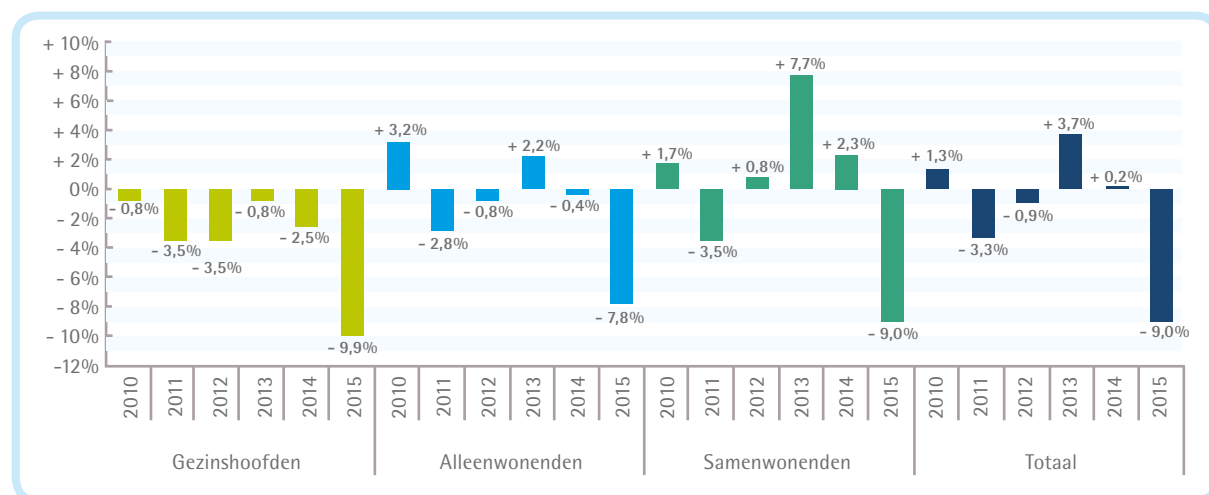
Het aantal werklozen met een Belgische nationaliteit vertoont in 2015 de grootste daling: - 9,9% op jaarbasis.

3.2.8 Volgens gezinscategorie

Tabel 3.2.X
Evolutie van de UVW-WZ volgens gezinscategorie

	Gezins- hoofden	Alleen- wonenden	Samen- wonenden	Totaal		Gezins- hoofden	Alleen- wonenden	Samen- wonenden	Totaal
2007	156 304	106 309	186 233	448 982	2007	100	100	100	100
2008	144 884	101 619	176 713	423 358	2008	93	96	95	94
2009	147 418	109 710	197 690	454 964	2009	94	103	106	101
2010	146 286	113 272	201 065	460 709	2010	94	107	108	103
2011	141 167	110 113	194 127	445 412	2011	90	104	104	99
2012	136 238	109 267	195 724	441 406	2012	87	103	105	98
2013	135 141	111 709	210 720	457 785	2013	86	105	113	102
2014	131 696	111 286	215 657	458 642	2014	84	105	116	102
2015	118 658	102 553	196 212	417 432	2015	76	96	105	93

Grafiek 3.2.XVI
Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ volgens gezins-
categorie

NB: het totaal omvat ook een klein aantal UVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande meest gebruikelijke categorieën.

De daling van het aantal UVW-WZ op jaarbasis in 2015 doet zich in elke gezinscategorie ongeveer in gelijke mate voor: we noteren een daling met 9,9% voor de gezinshoofden, met 7,8% voor de alleenwonenden en met 9,0% voor de samenwonenden. Het aantal samenwonende UVW-WZ bevindt zich echter nog steeds 5% boven het precrisisniveau van 2007, terwijl het aantal alleenwonenden hier voor het eerst sinds 2008 onder zakt.

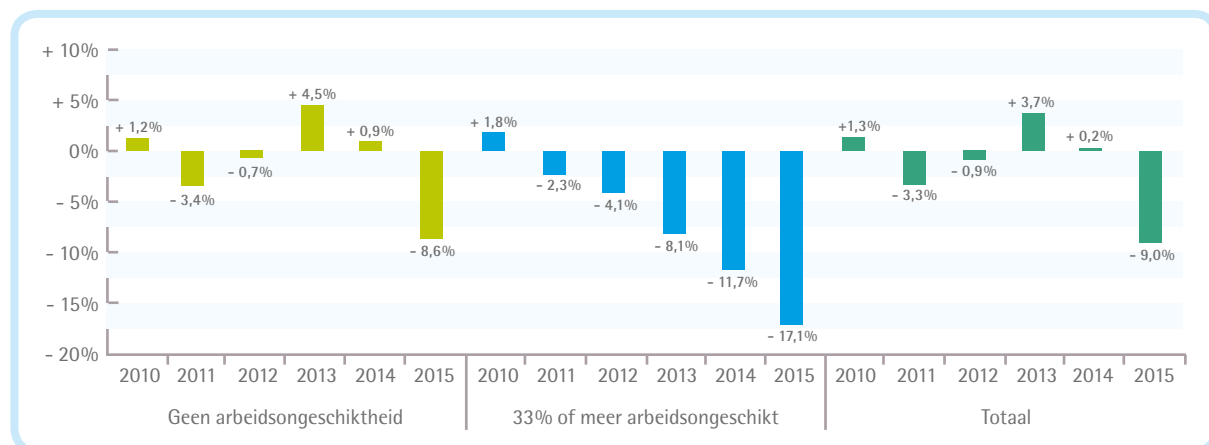
Sinds 2008 neemt vooral het aandeel van de samenwonenden toe (evenals dat van de alleenwonenden, zij het in mindere mate), terwijl het aandeel van de gezinshoofden gevoelig afneemt. De voorbije twee jaar is die verschuiving nog meer uitgesproken, in het bijzonder als gevolg van efficiëntere controles op de gezinstoestand en de convergentie van de vergoedingsregelingen binnen de verschillende gezinscategorieën. Hierover verscheen in juli 2015 een uitgebreide RVA-studie die raadpleegbaar is via de website.

3.2.9 Volgens eventuele arbeidsongeschiktheid

Tabel 3.2.XI
Evolutie van de UVW-WZ volgens eventuele arbeidsongeschiktheid

	Geen arbeidsongeschiktheid	33% of meer arbeidsongeschikt	Totaal		Geen arbeidsongeschiktheid	33% of meer arbeidsongeschikt	Totaal
2007	426 240	22 742	448 982	2007	100	100	100
2008	395 712	27 645	423 358	2008	93	122	94
2009	425 366	29 597	454 963	2009	100	130	101
2010	430 567	30 142	460 709	2010	101	133	103
2011	415 961	29 450	445 411	2011	98	129	99
2012	413 168	28 237	441 406	2012	97	124	98
2013	431 836	25 948	457 785	2013	101	114	102
2014	435 719	22 924	458 642	2014	102	101	102
2015	398 429	19 002	417 432	2015	93	84	93

Grafiek 3.2.XVII
Variatie op jaarbasis van de UVW-WZ volgens eventuele arbeidsongeschiktheid

Sinds het jaar 2011 zien we een steeds groter wordende daling van het aantal UVW-WZ met minstens 33% arbeidsongeschiktheid. Die evolutie wordt voor een groot deel beïnvloed door het feit dat sinds 1 november 2012 de procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk is uitgebreid tot de rechthebbenden op werkloosheidsuitkeringen die voor minstens 33% arbeidsongeschiktheid zijn. Die reglementaire wijziging bracht een daling met zich mee van het aantal aanvragen tot erkenning van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, die het vroeger mogelijk maakte te worden vrijgesteld van die procedure. In 2015 bedraagt de daling op jaarbasis bij deze groep 17,1%. Ook bij de UVW-WZ zonder arbeidsongeschiktheid noteren we echter een daling met 8,6%.

3.2.10 Specifieke thema's m.b.t. de UVW-WZ

3.2.10.1 Werkloosheidsgraad per werkloosheidsbureau

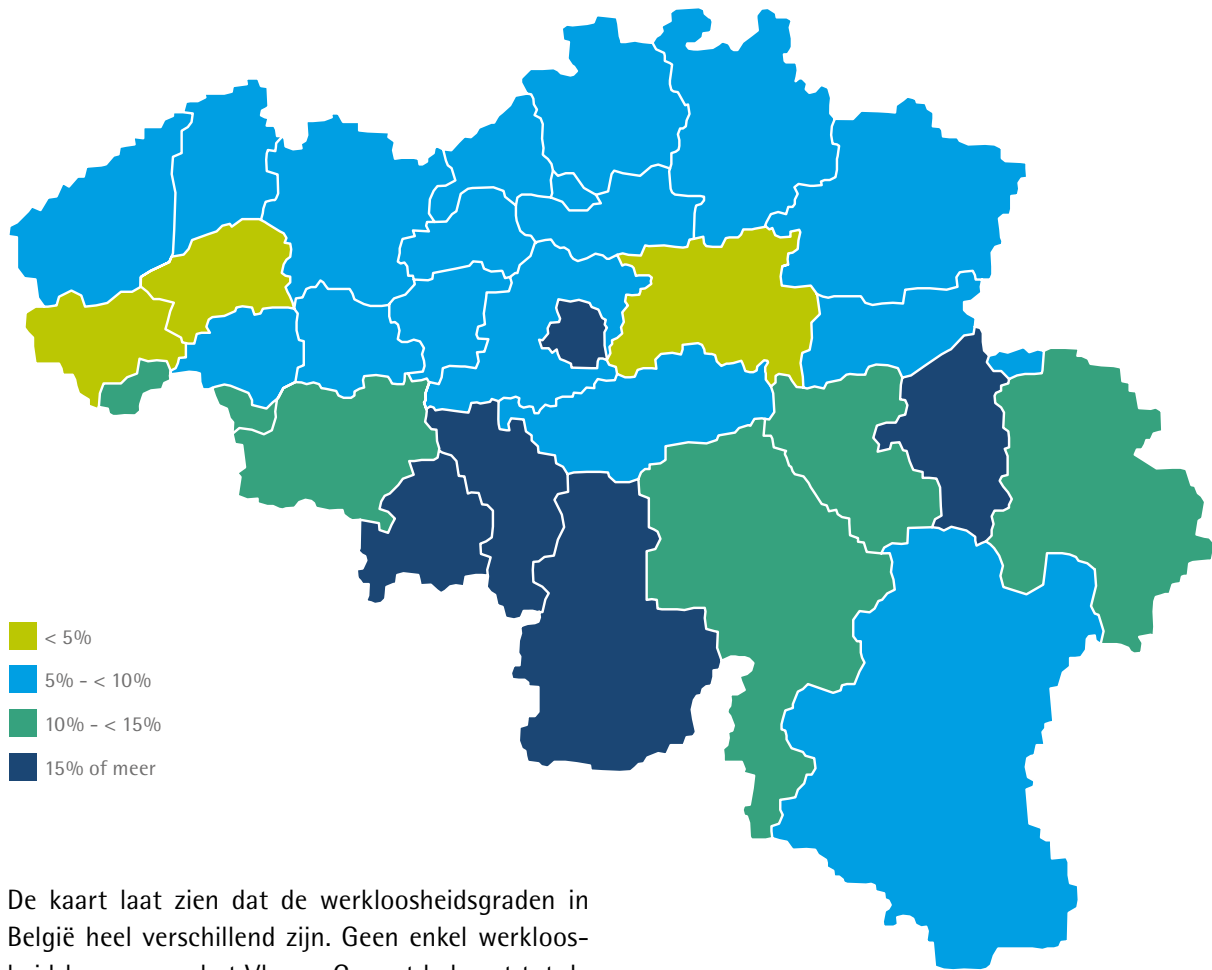
Tabel 3.2.XII
Werkloosheidsgraad per werkloosheidsbureau in 2007
en 2015

	2007	2015	Evolutie 2007 - 2015
Roeselare	4,3	4,1	- 0,2
Leuven	5,0	4,4	- 0,6
Ieper	5,6	4,8	- 0,8
Vilvoorde	5,4	5,1	- 0,3
Kortrijk	5,5	5,2	- 0,3
Dendermonde	5,9	5,3	- 0,6
Oudenaarde	6,5	5,5	- 1,0
Mechelen	6,1	5,7	- 0,4
Turnhout	6,4	5,8	- 0,6
Boom	4,7	5,8	+ 1,1
Aalst	6,9	5,9	- 1,0
St-Niklaas	6,4	6,2	- 0,2
Tongeren	7,2	6,4	- 0,8
Gent	7,2	6,4	- 0,8
Brugge	7,0	6,8	- 0,2
Hasselt	7,6	7,1	- 0,5
Oostende	7,2	7,2	+ 0,0
Antwerpen	8,9	8,9	+ 0,0
Aarlen	11,7	9,1	- 2,6
Nijvel	11,6	9,6	- 2,0
Hoei	14,4	11,1	- 3,3
Verviers	13,9	11,2	- 2,7
Namen	16,2	11,9	- 4,3
Moeskroen	16,8	12,7	- 4,1
Doornik	18,7	14,0	- 4,7
La Louvière	19,7	15,3	- 4,4
Luik	20,9	15,7	- 5,2
Charleroi	24,3	16,2	- 8,1
Brussel	20,5	17,0	- 3,5
Bergen	25,4	17,2	- 8,2
Land	11,4	9,3	- 2,1

Tabel 3.2.XII geeft de werkloosheidsgraad per werkloosheidsbureau weer, berekend door het aantal UVW-WZ in de maand juni van 2007 en 2015 te delen door het aantal tegen werkloosheid verzekerden op 30 juni van respectievelijk de jaren 2007 en 2014. De berekeningen werden door de RVA gemaakt op basis van RVA-gegevens over de UVW-WZ, RSZ- en RSZPPO-gegevens* over de werknemers en RIZIV-gegevens over de grensarbeiders. Grafiek 3.2.XVIII biedt een geografische weergave van die werkloosheidsgraden.

* Rekening houdende met het feit dat RSZPPO en DOSZ sinds 1 januari 2015 gefusioneerd zijn naar de Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels (DIBISS).

Grafiek 3.2.XVIII
Werkloosheidsgraad per werkloosheidsbureau in 2015

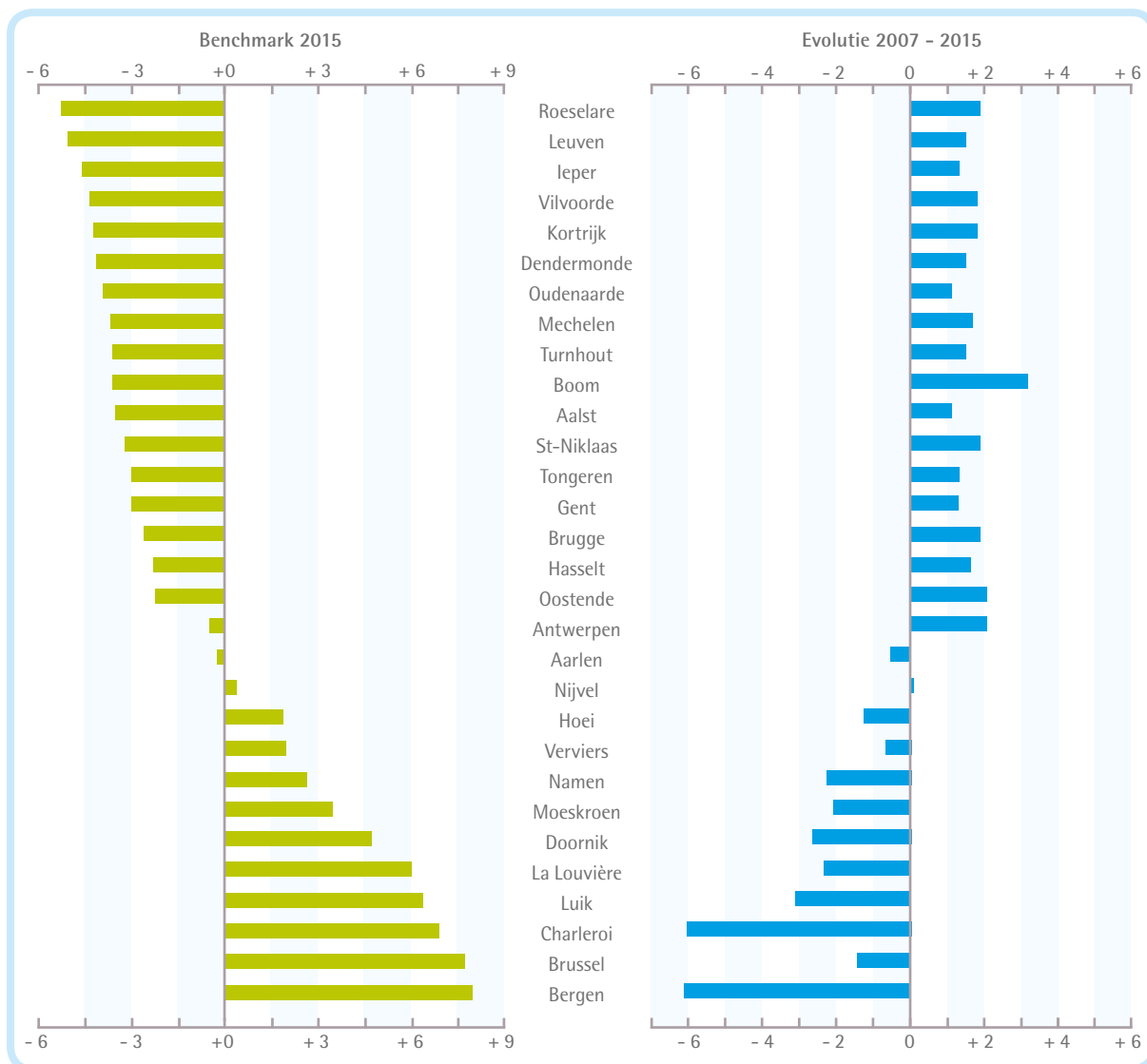

De kaart laat zien dat de werkloosheidsgraden in België heel verschillend zijn. Geen enkel werkloosheidsbureau van het Vlaams Gewest behoort tot de groepen met een werkloosheidsgraad van 10% of meer. Die groepen omvatten enkel werkloosheidsbureaus van het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk gewest.

Die resultaten kunnen echter nog verder worden genuanceerd. Grafiek 3.2.XIX maakt voor 2015 een benchmark van de werkloosheidsgraden tegenover het landgemiddelde (links), alsook voor de evolutie in de periode 2007-2015 (rechts). Het nulpunt stemt telkens overeen met het gemiddelde voor het land (m.n. een werkloosheidsgraad van 9,3% in 2015 en - 2,1 procentpunt verschil ten opzichte van 2007).

Grafiek 3.2.XIX

Benchmark van de werkloosheidsgraad per WB:
situatie in 2015 en evolutie sinds 2007

Grafiek 3.2.XX toont dezelfde gegevens in de vormgeving van een 2-dimensionale benchmarkgrafiek. Zo worden de werkloosheidsbureaus binnen 4 velden gepositioneerd. Het nulpunt komt overeen met de nulpunten van grafiek 3.2.XIX: de gemiddelde werkloosheidsgraad van 9,3% in 2015 (horizontale as) en gemiddeld - 2,1 procentpunt verschil t.o.v. 2007 (verticale as). Bij wijze van interpretatiehulp licht tabel 3.2.XIII de betekenis van elk van de 4 velden toe.

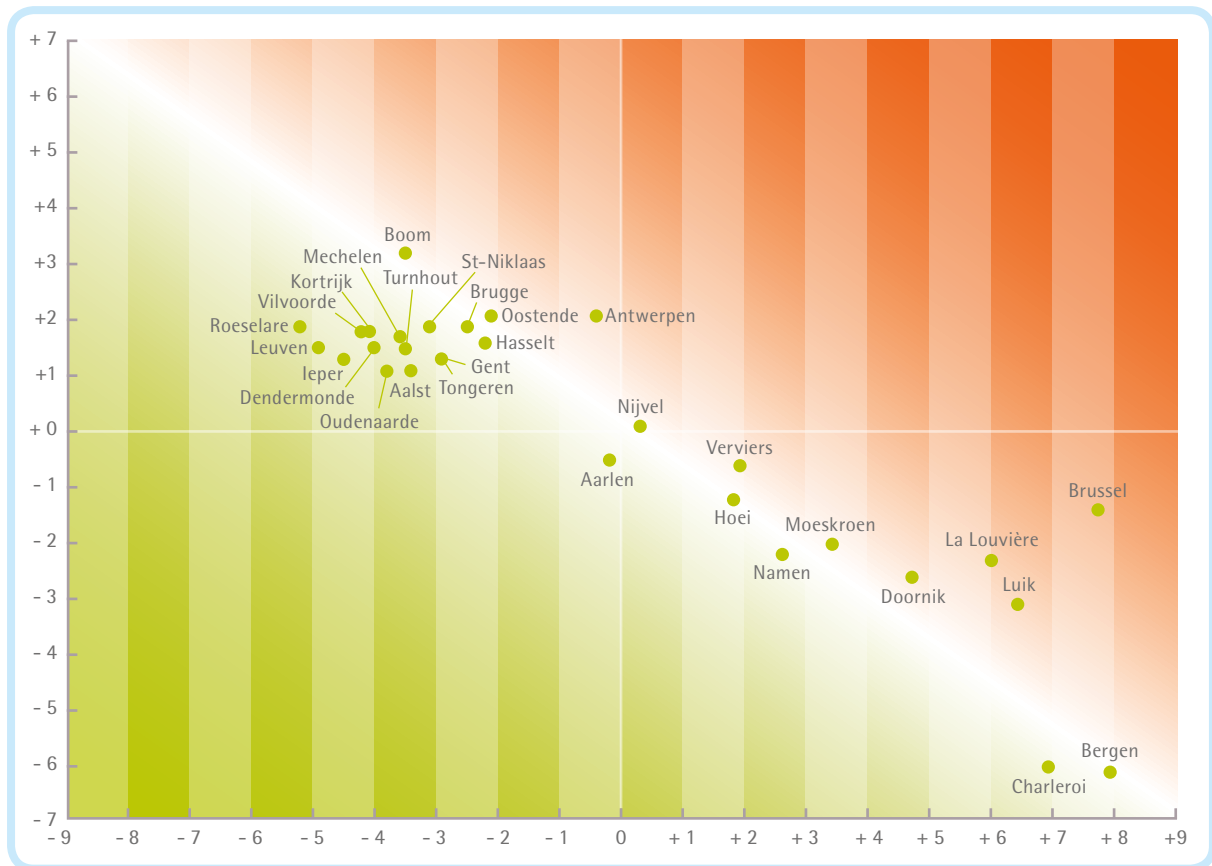
Tabel 3.2.XIII

Interpretatiesleutel van de 2-dimensionale benchmarkgrafiek

Werkloosheidsgraad lager dan gemiddeld in 2015 Relatief minder gunstige evolutie van de werkloosheidsgraad t.o.v. 2007	Werkloosheidsgraad hoger dan gemiddeld in 2015 Relatief minder gunstige evolutie van de werkloosheidsgraad t.o.v. 2007
Werkloosheidsgraad lager dan gemiddeld in 2015 Relatief gunstigere evolutie van de werkloosheidsgraad t.o.v. 2007	Werkloosheidsgraad hoger dan gemiddeld in 2015 Relatief gunstigere evolutie van de werkloosheidsgraad t.o.v. 2007

Grafiek 3.2.XX

Benchmark van de werkloosheidsgraad per WB: kruising van de situatie in 2015 en de evolutie sinds 2007

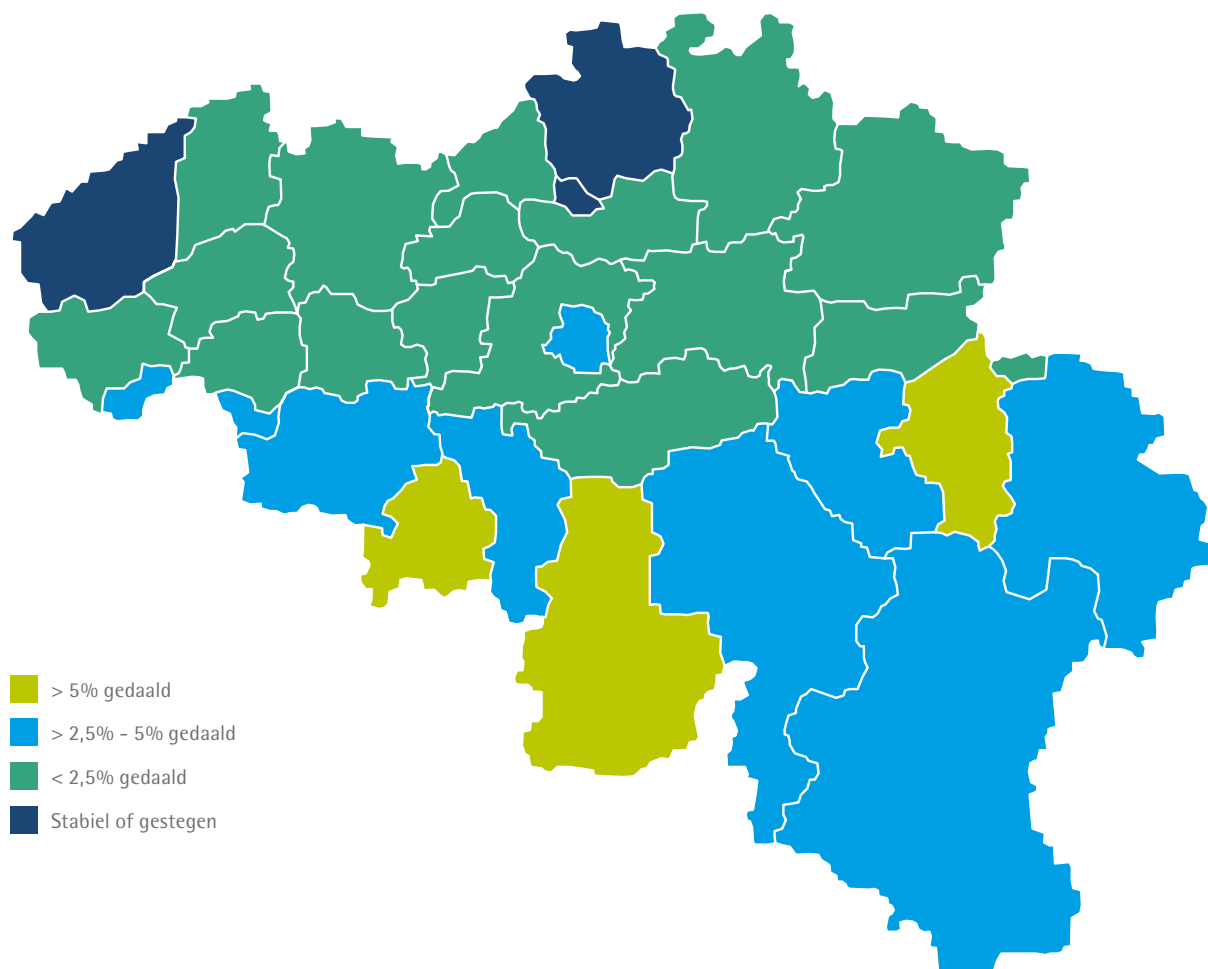
Bij deze benchmark valt op dat de werkloosheidsbureaus zich grosso modo van linksboven naar rechtsonder positioneren. Dat betekent dat over het algemeen WB's met de hoogste werkloosheidsgraden ook de gunstigste evolutie kennen en omgekeerd.

In zowel het veld rechtsboven (met een relatief hoge werkloosheidsgraad en een ongunstige evolutie) als dat linksonder (met een relatief lage werkloosheidsgraad en een gunstige evolutie) bevindt zich telkens slechts 1 werkloosheidsbureau, respectievelijk dat van Nijvel en dat van Aarlen. Voor beide WB's geldt echter dat ze eerder tegen het absolute nulpunt (d.i. het landgemiddelde) aanleunen dan een expliciet negatief of gunstig benchmarkresultaat vertonen.

De overige WB's van het Waals Gewest en dat van Brussel verspreiden zich over het veld rechtsonder. Dit betekent dat ze ondanks een relatief hogere werkloosheidsgraad wel allen een relatief gunstiger evolutie sinds 2007 laten noteren, maar dat de grootorde van beide indicatoren behoorlijk divergeert van WB tot WB.

De WB's van het Vlaams Gewest bevinden zich eerder binnen één cluster linksboven in de grafiek. Dit duidt behalve op een relatief lage werkloosheidsgraad ook op een vrij uniforme evolutie. Hoewel die evolutie relatief gezien minder gunstig is dan die in de WB's van het Waals Gewest en van Brussel, dient erop te worden gewezen dat ongeveer alle WB's zich op of onder de nulgroeilijn (2,1 op de verticale as) bevinden, wat betekent dat de werkloosheidsgraad er ook is gedaald of gelijk gebleven. De enige uitzondering is het WB van Boom dat in 2015 een stijging met 1,1 procentpunt laat noteren van de werkloosheidsgraad t.o.v. 2007.

Grafiek 3.2.XXI
Evolutie van de werkloosheidsgraad per werkloosheids-
bureau in procentpunt sinds 2007

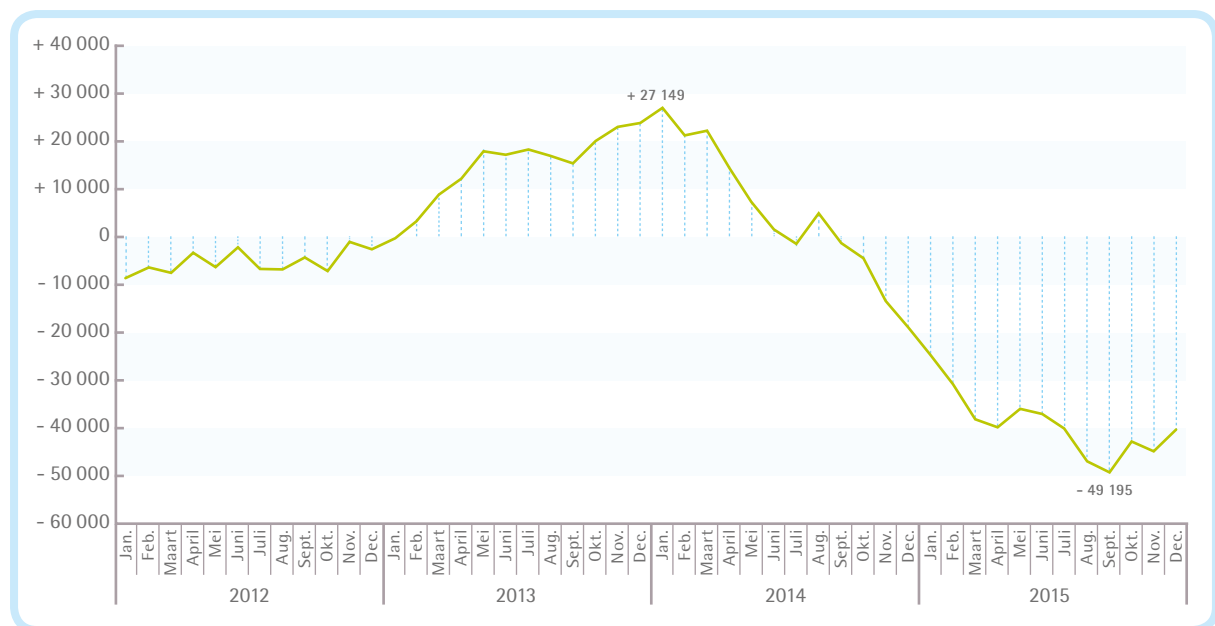
3.2.10.2

Evolutie van het vlottend kwartaalgemiddelde

De Belgische economie heeft relatief goed standgehouden tijdens de economische en financiële crisis die eind 2008 begon. De opleving begon midden 2009 en er deed zich een groei van het bbp voor in de loop van het jaar 2010. De groei is vooral te verklaren door de sterkte van de buitenlandse vraag, waardoor ons land weerstand kon bieden aan de eerste crisis. Begin 2011 noteerden we dan ook een bbp-niveau dat zelfs hoger was dan voor de crisis. Datzelfde jaar vertoont echter een ommekeer op economisch vlak. De evolutie van het bbp neigt steeds meer naar stagnering op jaarbasis (cf. deel 1.1). Die ommekeer heeft geleidelijk een weerslag op de evolutie van de werkloosheid.

Grafiek 3.2.XXII

Evolutie van het aantal UVW-WZ – verschil op jaarbasis van het vlottend kwartaalgemiddelde (maanden M, M-1, M-2)

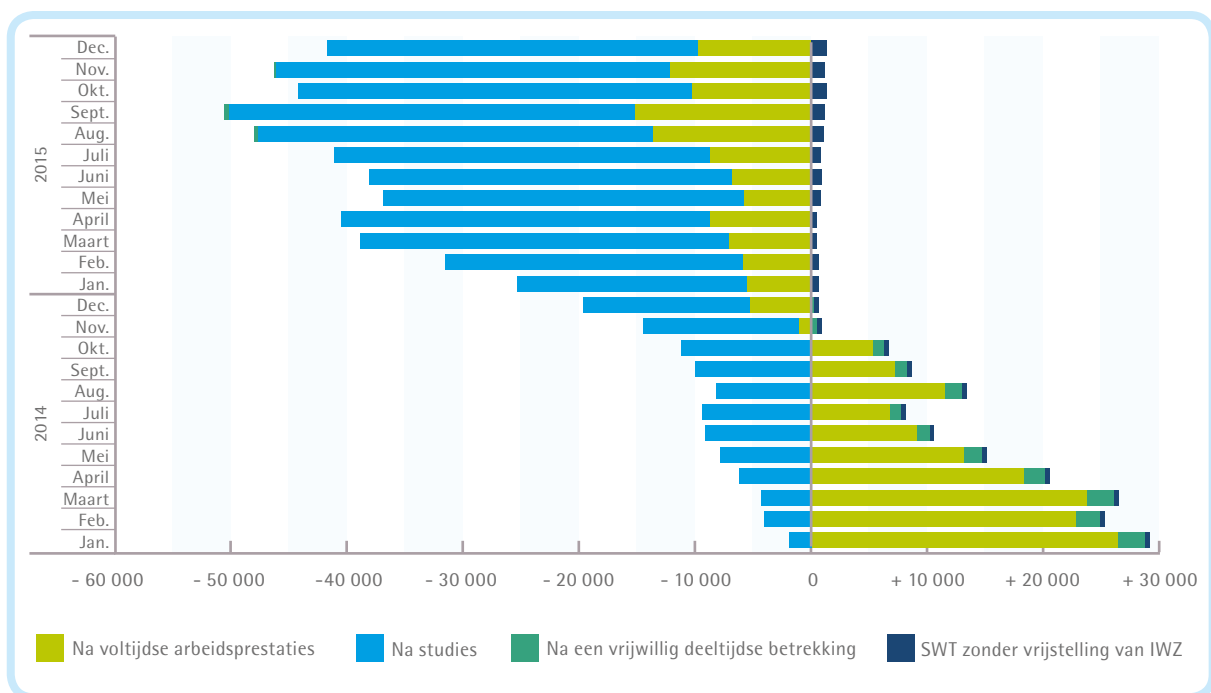

Het klimaat van economische en financiële onzekerheid dat ontstaat als gevolg van de openbare schulden crisis in de eurozone, blijft gedurende het hele jaar 2012 aanhouden en zorgt voor een daling van het bbp. De werkloosheid reageert vanaf 2013 met vertraging op de conjuncturele achteruitgang, wat in januari 2014 leidt tot een stijging met + 27 149 eenheden (in vlottend gemiddelde over 3 maanden ten opzichte van het voorgaande jaar). De omvang van die stijgingen wordt echter kort na die piek kleiner en evolueert zelfs naar dalingen vanaf de maand september van dat jaar. Wanneer we die evolutie

opsplitsen volgens subgroep (cf. grafiek 3.2.XXIII), merken we hoe vooral de dalingen bij de groep van UVW-WZ na studies in deze periode sterker worden, wat een logisch gevolg is van de reglementaire wijzigingen die betrekking hebben op die subgroep (cf. delen 3.2.1 en 3.2.4). Onder invloed van de weer optrekkende economie zien we echter ook dalingen van het aantal UVW-WZ na voltijdse arbeid vanaf november 2014, die gedurende het hele jaar 2015 aanhouden.

Grafiek 3.2.XXIII

Evolutie van het aantal UVW-WZ volgens subgroep:
verschil op jaarbasis van het vlottend kwartaal-
gemiddelde (maanden M, M-1, M-2)

3.2.10.3

Dynamische evolutie van de UVW-WZ

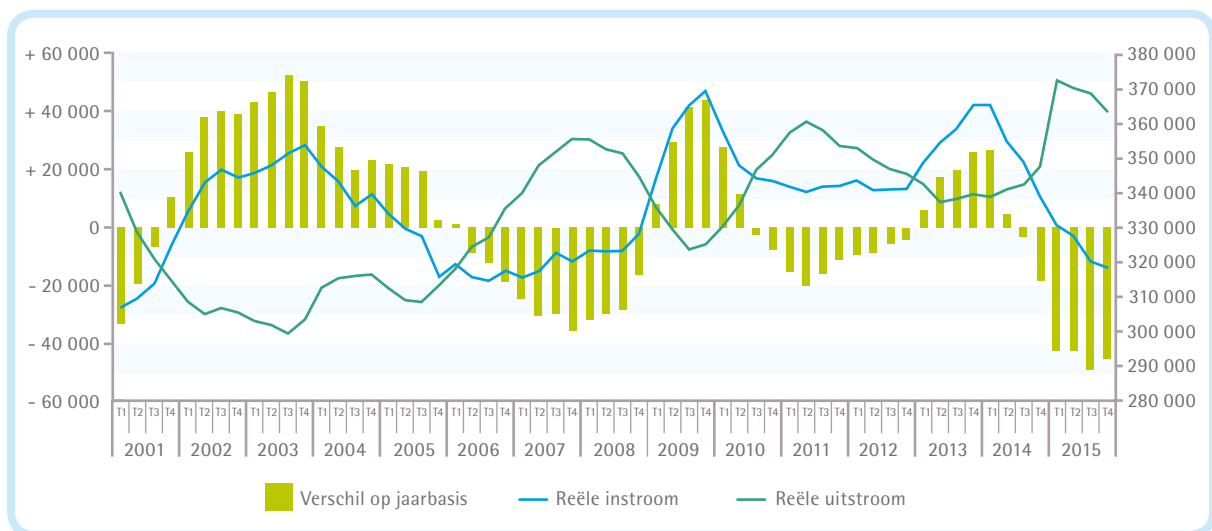
3.2.10.3.1

Evolutie van de in- en uitstromen

Grafiek 3.2.XXIV vergelijkt de variatie van het aantal verschillende personen in de groep van de UVW-WZ met de evolutie van de in- en uitstromen in de loop van de periode 2001-2015. Een instroom wordt als dusdanig geteld indien een UVW-WZ in een trimester gedurende 1 van de 3 indieningsmaanden een betaling ontving, maar geen enkele betaling kreeg in het trimester dat daaraan voorafging. Omgekeerd tellen we een uitstroom indien een UVW-WZ die gedurende 1 van de 3 indieningsmaanden van een trimester een betaling ontving, het daarop volgende trimester geen betaling meer kreeg.

Grafiek 3.2.XXIV

De variatie op jaarbasis van de UVW-WZ vergeleken met de in- en uitstroom

NB: de grafiek geeft de variatie op jaarbasis weer van het aantal verschillende personen in de groep van de UVW-WZ op basis van voltijdse arbeidsprestaties of studies, van de som van de reële instroom in de overeenstemmende periode (trimesters T-3, T-2, T-1 en T) en van de som van de reële uitstroom in de overeenstemmende periode (trimesters T-4, T-3, T-2 en T-1).

De instroom en uitstroom evolueren in het kielzog van de economische conjunctuur, waardoor een hogere instroom meestal gepaard gaat met een lagere uitstroom en omgekeerd. Na een periode van relatief hoge uitstroom en lage instroom in de periode 2005-2008, zien we hoe tijdens de financieel-economische crisis de instroom stijgt naar een piek in het 4^e trimester van 2009, terwijl tegelijk de uitstroom vermindert. Vanaf het 2^e semester van 2010 stijgt de uitstroom weer boven de instroom uit, al

daalt de instroom niet meer tot op het precrisisniveau. Nadat de in- en uitstroom in 2013 met vertraging reageerden op de zich in 2012 weer verslechterende conjunctuur, lijkt hun verhouding zich vanaf 2014 opnieuw om te keren. In T1 2015 kent de uitstroom een piek voor de gehele beschouwde periode, wat zich grotendeels laat verklaren door de eerste uitstroom van UVW-WZ die het einde van hun recht op inschakelingsuitkeringen bereikten in januari 2015.

3.2.10.3.2

Kenmerken van de instroom

Tabel 3.2.XIV

Instroom als werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze (verschillende personen) in T2 2015 (< 65 jaar)

	Instroom van de UVW-WZ – T2 2015		Werknemers in loondienst – T2 2015	
	Aantal	%	Aantal	%
Geslacht				
Man	37 291	53%	1 776 900	52%
Vrouw	32 930	47%	1 631 577	48%
Leeftijdsklasse				
15-24 jaar	11 484	16%	263 586	8%
15-19 jaar	440	0,6%		
20-24 jaar	11 044	16%		
25-39 jaar	34 566	49%	1 332 570	39%
25-29 jaar	14 020	20%		
30-34 jaar	11 524	16%		
35-39 jaar	9 022	13%		
40-49 jaar	14 887	21%	908 165	27%
40-44 jaar	8 074	11%		
45-49 jaar	6 813	10%		
50-64 jaar	9 284	13%	904 156	27%
50-54 jaar	5 397	8%		
55-59 jaar	3 282	5%		
60-64 jaar	605	0,9%		
Totaal	70 221	100%	3 408 477	100%

Bronnen: RVA (instroom) en RSZ (loontrekkende tewerkstelling - tabellen tewerkgestelde werknemers – T2 2015).

Tabel 3.2.XIV schetst een algemeen profiel van de nieuwe werklozen, d.i. de instroom van werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in T2 2015.* In totaal stroomden 70 221 personen (< 65 jaar) in de loop van dit trimester in. Er zijn weinig verschillen op basis van geslacht vast te stellen: de mannen maken in totaal 53% van de instroom in de volledige werkloosheid uit en de vrouwen 47%, wat ongeveer overeenstemt met de verhoudingen bij de loontrekkenden in de privésector. Volgens leeftijdsklasse noteren we in vergelijking tot de arbeid in loondienst vooral voor de jongeren onder de 25 jaar een groot aandeel in de instroom (m.n. 16% van de instroom tegenover 8% van de arbeid in loondienst). Omgekeerd is de oudste leeftijdsklasse (50-64 jaar) verhoudingsgewijs minder talrijk in de instroom in de volledige werkloosheid dan in de arbeid in loondienst (respectievelijk 13% tegenover 27%).

* Er wordt geopteerd voor het profiel van het tweede trimester teneinde een vergelijking mogelijk te maken met de meest recente RSZ-gegevens m.b.t. het profiel van de tewerkgestelde werknemers.

3.2.10.3.3

Kenmerken van de uitstroom naar werk

Uitstroomcijfers laten ons toe de dynamiek die aan de basis ligt van evoluties in de werkloosheid beter te begrijpen. De totale uitstroom geeft echter geen informatie over de kwalitatieve aspecten van de uitstroom. Het is dan ook relevant om na te gaan in welke mate waarin uitstroom leidt tot een tewerkstelling. Tabel 3.2.XV geeft weer hoeveel verschillende personen die in het tweede kwartaal van 2014 werkloos waren, binnen het jaar zijn uitgestroomd naar werk (als loontrekkende of zelfstandige). Uitstroom naar werk binnen de 12 maanden wordt als dusdanig geteld indien de UVW-WZ in minstens één van die 12 maanden geen werkloosheidsuitkering ontving en bovendien als werkend werd teruggevonden in de bij de RVA geregistreerde berichten inzake arbeid in loondienst (A950) en zelfstandige arbeid (A301). Iemand die meermaals uitstroomt, wordt slechts één keer geteld.

Tabel 3.2.XV

Uitstroom naar werk van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (verschillende personen) die in het tweede kwartaal van 2014 een betaling van de RVA ontvingen als UVW-WZ

	Totaal aan UVW-WZ in T2 2014	Uitstroom naar werk binnen de 12 maanden		
		UVW-WZ T2 2014		UVW-WZ T2 2013
		Aantal	Aantal	%
Geslacht				
Mannen	281 706	92 940	33,0%	32,1%
Vrouwen	239 244	69 764	29,2%	27,7%
Leeftijdscategorie				
< 25 jaar	64 485	30 230	46,9%	45,2%
25-49 jaar	319 942	118 397	37,0%	35,0%
50 jaar of ouder	136 523	14 077	10,3%	9,5%
Werkloosheidsduur				
< 1 jaar	211 834	93 681	44,2%	43,3%
1-2 jaar	95 689	35 949	37,6%	36,0%
2 jaar of langer	213 427	33 074	15,5%	14,4%
Opleidingsniveau				
Laaggeschoold	282 655	70 856	25,1%	24,4%
Middengeschoold	156 857	59 044	37,6%	36,1%
Hooggeschoold	78 217	32 526	41,6%	40,6%
Statuut				
UVW-WZ na arbeidsprestaties	416 406	127 412	30,6%	29,8%
UVW-WZ na studies	104 544	35 292	33,8%	31,1%

Vervolg van tabel 3.2.XV

Uitkeringscategorie				
Werklozen met gezinslast	146 787	27 731	18,9%	17,9%
Werklozen zonder gezinslast	250 692	104 147	41,5%	40,5%
Alleenwonenden	123 471	30 826	25,0%	24,6%
Gewest				
Vlaams Gewest	209 111	83 209	39,8%	39,1%
Waals Gewest	223 290	59 437	26,6%	25,4%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	88 549	20 058	22,7%	21,8%
Nationaliteit				
Belgische nationaliteit	444 911	141 311	31,8%	30,6%
Buitenlandse EU-nationaliteit	45 093	12 200	27,1%	26,1%
Niet-EU-nationaliteit	30 946	9 193	29,7%	28,8%
Totaal	520 950	162 704	31,2%	30,1%

NB: het totaal omvat ook de UVW-WZ waarvan het scholingsniveau onbekend is.

In het tweede kwartaal van 2015 stroomden 162 704 personen die een jaar eerder nog werkloos waren uit naar werk (31,2%). In totaal is de uitstroom naar werk in vergelijking met het tweede kwartaal van 2013 (30,1%) dus gestegen met 1,1 procentpunt.

Als we onderscheid maken volgens diverse profielkenmerken, noteren we in elk van de subgroepen een stijging van het uitstroompercentage naar werk. De grootorde van die uitstroom verschilt echter wel significant naargelang het profiel van de UVW-WZ:

- De uitstroom naar werk is groter bij de mannen (32,0%) dan bij de vrouwen (29,2%).
- De mate van uitstroom naar werk neemt af met de leeftijd (van 46,9% bij de leeftijdsklasse < 25 jaar tot 10,3% bij de 50-plussers).
- Hetzelfde geldt voor de werkloosheidsduur: langduriger werkloosheid leidt tot een lagere uitstroom naar werk (van 15,5% bij een werkloosheidsduur van minstens 2 jaar tot 44,2% bij minder dan één jaar werkloosheid).
- Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe hoger het percentage van uitstroom naar werk (van 25,1% bij de laaggeschoolden tot 41,6% bij de hooggeschoolden).
- De UVW-WZ na studies vertonen een hoger percentage van uitstroom naar werk (33,8%) dan de UVW-WZ na arbeidsprestaties (30,6%), wat zich ongetwijfeld laat verklaren door het feit dat de groep UVW-WZ na studies meer jongeren bevat.

- De werklozen zonder gezinslast (41,5%) vertonen een veel hoger uitstroompercentage naar werk dan beide andere gezinscategorieën.
- De uitstroom naar werk is het grootst in het Vlaams Gewest, zowel in absolute aantallen (83 209 personen) als in verhouding tot de totaalpopulatie van de UVW-WZ (39,8%).
- Volgens nationaliteit vertonen de Belgische UVW-WZ de grootste uitstroom naar werk (31,8%), gevolgd door de UVW-WZ zonder EU-nationaliteit (29,7%) en ten slotte de UVW-WZ met een buitenlandse EU-nationaliteit (27,1%).

3.2.10.4

Evolutie van de maandelijkse uitkeringen

Tabel 3.2.XVI

Evolutie van de gemiddelde maandelijkse uitkering volgens gezinscategorie (UVW-WZ na voltijdse arbeidspresaties of na studies)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Evolutie 2007-2015	Evolutie 2014-2015
Gezins- hoofden	958,79	1 011,89	1 046,92	1 063,80	1 097,81	1 137,71	1 173,07	1 176,99	1 184,43	+ 23,5%	+ 0,6%
Alleen- wonenden	807,44	871,08	912,36	928,85	963,18	1 001,29	1 033,49	1 030,20	1 037,45	+ 28,5%	+ 0,7%
Samen- wonenden	584,42	628,39	693,88	695,57	707,70	742,22	782,91	789,63	809,61	+ 38,5%	+ 2,5%
Totaal	774,51	824,97	866,96	876,13	901,77	935,96	966,48	966,38	979,98	+ 26,5%	+ 1,4%

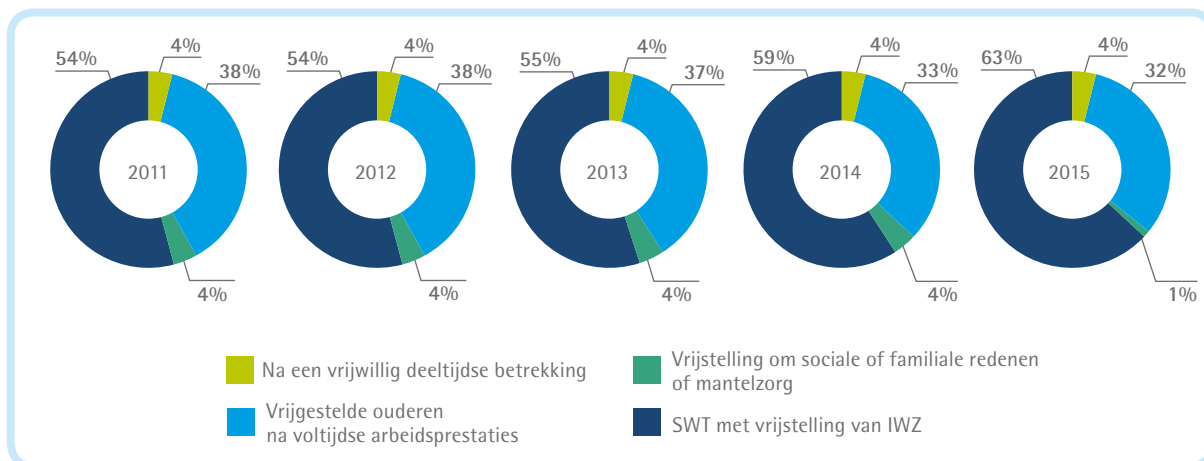
NB: de gemiddelde uitkering wordt berekend als de som van de bedragen gedeeld door het aantal budgettaire eenheden.

Tijdens de periode 2007-2015 steeg de gemiddelde maandelijkse uitkering van 774,51 EUR tot 979,98 EUR, d.i. een totale stijging met 26,5%. De indexering ligt daarbij aan de oorzaak van een stijging met 14,87% t.o.v. het bedrag van 2007. Verder beïnvloedden ook de welvaartsaanpassingen de gemiddelde maand-uitkering. Als we rekening houden met de gezins-categorie van de uitkeringstrekker, stellen we vast dat de samenwonenden zonder gezinslast met een toename van 38,5% de grootste stijging genieten. Waar we in 2014 voor het eerst sinds 2007 een lichte daling op jaarbasis van de gemiddelde uitkering (- 0,10 EUR, d.i. - 0,01%) konden noteren (o.a. door de invloed van de versterkte degressiviteit, die in werking trad op 1 november 2012), blijkt die in 2015 weer met 1,4% op jaarbasis te zijn gestegen. Dit is te wijten aan de sterke daling van het aandeel UVW-WZ met een inschakelingsuitkering, waardoor de hogere uitkeringen van UVW-WZ na voltijdse arbeid zwaarder doorwegen bij het berekenen van een gemiddelde.

3.3 Niet-werkzoekenden

3.3.1 Volgens subgroep

Grafiek 3.3.I
De verhouding van de subgroepen van de UVW-NWZ in de voorbije 5 jaar

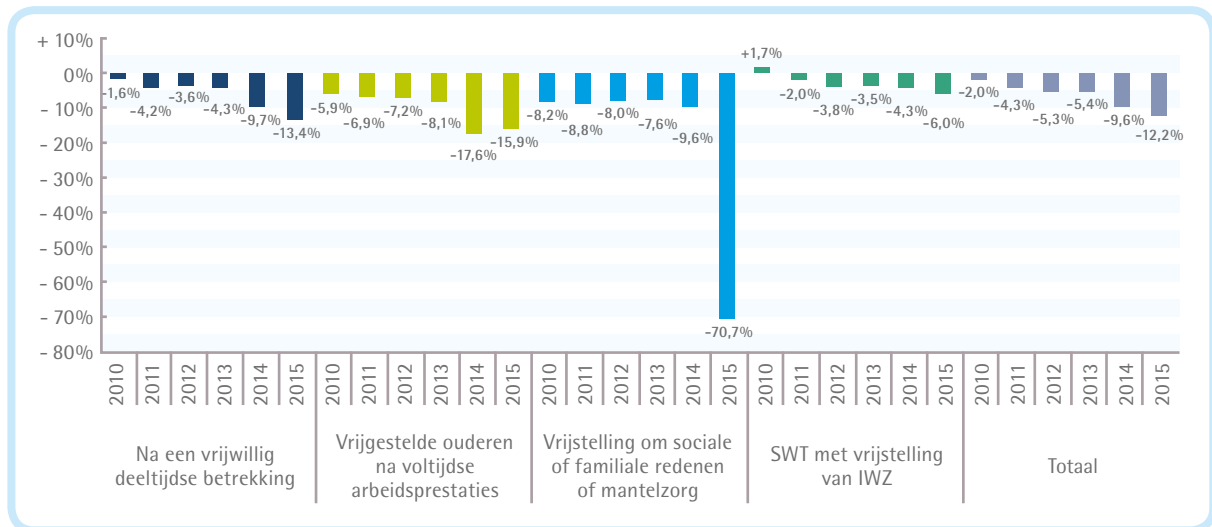
De niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen bestaan grotendeels uit vrijgestelde oudere werklozen na voltijdse arbeidsprestaties en SWT'ers met vrijstelling van de inschrijving als werkzoekende. De overige twee groepen (niet-werkzoekende UVW na een vrijwillig deeltijdse betrekking en UVW vrijgesteld om sociale of familiale redenen of mantelzorg) vormen samen slechts 5% van het totale aantal UVW-NWZ. SWT met vrijstelling van IWZ vertegenwoordigt ruim de helft van de UVW-NWZ (63% in 2015).

Tabel 3.3.I
Evolutie van de UVW-NWZ volgens subgroep

	Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	Vrijgestelde ouderen na voltijdse arbeidsprestaties	Vrijstelling om sociale of familiale redenen of mantelzorg	SWT met vrijstelling van IWZ	Totaal		Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	Vrijgestelde ouderen na voltijdse arbeidsprestaties	Vrijstelling om sociale of familiale redenen of mantelzorg	SWT met vrijstelling van IWZ	Totaal
2007	9 396	107 939	10 767	113 579	241 680	2007	100	100	100	100	100
2008	9 141	100 844	11 097	114 151	235 232	2008	97	93	103	101	97
2009	9 068	94 801	10 740	115 552	230 161	2009	97	88	100	102	95
2010	8 920	89 193	9 861	117 509	225 483	2010	95	83	92	103	93
2011	8 549	83 077	8 990	115 196	215 812	2011	91	77	84	101	89
2012	8 241	77 064	8 270	110 809	204 384	2012	88	71	77	98	85
2013	7 889	70 837	7 641	106 908	193 275	2013	84	66	71	94	80
2014	7 122	58 385	6 908	102 305	174 719	2014	76	54	64	90	72
2015	6 170	49 099	2 026	96 176	153 470	2015	66	45	19	85	64

Grafiek 3.3.II

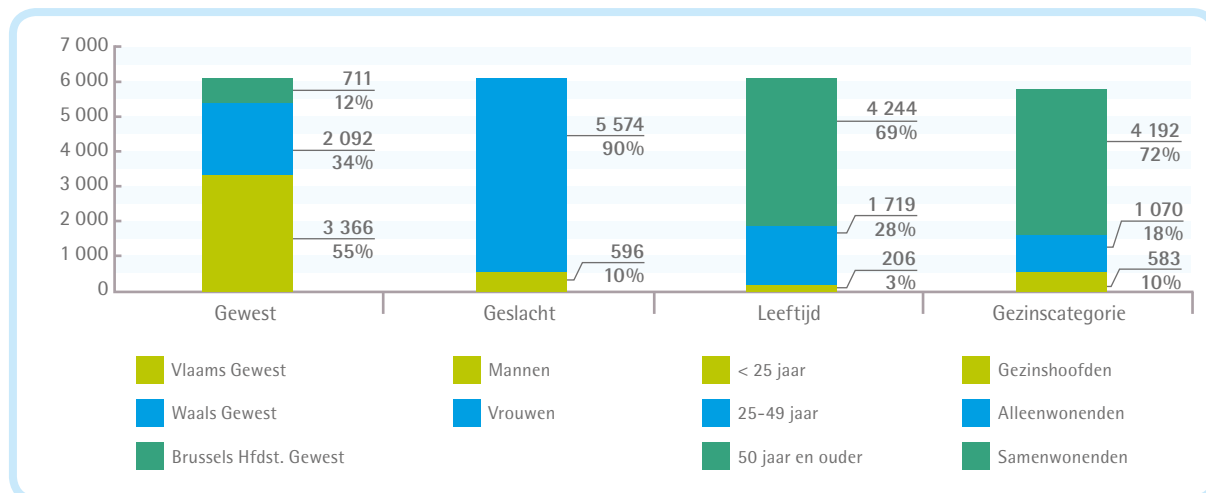
Variatie op jaarbasis van de UVW-NWZ volgens subgroep

Voor alle subgroepen van de UVW-NWZ noteren we in 2015 voor minstens het 5^e jaar op rij dalingen op jaarbasis. In 2015 bedroeg de daling van hun totale aantal op jaarbasis 12,2%, wat hen brengt op een niveau dat 36% lager ligt dan in 2007. De grootste daling doet zich voor bij de groep vrijgestelden om sociale of familiale redenen of mantelzorg (- 70,7%) wat te wijten is aan het feit dat sinds 1 januari 2015 de vrijstelling om sociale en familiale redenen niet meer kan worden toegekend. De vrijstellingen die vóór die datum al werden toegekend, konden nog slechts gedurende maximum 12 maanden behouden blijven. Vanaf april 2015 werd hierop evenwel een uitzondering toegestaan voor mantelzorg (palliatieve zorg of de zorg voor een zwaar ziek gezinslid of een zwaar zieke bloed- of aanverwant tot en met de 2^e graad of de zorg voor een gehandicapt kind dat jonger is dan 21 jaar).

3.3.2 Vrijgestelde werklozen na een vrijwillig deeltijdse betrekking

Grafiek 3.3.III
Profiel van de vrijgestelde werklozen na een vrijwillig deeltijdse betrekking in 2015

De groep van de vrijgestelde werklozen na een vrijwillig deeltijdse betrekking bestaat grotendeels uit vrouwen (90%). Daarnaast is 69% ouder dan 50 jaar*, 72% samenwonende zonder gezinslast en betreft meer dan de helft van het aantal betalingen (55%) werklozen uit het Vlaams Gewest.

* De groep vrijgestelde werklozen na een vrijwillig deeltijdse betrekking bevat naast de vrijstelling omwille van leeftijd of beroepsverleden ook vrijstellingen voor opleidingen, niet-bezoldigde periodes in het onderwijs en dergelijke. Hierdoor behoort ook een aanzienlijk aantal UVW onder de 50 jaar tot dit statuut.

Tabel 3.3.II

Evolutie van de vrijgestelde werklozen na een vrijwillig deeltijdse betrekking volgens leeftijdsklasse

	< 25 jaar	25 - 49 jaar	50 jaar en ouder	Totaal		< 25 jaar	25 - 49 jaar	50 jaar en ouder	Totaal
2000	44	1 893	8 149	10 086	2000	100	100	100	100
2001	59	1 939	9 038	11 036	2001	133	102	111	109
2002	68	1 911	9 669	11 648	2002	153	101	119	115
2003	72	1 864	9 482	11 418	2003	161	98	116	113
2004	83	1 752	9 055	10 889	2004	186	93	111	108
2005	90	1 404	8 316	9 810	2005	202	74	102	97
2006	104	1 514	7 868	9 485	2006	234	80	97	94
2007	90	1 663	7 644	9 396	2007	202	88	94	93
2008	100	1 647	7 393	9 141	2008	225	87	91	91
2009	106	1 623	7 339	9 068	2009	239	86	90	90
2010	128	1 650	7 142	8 920	2010	288	87	88	88
2011	143	1 674	6 731	8 549	2011	322	88	83	85
2012	151	1 752	6 338	8 241	2012	339	93	78	82
2013	187	1 824	5 877	7 889	2013	422	96	72	78
2014	214	1 937	4 971	7 122	2014	483	102	61	71
2015	206	1 719	4 244	6 170	2015	464	91	52	61

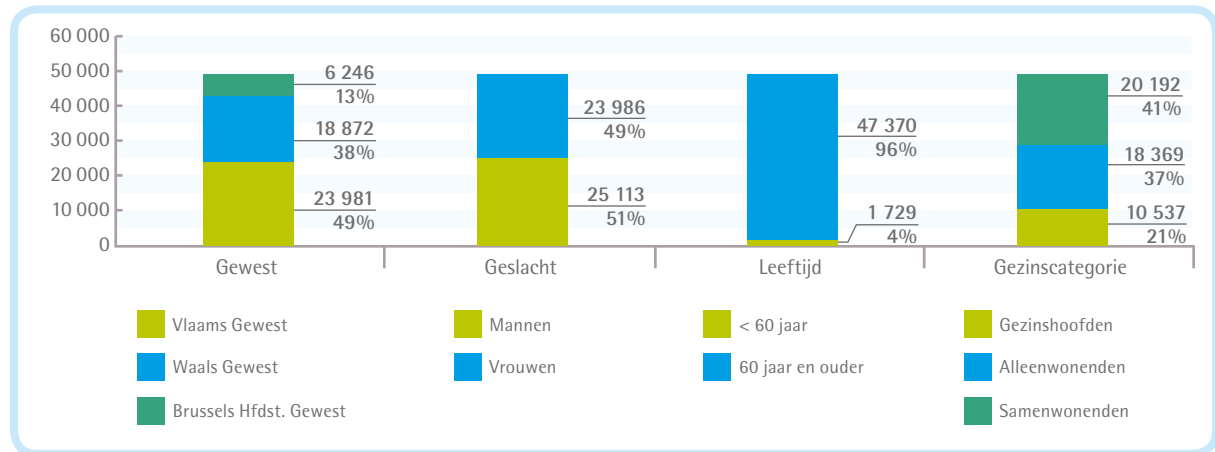
Sinds het jaar 2000 kende het aantal vrijgestelde werklozen na een vrijwillig deeltijdse betrekking een algemene daling met 39%. Die daling is grotendeels te situeren in de leeftijdsklasse van de 50-plussers. Hun aantal daalde in de beschouwde periode met 48%, waar de middelste leeftijdsgroep (25-49 jaar) slechts een daling met 9% laat noteren en de jongste leeftijdsgroep (< 25 jaar) zelfs een stijging met 364%, d.i. 162 eenheden (wat zich ten dele laat verklaren door toenames van het aantal vrijstellingen in deze categorie voor niet-bezoldigde periodes in het onderwijs).

3.3.3

Vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid

Grafiek 3.3.IV

Profiel van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid in 2015

Net als bij de groep van de vrijgestelde werklozen na een vrijwillig deeltijdse betrekking bestaan de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid grotendeels uit werklozen uit het Vlaams Gewest (49%) en samenwonenden zonder gezinslast (41%). De verhouding volgens geslacht is echter vrij evenredig (51% mannen, 49% vrouwen). Verder betreft het voor de overgrote meerderheid (96%) werklozen van ten minste 60 jaar oud. In 2014 bedroeg het aandeel van deze oudste leeftijdsgroep nog maar 89%. Dit laat zich verklaren door een reglementaire wijziging vanaf 1 januari 2015, die de toegang tot deze vrijstelling beperkt (zie ook deel 8.5). Wie vóór 1 januari 2015 de vrijstelling voor oudere werklozen genoot, behoudt zijn vrijstelling en wie op 31 december 2014 aan de voorwaarden voldeed om de vrijstelling te genieten en gewone werkloosheidsuitkeringen genoot vóór 1 januari 2015, kan de vrijstelling nog aanvragen.

Vanaf 2015 kan men echter alleen nog de vrijstelling van de beschikbaarheid indienen als men de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt of 40 jaar beroepsverleden bewijst. Vanaf 2016 worden beide criteria nog met één jaar opgetrokken (dus: een leeftijd van 61 jaar of 41 jaar beroepsverleden).

Tabel 3.3.III

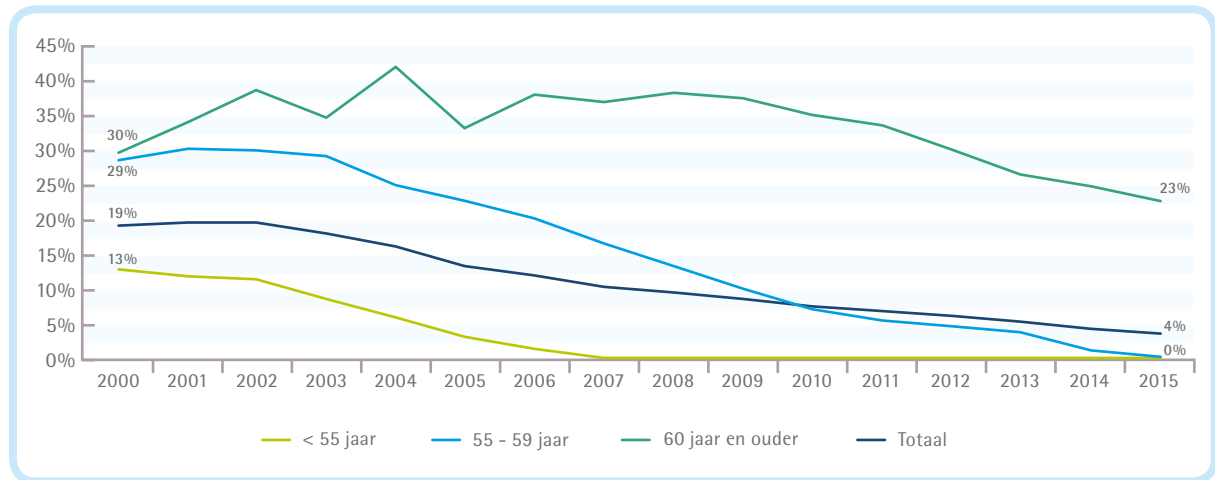
Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid volgens leeftijdsklasse

	< 55 jaar	55 –59 jaar	60 jaar en ouder	Totaal		< 55 jaar	55 –59 jaar	60 jaar en ouder	Totaal
2000	55 205	57 672	27 886	140 763	2000	100	100	100	100
2001	55 358	62 910	29 651	147 919	2001	100	109	106	105
2002	53 177	69 016	30 116	152 309	2002	96	120	108	108
2003	41 132	71 899	33 386	146 417	2003	75	125	120	104
2004	28 158	71 381	37 367	136 907	2004	51	124	134	97
2005	16 798	69 103	39 782	125 683	2005	30	120	143	89
2006	7 385	64 027	44 756	116 169	2006	13	111	160	83
2007	995	57 139	49 804	107 939	2007	2	99	179	77
2008	277	47 779	52 787	100 844	2008	1	83	189	72
2009	281	37 107	57 413	94 801	2009	1	64	206	67
2010	288	28 058	60 847	89 193	2010	1	49	218	63
2011	222	22 974	59 881	83 077	2011	0	40	215	59
2012	174	20 439	56 451	77 064	2012	0	35	202	55
2013	116	17 444	53 277	70 837	2013	0	30	191	50
2014	75	6 422	51 888	58 385	2014	0	11	186	41
2015	41	1 688	47 370	49 099	2015	0	3	170	35

In juli 2002 werd de leeftijdsgrens om toegang te krijgen tot de vrijstelling van IWZ opgetrokken tot 58 jaar. Op 1 januari 2013 werd die nogmaals verhoogd tot 60 jaar. Die reglementaire wijzigingen hebben natuurlijk een impact op de evolutie van die groep van werklozen (cf. ook deel 8.5). Zo is het aandeel van die werklozen onder de 55 jaar ongeveer tot niets herleid en noteren we ook voor de leeftijdsklasse 55-59 jaar sterke dalingen (- 97% t.o.v. het jaar 2000). Ondanks de stijging met 70% van het aantal 60-plussers sinds 2000, is het totale aantal vrijgestelde oudere werklozen over de beschouwde periode dan ook met 65% gedaald.

Grafiek 3.3.V

Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid volgens leeftijdsklasse in ratio t.o.v. de actieve bevolking

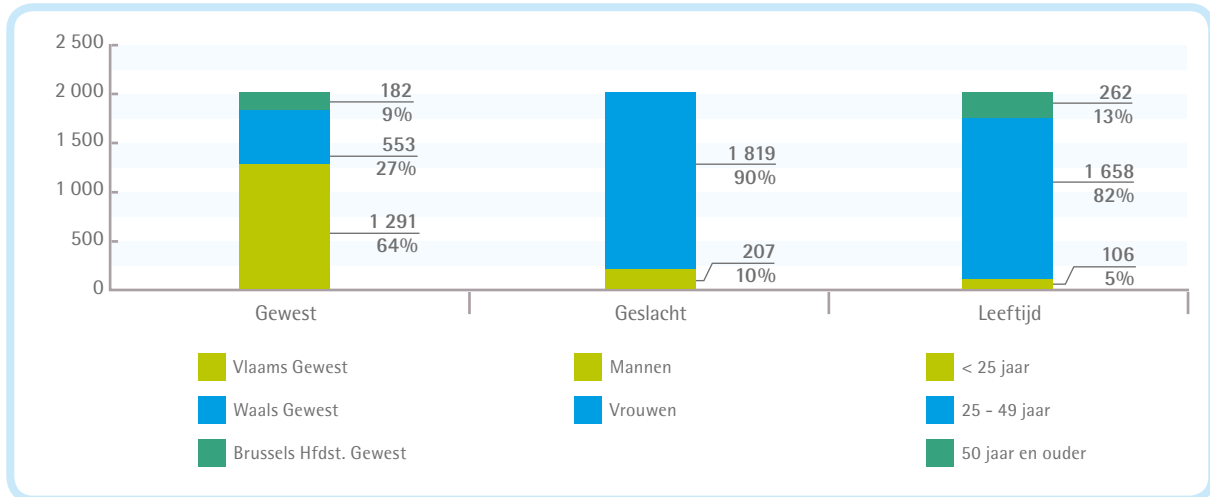
Bron actieve bevolking: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsa_agan). De gegevens zijn beschikbaar met één trimester vertraging t.o.v. deze publicatie. Voor de berekening van de ratio van het laatste jaar werd dan ook de waarde van het voorgaande jaar gebruikt.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid}}{\text{Actieve bevolking (50-64 jaar) + vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid}}$$

Grafiek 3.3.VI toont de evolutie van de ratio's van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid t.o.v. de actieve bevolking in de overeenstemmende leeftijdsklassen. In de leeftijdsklassen van 50-59 jaar merken we duidelijke dalingen na de reglementaire wijzigingen van 2002 en 2013. Ook voor de 60-plussers tekent zich echter een neerwaartse tendens van deze ratio af sinds het jaar 2008, al blijft in 2015 hun aandeel van 23% t.o.v. de actieve bevolking aanzienlijk. De aandelen van de leeftijdsklassen van < 55 en 55-59 jaar zijn in 2015 tot ongeveer niets herleid. Het aandeel van de totale groep van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid is sinds 2000 dan ook met 15 procentpunt gedaald.

3.3.4 Werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen

Grafiek 3.3.VI
Profiel van de werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen of mantelzorg in 2015

Het overgrote deel van de vrijstellingen omwille van moeilijkheden op sociaal of familiaal vlak of mantelzorg (90%) betreft vrouwelijke werklozen. Bovendien gaat het vooral om werklozen van de middelste leeftijdsklasse (82%). De indeling volgens gewest laat zien dat meer dan de helft van dergelijke vrijstellingen in het Vlaams Gewest (64%) te situeren valt.

Tabel 3.3.IV

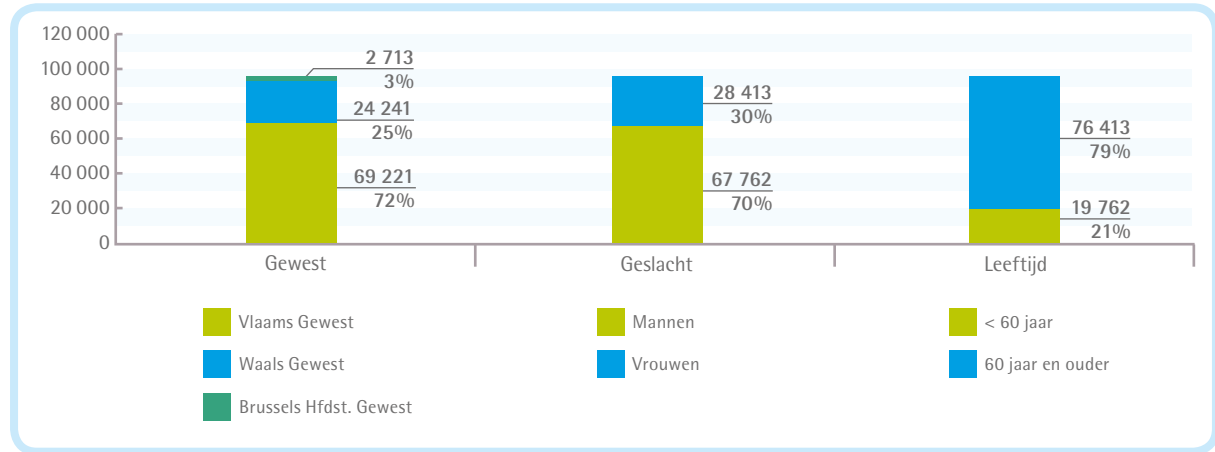
Evolutie van de werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen of mantelzorg volgens gewest

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2000	7 201	1 940	243	9 383	2000	100	100	100	100
2001	7 188	1 760	266	9 214	2001	100	91	109	98
2002	6 295	1 450	227	7 971	2002	87	75	93	85
2003	5 415	1 106	184	6 705	2003	75	57	76	71
2004	4 709	941	160	5 810	2004	65	49	66	62
2005	5 111	1 555	289	6 954	2005	71	80	119	74
2006	5 773	2 899	578	9 250	2006	80	149	238	99
2007	6 265	3 682	820	10 767	2007	87	190	337	115
2008	6 251	3 944	902	11 097	2008	87	203	371	118
2009	5 758	4 012	970	10 740	2009	80	207	399	114
2010	5 146	3 775	940	9 861	2010	71	195	387	105
2011	4 645	3 466	879	8 990	2011	65	179	362	96
2012	4 202	3 172	897	8 270	2012	58	164	369	88
2013	3 800	2 934	906	7 641	2013	53	151	373	81
2014	3 445	2 601	863	6 908	2014	48	134	355	74
2015	1 291	553	182	2 026	2015	18	28	75	22

Hoewel er zich vanaf het jaar 2000 in alle gewesten oorspronkelijk een dalende tendens voordeed van het aantal vrijgestelden om sociale of familiale redenen, werd die onderbroken vanaf het jaar 2005. Ter herinnering: vanaf 2004 trad voor werkzoekenden de procedure in werking inzake de activering van het zoekgedrag naar werk (cf. hoofdstuk 4). Vanaf het jaar 2009 (Vlaams Gewest) en 2010 (Waals en Brussels Hoofdstedelijk Gewest) herstelde de dalende tendens zich echter weer. Ondanks de relatief grote stijgingen die we de voorbije jaren t.o.v. het jaar 2000 konden noteren in het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (respectievelijk + 34% en + 255% in 2014), is hun aantal in 2015 sterk geslonken door het uitdoven van de maatregel voor niet-mantelzorgers. Hun aantal ligt dan ook 78% lager dan in 2000.

3.3.5 Niet-werkzoekende werklozen met bedrijfs- toeslag

Grafiek 3.3.VII
Profiel van de niet-werkzoekende werklozen met bedrijfs-
toeslag in 2015

Ook de werklozen in SWT met vrijstelling van IWZ zijn grotendeels afkomstig uit het Vlaams Gewest (72%). In tegenstelling tot de UVW-NWZ na een vrijwillig deeltijdse betrekking of vrijgesteld om sociale of familiale redenen gaat het echter om een meerderheid aan mannen (70%). Net als bij de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid heeft het grootste deel een leeftijd van 60 jaar of ouder (79%).

3.3.5.1 Volgens leeftijdsklasse

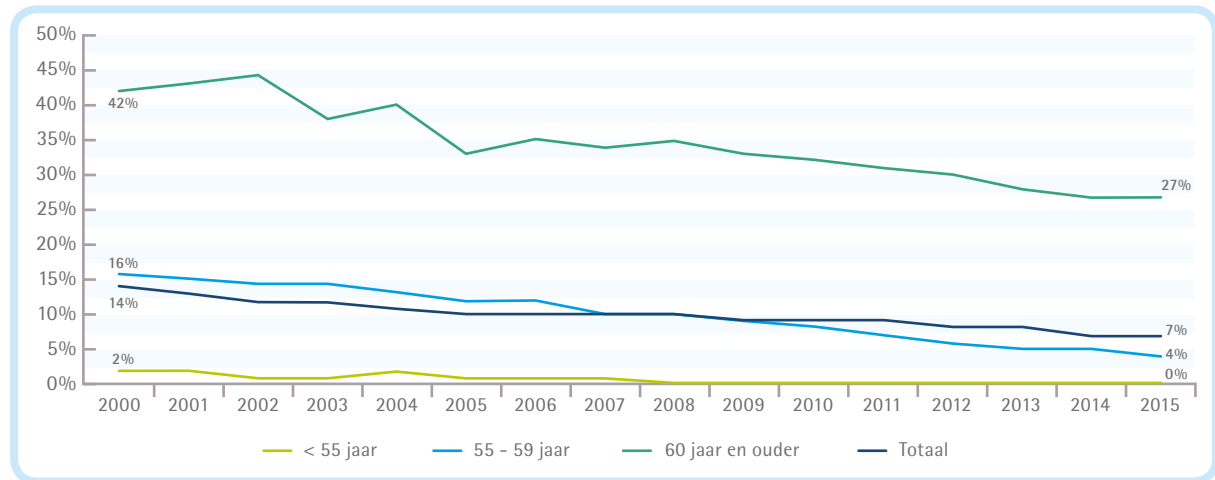
Tabel 3.3.V
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen met
bedrijfstoeslag volgens leeftijdsklasse

	< 55 jaar	55 – 59 jaar	60 jaar en ouder	Totaal		< 55 jaar	55 – 59 jaar	60 jaar en ouder	Totaal
2000	8 719	37 724	68 035	114 478	2000	100	100	100	100
2001	7 158	36 919	65 874	109 950	2001	82	98	97	96
2002	6 081	38 657	61 746	106 484	2002	70	102	91	93
2003	6 453	41 284	60 178	107 915	2003	74	109	88	94
2004	7 240	42 769	59 861	109 870	2004	83	113	88	96
2005	6 104	43 343	59 571	109 018	2005	70	115	88	95
2006	4 778	42 477	63 814	111 069	2006	55	113	94	97
2007	3 552	40 370	69 657	113 579	2007	41	107	102	99
2008	2 387	38 534	73 230	114 151	2008	27	102	108	100
2009	1 863	36 417	77 272	115 552	2009	21	97	114	101
2010	1 402	35 007	81 101	117 509	2010	16	93	119	103
2011	834	32 395	81 966	115 196	2011	10	86	120	101
2012	526	29 257	81 026	110 809	2012	6	78	119	97
2013	297	26 498	80 113	106 908	2013	3	70	118	93
2014	224	23 564	78 517	102 305	2014	3	62	115	89
2015	239	19 524	76 413	96 176	2015	3	52	112	84

De evolutie van SWT met vrijstelling van IWZ volgens leeftijdsklasse vertoont in grote lijnen dezelfde tendensen als die van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid (cf. deel 3.3.3), zij het minder uitgesproken. Het totale aantal niet-werkzoekende SWT'ers is sinds het jaar 2000 gedaald met 16%. Die daling situeert zich echter alleen bij de leeftijdsklassen onder de 60 jaar (- 97% voor de leeftijdsklasse van < 55 jaar, - 48% voor die van 55-59 jaar), aangezien het aantal 60-plussers over dezelfde periode met 12% is gestegen. Net als bij de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid laat die evolutie zich verklaren door een aantal reglementaire wijzigingen, die de (leeftijds-) voorwaarden voor het recht op werkloosheid met bedrijfstoeslag strenger maakten (cf. deel 8.3).

Grafiek 3.3.VIII

Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen met bedrijfs-
toeslag volgens leeftijdsklasse in ratio t.o.v. de actieve
bevolking

Bron actieve bevolking: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsa_agan). De gegevens zijn beschikbaar met één trimester vertraging t.o.v. deze publicatie. Voor de berekening van de ratio van het laatste jaar werd dan ook de waarde van het voorgaande jaar gebruikt.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage}}{\text{Actieve bevolking (50-64 jaar) + niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage}}$$

In alle leeftijdsklassen is een daling waar te nemen van het aandeel van de niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage t.o.v. de actieve bevolking. In totaal bedraagt die in 2015 7 procentpunt t.o.v. het jaar 2000. In de leeftijdsklasse van de 60-plussers noteren we een sterke daling met 15 procentpunt t.o.v. 2000, maar met een ratio van 27% in 2015 blijft hun aandeel t.o.v. de actieve bevolking toch opmerkelijk hoger dan in de leeftijdsklassen van < 55 en 55-59 jaar (met respectievelijk 0% en 4%).

3.3.5.2 Volgens geslacht

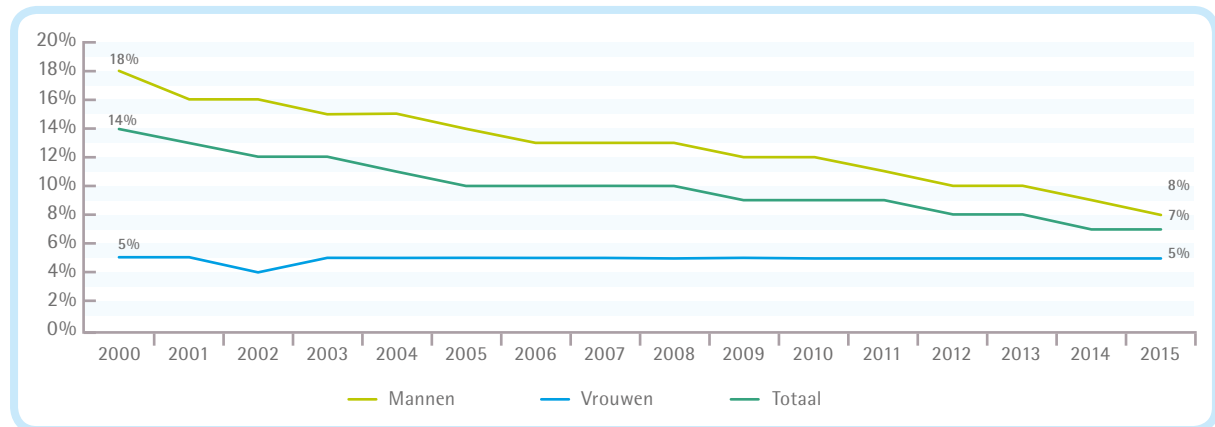
Tabel 3.3.VI
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen met bedrijfs-
toeslag volgens geslacht

	Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen	Totaal
2000	101 171	13 307	114 478	2000	100	100	100
2001	96 375	13 575	109 950	2001	95	102	96
2002	93 450	13 034	106 484	2002	92	98	93
2003	93 025	14 890	107 915	2003	92	112	94
2004	92 800	17 069	109 870	2004	92	128	96
2005	91 014	18 004	109 018	2005	90	135	95
2006	90 872	20 197	111 069	2006	90	152	97
2007	91 219	22 360	113 579	2007	90	168	99
2008	90 656	23 495	114 151	2008	90	177	100
2009	89 865	25 687	115 552	2009	89	193	101
2010	89 298	28 211	117 509	2010	88	212	103
2011	86 005	29 190	115 196	2011	85	219	101
2012	81 423	29 386	110 809	2012	80	221	97
2013	77 319	29 589	106 908	2013	76	222	93
2014	72 642	29 663	102 305	2014	72	223	89
2015	67 762	28 413	96 176	2015	67	214	84

Ondanks de blijvende meerderheid van mannen in SWT met vrijstelling van IWZ is het aantal vrouwen in die groep sinds het jaar 2000 sterk toegenomen. Waar het in 2000 nog ging om 101 171 mannelijke uitkeringsgerechtigden t.o.v. 13 307 vrouwelijke (d.i. een verhouding van 88,4% t.o.v. 11,6%), noteren we voor 2015 67 762 mannelijke uitkeringsgerechtigden t.o.v. 28 413 vrouwelijke (d.i. een verhouding van 70% t.o.v. 30%). Die evolutie laat zich onder meer verklaren door de geleidelijke verhoging van de pensioenleeftijd voor vrouwen van 60 naar 65 jaar tussen 1997 en 2009.

Grafiek 3.3.IX

Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen met
bedrijfstoeslag volgens geslacht in ratio t.o.v. de actieve
bevolking

Bron actieve bevolking: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsa_agan). De gegevens zijn beschikbaar met één trimester vertraging t.o.v. deze publicatie. Voor de berekening van de ratio van het laatste jaar werd dan ook de waarde van het voorgaande jaar gebruikt.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag}}{\text{Actieve bevolking (50-64 jaar) + niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag}}$$

Ten gevolge van die verschillende evolutie volgens geslacht merken we dat het aandeel van mannelijke SWT'ers met vrijstelling van IWZ t.o.v. de actieve bevolking geleidelijk afneemt (- 10 procentpunt t.o.v. het jaar 2000). Het aandeel vrouwelijke vrijgestelde SWT'ers blijft gedurende dezelfde periode echter constant.

3.3.5.3 Volgens gewest

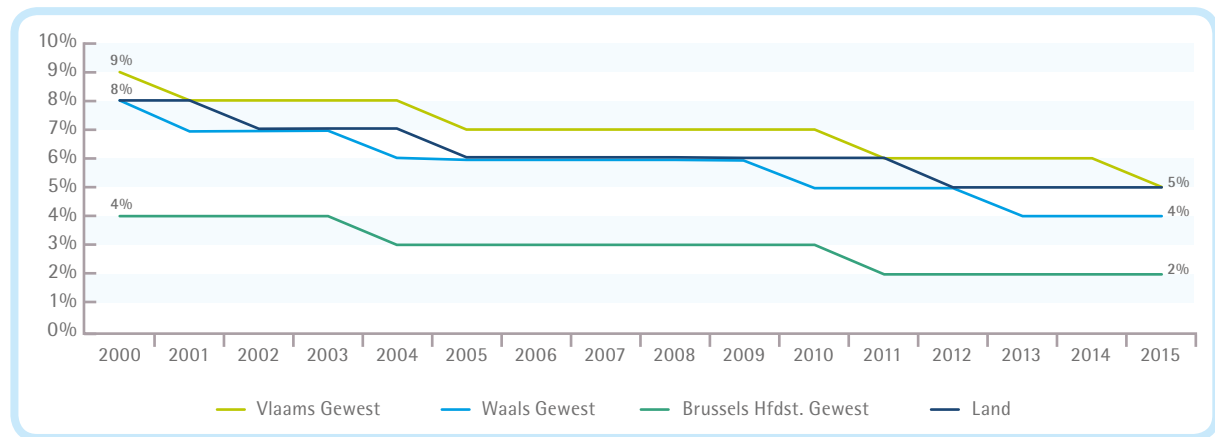
Tabel 3.3.VII
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen met bedrijfs-
toeslag volgens gewest

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2000	75 382	33 492	5 603	114 478	2000	100	100	100	100
2001	72 600	32 128	5 223	109 950	2001	96	96	93	96
2002	70 692	30 991	4 800	106 484	2002	94	93	86	93
2003	72 261	31 011	4 643	107 915	2003	96	93	83	94
2004	73 725	31 579	4 566	109 870	2004	98	94	81	96
2005	73 564	31 019	4 435	109 018	2005	98	93	79	95
2006	75 334	31 285	4 450	111 069	2006	100	93	79	97
2007	77 374	31 697	4 508	113 579	2007	103	95	80	99
2008	78 091	31 683	4 376	114 151	2008	104	95	78	100
2009	79 370	31 908	4 274	115 552	2009	105	95	76	101
2010	80 851	32 433	4 225	117 509	2010	107	97	75	103
2011	79 786	31 391	4 019	115 196	2011	106	94	72	101
2012	77 821	29 271	3 717	110 809	2012	103	87	66	97
2013	75 908	27 620	3 380	106 908	2013	101	82	60	93
2014	73 092	26 091	3 122	102 305	2014	97	78	56	89
2015	69 221	24 241	2 713	96 176	2015	92	72	48	84

Sinds het jaar 2010 is er in elk van de drie gewesten een geleidelijke daling van het aantal niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag waar te nemen. Sinds 2014 ligt hun aantal in elk gewest dan ook weer onder het niveau van 2000.

Grafiek 3.3.X

Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag volgens gewest in ratio t.o.v. de actieve bevolking

Bron actieve bevolking: Eurostat – Enquête naar de Arbeidskrachten (lfst_r_lfp2act). De gegevens zijn beschikbaar met één trimester vertraging t.o.v. deze publicatie. Voor de berekening van de ratio van het laatste jaar werd dan ook de waarde van het voorgaande jaar gebruikt.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag}}{\text{Actieve bevolking (45-64 jaar)* + niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag}}$$

Het aandeel van de SWT'ers met vrijstelling van IWZ t.o.v. de actieve bevolking kent in de drie gewesten een parallelle evolutie. Daarbij valt echter op dat die ratio in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ongeveer de helft lager ligt dan die in de andere gewesten (2% in 2015, tegenover 4% in het Waals en 5% in het Vlaams gewest).

* Aangezien de regionale EAK-statistieken een verminderde detailleringsgraad kennen op het vlak van leeftijd, is deze grafiek gebaseerd op een groter deel van de actieve bevolking dan het geval is bij de soortgelijke grafieken in de delen 3.3.3 en 3.3.5.

4

De activering van het zoekgedrag naar werk ("Dispo-procedure")

4.1

Voorstelling van de stappen in de procedure en situatie op 31 december 2015

- De "klassieke" procedure

De activering van het zoekgedrag naar werk bestaat uit een geheel van acties die ondernomen worden door de RVA, met het oog op de evaluatie van de inspanningen van de volledig werkloze om (opnieuw) werk te vinden. Deze evaluatie wordt uitgevoerd op basis van verschillende individuele gesprekken (maximum drie) die de facilitator met de werkloze heeft. De eerste prioriteit bestaat erin om de werkloze actief op te volgen en hem te ondersteunen in zijn zoektocht naar werk.

De "klassieke" procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk is in werking getreden op 1 juli 2004 en verliep in meerdere fasen:

- vanaf 1 juli 2004: enkel de werklozen jonger dan 30 jaar (= 1ste doelgroep);
- vanaf 1 juli 2005: uitbreiding naar de werklozen van 30 tot 39 jaar (= 2^{de} doelgroep);
- vanaf 1 juli 2006: uitbreiding naar de werklozen van 40 tot 49 jaar (= 3^{de} doelgroep);

Sinds 1 november 2012 werd de procedure uitgebreid tot de rechthebbenden op werkloosheidsuitkeringen die voor minstens 33% arbeidsongeschiktheid zijn (definitief of tijdelijk voor een duur van minstens 2 jaar).

De procedure is uitgebreid tot de instromende werklozen van 50 tot minder dan 55 jaar (= 4^{de} doelgroep) die ingaat op 1 januari 2013. Deze procedure werd echter gewijzigd vooraleer effectief in voege te zijn getreden door een overeenkomst van 6 november 2013 en door een koninklijk besluit van 26 juni 2014, wijzigend de reglementering van de werkloosheid in functie van deze samenwerkingsovereenkomst. De nieuwe procedure voorziet een snellere en regelmatigere opvolging van het zoekgedrag naar werk: de werkloze van minder dan 25 jaar oud wordt uitgenodigd voor een 1ste gesprek na 9 maanden werkloosheid (in plaats van 15 maanden) en die van 25 jaar of ouder wordt na 12 maanden uitgenodigd (in plaats van 21 maanden). Ook de termijn tussen 2 gesprekken is korter.

De leeftijdsgrens van 55 jaar werd onder bepaalde voorwaarden opgetrokken door een koninklijk besluit van 30 december 2014. Deze voorwaarden werden gewijzigd tengevolge van een voorstel geformuleerd in maart 2015 door de sociale partners dat uitmondde in de koninklijke besluiten van 1 en 19 juni 2015.

- De specifieke procedure voor rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen

Het federale regeerakkoord van 6 december 2011 voorziet verstrengde toekenningsvoorwaarden voor inschakelingsuitkeringen. Sinds 9 augustus 2012 is een nieuwe, intensievere procedure voor de activering van het zoekgedrag in werking getreden die specifiek gericht is op de rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen gedurende minstens 6 maanden, alsook op de deeltijdse werknemers met behoud van rechten die ten minste gedurende zes maanden een inkomensgarantie-uitkering genieten, berekend op basis van een inschakelingsuitkering. De procedure voor deze uitkerings-trekkers werd versterkt. Rechthebbenden op een inschakelingsuitkering moeten om hun uitkeringen te behouden immers (vooral) blijf geven van een actieve en regelmatige inzet om werk te zoeken binnen een kortere termijn (om de 6 maanden) dan in de "klassieke" procedure. Ingeval van een negatieve evaluatie wordt het recht op uitkeringen geschorst gedurende een periode van 6 maanden en kan maar opnieuw worden toegekend na een positieve evaluatie van de inspanningen voor het zoeken naar werk.

Sinds 1 november 2012 werd deze nieuwe procedure ook uitgebreid naar de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die (definitief of tijdelijk voor een duur van minstens 2 jaar) voor minstens 33% arbeidsongeschikt zijn.

- De specifieke procedure voor jongeren die zich inschrijven als werkzoekende na afwerking van hun studies

Sinds 1 augustus 2013 is een nieuwe procedure van toepassing op jongeren die zich na 14 juni 2013 ingeschreven hebben als werkzoekende op het einde van hun studies. Om toegelaten te worden tot het recht op inschakelingsuitkeringen op het einde van een beroepsinschakelingstijd van 12 maanden moeten de betrokkenen 2 keer positief geëvalueerd worden tijdens 2 gesprekken, het eerste ten vroegste in de loop van de 7de maand van de inschakelingstijd en het tweede ten vroegste in de loop van de 11de maand. Bij een negatieve evaluatie of een ongewettigde afwezigheid op het gesprek

wordt de toelating tot het recht op de inschakelingsuitkering uitgesteld tot wanneer de betrokkene jongere twee (al dan niet opeenvolgende) positieve beoordelingen heeft gekregen. De betrokkene kan een nieuwe evaluatie aanvragen ten vroegste 6 maand na de negatieve evaluatie. Deze procedure, waarvan de termijnen gebaseerd zijn op die van de specifieke procedure voor rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen, is erop gericht jongeren van bij hun inschrijving als werkzoekende aan te zetten tot een actief en regelmatig zoeken naar werk. De eerste evaluatiegesprekken zijn van start gegaan in februari 2014.

Tabel 4.1.I
Samenvatting van de 4 procedures

Procedures	Doelgroep	Type van procedure	1 ^{ste} evaluatie	Volgende evaluatie	Contract bij negatieve evaluatie?	Sanctie
Dispo J	jongeren in BIT	gesprek	7 ^{de} maand	2 ^{de} tot 11 ^{de} maand	nee	uitstel van het recht op uitkeringen
Dispo W	gerechtigden op inschakelingsuitkeringen	gesprek of schiftelijke procedure	na 6 maanden	om de 6 maanden	nee	schorsing 6 maanden
Dispo Klassiek	gerechtigden op werkloosheids uitkeringen	gesprek	15 maanden (< 25 jaar) ou 21 maanden (25 jaar of meer)	4 maanden (evaluatie -)	ja	schorsing of tijdelijke vermindering 4 maanden
		max. 3 gesprek per procedure		16 of 12 maanden (evaluatie +)		definitieve uitsluiting
Dispo Klassiek 2014	gerechtigden op werkloosheids uitkeringen	gesprek	9 maanden (< 25 jaar) ou 12 maanden (25 jaar of ouder)	4 maand (evaluatie -)	nee	schorsing of tijdelijke vermindering 4 maanden
		max. 3 gesprek per procedure		9 maanden pos. (evaluatie +)		definitieve uitsluiting

4.1.1 Enkele basisgegevens m.b.t. de klassieke procedure

4.1.1.1 Betrokken werkzoekenden

Op 31 december 2015 zijn nog 441 497 verschillende werkzoekenden betrokken in een lopende procedure. Dat aantal ligt 39 487 eenheden hoger dan op 31 december 2014 (402 010). Deze verhoging is te wijten aan het feit dat sinds 1 juli 2014, de opvolging van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde werklozen geanticipeerd en meer systematisch werd.

De 441 497 werkzoekenden voor wie er nog een procedure loopt, zijn als volgt verdeeld over de verschillende doelgroepen:

Tabel 4.1.II
Aantal werkzoekenden in een lopende procedure
(situatie op 31 december 2015)

441 497 werkzoekenden	=	137 006 in de 1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)	+	135 400 in de 2 ^{de} doelgroep (30-39 j.)	+	138 828 in de 3 ^{de} doelgroep (40-49 j.)	+	30 263 in de 4 ^{de} doelgroep (50-54 j.)
=		=		=		=		=
258 861 momenteel in de 1 ^{ste} procedure	=	90 065	+	68 543	+	77 172	+	23 081
+		+		+		+		+
111 411 momenteel in de 2 ^{de} procedure	=	33 021	+	37 115	+	36 393	+	4 882
+		+		+		+		+
48 695 momenteel in de 3 ^{de} procedure	=	11 133	+	19 824	+	16 308	+	1 430
+		+		+		+		+
16 143 momenteel in de 4 ^{de} procedure	=	2 453	+	7 405	+	5 706	+	579
+		+		+		+		+
4 883 momenteel in de 5 ^{de} procedure	=	311	+	2 015	+	2 323	+	234
+		+		+		+		+
1 296 momenteel in de 6 ^{de} procedure	=	21	+	430	+	790	+	55
+		+		+		+		+
203 momenteel in de 7 ^{de} procedure	=	2	+	63	+	136	+	2
+		+		+		+		+
5 momenteel in de 8 ^{de} procedure	=	0	+	5	+	0	+	0

4.1.1.2

Verstuurde verwittigingsbrieven

Sedert de aanvang van de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk (medio 2004) werden 1 591 589 verwittigingsbrieven verzonden om de werkzoekenden in kennis te stellen van een te verwachten uitnodiging voor een 1ste gesprek (binnen een 1ste of een volgende procedure):

- 1 020 207 brieven betreffen eerste verwittigingen "1ste procedure" bij het opstarten van de procedure minstens 8 maanden vóór het eerste 1ste gesprek;
- 371 528 brieven betreffen verwittigingen "2de procedure" minstens 6 maanden vóór het tweede 1ste gesprek;
- 139 425 brieven betreffen verwittigingen "3de procedure" minstens 6 maanden vóór het derde 1ste gesprek;
- 46 325 brieven betreffen verwittigingen "4de procedure" minstens 6 maanden vóór het vierde 1ste gesprek;
- 11 694 brieven betreffen verwittigingen "5de procedure" minstens 6 maanden vóór het vijfde 1ste gesprek;
- 2 155 brieven betreffen verwittigingen "6de procedure" minstens 6 maanden vóór het zesde 1ste gesprek;
- 248 brieven betreffen verwittigingen "7de procedure" minstens 6 maanden vóór het zevende 1ste gesprek;
- 7 brieven betreffen verwittigingen "8de procedure" minstens 6 maanden vóór het achtste 1ste gesprek.

Tabel 4.1.III
Aantal verwittigingsbrieven
(= infobrieven bij de opstart van de procedure)
(situatie op 31 december 2015)

1 591 589 verwittigingen (infobrief)	=	637 857 in de 1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)	+	501 922 in de 2 ^{de} doelgroep (30-39 j.)	+	410 186 in de 3 ^{de} doelgroep (40-49 j.)	+	41 624 in de 4 ^{de} doelgroep (50-54 j.)
=	=	=	=	=	=	=	=	=
1 020 207 voor de 1 ^{ste} procedure	=	455 761	+	289 297	+	244 425	+	30 724
+	+	+	+	+	+	+	+	+
371 528 voor de 2 ^{de} procedure	=	135 329	+	129 858	+	99 049	+	7 292
+	+	+	+	+	+	+	+	+
139 425 voor de 3 ^{de} procedure	=	37 621	+	56 593	+	42 861	+	2 350
+	+	+	+	+	+	+	+	+
46 325 voor de 4 ^{de} procedure	=	8 144	+	20 411	+	16 870	+	900
+	+	+	+	+	+	+	+	+
11 694 voor de 5 ^{de} procedure	=	961	+	4 934	+	5 502	+	297
+	+	+	+	+	+	+	+	+
2 155 voor de 6 ^{de} procedure	=	38	+	741	+	1 317	+	59
+	+	+	+	+	+	+	+	+
248 voor de 7 ^{de} procedure	=	3	+	82	+	161	+	2
+	+	+	+	+	+	+	+	+
7 voor de 8 ^{de} procedure	=	0	+	6	+	1	+	0

4.1.1.3

Aanwezig / afwezig op gesprekken

Tot 31 december 2015 werden 1 185 853 werkzoekenden uitgenodigd:

- 829 695 voor een eerste gesprek, waarvan er (tot 31 december) 782 283 werkelijk aanwezig waren;
- 280 683 voor een tweede gesprek, waarvan er (tot 31 december) 249 657 werkelijk aanwezig waren;
- en 75 475 voor een derde gesprek, waarvan er (tot 31 december) 50 064 werkelijk aanwezig waren.

Samengevat: van de 1 185 853 uitgenodigde personen waren er 1 082 004 aanwezig (91,2%).

Tabel 4.1.IV

Aanwezigheden op de gesprekken
(situatie per jaar, alle procedures samen)

	1 ^{ste} gesprek	2 ^{de} gesprek	3 ^{de} gesprek	Totaal
2004 (6 m)	3 534	-	-	3 534
2005 (12 m)	47 344	3 280	121	50 745
2006 (12 m)	84 473	13 297	886	98 656
2007 (12 m)	91 905	24 157	2 486	118 548
2008 (12 m)	93 844	32 158	4 493	130 495
2009 (12 m)	80 398	29 981	6 855	117 234
2010 (12 m)	75 619	27 796	6 399	109 814
2011 (12 m)	65 261	25 793	5 831	96 885
2012 (12 m)	68 236	24 237	5 756	98 229
2013 (12 m)	72 757	28 157	6 227	107 141
2014 (12 m)	48 342	25 146	7 041	80 529
2015 (12 m)	50 570	15 655	3 969	70 194
Totaal	782 283	249 657	50 064	1 082 004

Tabel 4.1.IV toont aan dat, tot nu toe, in 2008 het grootste aantal aanwezigheden op een gesprek werd opgetekend (130 495). Het aantal aanwezigheden op het 1ste gesprek steeg tot in 2008 (93 844); dit is eveneens het geval voor het 2de gesprek (32 158). Daarentegen telt men in 2014 het hoogste aantal 3de gesprekken: 7 041, dit is een toename van 13,1% ten opzichte van 2013.

Tabel 4.1.V geeft de verhouding aanwezigheden/afwezigheden op een gesprek weer per doelgroep op 31 december 2015.

Tabel 4.1.V
Verhouding aanwezigheden/afwezigheden op een gesprek per doelgroep
(situatie op 31 december 2015, alle procedures samen)

	1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)		2 ^{de} doelgroep (30-39 j.)		3 ^{de} doelgroep (40-49 j.)		4 ^{de} doelgroep (50-54 j.)	
	Aanwezig	Afwezig	Aanwezig	Afwezig	Aanwezig	Afwezig	Aanwezig	Afwezig
1 ^{ste} gesprek	288 135	5 368	261 069	5 015	226 849	3 019	6 230	25
	98,2%	1,8%	98,1%	1,9%	98,7%	1,3%	99,6%	0,4%
2 ^{de} gesprek	92 805	4 044	79 319	2 678	75 234	1 414	2 299	2
	95,8%	4,2%	96,7%	3,3%	98,2%	1,8%	99,9%	0,1%
3 ^{de} gesprek	20 618	10 168	15 235	4 970	13 684	2 742	527	27
	67,0%	33,0%	75,4%	24,6%	83,3%	16,7%	95,1%	4,9%

Tabel 4.1.VI
Aantal werkzoekenden die minstens 1 gesprek hadden in de periode van 20 juli 2004 tot 31 december 2015

Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
153 503	262 242	2 007	92 568	508 313
waarvan:				
	1 gesprek	221 239	43,5%	
	2 gesprekken	129 250	25,4%	
	3 gesprekken	78 817	15,5%	
	4 gesprekken	38 982	7,7%	
	5 gesprekken	21 983	4,3%	
	6 gesprekken	10 773	2,1%	
	7 gesprekken	4 629	0,9%	
	8 gesprekken	1 857	0,4%	
	9 gesprekken	565	0,1%	
	10 gesprekken	176	0,0%	
	11 gesprekken	38	0,0%	
	12 gesprekken	4	0,0%	
	Totaal	508 313	100%	

Sinds de opstart van de procedure in 2004 hebben 508 313 personen ten minste 1 gesprek gehad.

Tabel 4.1.VII
Aantal werklozen met 3 opeenvolgende positieve evaluaties gedurende de periode van 20 juli 2004 tot 31 december 2015

Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
5 510	18 026	88	6 359	29 895

* waarvan 18 916 op basis van werk, 10 934 op basis van studies en 45 van wie de toelaatbaarheidsbasis niet gekend is.

Sinds de opstart van de procedure hebben 29 895 personen 3 opeenvolgende positieve evaluaties gekregen.

4.1.1.4

Resultaten van de reeds gevoerde gesprekken volgens doelgroep

Tabel 4.1.VIII vat de evaluaties samen die werden gegeven aan de werkzoekenden die aanwezig waren op een gesprek, ongeacht of het gaat om een 1ste of om latere procedures. Enkel de dossiers waarvoor reeds een beslissing werd genomen zijn hier geteld, en niet de dossiers die nog in onderzoek zijn met het oog op een beslissing.

Voor de 3 gesprekken toeneemt het aandeel werkzoekenden die voldoende inspanningen leverden geleidelijk naargelang de leeftijd van de doelgroep (met uitzondering voor het 1ste en 3de gesprek van de groep van 50 jaar en +).

Voor het 1ste gesprek stijgt dit aandeel van 52% voor de jongste doelgroep (- 30 jaar), naar 55% voor de tussenleeftijdsgroep (30 tot - 40 jaar), tot 56% voor de doelgroep van 40 tot minder dan 50 jaar en tot 54% voor de doelgroep van 50 jaar en +.

Voor het 2de gesprek gaat het van 53% voor de doelgroep uit de jongste leeftijdsklasse (- 30 jaar) naar 64% voor de doelgroep uit de middelste leeftijds-klasse, tot 71% voor de doelgroep van 40 tot minder dan 50 jaar en tot 72% voor de doelgroep van 50 jaar en +.

Tenslotte noteren we voor het 3de gesprek 46% voor de - 30-jarigen, 53% voor de 30 tot -40-jarigen, 63% voor de 40 tot -50-jarigen en 56% voor de doelgroep van 50 jaar en +.

Tabel 4.1.VIII
Resultaten van de gesprekken (situatie op 31 december 2015)

	- 30 jaar		30-39 jaar		40-49 jaar		50 jaar en +		Totaal	
1 ^{ste} gesprek (ongeacht de procedure)										
Aanwezig (besliste dossiers)	288 065	100%	260 972	100%	226 779	100%	6 223	100%	782 039	100%
Voldoende inspann. zonder verbintenis	149 150	52%	143 995	55%	127 574	56%	3 340	54%	424 059	54%
Onvoldoende inspann. met verbintenis	138 884	48%	116 931	45%	99 174	44%	2 882	46%	357 871	46%
Onvold. inspann. zonder verbint. = beperking	9	0%	17	0%	20	0%	1	0%	47	0
Art. 70 (afwezig voor handtekening)	22	0%	29	0%	11	0%	0	0%	62	0%
2 ^{de} gesprek (ongeacht de procedure)										
Aanwezig (besliste dossiers)	92 739	100%	79 259	100%	75 196	100%	2 296	100%	249 490	100%
Voldoende inspann. zonder verbintenis	48 779	53%	50 486	64%	53 097	71%	1 648	72%	154 010	62%
Onvoldoende inspann. met verbintenis	1 090	1%	658	1%	394	1%	9	0%	2 151	1%
Negat. eval met verbintenis = beperking	42 305	46%	27 760	35%	21 497	29%	639	28%	92 201	37%
Negatieve evaluatie = uitsluiting	565	1%	355	0%	208	0%	0	0%	1 128	0%
3 ^{de} gesprek (ongeacht de procedure)										
Aanwezig (besliste dossiers)	20 581	100%	15 229	100%	13 681	100%	527	100%	50 018	100%
Positieve evaluatie	9 404	46%	8 032	53%	8 571	63%	297	56%	26 304	53%
Negatieve evaluatie = uitsluiting	11 177	54%	7 197	47%	5 110	37%	230	44%	23 714	47%
Alle gesprekken (ongeacht de procedure)										
Aanwezig (besliste dossiers)	401 385	100%	355 460	100%	315 656	100%	9 046	100%	1 081 547	100%
Voldoende insp. of positieve evaluatie	208 423	52%	203 171	57%	189 636	60%	5 294	59%	606 524	56%
Onvold. inspanningen met verbintenis	138 884	35%	116 931	33%	99 174	31%	2 882	32%	357 871	33%
Onvold. insp. of art. 70 of neg. eval. (+ sanctie)	54 078	13%	35 358	10%	26 846	9%	870	10%	117 152	11%

Tabel 4.1.IX geeft per gewest en voor het land het aandeel "voldoende inspanningen" en "positieve evaluaties" weer na de verschillende gesprekken.

Van de 1ste doelgroep – de werkzoekenden jonger dan 30 jaar – heeft 51,8% voldoende inspanningen geleverd om werk te zoeken of een positieve evaluatie gekregen na het 1ste gesprek, 53,8% na het tweede gesprek en 45,7% bij het 3de gesprek.

Bij de 2de doelgroep – de werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar – bedraagt dat aandeel 55,2% na het 1ste gesprek, 64,5% na het 2de gesprek en 52,7% na het 3de gesprek.

Voor de 3de doelgroep (40-49 jaar) komt het op 56,3% na het 1ste gesprek, 71,1% na het 2de gesprek en 62,6% na het 3de gesprek.

Bij de 4de doelgroep (50 jaar en meer) komt het op 53,7% na het 1ste gesprek, 72,2% na het 2de gesprek en 56,4% na het 3de gesprek.

Het percentage positieve evaluaties is elke keer het hoogst na het 2de gesprek.

Tabel 4.1.IX

Aandeel "voldoende inspanningen" of "positieve evaluaties" binnen de besliste dossiers
(situatie op 31 december 2015)

	1 ^{ste} gesprek			2 ^{de} gesprek			3 ^{de} gesprek			Totaal		
	Pos. eva- luatie	Besliste dossiers	%	Pos. eva- luatie	Besliste dossiers	%	Pos. eva- luatie	Besliste dossiers	%	Pos. eva- luatie	Besliste dossiers	%
1 ^{ste} doelgroep (- 30 jaar)												
Vlaams Gewest	37 725	74 147	50,9%	10 791	20 576	52,4%	1 756	4 270	41,1%	50 272	98 993	50,8%
Waals Gewest	91 432	170 352	53,7%	30 471	56 519	53,9%	6 062	13 186	46,0%	127 965	240 057	53,3%
waarvan Duitst. Gem.	472	923	51,1%	151	289	52,2%	29	61	47,5%	652	1 273	51,2%
Brussels H. Gewest	19 993	43 566	45,9%	8 607	15 644	55,0%	1 586	3 125	50,8%	30 186	62 335	48,4%
Land	149 150	288 065	51,8%	49 869	92 739	53,8%	9 404	20 581	45,7%	208 423	401 385	51,9%
2 ^{de} doelgroep (30-39 jaar)												
Vlaams Gewest	35 872	68 936	52,0%	12 046	19 532	61,7%	1 841	3 792	48,5%	49 759	92 260	53,9%
Waals Gewest	78 936	137 642	57,3%	27 279	42 172	64,7%	4 310	8 381	51,4%	110 525	188 195	58,7%
waarvan Duitst. Gem.	490	863	56,8%	134	228	58,8%	26	51	51,0%	650	1 142	56,9%
Brussels H. Gewest	29 187	54 394	53,7%	11 819	17 555	67,3%	1 881	3 056	61,6%	42 887	75 005	57,2%
Land	143 995	260 972	55,2%	51 144	79 259	64,5%	8 032	15 229	52,7%	203 171	355 460	57,2%
3 ^{de} doelgroep (40-49 jaar)												
Vlaams Gewest	35 180	64 548	54,5%	14 235	20 445	69,6%	2 151	3 748	57,4%	51 566	88 741	58,1%
Waals Gewest	66 230	113 593	58,3%	26 106	36 861	70,8%	4 222	6 870	61,5%	96 558	157 324	61,4%
waarvan Duitst. Gem.	635	1 077	59,0%	257	338	76,0%	34	55	61,8%	926	1 470	63,0%
Brussels H. Gewest	26 164	48 638	53,8%	13 150	17 890	73,5%	2 198	3 063	71,8%	41 512	69 591	59,7%
Land	127 574	226 779	56,3%	53 491	75 196	71,1%	8 571	13 681	62,6%	189 636	315 656	60,1%
4 ^{de} doelgroep (50-54 jaar)												
Vlaams Gewest	774	1 510	51,3%	386	541	71,3%	63	118	53,4%	1 223	2 169	56,4%
Waals Gewest	1 654	2 977	55,6%	765	1 079	70,9%	116	259	44,8%	2 535	4 315	58,7%
waarvan Duitst. Gem.	16	32	-	8	13	-	3	5	-	27	50	-
Brussels H. Gewest	912	1 736	52,5%	506	676	74,9%	118	150	78,7%	1 536	2 562	60,0%
Land	3 340	6 223	53,7%	1 657	2 296	72,2%	297	527	56,4%	5 294	9 046	58,5%
Alle doelgroepen												
Vlaams Gewest	109 551	209 141	52,4%	37 458	61 094	61,3%	5 811	11 928	48,7%	152 820	282 163	54,2%
Waals Gewest	238 252	424 564	56,1%	84 621	136 631	61,9%	14 710	28 696	51,3%	337 583	589 891	57,2%
waarvan Duitst. Gem.	1 613	2 895	55,7%	550	868	63,4%	92	172	53,5%	2 255	3 935	57,3%
Brussels H. Gewest	76 256	148 334	51,4%	34 082	51 765	65,8%	5 783	9 394	61,6%	116 121	209 493	55,4%
Land	424 059	782 039	54,2%	156 161	249 490	62,6%	26 304	50 018	52,6%	606 524	1 081 547	56,1%

Tabel 4.1.X
Percentage "voldoende inspanningen" of "positieve
evaluaties"/besliste dossiers
(situatie per jaar)

	1 ^{ste} gesprek	2 ^{de} gesprek	3 ^{de} gesprek	Totaal
2004 (6 m)	63,8%	–	–	63,8%
2005 (12 m)	68,4%	68,9%	53,3%	68,4%
2006 (12 m)	59,3%	69,4%	46,0%	60,6%
2007 (12 m)	52,8%	68,0%	53,0%	55,9%
2008 (12 m)	51,4%	63,3%	51,1%	54,3%
2009 (12 m)	51,2%	58,3%	49,8%	53,0%
2010 (12 m)	54,1%	62,7%	55,8%	56,4%
2011 (12 m)	53,9%	61,8%	53,7%	56,0%
2012 (12 m)	52,3%	59,8%	54,2%	54,3%
2013 (12 m)	50,2%	61,2%	51,1%	53,2%
2014 (12 m)	52,0%	60,7%	52,5%	54,8%
2015 (12 m)	55,6%	65,0%	53,6%	57,6%
Gemiddelde 2007-2015	52,5%	62,1%	52,7%	54,9%

Het percentage positieve evaluaties bedraagt 57,6%
in 2015.

4.1.1.5

Samenvattend overzicht van de gegevens per doelgroep en per jaar

Tabel 4.1.XI geeft een samenvatting van de voorgaande gegevens voor alle procedures samen. De gegevens worden hernomen en per jaar gecumuleerd vanaf 2004.

Tabel 4.1.XI
Samenvattende tabel

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal												
Verwittigden	58 228	216 254	417 203	603 574	735 266	873 934	1 012 438	1 137 974	1 255 537	1 328 533	1 396 732	1 591 589
Uitgenodigden op gesprek 1	8 998	71 647	173 986	281 458	389 058	474 516	526 239	588 010	660 894	728 606	775 530	829 695
Aanwezig op gesprek 1	3 534	50 878	135 351	227 256	321 100	401 498	477 117	542 378	610 614	683 371	731 713	782 283
Positief	2 215	34 224	84 014	132 363	180 789	221 988	262 943	298 305	333 962	370 788	395 934	424 059
Uitgenodigden op gesprek 2	0	5 461	23 703	54 159	92 744	125 393	155 237	183 041	208 198	238 303	264 898	280 683
Aanwezig op gesprek 2	0	3 280	16 577	40 734	72 892	102 873	130 669	156 462	180 699	208 856	234 002	249 657
Positief	0	2 228	11 413	27 780	48 034	65 524	82 927	98 884	113 350	130 719	145 990	156 161
Uitgenodigden op gesprek 3	0	248	2 194	6 905	14 674	25 706	35 034	43 186	51 633	60 455	70 255	75 475
Aanwezig op gesprek 3	0	121	1 007	3 493	7 986	14 841	21 240	27 071	32 827	39 054	46 095	50 064
Positief	0	64	469	1 779	4 056	7 450	11 009	14 158	17 242	20 463	24 168	26 304
- 30 jaar												
Verwittigden	58 228	184 154	265 519	329 423	385 655	443 310	498 632	545 133	595 044	603 088	617 784	637 857
Uitgenodigden op gesprek 1	8 998	71 393	120 418	157 145	195 755	224 866	238 955	254 416	277 045	299 055	304 226	309 237
Aanwezig op gesprek 1	3 534	50 805	96 452	129 056	161 721	188 851	212 431	230 082	250 753	275 709	283 351	288 135
Positief	2 215	34 189	62 681	79 976	95 128	106 863	117 498	124 946	133 731	144 826	147 375	149 150
Uitgenodigden op gesprek 2	0	5 461	19 925	30 877	44 223	56 386	66 613	75 800	84 202	96 175	104 678	106 020
Aanwezig op gesprek 2	0	3 280	14 417	23 426	34 456	45 524	54 969	63 348	71 686	82 764	90 944	92 805
Positief	0	2 228	9 781	14 921	20 829	25 912	30 602	34 753	38 714	44 740	48 906	49 869
Uitgenodigden op gesprek 3	0	248	2 174	5 040	8 479	13 417	17 473	20 996	24 740	28 757	33 023	34 118
Aanwezig op gesprek 3	0	121	1 003	2 517	4 482	7 301	9 836	12 120	14 433	17 111	19 859	20 618
Positief	0	0	468	1 205	2 089	3 292	4 469	5 379	6 387	7 668	9 023	9 404

Vervolg tabel 4.1.XI

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
30-39 jaar												
Verwittigden	0	32 100	125 510	176 013	214 842	258 053	302 334	342 743	376 385	404 903	438 353	501 922
Uitgenodigden op gesprek 1	0	254	53 201	88 137	124 086	151 544	171 166	192 752	216 841	236 295	254 776	278 355
Aanwezig op gesprek 1	0	73	38 746	72 174	103 543	129 636	156 268	178 698	201 211	221 963	239 980	261 069
Positief	0	35	21 281	39 849	57 705	71 611	87 082	99 738	112 106	122 480	132 014	143 995
Uitgenodigden op gesprek 2	0	0	3 778	19 978	30 689	40 971	50 786	59 866	67 831	75 990	84 470	89 756
Aanwezig op gesprek 2	0	0	2 160	15 186	24 310	33 697	42 915	51 356	58 837	66 523	74 320	79 319
Positief	0	0	1 632	11 153	16 856	22 714	28 814	34 172	38 760	43 473	48 063	51 144
Uitgenodigden op gesprek 3	0	0	20	1 840	4 439	7 659	10 513	13 024	15 493	17 963	20 922	22 594
Aanwezig op gesprek 3	0	0	4	967	2 501	4 561	6 550	8 373	10 098	11 804	14 021	15 235
Positief	0	0	1	571	1 379	2 430	3 554	4 641	5 570	6 392	7 451	8 032
40-49 jaar												
Verwittigden	0	0	26 174	98 138	134 769	172 571	211 472	250 098	284 108	320 541	339 963	410 186
Uitgenodigden op gesprek 1	0	0	367	36 176	69 217	98 106	116 118	140 842	167 008	193 256	216 289	235 513
Aanwezig op gesprek 1	0	0	153	26 026	55 836	83 011	108 418	133 598	158 650	185 699	208 151	226 849
Positief	0	0	52	12 538	27 956	43 514	58 363	73 621	88 125	103 482	116 459	127 574
Uitgenodigden op gesprek 2	0	0	0	3 304	17 832	28 036	37 838	47 375	56 165	66 138	75 613	82 401
Aanwezig op gesprek 2	0	0	0	2 122	14 126	23 652	32 785	41 758	50 176	59 569	68 607	75 234
Positief	0	0	0	1 706	10 349	16 898	23 511	29 959	35 876	42 506	48 977	53 491
Uitgenodigden op gesprek 3	0	0	0	25	1 756	4 360	7 048	9 166	11 400	13 735	16 223	18 165
Aanwezig op gesprek 3	0	0	0	9	1 003	2 979	4 854	6 578	8 296	10 139	12 132	13 684
Positief	0	0	0	3	588	1 728	2 986	4 138	5 285	6 403	7 684	8 571
50-54 jaar												
Verwittigden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	632	41 624
Uitgenodigden op gesprek 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	239	6 590
Aanwezig op gesprek 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	231	6 230
Positief	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	86	3 340
Uitgenodigden op gesprek 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	137	2 506
Aanwezig op gesprek 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	131	2 299
Positief	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	44	1 657
Uitgenodigden op gesprek 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	87	598
Aanwezig op gesprek 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	83	527
Positief	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	10	297

4.1.1.6

Overzicht van de gegevens met betrekking tot de uitkeringsgerechtigden met een arbeidsongeschiktheid van 33% of meer

Op 1 november 2012 werd de klassieke procedure uitgebreid naar de gerechtigden op een werkloosheidsuitkering die minstens 33% (definitief of tijdelijk met een duur van minstens 2 jaar) arbeidsongeschikt zijn.

Tabel 4.1.XII
Situatie op 31 december 2015

	Vlaams Gewest	Waals wallonne	waarvan Duitst.Gem.	Brussels H. Gewest	Land
Verzonden verwittigingsbrieven	5 843	5 059	87	1 109	12 011
Dossiers waarvoor de behandeldingsdatum nog niet is bereikt	2 330	2 352	10	75	4 757
Dossiers waarvoor de behandeldingsdatum is bereikt	3 513	2 707	77	1 034	7 254
Dossiers met beslissing	2 520	1 869	51	430	4 819
- procedure opgeschort	1 724	1 040	37	244	3 008
- gesprek gevoerd waarvan:	510	449	7	125	1 084
- positieve evaluatie	422	313	7	57	792
- negatieve evaluatie	88	136	0	68	292
- afwezig op het gesprek	5	16	1	4	25
- procedure afgesloten	259	232	5	41	532
- zonder verdienvermogen	22	132	1	16	170
Nog te beslissen dossiers	993	838	26	604	2 435
Totaal	5 843	5 059	87	1 109	12 011

Tussen november 2012 en december 2015 hebben de werkloosheidsbureau's op 7 254 te behandelen dossiers in 4 819 dossiers een beslissing genomen, ofwel 66,4%, waarvan:

- 3 008 waarbij de procedure werd opgeschort (opleidingen, vrijstellingen, enz);
- 532 waarbij de procedure werd afgesloten;
- 1 084 met betrekking tot uitkeringsgerechtigden die aanwezig waren op een eerste, tweede of derde gesprek (73,1% van hen werden positief geëvalueerd op dat gesprek);
- 25 met betrekking tot uitkeringsgerechtigden die afwezig waren op een gesprek waarop ze uitgenodigd waren.

4.1.1.7

Evaluatie van een steekproef van contracten

Tabel 4.1.XIII

Bevraging naar de inhoud van 1 200 contracten

Gemiddelde over 4 maanden	Reglementering	2014		2015	
		1 ^{ste} contract	2 ^{de} contract	1 ^{ste} contract	2 ^{de} contract
Contact met de gewestelijke dienst	1	1	1	1	1
Inschrijving interimkantoor	de 1 à 5	1,50	2,05	1,76	2,1
Ingaan op werkaanbiedingen	de 1 à 30	11,09	13,99	11,13	14,25
Spontane sollicitaties	de 1 à 15	6,80	9,26	7,07	8,69
Aundere acties		1,04	1,12	0,94	0,93
Gemiddelde per week		1,24	1,58	1,26	1,56

Sinds enkele jaren wordt er een bevraging georganiseerd op basis van een steekproeftrekking van 1 200 contracten uit het totaal van alle ondertekende contracten in het kader van de procedure. Het gaat om een steekproeftrekking per werkloosheidsbureau van de 20 eerste ondertekende contracten in het geval van een negatieve evaluatie na een eerste gesprek en om de 20 tweede ondertekende contracten in het geval van een negatieve evaluatie na een tweede gesprek.

De bevraging handelt over de acties die moeten worden ondernomen door de werkzoekenden die er zich in een overeenkomst hebben toe verbonden om een bepaald aantal door de reglementering voorgeschreven initiatieven te nemen in een tijdspanne van 4 maanden. De reglementering schrijft een minimum van één bezoek voor aan de regionale plaatsingsorganisaties, tussen 1 en 5 inschrijvingen bij interimbedrijven, tussen 1 en 30 antwoorden op werkaanbiedingen en tussen 1 en 15 spontaan verstuurd sollicitaties. Anderzijds mogen ook andere soorten acties worden ondernomen zoals de deelname aan een opleiding enz.

Deze cijfers blijven van jaar tot jaar erg stabiel.

4.1.2

Enkele basisgegevens over de specifieke procedure voor de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen

Sinds 9 augustus 2012 is een nieuwe, intensievere procedure van kracht voor de activering van het zoekgedrag naar werk die zich specifiek richt tot de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen. In hoofdstuk 4.1.2.1 geven we een overzicht van de resultaten van de procedure voor het geheel van de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen. In de volgende hoofdstukken (4.1.2.2, 4.1.2.3 en 4.1.2.4) stellen we de resultaten voor met betrekking tot bepaalde gerechtigden op inschakelingsuitkeringen: zij die een arbeidsongeschiktheid van 33% en meer aantonen, zij die deeltijds werken met behoud van rechten en IGU en tenslotte het saldo van de overige gerechtigden.

Belangrijke opmerking: voor de specifieke procedure voor de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen en voor de specifieke procedure voor de jongeren tijdens hun beroepsinschakelingstijd betreffen de gegevens in de verschillende tabellen enkel de gegevens voor de procedures die nog steeds lopen op 31 december 2015. Daardoor zijn de gegevens op 31 december 2015 soms lager dan de gegevens die werden overgemaakt in het verslag van 30 juni 2015.

4.1.2.1

Het geheel van de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen

4.1.2.1.1

Verstuurde verwittigingsbrieven

Bij het begin van de procedure verstuurt de RVA een infobrief waarmee de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen op de hoogte wordt gebracht van zijn verplichtingen in het kader van de procedure van de activering van het zoekgedrag naar werk alsook van de te bewaren bewijsstukken in het kader van dit zoekgedrag.

Eind december 2015, werden voor de nog steeds lopende procedures voor de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen 194 393 infobrieven verstuurd en verdeeld als volgt:

- 71 418 brieven werden verstuurd naar jongeren die een beroepsinschakelingstijd vervullen/hebben vervuld;
- 64 446 brieven werden verstuurd naar gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die overgegaan zijn naar de specifieke procedure na een positieve evaluatie in het kader van de klassieke activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk;
- 58 529 brieven werden verstuurd naar gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die nog geen (nieuwe) verwittigingsbrief ontvangen hadden in het kader van de klassieke activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk.

Tabel 4.1.XIV
Verstuurde infobrieven

Informatiebrieven verstuurd:	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
tijdens inschakelingstijd	34 016	28 429	480	8 973	71 418
na positieve evaluatie	12 712	41 927	153	9 807	64 446
aan bepaalde rechthebbenden in de klassieke procedure*	20 822	31 076	339	6 631	58 529
Totaal	67 550	101 432	972	25 411	194 393

* Het gaat in dit geval om gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die nog geen (nieuwe) verwittigingsbrief ontvangen hadden in het kader van de klassieke activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk

4.1.2.1.2

Onderzoek van de dossiers met het oog op het verzenden door de RVA van de vragen om informatie

Deze vraag om informatie wordt verstuurd door de RVA na minstens 6 maanden met inschakelingsuitkeringen.

Deze vraag naar informatie bestaat uit 2 delen:

- het deel "mijn inspanningen om werk te zoeken" die de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen toelaat zoveel mogelijk gegevens omtrent zijn zoekgedrag schriftelijk over te maken. Zijn zoekgedrag zal op basis van deze gegevens worden geëvalueerd;
- het deel 'vraag naar een evaluatiegesprek op het werkloosheidsbureau' waarmee de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen kiest voor een gesprek met een facilitator.

Na een eerste onderzoek van de dossiers werden de informatievragen vanaf maart 2013 verstuurd, enkel naar de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die een positieve evaluatie in het kader van de klassieke Dispo-procedure hebben gehad en naar de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die (nog) niet in aanmerking kwamen voor de klassieke Dispo-procedure. Vanaf februari 2014 worden de eerste informatievragen na afloop van de beroepsinschakelingstijd en de eerste 6 maanden met inschakelingsuitkeringen naar de nieuwe gerechtigden op inschakelingsuitkeringen verstuurd.

Tabel 4.1.XV

Onderzoek van de dossiers met het oog op het versturen van de vragen om informatie

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Pays	
Dossiers waarvan de behandeldingsdatum nog niet is bereikt:	828		1 291		68		699		2 818	
Dossiers waarvan de behandeldingsdatum is bereikt:	66 722		100 141		904		24 712		191 575	
Dossiers met beslissing	64 050		98 699		866		24 032		186 781	
- opgeschorte procedure, waarvan:	46 032	72%	53 455	54%	617	71%	13 444	56%	112 931	60%
- geen recht meer op inschakelingsuitkeringen	37 239	83%	31 739	64%	521	86%	8 960	68%	77 938	72%
- werk in loondienst of als zelfstandige	3 029	7%	5 340	11%	24	4%	1 579	12%	9 948	9%
- geen recht op inschakelingsuitkeringen	1 784	4%	4 619	9%	34	6%	623	5%	7 026	7%
- niet beschikbaar (ziekte, zwangerschap etc)	1 382	3%	4 836	10%	6	1%	562	4%	6 780	6%
* geen betaling in de loop van de 3 laatste maand	710	2%	1 620	3%	13	2%	907	7%	3 237	3%
- onmiddellijke positieve evaluatie	3 651	6%	5 559	6%	42	5%	374	2%	9 584	5%
- verzoek om informatie op te sturen	14 367	22%	39 685	40%	207	24%	10 214	43%	64 266	34%
Hangende dossiers	2 672		1 442		38		680		4 794	
Totaal	67 550		101 432		972		25 411		194 393	

Op 31 december 2015 hebben de werkloosheidsbureaus op 191 575 te behandelen dossiers 186 781 dossiers onderzocht, ofwel 97,5%, waarvan:

- 112 931 niet aan de criteria beantwoordden (geen recht meer op inschakelingsuitkeringen, bezoldigd of zelfstandig werk, vrijstelling, ziekte enz.);
- 9 584 ontvingen onmiddellijk een positieve evaluatie (voltijds werk gedurende ten minste de helft van de geëvalueerde periode, ten minste deeltijds werk gedurende de gehele geëvalueerde periode);
- 64 266 zullen aanleiding geven tot het versturen van een vraag om informatie.

4.1.2.1.3

Gevolg gegeven aan de verzonden informatie vragen

Op 60 516 verzonden informatie vragen hebben de werkloosheidsbureaus 56 022 antwoorden ontvangen, waarvan 21 607 schriftelijke procedures (38,6%) en 34 415 (61,4%) vragen om een gesprek. Van 3 030 uitkeringsgerechtigden ontvingen de werkloosheidsbureaus geen enkel antwoord binnen de termijn van 1 maand die voor reactie is voorzien (situatie op 31 december 2015*); in toepassing van artikel 70 werden ze dus voorlopig uitgesloten van het recht op inschakelingsuitkeringen.

In Vlaanderen is het aandeel van de schriftelijke inlichtingen het grootst: 53,4% tegenover 34,8% in het Waals Gewest en 32,1% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Tabel 4.1.XVI

Gevolg gegeven aan de verzonden informatie vragen

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
Ontvangen antwoorden	12 745	34 248	155	9 029	56 022
waarvan schriftelijke informatie	6 800	11 912	64	2 895	21 607
waarvan verzoeken tot een gesprek	5 945	22 336	91	6 134	34 415
Geen enkel ontvangen antwoord in de loop van de maand	923	1 607	12	500	3 030
Antwoord wordt afgewacht	376	406	4	682	1 464
Totaal	14 044	36 261	171	10 211	60 516

* 2 576 personen liepen een voorlopige schorsing art. 70 op in de loop van 2015 omdat ze niet binnen de termijn van 1 maand hadden geantwoord op de vraag om informatie; 3 030 hadden op 31 december 2015 nog steeds geen gevolg gegeven aan deze vraag.

4.1.2.1.4

Resultaten van het onderzoek van de schriftelijke inlichtingen en van de gevoerde gesprekken

Van de 56 022 ontvangen antwoorden werden er 52 120 behandeld op 31 december 2015. Ingeval van schriftelijke inlichtingen werd het dossier, zoals opgestuurd door de uitkeringsgerechtigde, onderzocht; als het ging over een vraag om een onderhoud, dan werd een gesprek gevoerd met de betrokkene.

Van de 52 120 behandelde antwoorden:

- gaven 23 604 (45,3%) aanleiding tot een 1ste positieve evaluatie;
- werden 28 516 (54,7%) geëvalueerd als een 1ste onvoldoende gefundeerd.

Het aandeel positieve evaluaties varieert naargelang het gaat om een gesprek dan wel om schriftelijke informatie: van de 21 452 ingediende en ook behandelde schriftelijke inlichtingen leidde 32,6% tot een positieve evaluatie tegenover 54,1% van de 30 668 gevoerde gesprekken.

769 uitkeringsgerechtigden boden zich niet aan op het gesprek waar ze zelf om gevraagd hadden; in toepassing van artikel 70 werd hun recht op inschakelingsuitkeringen dan ook voorlopig geschorst.

Tabel 4.1.XVII
Resultaten van de 1ste evaluatie

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Reeds behandelde ontvangen antwoorden	11 936		31 912		150		8 272		52 120	
Positieve evaluaties	5 846		14 409		55		3 349		23 604	45,3%
O.b.v. schriftelijke informatie	2 883	49%	3 349	23%	21	38%	766	23%	6 998	30%
O.b.v. een gesprek	2 963	51%	11 060	77%	34	62%	2 583	77%	16 606	70%
Geëvalueerde als niet afdoende	6 090		17 503		95		4 923		28 516	54,7%
O.b.v. schriftelijke informatie	3 827	63%	8 537	49%	43	45%	2 090	42%	14 454	51%
O.b.v. een gesprek	2 263	37%	8 966	51%	52	55%	2 833	58%	14 062	49%
Afwezig op het gesprek voor de 1 ^{ste} evaluatie *	148		485		2		136		769	
Nog te behandelen ontvangen antwoorden	661		1 851		3		621		3 133	
Totaal	12 745		34 248		155		9 029		56 022	

* 991 personen liepen een voorlopige schorsing art. 70 op in de loop van 2015 omdat ze niet aanwezig waren op het 1ste gesprek; 769 hadden zich nog steeds niet aangeboden op 31 december 2015

Wanneer een antwoord geëvalueerd wordt als niet-afdoend, dan worden de uitkeringen van de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen niet geschorst maar wordt hij in principe binnen de maand uitgenodigd voor een definitieve evaluatie: op 31 december 2015 werden 18 337 personen uitgenodigd voor een definitieve evaluatie.

Tabel 4.1.XVIII
Resultaten van de definitieve evaluatie

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Reeds gevoerde gesprekken voor definitieve evaluatie	3 299		10 183		43		2 958		16 440	
Positieve evaluaties	1 112		2 233		13		634		3 979 24,2%	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} eval.	735	66%	1 092	49%	7	-	283	45%	2 110	53%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} eval.	377	34%	1 141	51%	6	-	351	55%	1 869	47%
Negatieve evaluaties	2 187		7 950		30		2 324		12 461 75,8%	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} eval.	1 295	59%	3 923	49%	8	-	1 040	45%	6 258	50%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} eval.	892	41%	4 027	51%	22	-	1 284	55%	6 203	50%
Afwezig bij het gesprek voor definitieve evaluatie	231		708		4		249		1 188	
Nog te voeren gesprekken voor de definitieve evaluatie	101		437		2		171		709	
Totaal	3 631		11 328		49		3 378		18 337	

* 1 294 personen liepen een voorlopige schorsing art. 70 op in de loop van 2015 omdat zij niet aanwezig waren op het definitieve gesprek; 1 188 hadden zich nog steeds niet aangeboden op 31 december 2015.

Op de 18 337 te voeren definitieve gesprekken werden er al 16 440 gehouden op 31 december 2015:

- 3 979 (24,2%) leidden tot een positieve evaluatie;
- 12 461 (75,8%) leidden tot een negatieve evaluatie;

Het aandeel positieve evaluaties varieert weinig in de loop van de 1ste evaluatie naargelang de betrokkene opteerde voor schriftelijke informatie dan wel voor een gesprek: respectievelijk, 25,2% en 23,2% positieve evaluaties.

1 188 uitkeringsgerechtigden boden zich niet aan op het definitieve evaluatiegesprek; hun recht op inschakelingsuitkeringen werd dan ook, in toepassing van artikel 70, voorlopig geschorst.

4.1.2.1.5

De uitkeringsgerechtigden die opnieuw een uitkeringsaanvraag doen na een schorsing van 6 maanden

Op het einde van de periode van schorsing kan de betrokkene een evaluatie vragen van de zoekinspanningen die hij geleverd heeft sinds de negatieve evaluatie die ertoe aanleiding gaf. Hij heeft eveneens de keuze tussen de geschreven procedure of een gesprek op het werkloosheidsbureau. Bij een positieve evaluatie wordt het recht op inschakelingsuitkeringen opnieuw geopend. Bij een negatieve evaluatie wordt de schorsing verlengd gedurende een periode van ten minste 6 maanden, tot een eventuele positieve evaluatie van zijn zoekinspanningen.

Tabel 4.1.XIX
Aanvragen tot heropening van het recht op inschakelingsuitkeringen

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
Aanvragen tot heropening van het recht op inschakelingsuitkeringen	707	3 309	12	902	4 918
waarvan schriftelijke inlichtingen	124	176	1	50	350
waarvan aanvragen tot een gesprek	583	3 133	11	852	4 568
Reeds behandelde dossiers	606	2 733	9	688	4 027
Positieve evaluatie	338	1 469	5	322	2 129
Negatieve evaluatie	268	1 264	4	366	1 898
Afwezig op het gesprek	72	399	3	156	627
Nog te behandelen dossiers	29	177	0	58	264
Totaal	707	3 309	12	902	4 918

Op 4 918 aanvragen tot heropening van het recht op inschakelingsuitkeringen wordt in 92,9% van de gevallen gekozen voor een evaluatiegesprek. Van de reeds behandelde gevallen heeft 52,9% aanleiding gegeven tot een positieve evaluatie.

4.1.2.2

De gerechtigden op een inschakelinguitkering met een arbeidsongeschiktheid van 33% en meer

Sinds 1 november 2012 werd de nieuwe, intensievere procedure tevens uitgebreid naar de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die een arbeidsongeschiktheid van minstens 33% hebben (blijvend of tijdelijk voor de duur van ten minste 2 jaar). In de hiernavolgende tabel stellen we de specifieke resultaten voor deze groep van rechthebbenden voor. Het betreft dus dat deel van de totale groep van rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen dat hierboven beschreven werd.

Tabel 4.1.XX
Resultaten van de evaluaties in de loop van de opeenvolgende fasen van de procedure

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Dossiers met beslissing	1 463		3 823		15		532		5 818	
Onmiddellijke positieve evaluaties	131	9%	102	3%	0	0%	2	0%	235	4%
Reeds behandelde 1 ^{ste} evaluaties	506		1 116		3		183		1 805	
Positieve evaluaties	300		489		0		80		869 48,1%	
O.b.v. schriftelijke informatie	152	51%	110	22%	0	-	20	25%	282	32%
O.b.v. een gesprek	148	49%	379	78%	0	-	60	75%	587	68%
Geëvalueerd als niet afdoende	206		627		3		103		936 51,9%	
O.b.v. schriftelijke informatie	102	50%	250	40%	0	-	40	39%	392	42%
O.b.v. een gesprek	104	50%	377	60%	3	-	63	61%	544	58%
Afwezig op het gesprek met de 1 ^{ste} evaluatie	0		26		0		2		28	
Reeds uitgevoerde definitieve evaluaties	99		317		2		55		471	
Positieve evaluaties	43		123		2		12		178 37,8%	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} eval.	23	53%	43	35%	0	-	5	42%	71	40%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} eval.	20	47%	80	65%	2	-	7	58%	107	60%
Negatieve evaluaties	56		194		0		43		293 62,2%	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} eval.	26	46%	81	42%	0	-	20	47%	127	43%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} eval.	30	54%	113	58%	0	-	23	53%	166	57%
Afwezig op het gesprek met de definitieve evaluatie	8		23		0		4		35	

Bij de 1ste evaluaties ligt het percentage positieve evaluaties hoger voor de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen met een arbeidsongeschiktheid van minstens 33%: het bedraagt 48,1% tegenover 45,3% voor het geheel van de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen (cf. Tabel XVII). Voor de definitieve evaluaties bedragen de respectievelijke aandelen 37,8% en 24,2% voor alle gerechtigden op inschakelingsuitkeringen samen (cf. tabel 4.1.XVIII).

4.1.2.3

De gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die deeltijds werken met behoud van rechten en een IGU

De nieuwe intensievere procedure die van kracht werd sinds 9 augustus 2012 is eveneens van toepassing op de deeltijdse werknemers met behoud van rechten die gedurende minstens 6 maanden een inkomensgarantieuitkering genieten die berekend werd op basis van de inschakelingsuitkering. In de hiernavolgende tabel stellen we de specifieke resultaten voor deze groep van rechthebbenden voor. Het betreft dus dat deel van de totale groep van rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen dat hierboven beschreven werd.

Tabel 4.1.XXI
Resultaten van de evaluaties in de loop van de opeenvolgende stappen van de procedure

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Dossiers met beslissing	2 128		6 403		44		644		9 175	
Onmiddellijke positieve evaluaties	856	40%	2 706	42%	15	34%	116	18%	3 678	40%
Reeds behandelde 1 ^{ste} evaluaties	443		1 128		10		221		1 792	
Positieve evaluaties	275		685		6		140		1 100 61,4%	
O.b.v. schriftelijke informatie	155	56%	220	32%	2	-	40	29%	415	38%
O.b.v. een gesprek	120	44%	465	68%	4	-	100	71%	685	62%
Geëvalueerd als niet afdoende	168		443		4		81		692 38,6%	
O.b.v. schriftelijke informatie	119	71%	232	52%	4	-	39	48%	390	56%
O.b.v. een gesprek	49	29%	211	48%	0	-	42	52%	302	44%
Afwezig op het gesprek met de 1 ^{ste} evaluatie	1		18		0		3		22	
Reeds uitgevoerde definitieve evaluaties	87		246		2		47		380	
Positieve evaluaties	39		107		1		19		165 43,4%	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} evaluatie	29	74%	54	50%	1	-	8	42%	91	55%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} evaluatie	10	26%	53	50%	0	-	11	58%	74	45%
Negatieve evaluaties	48		139		1		28		215 56,6%	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} evaluatie	31	65%	74	53%	1	-	11	39%	116	54%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} evaluatie	17	35%	65	47%	0	-	17	61%	99	46%
Afwezig op het gesprek met de definitieve evaluatie	7		23		0		4		34	

De ratio "onmiddellijke positieve evaluaties ten opzichte van het totaal van de dossiers met beslissing" ligt veel hoger in het geval van de deeltijdse werknemers met behoud van rechten en IGU berekend op basis van een inschakelingsuitkering: deze komt op 40% op niveau van het land. Deze ratio is veel hoger dan die voor de rechthebbenden op een inschakelingsuitkering welke in totaal neerkomt op slechts 5% (cf. tabel 4.1.XV).

Bij de 1ste evaluaties ligt het percentage positieve evaluaties eveneens hoger voor de deeltijdse werknemers met behoud van rechten: deze bedraagt 61,4% tegenover 45,3% voor het geheel van de rechthebbenden op een inschakelingsuitkering (cf. tabel 4.1.XVII).

Voor de definitieve evaluaties is dit eveneens het geval: de respectievelijke percentages bedragen 43,4% en 24,2% (cf. tabel 4.1.XVIII).

4.1.2.4

De andere gerechtigden op inschakelingsuitkeringen (buiten 4.1.2.2 en 4.1.2.3)

In de volgende tabel stellen wij de resultaten voor van het geheel van gerechtigden op inschakelingsuitkeringen met uitzondering van de werknemers met een arbeidsongeschiktheid van 33% en meer (punt 4.1.2.2) en de deeltijds werkenden met behoud van rechten en IGU (punt 4.1.2.3). Het betreft dus dat deel van de totale groep van rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen dat hierboven beschreven werd.

Tabel 4.1.XXII

Resultaten van de evaluaties in de loop van de opeenvolgende fasen van de procedure

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Dossiers met beslissing	60 459		88 473		807		22 856		171 788	
Onmiddellijke positieve evaluaties	2 664	4%	2 751	3%	27	3%	256	1%	5 671	3%
Reeds behandelde 1 ^{ste} evaluaties	10 987		29 668		137		7 868		48 523	
Positieve evaluaties	5 271		13 235		49		3 129		21 635 44,6%	
O.b.v. schriftelijke informatie	2 576	49%	3 019	23%	19	-	706	23%	6 301	29%
O.b.v. een gesprek	2 695	51%	10 216	77%	30	-	2 423	77%	15 334	71%
Geëvalueerd als niet afdoende	5 716		16 433		88		4 739		26 888 55,4%	
O.b.v. schriftelijke informatie	3 606	63%	8 055	49%	39	-	2 011	42%	13 672	51%
O.b.v. een gesprek	2 110	37%	8 378	51%	49	-	2 728	58%	13 216	49%
Afwezig op het gesprek met de 1 ^{ste} evaluatie	147		441		2		131		719	
Reeds uitgevoerde definitieve evaluaties	3 113		9 620		39		2 856		15 589	
Positieve evaluaties	1 030		2 003		10		603		3 636 23,3%	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} evaluatie	683	66%	995	50%	6	-	270	45%	1 948	54%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} evaluatie	347	34%	1 008	50%	4	-	333	55%	1 688	46%
Negatieve evaluaties	2 083		7 617		29		2 253		11 953 76,7%	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} evaluatie	1 238	59%	3 768	49%	7	-	1 009	45%	6 015	50%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} evaluatie	845	41%	3 849	51%	22	-	1 244	55%	5 938	50%
Afwezig op het gesprek met de definitieve evaluatie	216		662		4		241		1 119	

4.1.2.5

Samenvatting van de evaluaties

Tabel 4.1.XXIII
Synthesetabel

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Positieve evaluaties	10 947	100%	23 670	100%	115	100%	4 679	100%	39 296	100%
Onmiddellijke	3 651	33%	5 559	23%	42	37%	374	8%	9 584	24%
O.b.v. 1 ^{ste} evaluatie	5 846	53%	14 409	61%	55	48%	3 349	72%	23 604	60%
O.b.v. definitieve evaluatie	1 112	10%	2 233	9%	13	11%	634	14%	3 979	10%
O.b.v. heropening van het recht	338	3%	1 469	6%	5	4%	322	7%	2 129	5%
Negatieve evaluaties	2 455	100%	9 214	100%	34	100%	2 690	100%	14 359	100%
O.b.v. definitieve evaluatie	2 187	89%	7 950	86%	30	88%	2 324	86%	12 461	87%
O.b.v. heropening van het recht	268	11%	1 264	14%	4	12%	366	14%	1 898	13%
Totaal	13 402		32 884		149		7 369		53 655	

4.1.3

Enkele basisgegevens over de specifieke procedure voor jongeren in hun beroepsinschakelingstijd

Sinds 1 augustus 2013 is een nieuwe procedure van toepassing op de jongeren die zich, na het einde van hun studies, na 14 juni 2013 ingeschreven hebben als werkzoekende.

4.1.3.1

Verstuurde infobrieven

In het begin van de procedure verstuurt de RVA een infobrief via dewelke de jonge werkzoekende die zich ingeschreven heeft, geïnformeerd wordt over zijn verplichtingen in het kader van de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk en de te bewaren bewijsstukken in het kader van zijn zoektocht.

Tabel 4.1.XXIV
Verstuurde infobrieven

Infobrieven verstuurd:	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
Situatie op 31 december.2015	117 109	82 339	1 373	22 775	222 223
Dossiers waarbij de behandeldingsdatum niet bereikt is	32 815	25 398	408	5 888	64 101
Dossiers waarbij de behandeldingsdatum bereikt is	84 294	56 941	965	16 887	158 122

Sinds het begin van deze nieuwe procedure tot eind december 2015 werden 222 223 infobrieven verstuurd.

4.1.3.2

Onderzoek van de dossiers met het oog op de uitnodiging op het gesprek van de 7de maand

De jonge werkzoekenden die hun 7de maand beroepsinschakelingstijd ingaan worden uitgenodigd op een gesprek ter evaluatie van hun zoekgedrag naar werk.

Tussen februari 2014 en december 2015 hebben de werkloosheidsbureau's elk van de 151 088 te behandelen dossiers onderzocht, waarvan:

- 2 572 ambtshalve positief geëvalueerd werden vóór het verzenden van de infobrief;
- 33 088 niet meer beantwoordden aan de criteria (aan het werk sinds tenminste 1 maand, in beroepsopleiding, in instapstage, enz.);
- 55 659 onmiddellijk positief geëvalueerd werden vóór de uitnodiging voor het gesprek;
- 59 769 geleid hebben tot een uitnodiging op het gesprek van de 7de maand.

Tabel 4.1.XXV

Onderzoek van de dossiers met het oog op de uitnodiging op het gesprek van de 7de maand

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
Dossiers met beslissing	81 951	53 991	979	15 146	151 088
- ambtshalve positieve evaluatie	1 077	998	49	497	2 572
- procedure opgeschort, waarvan:	20 683	9 838	129	2 567	33 088
minstens 1 maand werk	19 002	8 395	122	1 816	29 213
onderbreking beroepsinschakelingstijd	1 167	876	6	581	2 624
in beroepsopleiding	102	266	1	88	456
in instapstage	164	116	0	26	306
- onmiddellijk positieve evaluatie	37 315	15 570	386	2 774	55 659
- selecteren voor gesprek	22 876	27 585	415	9 308	59 769
Totaal	81 951	53 991	979	15 146	151 088

4.1.3.3

Resultaten van het gesprek van de 7de maand van de inschakelingstijd

Van de 59 415 jonge werkzoekenden die effectief uitgenodigd werden voor het gesprek van de 7de maand hebben er 45 869 reeds deelgenomen aan een gesprek, hetzij 77,2%. Tijdens die gesprekken werd 77% van de jonge werkzoekenden positief geëvalueerd.

Tabel 4.1.XXVI

Resultaten van het gesprek van de 7de maand

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Reeds gevoerde gesprekken	18 510		21 437		336		5 922		45 869	
Positieve evaluaties	14 948	81%	15 949	74%	255	76%	4 506	76%	35 403	77%
Negatieve evaluaties	3 562		5 488		81		1 416		10 466	
Negatieve evaluatie (afwezig op het gesprek)	3 754		5 349		62		3 051		12 154	
Negatieve evaluatie (zonder verdienvermogen)	34		80		0		19		133	
Nog te voeren gesprekken	326		625		14		308		1 259	
Totaal	22 624		27 491		412		9 300		59 415	

4.1.3.4

Onderzoek van de dossiers met het oog op de uitnodiging voor het gesprek van de 11de maand

De jonge werkzoekenden die aan de 11de maand van hun beroepsinschakelingstijd beginnen worden uitgenodigd voor een nieuw gesprek ter evaluatie van hun zoekgedrag naar werk.

Tabel 4.1.XXVII

Onderzoek van de dossiers met het oog op de uitnodiging voor het gesprek van de 11de maand

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
Dossiers met beslissing	48 680	35 552	615	10 678	94 910
– procedure opgeschort, waarvan:	13 056	5 670	93	1 581	20 307
Minstens 1 maand werk	12 424	4 637	86	1 085	18 146
onderbreking beroepsinschakelingstijd					
In beroepsopleiding	72	171	2	45	288
In instapstage	96	403	1	75	574
– onmiddellijk positieve evaluatie	19 980	9 318	232	1 697	30 995
– selecteren voor gesprek	15 644	20 564	290	7 400	43 608
Totaal	48 680	35 552	615	10 678	94 910

Op het totaal van de onderzochte dossiers:

- beantwoordden er 20 307 niet meer aan de criteria (aan het werk sinds tenminste 1 maand, in beroepsopleiding, in instapstage, enz.);
- werden er 30 995 onmiddellijk positief geëvalueerd;
- hebben er 43 608 aanleiding gegeven tot het gesprek van de 11de maand.

4.1.3.5

Resultaten van het gesprek van de 11de maand van de beroepsinschakelingstijd

Van de 43 357 jonge werkzoekenden die uitgenodigd werden voor het gesprek van de 11de maand hebben er 30 935 op datum van 31 december 2015 reeds deelgenomen aan een gesprek, hetzij 71,3%. Tijdens die gesprekken werd 75% van de jonge werkzoekenden positief geëvalueerd.

Tabel 4.1.XXVIII

Resultaten van het gesprek van de 11de maand

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Reeds gevoerde gesprekken	11 876		14 989		204		4 070		30 935	
Positieve evaluaties	9 594	81%	11 131	74%	149	73%	2 481	61%	23 206	75%
Negatieve evaluaties	2 282		3 858		55		1 589		7 729	
Negatieve evaluatie (afwezig op het gesprek)	3 489		5 041		68		2 812		11 342	
Negatieve evaluatie (zonder verdienvermogen)	24		50		1		8		82	
Nog te voeren gesprekken	217		397		8		384		998	
Totaal	15 606		20 477		281		7 274		43 357	

4.1.3.6

Nieuwe evaluatie aangevraagd door de betrokkene ten vroegste 6 maanden na de evaluatie

De jonge werkzoekenden kunnen beroep doen op een nieuwe evaluatie ten vroegste 6 maanden na een negatieve evaluatie.

Tabel 4.1.XXIX

Resultaten van de nieuwe evaluaties

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Reeds gevoerde gesprekken	1 158		2 061		21		471		3 690	
Positieve evaluaties	902	78%	1 366	66%	16	76%	296	63%	2 564	69%
Negatieve evaluaties	256		695		5		175		1 126	
Afwezig op het gesprek (negatieve evaluatie)	188		329		2		113		630	
Onmiddellijk positieve evaluatie	317		242		9		30		589	
Zonder gevolg	317		296		3		59		672	
Nog te voeren gesprekken	227		476		3		158		861	
Totaal	2 207		3 404		38		831		6 442	

4.1.3.7

Evaluaties in geval van uitkeringsaanvraag

De jonge werkzoekenden die, om welke reden dan ook, op het einde zijn gekomen van hun beroepsinschakelingstijd zonder dat ze werden geëvalueerd in de loop van de 7de en 11de maand worden prioritair onderworpen aan een evaluatie wanneer ze hun uitkeringsaanvraag indienen. De onderstaande tabel toont de resultaten van die prioritaire evaluaties.

Tabel 4.1.XXX
Resultaten van de prioritaire evaluaties

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
Reeds gevoerde gesprekken	247	438	10	115	800
Positieve evaluaties	184 74%	353 81%	7 70%	67 58%	604 76%
Negatieve evaluaties	63	85	3	48	196
Afwezig op het gesprek (negatieve evaluatie)	5	16	0	9	30
Totaal	252	454	10	124	830

4.1.3.8

Samenvatting van de evaluaties

Tabel 4.1.XXXI

Synthesetabel voor de nog lopende procedures op
31 december 2015

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
Positieve evaluaties - totaal	84 317	86%	54 927	72%	1 103	80%	12 348	57%	151 592	78%
ambtshalve en onmiddellijk	58 372		25 886		667		4 968		89 226	
7 ^{de} maand	14 948		15 949		255		4 506		35 403	
11 ^{de} maand	9 594		11 131		149		2 481		23 206	
onmiddellijk na 6 maand	317		242		9		30		589	
6 maand na negatieve evaluatie	902		1 366		16		296		2 564	
prioritair in geval van uitkeringsaanvraag	184		353		7		67		604	
Negatieve evaluaties - totaal	6 163	6%	10 126	13%	144	10%	3 228	15%	19 517	10%
7 ^{de} maand	3 562		5 488		81		1 416		10 466	
11 ^{de} maand	2 282		3 858		55		1 589		7 729	
gesprek op aanvraag na negatieve evaluatie	256		695		5		175		1 126	
prioritair in geval van uitkeringsaanvraag	63		85		3		48		196	
Afwezig - totaal	7 436	8%	10 735	14%	132	10%	5 985	28%	24 156	12%
Afwezig op het gesprek 7 ^{de} maand	3 754		5 349		62		3 051		12 154	
Afwezig op het gesprek 11 ^{de} maand	3 489		5 041		68		2 812		11 342	
afwezigheid op het gesprek op aanvraag	188		329		2		113		630	
afwezig op prioritair gesprek	5		16		0		9		30	
Totaal	97 916		75 788		1 379		21 561		195 265	

Voor de negatief geëvalueerde jongeren die geen werk vonden, wordt de toelating tot het recht op een inschakelingsuitkering worden uitgesteld tot wanneer ze 2 positieve evaluaties behalen.

Tabel 4.1.XXXII

Ratio ter vergelijking met het aantal jongeren in beroeps-
inschakelingstijd

In 2015	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels H. Gewest	Land
Verschillende personen met negatieve evaluatie	2 741	4 907	1 290	8 938
Aantal jongeren in beroepsinschakelingstijd - Verschillende pers.	62 643	63 250	17 630	143 523
Ratio	4,4%	7,8%	7,3%	6,2%

4.2 Sancties

4.2.1 Sancties betreffende de klassieke procedure

4.2.1.1 Evolutie per jaar volgens type van sanctie en gewest

Tabel 4.2.1
Sancties (zonder art. 70) in het kader van de klassieke procedure sedert 2005 (situatie per jaar)

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
2005	Schorsing voor 4 maanden	269	405	0	99	773
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	23	16	0	10	49
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	0	1	0	1	2
	Uitsluiting	30	35	0	10	75
	Totaal	322	457	0	120	899
2006	Schorsing voor 4 maanden	912	2 009	0	321	3 242
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	373	271	0	88	732
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	44	44	0	17	105
	Uitsluiting	251	489	0	115	855
	Totaal	1 580	2 813	0	541	4 934
2007	Schorsing voor 4 maanden	1 211	2 904	7	781	4 896
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 096	1 187	0	755	3 038
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	247	192	0	119	558
	Uitsluiting	453	1 247	1	270	1 970
	Totaal	3 007	5 530	8	1 925	10 462
2008	Schorsing voor 4 maanden	1 418	4 256	9	751	6 425
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 621	2 787	0	892	5 300
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	555	862	0	279	1 696
	Uitsluiting	689	1 866	1	326	2 881
	Totaal	4 283	9 771	10	2 248	16 302
2009	Schorsing voor 4 maanden	1 510	5 636	23	739	7 885
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 496	2 940	20	823	5 259
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	736	1 463	9	412	2 611
	Uitsluiting	754	2 874	4	362	3 990
	Totaal	4 496	12 913	56	2 336	19 745
2010	Schorsing voor 4 maanden	1 438	4 382	19	882	6 702
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 338	2 204	24	810	4 352
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	720	1 312	8	303	2 335
	Uitsluiting	684	2 350	5	297	3 331
	Totaal	4 180	10 248	56	2 292	16 720
2011	Schorsing voor 4 maanden	1 253	3 830	13	1 048	6 131
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 225	1 977	16	1 108	4 310
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	631	990	4	431	2 052
	Uitsluiting	686	2 286	7	426	3 398
	Totaal	3 795	9 083	40	3 013	15 891

Vervolg tabel 4.2.I

2012	Schorsing voor 4 maanden	1 303	3 258	24	1 340	5 901
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 262	1 744	33	1 308	4 314
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	651	919	8	565	2 135
	Uitsluiting	712	1 854	6	611	3 177
	Totaal	3 928	7 775	71	3 824	15 527
2013	Schorsing voor 4 maanden	1 794	3 770	28	1 163	6 727
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 761	1 853	36	1 201	4 815
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	837	935	29	529	2 301
	Uitsluiting	922	1 852	12	523	3 297
	Totaal	5 314	8 410	105	3 416	17 140
2014	Schorsing voor 4 maanden	1 159	3 275	25	1 314	5 748
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 400	1 968	23	1 425	4 793
	6 maand vermindering v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	808	960	16	773	2 541
	Uitsluiting	791	2 055	13	921	3 767
	Totaal	4 158	8 258	77	4 433	16 849
2015	Schorsing voor 4 maanden	614	1 436	12	489	2 539
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	944	1 721	26	894	3 559
	6 maand vermindering v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	575	893	15	391	1 859
	Uitsluiting	471	1 069	8	304	1 844
	Totaal	2 604	5 119	61	2 078	9 801

In 2015 werden in totaal 9 801 sancties (tijdelijke schorsingen, verminderde uitkeringen en uitsluitingen) betekend, zijnde:

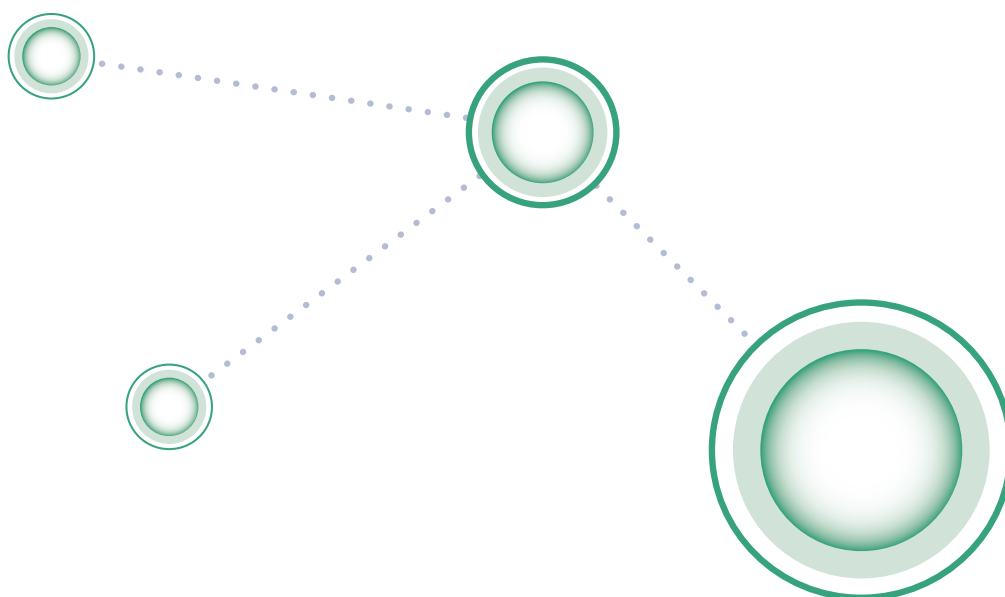
- 2 539 tijdelijke schorsingen voor een periode van 4 maanden ingevolge een negatieve evaluatie op het 1ste gesprek zonder ondertekende overeenkomst, of ingevolge een negatieve evaluatie op het 2de gesprek met ondertekende overeenkomst (24% in Vlaanderen, 57% in Wallonië en 19% in Brussel);
- 3 559 verminderde uitkeringen voor een periode van 4 maanden voor de samenwonenden met een beperkt inkomen of voor de gezinshoofden of de werkloze alleenwonenden met werkloosheidsuitkeringen, ingevolge een negatieve evaluatie zonder ondertekende overeenkomst bij het 1ste gesprek of ingevolge een negatieve evaluatie met een ondertekende overeenkomst bij het 2de gesprek (27% in Vlaanderen, 48% in Wallonië en 25% in Brussel);

- 1 859 verminderde uitkeringen voor een periode van 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting ingevolge een negatieve evaluatie zonder ondertekende overeenkomst bij het 2de gesprek of ingevolge een negatieve evaluatie of afwezigheid op het 3de gesprek voor de samenwonenden met een beperkt gezinsinkomen of voor de gezinshoofden of de alleenwonenden die werkloos zijn met werkloosheidsuitkeringen (31% in Vlaanderen, 48% in Wallonië en 21% in Brussel);
- 1 844 uitsluitingen ingevolge een negatieve evaluatie op het 2de gesprek zonder ondertekening van een overeenkomst of ingevolge een negatieve evaluatie of afwezigheid op het 3de gesprek (26% in Vlaanderen, 58% in Wallonië en 16% in Brussel).

Vervolgens werden 5 624 voorlopige schorsingen (art. 70) betekend voor afwezigheid op het gesprek waarvan 1 977 in Vlaanderen (35%), 2 331 in Wallonië (41%) en 1 316 in Brussel (23%).

Tabel 4.2.II
Voorlopige schorsingen (art. 70) in het kader van de
klassieke procedure sinds 2005 (situatie per jaar)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
2005	1 320	2 512	6	1 005	4 837
2006	2 927	4 690	13	2 043	9 660
2007	3 812	5 655	28	3 072	12 539
2008	3 945	6 371	27	2 838	13 154
2009	3 676	5 609	24	2 238	11 523
2010	3 444	4 899	14	2 423	10 766
2011	2 992	4 782	23	1 914	9 688
2012	2 675	3 722	30	1 835	8 232
2013	3 132	4 155	31	1 662	8 949
2014	2 179	3 237	13	1 367	6 783
2015	1 977	2 331	20	1 316	5 624

4.2.1.2

Verdeling volgens sanctietype, gesprek en gewest

Tabel 4.2.III

Sancties (zonder art. 70) in het kader van de klassieke procedure sedert 2005 (situatie op 31 december 2015)

		Beperkte schorsing 4 maanden		Verminderde uitkering 4 maanden		Uitsluiting		Verminderde uitkering 6 maanden, gevolgd door uitsluiting		Totaal	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 ^{ste} gesprek: negatieve evaluatie en geen ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	19	67,9%	23	57,5%					42	61,8%
	Waals Gewest	8	28,6%	14	35,0					22	32,4%
	waarvan Duitst. Gem.	0	0,0%	0	0,0%					0	0,0%
	Brussels H. Gewest	1	3,6%	3	7,5%					4	5,9%
	Land	28	100%	40	100%					68	100%
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en geen ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	36	90,0%			347	34,9%	172	44,8%	555	39,1%
	Waals Gewest	2	5,0%			484	48,6%	170	44,3%	656	46,2%
	waarvan Duitst. Gem.	0	0,0%			2	0,2%	0	0,0%	2	0,1%
	Brussels H. Gewest	2	5,0%			164	16,5%	42	10,9%	208	14,7%
	Land	40	100%			995	100%	384	100%	1 419	100%
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en ondertekening overeenkomst	Vlaams Gewest	12 826	22,5%	12 516	30,9 %					25 342	26,0%
	Waals Gewest	35 151	61,8%	18 654	46,1%					53 805	55,3%
	waarvan Duitst. Gem.	160	0,3%	178	0,4%					338	0,3%
	Brussels H. Gewest	8 924	15,7%	9 311	23,0%					18 235	18,7%
	Land	56 901	100%	40 481	100%					97 382	100%
3 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie + afwezig	Vlaams Gewest					6 096	22,1%	5 632	31,6%	11 728	25,8%
	Waals Gewest					17 493	63,4%	8 401	47,2%	25 894	57,0%
	waarvan Duitst. Gem.					55	0,2%	89	0,5%	144	0,3%
	Brussels H. Gewest					4 001	14,5%	3 778	21,2%	7 779	17,1%
	Land					27 590	100%	17 811	100%	45 401	100%
Totaal	Vlaams Gewest	12 881	22,6%	12 539	30,9%	6 443	22,5%	5 804	31,9%	37 667	26,1%
	Waals Gewest	35 161	61,7%	18 668	46,1%	17 977	62,9%	8 571	47,1%	80 377	55,7%
	waarvan Duitst. Gem.	160	0,3%	178	0,4%	57	0,2%	89	0,5%	484	0,3%
	Brussels H. Gewest	8 927	15,7%	9 314	23,0%	4 165	14,6%	3 820	21,0%	26 226	18,2%
	Land	56 969	100%	40 521	100%	28 585	100%	18 195	100%	144 270	100%

Sinds de aanvang van de toepassing van de procedure en tot 31 december 2015 werden 144 270 sancties (exclusief voorlopige schorsingen bij toepassing van art. 70) geteld in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk, waarvan 26,1% in het Vlaams Gewest, 55,7% in het Waals Gewest en 18,2% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Tabel 4.2.IV

Aantal verschillende personen gesanctioneerd (zonder art. 70) in het kader van de klassieke procedure sedert 2005 (situatie op 31 december 2015)

		Beperkte schorsing 4 maanden		Verminderde uitkering 4 maanden		Uitsluiting		Verminderde uitkering 6 maanden, gevolgd door uitsluiting		Totaal	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 ^{ste} gesprek: negatieve evaluatie en geen ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	10	76,9%	14	63,6%					24	68,6%
	Waals Gewest	2	15,4%	6	27,3%					8	22,9%
	waarvan Duitst. Gem.	0	0,0%	0	0,0%					0	0,0%
	Brussels H. Gewest	1	7,7%	2	9,1%					3	8,6%
	Land	13	100%	22	100%					35	100%
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en geen ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	19	82,6%			301	35,2%	132	43,6%	452	38,3%
	Waals Gewest	2	8,7%			409	47,9%	134	44,2%	545	46,2%
	waarvan Duitst. Gem.	0	0,0%			2	0,2%	0	0,0%	2	0,2%
	Brussels H. Gewest	2	8,7%			144	16,9%	37	12,2%	183	15,5%
	Land	23	100%			854	100%	303	100%	1 180	100%
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en ondertekening overeenkomst	Vlaams Gewest	6 661	24,1%	12 516	30,9 %					12 376	26,6%
	Waals Gewest	16 321	59,0%	8 507	44,9%					24 828	53,3%
	waarvan Duitst. Gem.	102	0,4%	76	0,4%					178	0,4%
	Brussels H. Gewest	4 666	16,9%	4 718	24,9%					9 384	20,1%
	Land	27 648	100%	18 940	100%					46 588	100%
3 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie + afwezig	Vlaams Gewest					5 709	21,8%	4 618	30,8%	10 327	25,1%
	Waals Gewest					16 695	63,9%	7 063	47,1%	23 758	57,8%
	waarvan Duitst. Gem.					53	0,2%	76	0,5%	129	0,3%
	Brussels H. Gewest					3 727	14,3%	3 306	22,1%	7 033	17,1%
	Land					26 131	100%	14 987	100%	41 118	100%
Totaal	Vlaams Gewest	6 690	24,2%	5 729	30,2%	6 010	22,3%	4 750	31,1%	23 179	26,1%
	Waals Gewest	16 325	59,0%	8 513	44,9%	17 104	63,4%	7 197	47,1%	49 139	55,3%
	waarvan Duitst. Gem.	102	0,4%	76	0,4%	55	0,2%	76	0,5%	309	0,3%
	Brussels H. Gewest	4 669	16,9%	4 720	24,9%	3 871	14,3%	3 343	21,9%	16 603	18,7%
	Land	27 684	100%	18 962	100%	26 985	100%	15 290	100%	88 921	100%

Aangezien sommige sancties voor eenzelfde persoon elkaar kunnen opvolgen, toont de voorgaande tabel aan dat er, vanaf het begin van de toepassing van de procedure en tot 31 december 2015, 88 921 verschillende personen (zonder voorlopige schorsingen bij toepassing van art. 70) gesanctioneerd werden in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk, waarvan 26,1% in het Vlaams Gewest, 55,3% in het Waals Gewest en 18,7% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

4.2.1.3

Voorlopige schorsingen (art. 70)

Ter herinnering: de "procedure artikel 70" wordt niet meer toegepast voor werklozen die ter verantwoording van hun afwezigheid een reden opgeven die door de directeur wordt aanvaard.

De schorsing wordt met terugwerkende kracht ingetrokken als de werkloze zich op het werkloosheidsbureau aanmeldt binnen de termijn van dertig werkdagen en op dat ogenblik een schriftelijke overeenkomst sluit. Vanaf 1 juli 2014 is het afsluiten van een overeenkomst geen noodzakelijke voorwaarde meer voor opheffing van de schorsing.

Door middel van indiening van een uitkeringsaanvraag wordt de schorsing stopgezet vanaf de dag waarop de werkloze zich aanmeldt op het werkloosheidsbureau, indien deze dag gelegen is buiten de termijn van 30 werkdagen die aanvangt op de dag van de afwezigheid.

De betekende beslissingen zijn als volgt verdeeld:

Tabel 4.2.V
Toepassing van artikel 70 volgens reden in 2015

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Verwittigingsbrief retour (onbekend adres)	88	77,9%	25	22,1%	0	0,0%	0	0,0%	113	100%
Afwezig 1 ^{ste} gesprek	1 193	36,9%	1 229	38,0%	15	0,5%	815	25,2%	3 237	100%
Afwezig 2 ^{de} gesprek	695	30,7%	1 072	47,3%	5	0,2%	497	22,0%	2 264	100%
Geen reactie uitnodiging voor handtekening overeenkomst	1	10,0%	5	50,0%	0	0,0%	4	40,0%	10	100%
Totaal	1 977	35,2%	2 331	41,4%	20	0,4%	1 316	23,4%	5 624	100%

In de loop van 2015 werd in de klassieke procedure aan 5 624 werkzoekenden de procedure art. 70 betekend. Voor dezen werden vanaf de datum van de afwezigheid op het (1ste of het 2de) gesprek de uitkeringen geschorst:

- 3 237 ingevolge afwezigheid op het 1ste gesprek: 1 193 in Vlaanderen, 1 229 in Wallonië en 815 in Brussel;
- 2 264 ingevolge afwezigheid op het 2de gesprek: 695 in Vlaanderen, 1 072 in Wallonië en 497 in Brussel;
- 10 omdat geen gevolg werd gegeven aan een uitnodiging om een overeenkomst te komen tekenen: 1 in Vlaanderen, 5 in Wallonië en 4 in Brussel.

Het saldo (113 personen) van deze schorsingen art. 70 omvat de teruggestuurde verwittigingsbrieven (onbekend adres).

4.2.1.4 Sanctiepercentages (klassieke procedure)

4.2.1.4.1

Brutosanctiepercentages (inclusief art. 70)

De brutosanctiepercentages werden berekend per gewest. Het brutosanctiepercentage geeft het percentage effectief gesanctioneerde werkzoekenden weer ten opzichte van het totaal aantal werkzoekenden dat eventueel in aanmerking komt voor een sanctie, en dit vanaf het begin van de toepassing van de procedure tot 31 december 2015.

We verstaan onder:

- "gesanctioneerden": het aantal geschorste werklozen + het aantal uitgesloten werklozen + het aantal werklozen waarop artikel 70 (herroepbare schorsing) werd toegepast + het aantal werklozen met verminderde uitkeringen;
- "sanctioneerbaren": het aantal aanwezigen op het gesprek + het aantal afwezigen met toepassing van artikel 70 of met uitsluiting wegens afwezigheid op het 3de gesprek.

Tabel 4.2.VI

Brutosanctiepercentage* (situatie op 31 december 2015)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
1 ^{ste} gesprek					
Gesanctioneerd	20 688	28 017	162	12 480	61 185
Sanctioneerbaar	212 743	428 146	2 934	149 886	790 775
Brutosanctie-%	9,7%	6,5%	5,5%	8,3%	7,7%
2 ^{de} gesprek					
Gesanctioneerd	37 330	74 429	407	27 680	139 439
Sanctioneerbaar	63 237	139 441	883	53 137	255 815
Brutosanctie-%	59,0%	53,4%	46,1%	52,1%	54,5%
3 ^{de} gesprek					
Gesanctioneerd	11 728	25 894	144	7 779	45 401
Sanctioneerbaar	16 080	38 332	222	12 974	67 386
Brutosanctie-%	72,9%	67,6%	64,9%	60,0%	67,4%
Totaal van de gesprekken					
Gesanctioneerd	69 746	128 340	713	47 939	246 025
Sanctioneerbaar	292 060	605 919	4 039	215 997	1 113 976
Brutosanctie-%	23,9%	21,2%	17,7%	22,2%	22,1%

* Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

Het brutosanctiepercentage neemt toe naargelang de procedure vordert (dit is inherent aan de voorwaarden die sanctiebepalend zijn): van 7,7% bij het 1ste gesprek naar 54,5% bij het 2de tot 67,4% bij het 3de gesprek.

4.2.1.4.2

Nettosanctiepercentage (exclusief art. 70)

In deze tabel worden de nettosanctiepercentages (d.i. zonder art. 70) weergegeven van de verschillende personen die gesanctioneerd werden van bij het begin van de procedure tot 31 december 2015 in vergelijking met de sanctioneerbare werklozen. Bij de berekening ervan houden we geen rekening met de toepassing van artikel 70 (te wijten aan de afwezigheid van de werkloze). Alleen de tijdelijke schorsingen, de verminderde uitkeringen en de uitsluitingen werden dus in beschouwing genomen.

Tabel 4.2.VII

Nettosanctiepercentage* (situatie op 31 december 2015)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
1 ^{ste} gesprek					
Gesanctioneerd	42	22	0	4	68
Sanctioneerbaar	212 743	428 146	2 934	149 886	790 775
Nettosanctie-%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
2 ^{de} gesprek					
Gesanctioneerd	25 897	54 461	340	18 443	98 801
Sanctioneerbaar	63 237	139 441	883	53 137	255 815
Nettosanctie-%	41,0%	39,1%	38,5%	34,7%	38,6%
3 ^{de} gesprek					
Gesanctioneerd	11 728	25 894	144	7 779	45 401
Sanctioneerbaar	16 080	38 332	222	12 974	67 386
Nettosanctie-%	72,9%	67,6%	64,9%	60,0%	67,4%
Totaal van de gesprekken					
Gesanctioneerd	37 667	80 377	484	26 226	144 270
Sanctioneerbaar	292 060	605 919	4 039	215 997	1 113 976
Nettosanctie-%	12,9%	13,3%	12,0%	12,1%	13,0%

* Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

Sedert het begin van de procedure tot 31 december 2015 bedraagt het nettosanctiepercentage voor het land en voor alle gesprekken samen 13,0%.

Tabel 4.2.VIII
Nettosanctiepercentage* (in 2015)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
1 ^{ste} gesprek					
Gesanctioneerd	0	1	0	0	1
Sanctioneerbaar	17 133	21 238	247	12 848	51 219
Nettosanctie-%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
2 ^{de} gesprek					
Gesanctioneerd	1 584	3 196	39	1 391	6 171
Sanctioneerbaar	4 388	7 149	95	4 251	15 788
Nettosanctie-%	36,1%	44,7%	41,1%	32,7%	39,1%
3 ^{de} gesprek					
Gesanctioneerd	1 020	1 922	22	687	3 629
Sanctioneerbaar	1 391	2 676	31	1 151	5 218
Nettosanctie-%	73,3%	71,8%	71,0%	59,7%	69,5%
Totaal van de gesprekken					
Gesanctioneerd	2 604	5 119	61	2 078	9 801
Sanctioneerbaar	22 912	31 063	373	18 250	72 225
Nettosanctie-%	11,4%	16,5%	16,4%	11,4%	13,6%

* Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

In 2015 bedraagt het netto sanctiepercentage voor het land en voor alle gesprekken samen 13,6%. Dit percentage is iets hoger dan dit van 2014 (12,9%).

Dat wordt verklaard door het feit dat een deel van de werkzoekenden voortaan ofwel onderworpen is aan de specifieke procedure voor rechthebbenden op een inschakelingsuitkering, ofwel aan de nieuwe klassieke procedure wanneer ze positief geëvalueerd worden in de klassieke procedure. Wie negatief geëvalueerd wordt blijft echter in de klassieke procedure tot het einde van de cyclus van 3 gesprekken of tot een eventuele positieve evaluatie in een later gesprek. Het bestaan van die nieuwe procedures en hun toegangsvoorwaarden oefenen een verhogende invloed uit op het nettosanctiepercentage.

4.2.2

Sancties met betrekking tot de specifieke procedure voor gerechtigden op inschakelingsuitkeringen

Belangrijke opmerking: voor de specifieke procedure voor de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen hebben de cijfers (gegevens) in de volgende tabellen ook betrekking op de cijfers van de sancties tijdens het lopende jaar

4.2.2.1

Verdeling volgens sanctietype en gewest

Tabel 4.2.IX
Sanctietype per gewest

31/12/2015	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
Uitsluiting 6m (negatieve evaluatie op het gesprek met definitieve evaluatie)	867	3 316	26	676	4 859
Verlenging uitsluiting met 6m (2 ^{de} negatieve evaluatie)	291	1 717	0	470	2 478
Totaal	1 158	5 033	26	1 146	7 337

De gerechtigde op inschakelingsuitkeringen die een 1ste evaluatie "niet-afdoend" kreeg wordt binnen de maand op het werkloosheidsbureau uitgenodigd voor een definitieve evaluatie. Ingeval van een definitieve negatieve evaluatie wordt de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen geschorst voor een periode van 6 maanden. In de loop van 2015 liepen nog 4 859 personen deze sanctie op.

Ten vroegste bij het verstrijken van deze 6 maanden wordt de uitkeringsgerechtigde die een specifieke schriftelijke aanvraag indiende voor een gesprek uitgenodigd op het werkloosheidsbureau met het oog op de evaluatie van de inspanningen die hij deed om op de arbeidsmarkt in te treden. Indien deze inspanningen als onvoldoende worden beoordeeld dan wordt de schorsing verlengd met 6 maand. In de loop van 2015 kregen 2 478 personen een verlenging van de schorsing met 6 maanden.

4.2.2.2

Voorlopige schorsingen (art.70)

Wanneer de uitkeringsgerechtigde niet reageert op de vraag naar informatie of zich niet aanbiedt op de gesprekken nadat hij daarvoor uitgenodigd werd, wordt hij voorlopig uitgesloten van het recht op inschakelingsuitkeringen. In 2015 werden 4 861 gevallen geregistreerd waarvan weergave in detail in de volgende tabel.

Tabel 4.2.X
Voorlopige schorsingen

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels H. Gewest		Land	
31/12/2015	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Geen gevolg aan de vraag naar informatie Dispo Jongeren	795	30,9%	1 344	52,2%	6	0,2%	437	17,0%	2 576	100%
Afwezigheid bij een evaluatiegesprek op uitdrukkelijke vraag van de jonge werknemer	202	20,4%	627	63,3%	2	0,2%	162	16,3%	991	100%
Afwezigheid bij een definitief evaluatiegesprek ingevolge een eerste niet-doorslaggevende evaluatie	244	18,9%	805	62,2%	3	0,2%	245	18,9%	1 294	100%
Totaal	1 241	25,5%	2 776	57,1%	11	0,2%	844	17,4%	4 861	100%

De voorlopige schorsing van het recht op inschakelingsuitkeringen werd betekend:

- bij 2 576 personen die de vraag naar informatie niet beantwoordden;
- bij 991 personen die zich niet aanboden op het gesprek waar ze zelf om hadden verzocht;
- bij 1 294 persoon die zich niet aanboden op het definitieve evaluatiegesprek.

4.2.3

Vrijwillige verzaking aan het recht op werkloosheidsuitkeringen

Sinds 1 november 2010 wordt de procedure inzake activering van het zoekgedrag geschorst indien de werkloze door middel van een niet-herroepbare schriftelijke verklaring bij het werkloosheidsbureau vrijwillig afstand doet van de uitkeringen voor een periode van minstens zes maanden (KB 28 september 2010).

De procedure wordt geschorst tijdens deze verzakingsperiode en ze loopt pas verder wanneer een nieuwe uitkeringsaanvraag wordt ingediend. Na de verzakingsperiode herneemt de procedure haar normale verloop en een nieuwe uitnodiging kan slechts worden verstuurd twaalf maanden na de nieuwe uitkeringsaanvraag indien het een aanvraag voor een eerste gesprek betreft, of ten vroegste vier maanden na de uitkeringsaanvraag als het een uitnodiging voor een tweede of derde onderhoud betreft.

In 2015 deden 1 358 werklozen vrijwillig afstand van hun werkloosheidsuitkering (487 in Vlaanderen, 583 in Wallonië en 288 in Brussel).

4.2.4

Synthesetabellen

Tabel 4.2.XI
Samenvatting – aantal sancties

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Klassieke procedure	19 745	16 720	15 891	15 527	17 140	16 849	9 801
Specifieke procedure voor							
inschakelingsuitkeringen	0	0	0	0	2 769	8 778	7 337
Totaal	19 745	16 720	15 891	15 527	19 909	25 627	17 138
Evol. 2014 - 2015							-8489
Verschillende personen	16 635	14 280	13 633	13 334	17 498	22 411	14 840

Tabel 4.2.XII
Ratio

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels H. Gewest	Land
Verschillende personen	3 256	8 736	2 848	14 840
Totaal verg. WZ - Verschillende personen	321 424	295 161	104 522	721 107
Ratio	1,0%	3,0%	2,7%	2,1%

Tabel 4.2.XIII
Gerechtelijke beroepen

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Negatieve evaluaties	15 851	38 629	52 181	59 713	55 148	47 887	42 755	45 022	52 438	57 935	48 219
Gerechtelijke beroepen	0,2%	0,9%	2,1%	2,0%	2,3%	2,5%	2,4%	2,0%	1,1%	0,9%	0,6%
ingediend bij de arbeidsrechtbank	34	336	1 085	1 208	1 252	1 191	1 019	886	578	528	294
vonnissen en arresten ten gronde	0	28	241	728	1 069	1 192	1 040	1 005	970	807	538
% gunstig voor de RVA		82%	78%	76%	78%	75%	75%	73%	77%	77%	71%
Beroepen bij de NAC	0,0%	1,4%	1,5%	0,9%	0,9%	0,8%	0,9%	0,7%	0,6%	0,5%	0,6%
mogelijke beroepen	113	1 263	3 693	6 502	9 589	8 799	8 259	8 013	8 278	8 257	3 872
beroepen ten gronde behandeld	0	18	56	57	89	73	72	59	50	44	24
% gunstig voor de RVA		72%	73%	86%	76%	70%	75%	68%	76%	75%	67%
Klachten bij de federale ombudsman	0	2	0	4	8	2	10	5	2	6	8

Tabel 4.2.XIV
Sancties in het kader van Dispo en artikel 80

Jaar	Artikel 80	Activering van het zoekgedrag naar werk			Jaar
	Uitsluitingen	Uitsluitingen	Tijdelijke sancties	Totaal	
1996	32 044	960	3 974	4 934	2006
1997	18 903	2 528	7 934	10 462	2007
1998	14 945	4 577	11 725	16 302	2008
1999	11 482	6 601	13 144	19 745	2009
2000	10 136	5 666	11 054	16 720	2010
2001	8 927	5 450	10 441	15 891	2011
2002	8 116	5 312	10 215	15 527	2012
2003	8 359	5 598	14 311	19 909	2013
2004	7 539	6 308	19 319	25 627	2014
2005	3 961	3 703	13 435	17 138	2015
10 jaren	124 412	46 703	115 552	162 255	10 jaren
			Verschillende personen	101 682	

In een tijdsspanne van 10 jaar tellen we enerzijds 124 412 uitsluitingen in het kader van abnormaal lange werkloosheidsduur (artikel 80) en anderzijds 46 703 uitsluitingen en 115 552 tijdelijke sancties, d.i. 162 255 sancties in het kader van de Dispo-procedures. De 162 255 sancties hadden betrekking op 101 682 verschillende personen.

4.3 De gegevensuitwisseling in het kader van de controle op de beschikbaarheid van de werklozen en de beslissingen van de RVA

4.3.1 De telling van de gegevenstransmissies

Sedert 1 oktober 2004 is de gegevensuitwisseling tussen de RVA en de gewestinstellingen volgens de modaliteiten voorzien in het samenwerkingsakkoord van 30 april 2004 operationeel.

De RVA telt alle transmissies die gebeuren door de gewestinstellingen en selecteert de transmissies die informatie bevatten over een gebrek aan medewerking in het kader van de voorgestelde acties door de gewestinstellingen. De selectie is gebaseerd op een volledige registratie van de gegevens die door de gewestinstellingen worden bezorgd langs elektronische weg of op papier. Andere informatie vervolledigt of herzielt de reeds bezorgde gegevens. Aangezien transmissies (één of meerdere elektronische transmissies evenals één of meerdere "papier" transmissies) betrekking kunnen hebben op dezelfde feiten, worden dergelijke 'dubbels' verwijderd.

Om het aantal transferdossiers, afkomstig van de verschillende gewesten, te kunnen beheren en de opvolging ervan door de RVA zo correct mogelijk te verzekeren, werd een volledig geïnformatiseerde registratie in totaliteit uitgewerkt die alle transmissies omvat, ongeacht de drager (elektronisch of op papier) of doelgroep (al dan niet vallend onder het toepassingsveld van de opvolgingsprocedure m.b.t. het zoekgedrag naar werk).

De gewestinstellingen hebben hun eigen benaderingswijze bij het opzetten van begeleidingsacties, wat een invloed heeft op de aard van de transmissies (de wijze van meedelen van de werkaanbiedingen, de aard en frequentie van de uitnodigingen ...).

Bij het interpreteren van de transmissiegegevens van de verschillende gewesten moet dan ook rekening worden gehouden met de hierboven vermelde omstandigheden en factoren.

In 2015 ontving de RVA 40 484 transmissies en werden er 62 264 behandeld. Die behandelde transmissiedossiers omvatten zowel de stock van dossiers van 2014 die nog behandeld moesten worden als de transmissies die in 2015 naar de RVA zijn doorgestuurd. Na uitzuivering van de dubbels hield de RVA nog 61 703 te behandelen dossiers over. In de volgende tabel zijn deze dossiers opgedeeld naargelang de gewestinstelling die ze heeft doorgestuurd en zijn ook de transmissies opgenomen die meer specifiek slaan op de werkzoekenden van 50 jaar of ouder.

Tabel 4.3.I
Verdeling van de dossiers volgens de gewestinstelling
(situatie op 31.12.2015)

	VDAB	FOREM	Actiris	ADG	Totaal
Ontvangen transmissies in 2015	10 874	25 507	3 932	171	40 484
waarvan 50+	565	1 145	115	7	1 832
Behandelde transmissies in 2015 (inbegrepen stock 2014)	11 808	47 839	2 397	227	62 264
waarvan 50+	801	1 526	66	12	2 405
Dossiers voor verdere behandeling in 2015 (na uitzuivering van de dubbels)	11 765	47 346	2 372	227	61 703
waarvan 50+	795	1 512	66	12	2 385

Er kunnen zich verschillen voordoen tussen de aantallen van bepaalde cellen in de tabel en deze in het voorgaande schema die te wijten zijn aan het feit dat een dossier in de loop van de behandeling aan een ander gewestelijk organisme kan worden overgemaakt.

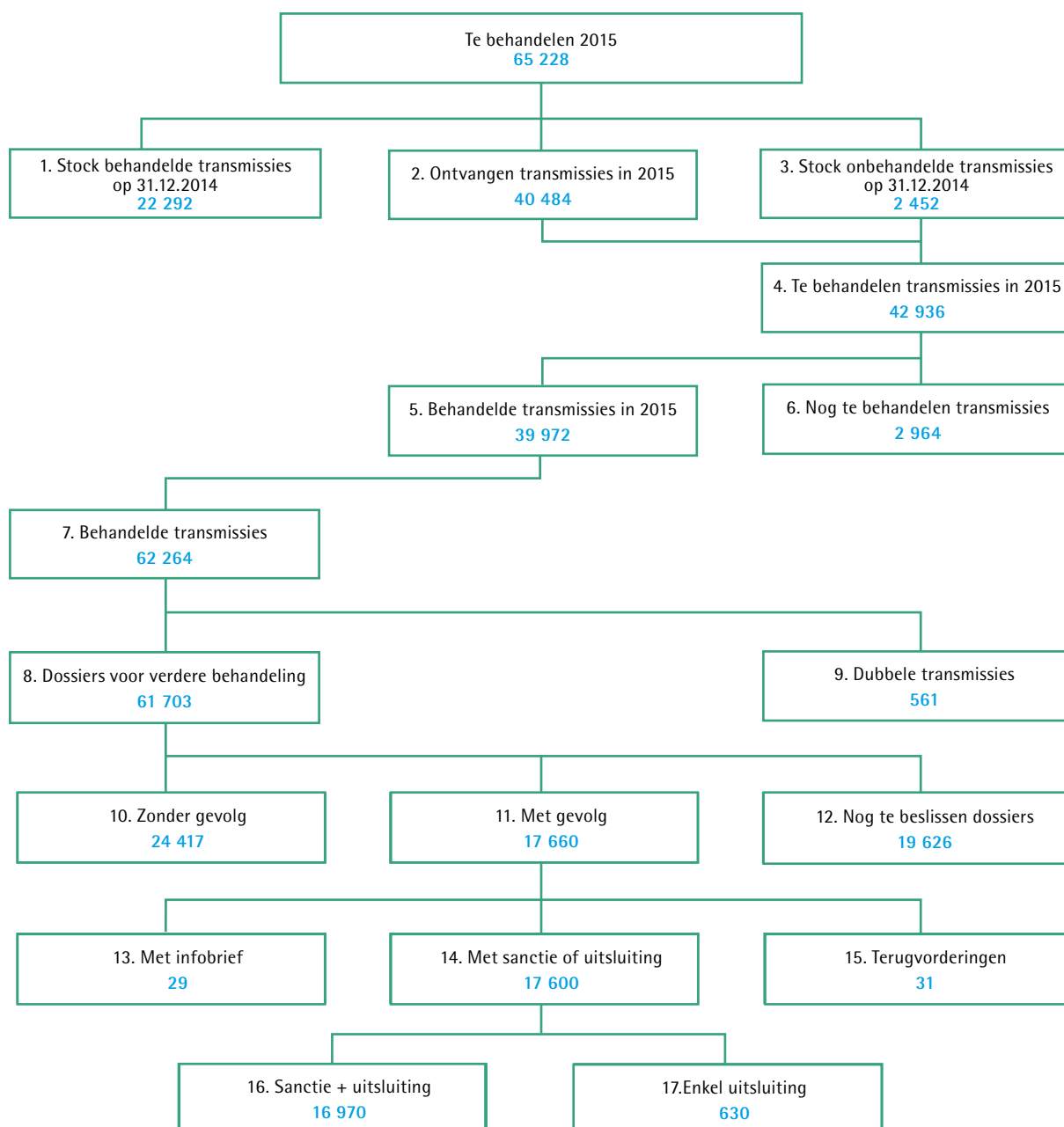
4.3.2

De behandeling van de transmissiedossiers

In 2015 had de RVA in totaal 65 228 transmissiedossiers te behandelen. Het hiernavolgend schema geeft een overzicht van de herkomst van die dossiers en van het gevolg dat er aan gegeven werd.

Concreet gaat het om de stock van 22 292 behandelde dossiers (cel 1) en 2 452 onbehandelde dossiers (cel 3) ingediend vóór 1 januari 2015, alsook om 40 484 dossiers (cel 2) die de RVA van de gewestinstellingen ontving in 2015.

Tabel 4.3.II
Behandeling van de transmissiedossiers
(situatie op 31 december 2015)

Van deze 65 228 transmissiedossiers werden er 62 264 (cel 7) daadwerkelijk onderzocht in 2015, terwijl dit op 31 december 2015 nog bij 2 964 (cel 6) diende te gebeuren.

561 van de in 2015 effectief onderzochte transmissiedossiers (cel 9) werden toegevoegd aan een ander dossier omdat het dubbeldossiers betrof aangaande dezelfde feiten en voor dezelfde werkzoekende.

Van de 61 703 dossiers voor verdere behandeling (cel 8) werd er voor 42 077 (cellen 10+11) reeds een beslissing genomen, terwijl er op 31 december 2015 nog 19 626 (cel 12) op een beslissing wachtten.

De 42 077 genomen beslissingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

- 24 417 dossiers (cel 10) werden zonder gevolg geklasseerd:
 - het gaat vooral om dossiers van werkzoekenden waarvoor geen enkel dossier bestaat bij de RVA of die niet voldoen aan de vereiste voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op uitkeringen op basis van studies of arbeid (6 938);
 - verder betreft het werkzoekenden die ondertussen werk hebben gevonden, arbeidsongeschikt zijn of nog niet vergoedbaar zijn omwille van een schorsing of een uitsluiting van het recht op uitkeringen (5 293);
 - blijven eveneens zonder gevolg: de transmissiedossiers voor werklozen die niet verplicht zijn om als werkzoekende te zijn ingeschreven, bijvoorbeeld omdat ze vrijgesteld zijn om sociale en familiale redenen of omdat ze een opleiding volgen (645);
 - tot slot ook nog een aantal werkzoekenden voor wie de oorspronkelijke reden om het dossier aan de RVA te bezorgen later werd herroepen door de gewestinstelling, en de dossiers die door de RVA als niet-gerechtigd werden beschouwd (onvoldoende elementen om een sanctie te rechtvaardigen) of die om administratieve redenen uiteindelijk door de RVA niet verder dienden behandeld te worden (11 541).

- 17 600 werkzoekenden (cel 14) kregen een sanctie of een uitsluiting betekend.
- 29 nog niet vergoede schoolverlaters in inschakelingstijd (cel 13) kregen een infobrief waarin hun rechten en plichten worden uiteengezet ingeval ze na hun inschakelingstijd aanspraak mochten maken op uitkeringen.
- 31 terugvorderingen die werden voltrokken.

De volgende tabel geeft voor elk van de gewestinstellingen evenals voor het land de verdeling van de transmissies en het gevolg dat er aan gegeven werd. De gegevens slaan zowel op de dossiers van werkzoekenden binnen als buiten de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk. Alle beslissingen, met inbegrip van deze "zonder gevolg", werden met de vermelding van de redenen door de RVA meegedeeld aan de gewestinstellingen.

Tabel 4.3.III
Behandeling van de transmissiedossiers
(situatie op 31 december 2015)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Ontvangen transmissies	Behandelde transmissies	Nog te behandelen transmissies	Dossiers voor verdere behandeling	Dubbele transmissies	Zonder gevolg	Met gevolg	Nog te beslissen dossiers	Met infobrief	Met sanctie en/of uit-sluiting	% met gevolg (t.o.v. besliste dossiers)	% met sanctie en/of uit-sluiting (t.o.v. besliste dossiers)
2015												
				(6+7+8)			(9+10)				7 / (6+7)	10 / (6+7)
VDAB	10 874	11 808	288	11 765	43	5 800	6 825	- 860	6	6 809	54,1%	53,9%
FOREM	25 507	47 839	2 387	47 346	493	16 423	8 399	22 524	23	8 375	33,8%	33,7%
Actiris	3 932	2 397	286	2 372	25	2 120	2 364	- 2112	0	2 344	52,7%	52,3%
ADG	171	227	3	227	0	74	72	81	0	72	49,3%	49,3%
Totaal	40 484	62 264	2 964	61 703	561	24 417	17 660	19 626	29	17 600	42,0%	41,8%
VDAB	26,9%	19,0%	9,7%	19,1%	7,7%	23,8%	38,7%	- 4,4%	20,7%	38,7%		
FOREM	63,0%	76,8%	80,5%	76,7%	87,9%	67,3%	47,6%	114,8%	79,3%	47,6%		
Actiris	9,7%	3,9%	9,7%	3,8%	4,5%	8,7%	13,4%	- 10,8%	0,0%	13,3%		
ADG	0,4%	0,4%	0,1%	0,4%	0,0%	0,3%	0,4%	0,4%	0,0%	0,4%		
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%		
	100%			100%			100%			100%		
VDAB		97,6%	2,4%	99,6%	0,4%	49,3%	58,0%	- 7,3%	0,1%	99,9%		
FOREM		95,2%	4,8%	99,0%	1,0%	34,7%	17,7%	47,6%	0,3%	99,7%		
Actiris		89,3%	10,7%	99,0%	1,0%	89,4%	99,7%	- 89,0%	0,0%	100%		
ADG		98,7%	1,3%	100%	0,0%	32,6%	31,7%	35,7%	0,0%	100%		
Totaal		95,5%	4,5%	99,1%	0,9%	39,6%	28,6%	31,8%	0,2%	99,8%		

Er kunnen zich verschillen voordoen tussen de aantallen van bepaalde cellen in de tabel en deze in het voorgaande schema die te wijten zijn aan het feit dat een dossier in de loop van de behandeling aan een ander gewestelijk organisme kan worden overgemaakt.

In 2015 werd in totaal voor het land 42,0% (17 660) van de 42 077 dossiers waarvoor een beslissing werd genomen, met gevolg behandeld (kolom 7). 17 600 werkzoekenden werden gesanctioneerd (kolom 10) en 29 kregen een infobrief met precisering van hun rechten en plichten (kolom 9).

In 41,8% van de dossiers waarvoor al een beslissing was genomen, werd een sanctie uitgesproken (kolom 12). Voor de dossiers die door de VDAB werden doorgestuurd, bedraagt dat percentage 53,9% (6 809 gesanctioneerden op 12 625 dossiers met een beslissing). Voor de dossiers van de FOREM is dit 33,7% (8 375 gesanctioneerden op 24 822 dossiers

met een beslissing). Voor de dossiers doorgestuurd door Actiris bedraagt het percentage 52,3% (2 344 gesanctioneerden op 4 484 dossiers met een beslissing) en voor de dossiers afkomstig van het ADG 49,3% (72 gesanctioneerden op 146 dossiers met een beslissing).

De volgende tabel geeft de verdeling van de transmissies weer al naargelang zij te maken hebben met werkzoekenden binnen of buiten de procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk. Voor deze statistiek vangt de procedure aan op het ogenblik van het verzenden van de verwittigingsbrief.

Tabel 4.3.IV
Transmissies naargelang ze betrekking hebben op WZ
binnen of buiten de procedure tot activering van het
zoekgedrag naar werk (situatie op 31.12.2015)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2015	Ontvangen transmissies	Behandelde transmissies	Nog te behandelen transmissies	Dossiers voor verdere behandeling	Dubbele transmissies	Zonder gevolg	Met gevolg	Nog te beslissen dossiers	Met infobrief	Met sanctie en/of uitsluiting
				(6+7+8)				(9+10)		
					Totaal					
Aantal	40 484	62 264	2 964	61 703	561	24 417	17 660	19 626	29	17 600
%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	waarvan dossiers in het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk									
Aantal	23 869	42 333	1 536	41 961	372	13 794	10 410	17 757	20	10 373
%	59,0%	68,0%	51,8%	68,0%	66,3%	56,5%	59,0%	90,5%	69,0%	58,9%
	waarvan dossiers buiten het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk									
Aantal	16 615	19 931	1 428	19 742	189	10 623	7 250	1 869	9	7 227
%	41,0%	32,0%	48,2%	32,0%	33,7%	43,5%	41,1%	9,5%	31,0%	41,1%

Uit tabel 4.3.IV blijkt dat 58,9% van de in 2015 ontvangen transmissies betrekking heeft op dossiers van werkzoekenden binnen de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk. Het aandeel dossiers binnen de procedure Dispo waarvoor een sanctie en/of uitsluiting werd betekend ligt met 58,9% iets hoger dan het aandeel dossiers met sanctie/uitsluiting buiten Dispo (41,1%).

Tabel 4.3.V verdeelt de dossiers waarvoor in 2015 een beslissing werd genomen in functie van de aard van de beslissing en volgens de gewestinstelling die het dossier aan de RVA heeft overgemaakt. Bovendien wordt een onderscheid gemaakt al naargelang de gegevens die aan de RVA werden bezorgd, betrekking hebben op werkzoekenden binnen de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk of buiten die procedure.

Tabel 4.3.V
Aantal beslissingen volgens de gewestinstelling die het dossier aan de RVA heeft overgemaakt
(situatie op 31.12.2015)

2015	Totaal		VDAB		FOREM		Actiris		ADG	
	Totaal									
Besliste dossiers	42 077	100%	12 625	100%	24 822	100%	4 484	100%	146	100%
zonder gevolg	24 417	58,0%	5 800	45,9%	16 423	66,2%	2 120	47,3%	74	50,7%
sanctie	17 600	41,8%	6 809	53,9%	8 375	33,7%	2 344	52,3%	72	49,3%
infobrief	29	0,1%	6	0,1%	23	0,1%	0	0,0%	0	0,0%
terugvorderingen	31	0,1%	10	0,1%	1	0,0%	20	0,5%	0	0,0%
In het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Besliste dossiers	24 204	100%	5 782	100%	16 254	100%	2 084	100%	84	100%
zonder gevolg	13 794	57,0%	2 398	41,5%	10 533	64,8%	826	39,6%	37	44,1%
sanctie	10 373	42,9%	3 374	58,4%	5 705	35,1%	1 247	59,8%	47	56,0%
infobrief	20	0,1%	4	0,1%	16	0,1%	0	0,0%	0	0,0%
terugvorderingen	17	0,1%	6	0,1%	0	0,0%	11	0,5%	0	0,0%
Buiten het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Besliste dossiers	17 873	100%	6 843	100%	8 568	100%	2 400	100%	62	100%
zonder gevolg	10 623	59,4%	3 402	49,7%	5 890	68,7%	1 294	53,9%	37	59,7%
sanctie	7 227	40,4%	3 435	50,2%	2 670	31,2%	1 097	45,7%	25	40,3%
infobrief	9	0,1%	2	0,0%	7	0,1%	0	0,0%	0	0,0%
terugvorderingen	14	0,1%	4	0,1%	1	0,0%	9	0,4%	0	0,0%

Uit onderzoek van de gegevens blijkt dat 57,5% van de dossiers waarvoor een beslissing werd genomen (24 204 op 42 077 dossiers) slaat op werkzoekenden binnen de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk. In het Vlaams Gewest bedraagt dit aandeel 45,8% (5 782 op 12 625 dossiers), in het Waals Gewest 65,5% (16 254 op 24 822 dossiers) en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 46,5% (2 084 op 4 484 dossiers).

Tabel 4.3.VI geeft per gewest het aantal sancties of uitsluitingen weer volgens reden waarvoor het dossier werd overgemaakt.

Tabel 4.3.VI
Sancties of uitsluitingen volgens de reden van het overgemaakte dossier (situatie op 31.12.2015)

	Diagnose- gesprek	Traject- voorstel	Collec- tieve info- sessie	Opleiding	Andre acties	Werk- aanbod	Uit- schrijving	Sponante acties + 1 ^{ste} inschr.	Totaal	%
Vlaams Gewest										
Aantal	0	972	0	275	0	102	5 416	44	6 809	38,7%
%	0,0%	14,3%	0,0%	4,0%	0,0%	1,5%	79,5%	0,7%	100%	
Waals Gewest										
Aantal	6	17	0	114	9	4 146	4 154	1	8 447	48,0%
%	0,1%	0,2%	0,0%	1,3%	0,1%	49,1%	49,2%	0,0%	100%	
waarvan Duitst.Gem.										
Aantal	0	0	0	7	0	0	65	0	72	0,4%
%	0,0%	0,0%	0,0%	9,7%	0,0%	0,0%	90,3%	0,0%	100%	
Brussels H. Gewest										
Aantal	0	1	0	6	0	13	2 324	0	2 344	13,3%
%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	0,6%	99,2%	0,0%	100%	
Land										
Aantal	6	990	0	395	9	4 261	11 894	45	17 600	100%
%	0,0%	5,6%	0,0%	2,2%	0,1%	24,2%	67,6%	0,3%	100%	

Zoals eerder reeds werd aangegeven, hebben de gewestinstellingen hun eigen benaderingswijze voor de contacten die zij met de werkzoekenden onderhouden. Het is belangrijk daarmee rekening te houden bij de interpretatie van de cijfergegevens.

4.3.3 Synthesetabellen

Tabel 4.3.VII
Sancties ten gevolge van informatieoverdrachten van de
gewesten

	2003	2012	2013	2014	2015
Vlaams Gewest	3 449	11 179	12 821	10 818	6 809
Waals Gewest	186	14 058	14 367	11 177	8 447
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>	-	92	105	86	72
Brussels H. Gewest	544	3 814	3 427	2 641	2 344
Land	4 179	29 051	30 615	24 636	17 600
Evolutie 2014 - 2015					- 7 036

4.4 Evaluatie van de impact van de activering van het zoekgedrag naar werk

4.4.1 Evolutie van het aantal vergoede werkzoekenden*

Om de weerslag te meten van de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk (Dispo) op de evolutie van het aantal werkzoekenden, hebben we de evolutie bij verschillende doelgroepen gevolgd over een periode van 10 jaar en een half, nl. vanaf het 2de trimester van 2004 tot en met het 4de trimester van 2015. De vastgestelde evoluties doorheen deze jaren worden ook beïnvloed door de economische conjunctuur en door andere werkgelegenheidsmaatregelen.

Ter herinnering: de inwerkingtreding van de Dispo-maatregelen gaat terug tot juli 2004 voor de werkzoekenden jonger dan 30 jaar, tot juli 2005 voor die van 30 tot 39 jaar en tot juli 2006 voor de werkzoekenden van 40 tot 49 jaar.

Tabel 4.4.1

Dispo - 30 jaar			Dispo 30-39 jaar			Dispo 40-49 jaar			Crisis									Einde van de periode																												
T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4																								
2004			2005				2006				2007				2008				2009				2010				2011				2012				2013				2014				2015			

In de volgende grafieken en tabellen wordt de evolutie van het aantal werkzoekenden afzonderlijk weergegeven volgens de leeftijdsklasse die is onderworpen aan de Dispo-procedure: de < 30-jarigen, de 30- tot 39-jarigen en de 40- tot 49-jarigen. Hieruit volgt dat de basis 100 varieert volgens de bestudeerde leeftijdsklasse: het 2de trimester van 2004 voor de < 30-jarigen, het 2de trimester van 2005 voor de 30- tot 39-jarigen, en het 2de trimester van 2006 voor de 40- tot 49-jarigen.

* Sinds juli 2014 is de groep uitkeringsgerechtigde werkzoekenden niet meer alleen samengesteld uit de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten o.b.v. voltijdse arbeidsprestaties of o.b.v. studies, maar ook uit de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen o.b.v. deeltijdse arbeidsprestaties en de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen met bedrijfstoeslag (voorheen de werkzoekende bruggepensioneerden).

Tabel 4.4.II
Evolutie van de uitkeringsgerechtigde werkzoekenden
volgens doelgroep en gewest

	- 30 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	Verschil		
	Situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering van het zoekgedrag"			Huidige situatie	= "Huidige situatie" min "situatie vóór aanvang procedure"	
	= T2 2004	= T2 2005	= T2 2006	= T4 2015		
- 30 jaar	151 285			95 456	- 55 830	- 36,9%
Vlaams Gewest	53 458			37 040	- 16 418	- 30,7%
Waals Gewest	74 719			46 156	- 28 562	- 38,2%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>	401			403	+ 2	+ 0,6%
Brussels H. Gewest	23 109			12 260	- 10 849	- 46,9%
30-39 jaar		135 411		92 119	- 43 292	- 32,0%
Vlaams Gewest		46 633		37 442	- 9 191	- 19,7%
Waals Gewest		65 178		35 547	- 29 631	- 45,5%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>		461		367	- 94	- 20,3%
Brussels H. Gewest		23 600		19 130	- 4 470	- 18,9%
40-49 jaar			124 749	83 863	- 40 886	- 32,8%
Vlaams Gewest			48 295	34 386	- 13 909	- 28,8%
Waals Gewest			57 956	32 164	- 25 792	- 44,5%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>			552	395	- 157	- 28,4%
Brussels H. Gewest			18 498	17 313	- 1 185	- 6,4%
Totaal				271 438	- 140 007	- 34,0%
Vlaams Gewest				108 868	- 39 518	- 26,6%
Waals Gewest				113 867	- 83 985	- 42,4%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>				1 166	- 248	- 17,6%
Brussels H. Gewest				48 703	- 16 504	- 25,3%

In het licht van tabel 4.4.II kunnen we vaststellen dat de daling van het aantal uitkeringsgerechtigde werkzoekenden tussen het trimester dat voorafging aan de opstart van de Dispo-procedure en het 4de trimester van 2015 vergelijkbaar is binnen de 3 leeftijdsklassen onder de 50 jaar: 36,9% voor de < 30-jarigen (van T2 2004 tot T4 2015), - 32,0% voor de 30- tot 39-jarigen (van T2 2005 tot T4 2015) en - 32,8% voor de 40- tot 49-jarigen (van T2 2006 tot T4 2015).

Er doen zich daarentegen wel merkbare verschillen voor tussen de gewesten. In de klasse van de < 30-jarigen vertoont het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de grootste daling (- 46,9%); in de klasse van de 30- tot 39-jarigen neemt het Waals Gewest het sterkst af (- 45,5%). Dit is ook zo bij de 40- tot 49-jarigen: - 44,5% voor het Waals Gewest.

4.4.1.1

De < 30-jarigen

We herinneren eraan dat de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk voor de werkzoekenden jonger dan 30 jaar in werking is getreden op 1 juli 2004.

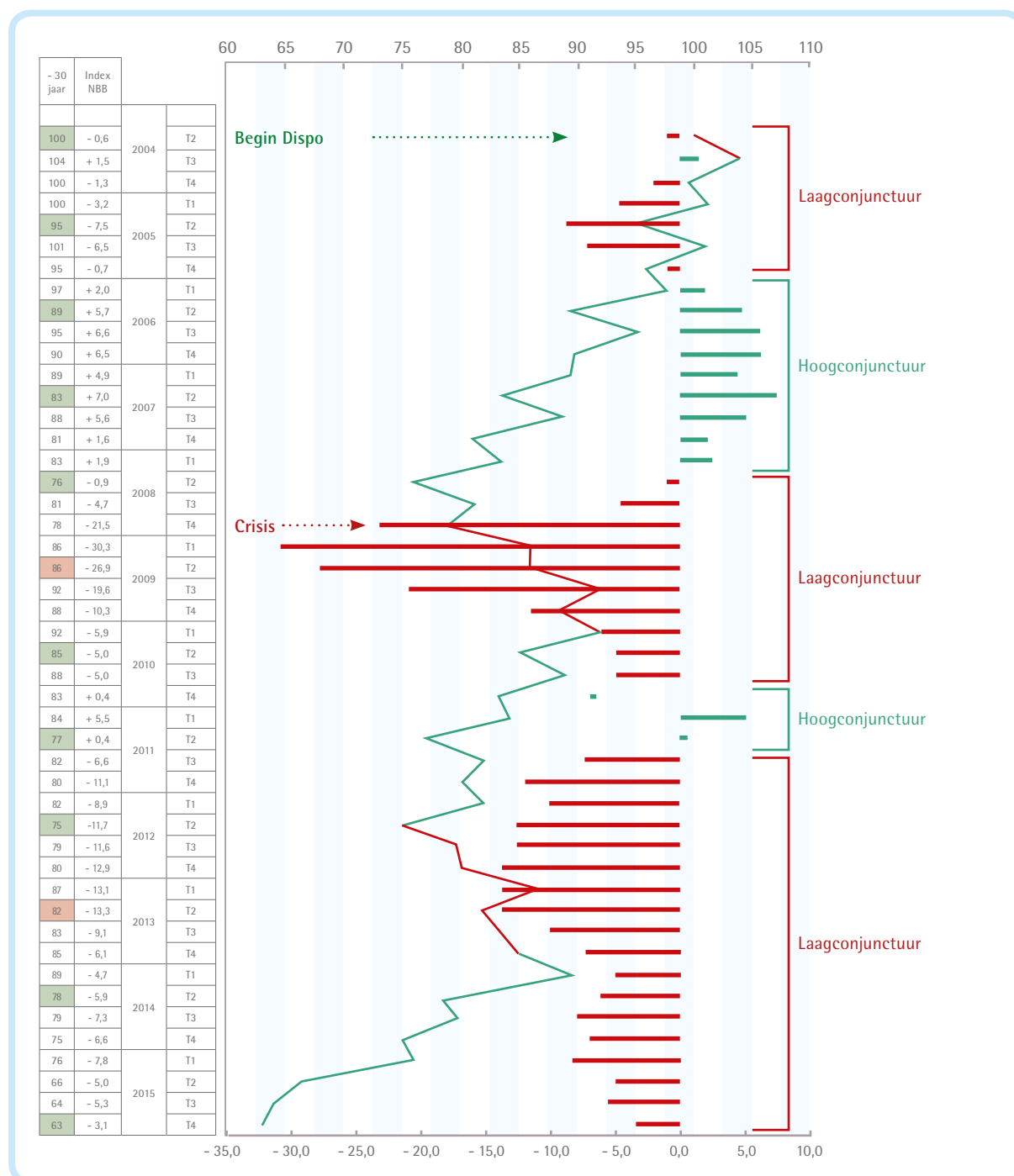
De volgende grafiek illustreert de evolutie van het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar vanaf het 2de trimester van 2004, waarbij het 2de trimester van 2004 wordt gelijkgesteld met basis 100. De datum van inwerkingtreding van de activeringsprocedure wordt aangeduid door middel van een pijl. We hebben deze evolutie vergeleken met die van de economische conjunctuur.

Grafiek 4.4.I

(2de trimester 2004 = basis 100)

Evolutie van het aantal werkzoekenden van < 30 jaar (linkerschaal) en van de bruto conjunctuurindex na seizoenscorrectie* van de NBB (rechterschaal) - T2 2004 tot T4 2015

* In maart 2009 werd door de NBB een nieuwe methode ingevoerd voor het berekenen van de index van de economische conjunctuur; de voorafgaande gegevens werden in overeenstemming daarmee aangepast..

Tabel 4.4.III
Evolutie in absolute cijfers

	T2 2004		Vershil	T4 2015
- 30 jaar	151 285	- 55 830	- 36,9%	95 456

De opstart van de procedure Dispo loopt gelijktijdig met de terugval van de economische conjunctuur (vanaf het 2de trimester 2004 tot het 2de trimester 2005); desondanks gaat dit gepaard met een beduidende daling (met 5 procentpunten) van het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar. Die tendens zet zich door gedurende de periode van gunstige conjunctuur (van het 3de trimester van 2005 tot het 2de trimester van 2007).

Vanaf het 3de trimester 2007 slaat de economische conjunctuur weer om en verslechtert geleidelijk tot het 4de trimester van 2008; in de loop van dit trimester waarin zich het begin van de economische crisis aankondigt valt de conjunctuurbarmeter terug met 20 basispunten. Tijdens deze periode van conjunctuurdaling blijft het aantal werkzoekenden van minder dan 30 jaar evenwel constant dalen om te eindigen op haar laagste niveau in het 2de trimester van 2008 (- 24% ten opzichte van het 2de trimester van 2004).

Begin 2009 gaat het aantal werkzoekenden van - 30 jaar resoluut de hoogte in omwille van de crisis. Het is wachten tot het 2de trimester van 2010 alvorens de eerste daling op jaarbasis zich voordoet. Die daling doet geleidelijk de gevolgen van de crisis verdwijnen. In het 2de trimester van 2012 komen we weer op het laagste niveau van voor de crisis: - 25% in vergelijking met het 2de trimester 2004. Deze gunstige evolutie wordt echter mee beïnvloed door de verlenging van de inschakelingstijd sinds 1 januari 2012.

In de loop van het tweede semester van 2012 houdt de ongunstige economische situatie aan; het aantal werkzoekenden van jonger dan 30 jaar gaat opnieuw in stijgende lijn en bereikt in het 1ste trimester van 2014 89 basispunten (wat een stijging is van 14 basispunten in vergelijking met het 2de trimester van 2012). Sinds het 2de trimester van 2014 noteren we een sterke daling van het aantal jonge uitke-
ringsgerechtigde werkzoekenden (- 26 basispunten in het 4de trimester van 2015 ten opzichte van het 1ste trimester van 2014), waarschijnlijk als gevolg van de verbetering van het conjunctuur en het nieuwe Activaplan dat zich richt op de laaggeschoolde jongeren onder de 30 jaar maar ook als gevolg van de beperking in de tijd van het recht op inschakelingsuitkeringen.

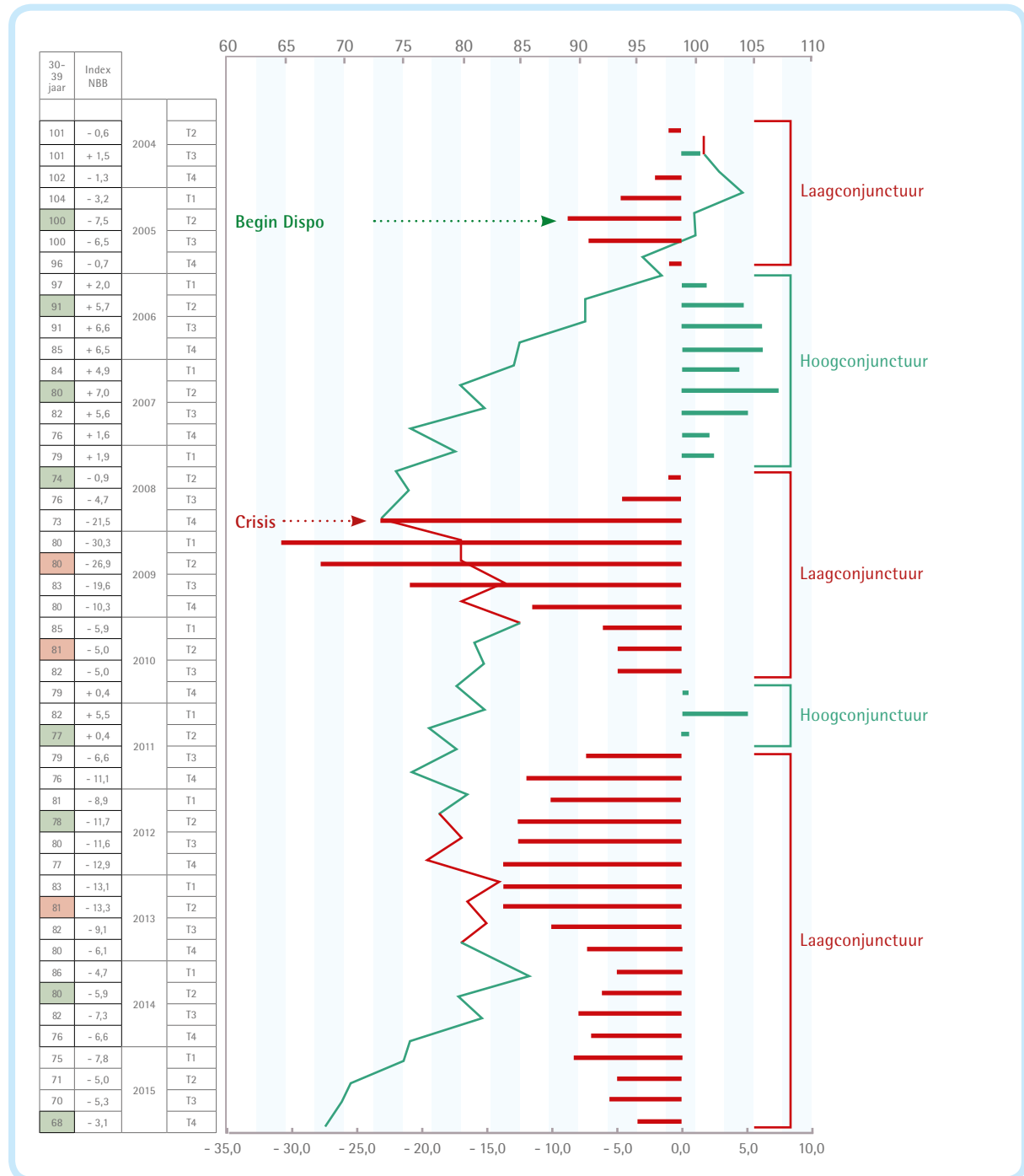
4.4.1.2 De 30- tot 39-jarigen

De procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk trad in werking op 1 juli 2005 voor de werkzoekenden van 30 tot 39 jaar. De volgende grafiek illustreert eveneens de evolutie van het aantal werkzoekenden van 30 tot 39 jaar, waarbij het 2de trimester van 2005 als basis 100 wordt genomen.

Grafiek 4.4.II

(2de trimester 2005 = basis 100)

Evolutie van het aantal werkzoekenden van 30 tot 39 jaar (linkerschaal) en van de brutoconjunctuurindex na seizoenscorrectie van de NBB (rechtterschaal) - T2 2004 tot T4 2015

Tabel 4.4.IV
Evolutie in absolute cijfers

	T2 2005	Verschil		T4 2015
30-39 jaar	135 411	- 43 292	- 32,0%	92 119

Hoewel het aantal werkzoekenden van < 30 jaar ondanks de verslechterde economische conjunctuur afneemt sinds het 3de trimester van 2004 geldt dit echter niet in dezelfde mate voor de werkzoekenden van 30 tot 39 jaar vermits hun aantal op jaarbasis slechts daalt vanaf het 2de trimester van 2005, net voor de invoering van de maatregelen voor de activering van het zoekgedrag naar werk voor deze leeftijdsklasse.

Deze inwerkingtreding loopt parallel met de opleving van de economische conjunctuur. De invloed op het aantal werkzoekenden in deze leeftijdscategorie blijkt meteen ook aanzienlijk te zijn: 9 procentpunt van het 2de trimester van 2005 tot het 2de trimester van 2006. Deze daling houdt aan ondanks de omslag van de conjunctuur tijdens het 3de trimester van 2006. Eind 2008 bedroeg de daling van het aantal werkzoekenden van 30 tot 39 jaar 26% ten opzichte van het beginniveau van het 2de trimester van 2005.

Begin 2009 keert de tendens om ten gevolge van de economische crisis: het aantal werkzoekenden van 30 tot -40 jaar stijgt opnieuw aanzienlijk. Eén jaar later zet de dalende trend weer aan met de conjuncturele heropleving en duurt voort tijdens heel het jaar 2011. In het 2de trimester van 2011 staat het aantal praktisch weer op het niveau van vóór de crisis (- 23 punten ten opzichte van het 2de trimester 2005).

Ten slotte heeft de verbetering van de conjunctuur in de loop van het 1ste semester van 2011 geen directe weerslag op de populatie werkzoekenden van 30 tot 39 jaar, waarvan het aantal tot het 4de trimester van 2012 stagneert. Evenzeer heeft de verslechtering van de conjunctuur reeds vanaf het 2de semester van 2012 in de loop van het jaar 2013 geleid tot een lichte stijging van het aantal werkzoekenden van 30 tot 39 jaar. Sinds begin 2014 kennen de werkzoekenden van 30 tot 39 jaar een forse vermindering vergelijkbaar aan die van de min 30-jarigen. In 2015 is de evolutie ook beïnvloed door de beperking in de tijd van het recht op inschakelingsuitkeringen.

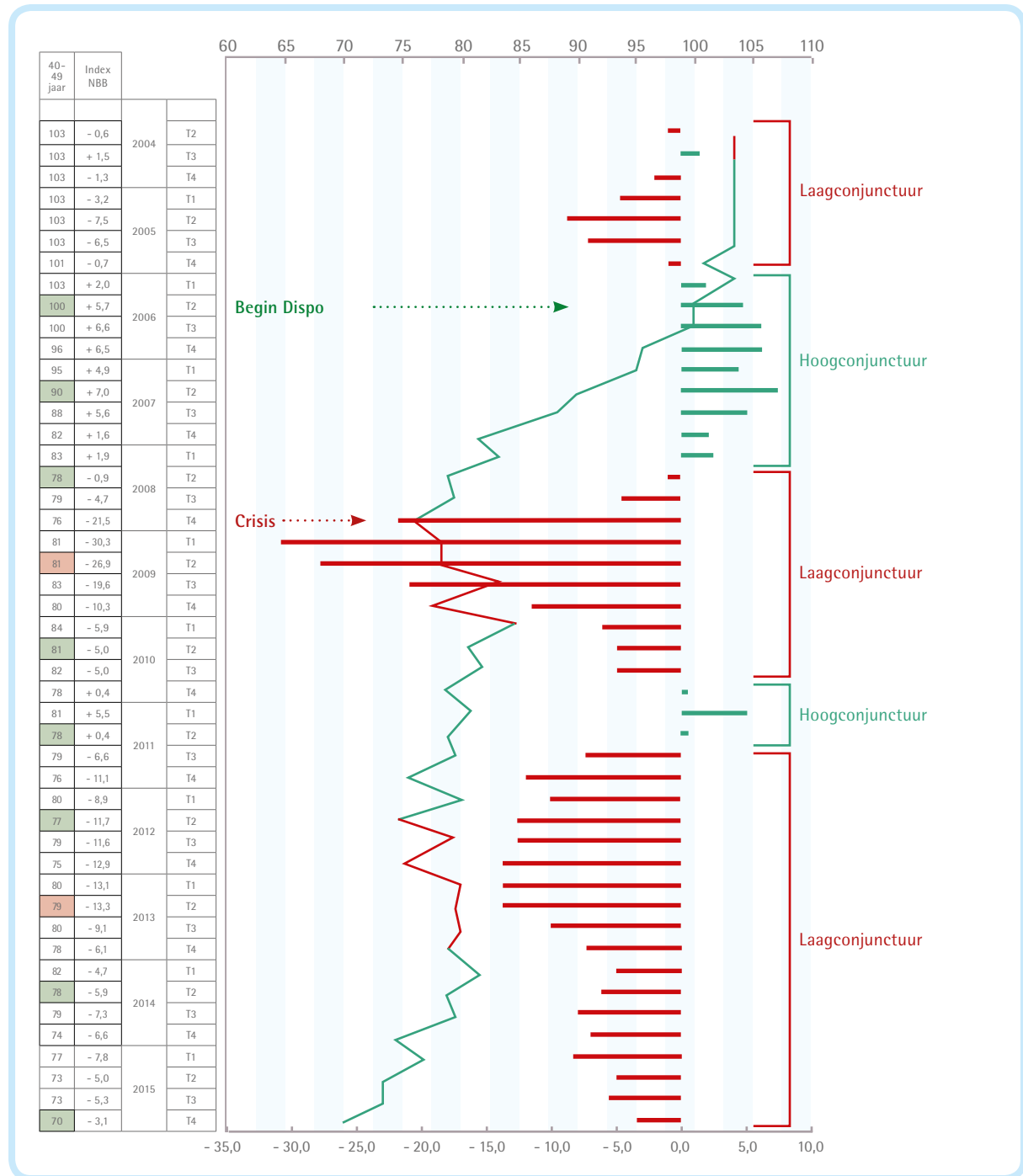
4.4.1.3 De 40- tot 49-jarigen

De procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk trad op 1 juli 2006 in werking voor de werkzoekenden van 40 tot 49 jaar. De volgende grafiek illustreert de evolutie van het aantal werkzoekenden van 40 tot 49 jaar, waarbij het 2de trimester van 2006 als basis 100 wordt genomen.

Grafiek 4.4.III

(2de Trimester 2006 = basis 100)

Evolutie van het aantal werkzoekenden van 40 tot 49 jaar (linkerschaal) en van de brutoconjunctuurindex na seizoenscorrectie van de NBB (rechtterschaal)-T2 2004 tot T4 2015

Tabel 4.4.V
Evolutie in absolute cijfers

	T2 2006	Verschil		T4 2015
40-49 jaar	124 749	- 40 886	- 32,8%	83 863

Het aantal werkzoekenden van 40 tot 49 jaar vertoonde over de hele periode een stijgende trend die zich heeft voortgezet tot het 3de trimester van 2006 ofwel tot korte tijd na de invoering van de activeeringsmaatregelen voor het zoekgedrag gericht op werklozen van deze leeftijdsklasse.

Vanaf het 4de trimester van 2006 stelt men een echte omkeer van de tendens vast. Op twee en een half jaar (van het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2008) is de vermindering met 24 procentpunten aanzienlijk. Deze daling is vergelijkbaar met de afname die vastgesteld werd eind 2008 bij de < 30-jarigen (- 22 basispunten) en bij de 30- tot 39-jarigen (- 27 basispunten).

Deze dalende trend volgt de evolutie van de economische conjunctuur niet die sedert het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2008 aanzienlijk verslechterde (de bruto-index na seizoenscorrectie van de NBB daalt van + 5,7 naar - 21,5).

Tot slot kunnen we ten gevolge van de crisis opnieuw een verhoging vaststellen van het aantal werkzoekenden van 40 tot - 50 jaar, die aanhoudt tot begin 2010. Dan volgt er in 2011 en 2012 een verdere daling, ondanks de terugval van de conjunctuur vanaf het 2de semester van 2011, om snel weer terug te komen op het niveau van voor de crisis: 75 punten in het 4de trimester van 2012 tegen 76 punten in het 4de trimester van 2008.

In 2013 tot het 1ste trimester van 2014 kan men een lichte verhoging vaststellen (+ 7 basispunten tussen het 4de trimester 2012 en het 1ste trimester 2014). Vanaf het 2de trimester van 2014 wordt de dalende koers hernomen tot onder het niveau vóór de crisis (70 basispunten in het 4de trimester van 2015 tegen 76 basispunten in het 4de trimester 2008).

4.4.2 Evolutie van de vergoede langdurig werklozen (2 jaar en langer) volgens doelgroep

Tabel 4.4.VI
Vóór de crisis

	- 30 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	Vershil		
	Situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering van het zoekgedrag"			Situatie vóór de crisis	= "Situatie vóór de crisis" min "situatie vóór aanvang procedure"	
	= juni 2004			= juni 2008		
	= juni 2005					
	= juni 2006					
- 30 jaar	46 700			34 184	- 12 516	- 26,8%
30-39 jaar		72 454		46 657	- 25 797	- 35,6%
40-49 jaar			82 238	58 001	- 24 237	- 29,5%
Totaal	46 700	72 454	82 238	138 842	- 62 550	- 31,1%

De voorgaande tabel toont een beduidende vermindering van het aantal langdurig werkzoekende vergoede werklozen (- 31,1%) sedert de start van de Dispo-procedure, en dat tot het uitbreken van de economische crisis. Om identieke maanden te vergelijken hebben we gekozen voor de maand juni 2008 om de situatie van voor de crisis te karakteriseren.

Volgens leeftijdsklasse zijn het de langdurig werklozen van 30 tot 39 jaar die in aantal het sterkst zijn gedaald (35,6%), gevolgd door de 40- tot 49-jarigen (- 29,5%) en, tot slot, de jongeren van minder dan 30 jaar (- 26,8%).

Tabel 4.4.VII
Na de crisis

			Vershil	
	Situatie vóór de crisis	Huidige situatie	= "Actuele situatie" min "situatie vóór de crisis"	
	= juni 2008	= december 2015		
- 30 jaar	34 184	19 141	- 15 043	- 44,0 %
30-39 jaar	46 657	32 421	- 14 236	- 30,5 %
40-49 jaar	58 001	38 959	- 19 042	- 32,8 %
Totaal	138 842	90 521	- 48 321	- 34,8 %

Het uitbreken van de economische crisis heeft niet geleid tot een stijging van de langdurige werkloosheid.

Integendeel, sinds juni 2008 stellen we nog steeds een belangrijke daling vast van - 44,0% bij de < 30-jarigen, van - 30,5% bij de 30- tot 39-jarigen en van - 32,8% bij de 40- tot 49-jarigen. Deze evolutie werd beïnvloed door het einde van recht voor inschakelingsuitkeringen.

Tabel 4.4.VIII
UVW-WZ van minder dan 55 jaar – werkloosheidsduur
>= 2 jaar

< 50 jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
2000	55 379	93 178	340	26 225	174 782
2001	47 760	91 481	290	25 779	165 020
2002	46 481	93 385	323	26 913	166 779
2003	49 821	99 183	371	29 313	178 317
2004	55 884	105 372	457	32 313	193 570
2005	59 710	108 983	556	33 873	202 566
2006	52 007	101 830	578	33 384	187 221
2007	40 706	88 073	563	31 698	160 477
2008	31 635	74 611	516	29 373	135 619
2009	29 609	66 704	488	28 614	124 926
2010	31 061	63 049	504	29 436	123 546
2011	31 899	60 727	504	30 292	122 918
2012	29 866	57 578	492	30 089	117 534
2013	29 621	56 392	473	29 836	115 850
2014	29 884	52 353	462	28 318	110 556
2015	29 312	42 304	411	24 465	96 080
2005	100	100	100	100	100
2015	49,1	38,8	73,8	72,2	47,4
2014	100	100	100	100	100
2015	98,1	80,8	88,8	86,4	86,9
50-54 jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
2013	11 403	16 015	236	6 304	33 723
2015	10 534	13 452	232	6 213	30 199
2013	100	100	100	100	100
2015	92,4	84,0	98,3	98,6	89,5

Wanneer we de evolutie van de langdurige werkloosheid uittekenen sinds het jaar 2000, stellen we een stijging vast tot 2005, gevolgd door een aanzienlijke daling die aanhoudt tot eind 2015. Deze daling bedraagt in totaal 52,6%.

Verder kende de langdurige werkloosheid voor de 50- tot 54-jarigen een belangrijke terugval tussen 2013 en 2015: 10,5% over het hele land. Sinds 1 januari 2013 werd de Dispo-procedure uitgebreid tot de instromende oudere werklozen van 50 en +. Het aantal instromende oudere werklozen van 50 en + blijft echter zeer beperkt enerzijds door de overgangsbepalingen, anderzijds door de door de procedure te voorzien termijnen en door de opeenvolgende wijzigingen in de reglementering betreffende de werklozen van 50 en +.

Een deel van de verlaging op 31 december 2015 is te wijten aan het einde van het recht voor inschakelingsuitkeringen.

Tabel 4.4.IX
UVW-WZ van minder dan 55 jaar – werkloosheidsduur
< 2 jaar

< 50 jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
2000	74 311	74 487	553,9	24 264	173 062
2001	74 996	76 781	542,7	25 105	176 883
2002	92 235	85 803	656,5	30 332	208 370
2003	104 850	91 690	786,6	32 997	229 536
2004	100 152	89 799	803,4	31 681	221 631
2005	92 475	86 706	862,4	30 636	209 817
2006	85 204	84 839	838,3	30 658	200 701
2007	74 443	83 736	786,1	30 121	188 300
2008	71 060	84 223	810,9	29 724	185 007
2009	92 186	94 155	942,1	33 232	219 573
2010	91 600	93 780	940,0	34 873	220 253
2011	81 496	89 065	886,1	33 352	203 913
2012	83 987	88 792	857,2	33 027	205 807
2013	93 783	93 494	944,9	33 358	220 635
2014	94 374	90 981	924	32 369	217 723
2015	84 865	77 590	802,7	27 561	190 016
2005	100	100	100	100	100
2015	91,8	89,5	93,1	90,0	90,6
2014	100	100	100	100	100
2015	89,9	85,3	86,8	85,1	87,3
50-54 jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels H. Gewest	Land
2013	11 304	7 454	127,8	2 338	21 096
2015	10 567	6 746	119,5	2 293	19 607
2013	100	100	100	100	100
2015	93,5	90,5	93,5	98,1	92,9

In tegenstelling tot de langdurige werkloosheid, volgt de werkloosheid van minder dan 2 jaar voor de -50-jarigen wel de economische conjunctuur: we zien een piek in 2003 (229 536 personen) gevolgd door een continue daling tot in 2008 (185 007 personen). Vervolgens gaat de werkloosheid van minder dan 2 jaar in 2009 ten gevolge van de economische crisis opnieuw de hoogte in, stabiliseert ze het jaar nadien en daalt ten slotte opnieuw in 2011 en 2012. In 2013 neemt de crisis weer toe, wat zich vertaalt in een tijdelijke toename van de werkloosheid van minder dan 2 jaar bij de < 50-jarigen, want vanaf het daarop volgende jaar krimpt die weer. We noteren een belangrijke vermindering van de werkloosheid van minder dan 2 jaar tussen 2014 en 2015: - 12,7%.

4.4.3

Evolutie van het aantal vergoede werklozen vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende

4.4.3.1

De vrijgestelden wegens het volgen van een beroepsopleiding of het hervatten van studies

Wat is de evolutie van het aantal vrijgestelde vergoede werklozen wegens het volgen van een beroepsopleiding, het hervatten van studies, het zich voorbereiden op een activiteit als zelfstandige enz. sinds het opstarten van de Dispo-procedure?

We stippen meteen aan dat deze vrijgestelde werklozen slechts een deel omvatten van het geheel aan opleidingsactiviteiten die door de gemeenschappen en de gewesten worden georganiseerd.

Tabel 4.4.X

De vrijstellingen voor beroepsopleidingen of het hernemen van studies

	- 30 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	Verschil	
	= T2 2004	Situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering van het zoekgedrag" = T2 2005	= T2 2006	Huidige situatie = T4 2015	= "Huidige situatie" min "situatie vóór aanvang procedure"
- 30 jaar	17 211			21 780	+ 4 569
Vlaams Gewest	8 871			9 226	+ 355
Waals Gewest	7 249			10 782	+ 3 533
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>	115			177	+ 62
Brussels H. Gewest	1 091			1 772	+ 681
30-39 jaar		9 384		12 722	+ 3 338
Vlaams Gewest		4 769		5 722	+ 953
Waals Gewest		3 711		5 519	+ 1 808
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>		60		45	- 14
Brussels H. Gewest		905		1 482	+ 577
40-49 jaar			5 200	8 359	+ 3 159
Vlaams Gewest			2 842	3 665	+ 824
Waals Gewest			1 965	3 733	+ 1 768
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>			5	56	+ 51
Brussels H. Gewest			393	961	+ 568
Totaal				42 861	+ 11 066
Vlaams Gewest				18 614	+ 2 132
Waals Gewest				20 033	+ 7 109
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>				279	+ 99
Brussels H. Gewest				4 214	+ 1 825

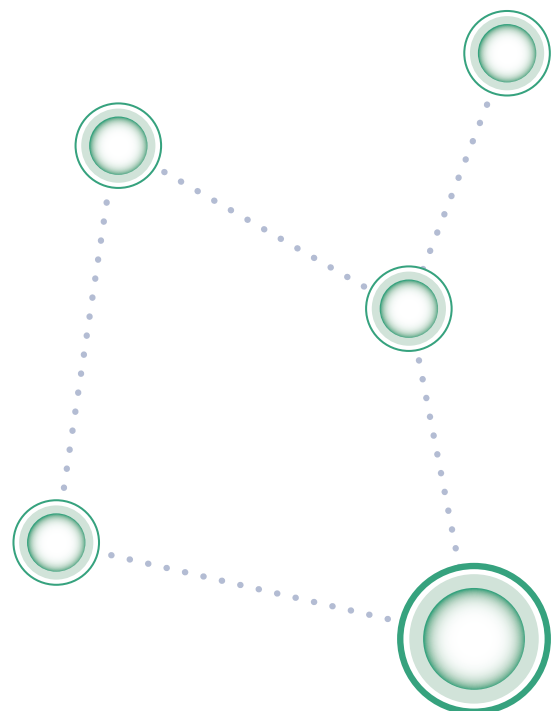
Als we op het niveau van het land de evolutie bestuderen van het aantal vergoede werklozen met een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende om een voltijdse of een deeltijdse beroepsopleiding te volgen, om studies te hervatten of zich voor te be-

reiden op een activiteit als zelfstandige, stellen we een voortdurende stijging vast van het aantal gerechtigden en dat voor alle leeftijdsklassen.

Over de periode van het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2015 zijn het de 40- tot 49-jarigen die de sterkste stijging laten noteren (+ 60,8%).

Voor de totalen en per gewest stellen we vast dat het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de sterkste stijgingen laten optekenen: respectievelijk + 55,0% en + 76,4%. In het Vlaams Gewest verschilt de evolutie sterk naargelang de leeftijdsklasse.

In het 4de trimester van 2015 waren 42 861 personen van minder dan 50 jaar vrijgesteld wegens het volgen van een beroepsopleiding of het hervatten van studies en opleidingen (deze cijfers geven slechts een deel van de opleidingen weer, namelijk diegene waarvoor een vrijstelling werd toegekend).

4.4.3.2

Vrijgestelden om sociale en familiale redenen

Tabel 4.4.XI

De vrijstelling voor sociale en familiale redenen

	- 30 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar		Verschil
	Situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering van het zoekgedrag"			Huidige situatie = T4 2015	= "Huidige situatie" min "situatie vóór aanvang procedure"
	= T2 2004	= T2 2005	= T2 2006		
- 30 jaar	2 344			97	- 2 247
Vlaams Gewest	1 863			59	- 1 804
Waals Gewest	408			29	- 379
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>	34			1	- 33
Brussels H. Gewest	73			9	- 64
30-39 jaar		2 664		294	- 2 370
Vlaams Gewest		2 182		193	- 1 989
Waals Gewest		399		77	- 322
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>		55		3	- 53
Brussels H. Gewest		83		24	- 59
40-49 jaar			772	246	- 526
Vlaams Gewest			704	172	- 532
Waals Gewest			50	57	+ 7
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>			40	3	- 37
Brussels H. Gewest			18	17	- 1
Totaal				637	- 5 143
Vlaams Gewest				423	- 4 326
Waals Gewest				164	- 693
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>				7	- 123
Brussels H. Gewest				50	- 124

Sinds 1 januari 2015 kan de vrijstelling voor sociale & familiale redenen niet meer worden toegekend. De vrijstellingen die werden toegekend vóór die datum kunnen worden behouden voor een periode van maximum 12 maanden. Mantelzorgers kunnen echter onder bepaalde voorwaarden nog een vrijstelling krijgen van de verplichting om beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt. Onder mantelzorger wordt verstaan: een persoon die (palliatieve) zorgen verleent aan een gezinslid of familielid dat ernstig ziek is of aan een gehandicapt kind jonger dan 21 jaar.

Door die hervorming is het aantal vrijgestelden jonger dan 50 jaar aanzienlijk gedaald. In het 4de trimester 2015 bedroeg het 637 eenheden voor het hele land.

5

Tewerkstellings- en opleidingsmaatregelen

In het kader van de Zesde Staatshervorming is voorzien dat de toekenning van beslissingen met betrekking tot de tewerkstellings- en opleidingsmaatregelen (uitgezonderd voor de deeltijdse werknemers) wordt overgedragen aan de gewesten. De RVA behoudt echter de verantwoordelijkheid over de uitvoering van de betalingen in het geval van uitkeringen, alsook over bepaalde reglementaire kaders die op het federale niveau behouden blijven.

De bevoegdheidsoverdracht is sinds 1 januari 2015 budgettair uitgevoerd, wat inhoudt dat de RVA tot de effectieve operationele overdracht de opdrachten met betrekking tot tewerkstellings- en opleidingsmaatregelen blijft uitvoeren met gewestelijke budgetten. De timing voor die operationele overdracht verschilt echter per gewest.

5.1 Evolutie van de tewerkstellings- maatregelen (excl. dienstencheques)

Tabel 5.1.I
Evolutie van de tewerkstellingsmaatregelen volgens stelsel

	2007		2014		2015		Evol. 2007 - 2015	Evol. 2014 - 2015
Deeltijdse werknemers	47 516	44,2%	51 124	41,8%	44 716	38,3%	- 5,9%	- 12,5%
Activa	38 971	36,3%	35 178	28,7%	37 756	32,4%	- 3,1%	+ 7,3%
Instapstage	-	-	1 044	0,9%	1 652	1,4%	-	+ 58,2%
Doorstromingsprogramma	5 748	5,4%	4 658	3,8%	4 217	3,6%	- 26,6%	- 9,5%
SINE	8 713	8,1%	10 563	8,6%	10 544	9,0%	+ 21,0%	- 0,2%
Werkhervattingstoelage	4 605	4,3%	17 108	14,0%	15 327	13,1%	+ 232,8%	- 10,4%
PWA-vrijstelling	1 328	1,2%	1 458	1,2%	1 418	1,2%	+ 6,8%	- 2,8%
Andere	519	0,5%	1 227	1,0%	1 040	0,9%	+ 100,4%	- 15,3%
Totaal	107 399	100%	122 360	100%	116 669	100%	+ 8,6%	- 4,7%

Tabel 5.1.I geeft een overzicht van de evolutie en onderlinge verhouding van de diverse tewerkstellingsmaatregelen. In 2015 werden hiervoor in totaal 116 669 betalingen ingediend, wat een daling met 4,7% betekent ten opzichte van 2014. Tegenover 2007 noteren we echter nog steeds een stijging van 8,6%. Wanneer we de verschillende stelsels met elkaar vergelijken, zien we dat alleen het aantal betalingen voor Activa en voor de instapstages op jaarbasis is gestegen met respectievelijk 7,3% en 58,2%.

5.1.1 Inkomensgarantie-uitkering (IGU)

Tabel 5.1.II
Profiel van de deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU

		2014		2015		Evol. 2014 - 2015	
Gewest	Vlaams Gewest	24 762	48,4%	21 422	47,9%	- 3 340	- 13,5%
	Waals Gewest	21 008	41,1%	18 387	41,1%	- 2 621	- 12,5%
	Brussels Hfdst. Gewest	5 354	10,5%	4 906	11,0%	- 448	- 8,4%
Geslacht	Mannen	11 236	22,0%	10 312	23,1%	- 925	- 8,2%
	Vrouwen	39 888	78,0%	34 404	76,9%	- 5 484	- 13,7%
Leeftijdsklasse	< 25 jaar	2 382	4,7%	1 819	4,1%	- 563	- 23,6%
	25-49 jaar	34 380	67,2%	29 280	65,5%	- 5 100	- 14,8%
	50 jaar en ouder	14 362	28,1%	13 617	30,5%	- 745	- 5,2%
Gezinscategorie	Gezinshoofden	26 162	51,2%	23 969	53,6%	- 2 193	- 8,4%
	Alleenwonenden	12 846	25,1%	11 518	25,8%	- 1 327	- 10,3%
	Samenwonenden	12 116	23,7%	9 226	20,6%	- 2 889	- 23,8%
Groep	Deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU	50 702	99,2%	44 323	99,1%	- 6 379	- 12,6%
	Vrijwillig deeltijdse werknemers met IGU	422	0,8%	392	0,9%	- 30	- 7,1%
Totaal		51 124	100%	44 716	100%	- 6 409	- 12,5%

NB: het totaal omvat ook een klein aantal IGU'ers met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande meest gebruikelijke categorieën.

Het totale aantal deeltijdse werknemers met een IGU is op jaarbasis met 12,5% afgenomen. Die daling is zichtbaar in alle subgroepen volgens diverse profielkenmerken. De daling van het aantal jongeren onder de 25 jaar met een IGU vertoont een vrij uitgesproken daling met 23,6%, terwijl het aantal 50-plussers een eerder lichte daling van 5,2% laat noteren. Die tendensen laten zich waarschijnlijk verklaren door het gecombineerde effect van een aantal reglementaire wijzigingen m.b.t. de berekeningswijze en toekenningsvoorwaarden voor de IGU enerzijds (cf. deel 8.6) en het einde van recht op inschakelingsuitkeringen anderzijds.

Het profiel van de IGU'ers vertoont geen grote verschuivingen ten opzichte van 2014. Bijna de helft van de betalingen heeft betrekking op het Vlaams Gewest (47,9%) en ongeveer 3/4 betreft vrouwen (76,9%). Verder situeert een meerderheid van de IGU'ers zich in de middelste leeftijdsklasse van 25-49 jaar (65,5%) en is een meerderheid gezinshoofd (53,6%).

Slechts een kleine minderheid van het aantal betalingen (0,9%) wordt uitgekeerd aan vrijwillig deeltijdse werknemers met een IGU. Het gaat hier om werknemers die niet beantwoorden aan de voorwaarden om met een voltijdse werknemer te worden gelijkgesteld en die ook niet aan de voorwaarden beantwoorden om te kunnen worden beschouwd als deeltijdse werknemer met behoud van rechten. De vrijwillig deeltijdse werknemer kan in geval van volledige werkloosheid halve uitkeringen genieten voor de uren waarop hij gewoonlijk tewerkgesteld was. Indien deze werknemers weer deeltijds aan het werk gaan, dan kunnen zij in voorkomend geval recht hebben op een inkomensgarantie-uitkering (KB van 07.06.2013, IW 01.07.2013).

5.1.2 Activa

Tabel 5.1.III
Evolutie van de Activamaatregelen

	2007	2014	2015	Evolutie 2007 -2015	Evolutie 2014 -2015	Relatieve verhouding stelsels in 2007	Relatieve verhouding stelsels in 2014	Relatieve verhouding stelsels in 2015
Plan Activa	37 649	27 316	25 273	- 32,9%	- 7,5%	96,6%	77,7%	66,9%
PVP	608	481	477	- 21,4%	- 0,8%	1,6%	1,4%	1,3%
Start	714	148	103	- 85,6%	- 30,1%	1,8%	0,4%	0,3%
Voor personen met verminderde arbeidsgeschiktheid	0	1 243	1 491	-	+ 19,9%	-	3,5%	3,9%
< 30 jaar	0	5 989	10 412	-	+ 73,8%	-	17,0%	27,6%
Totaal	38 971	35 178	37 756	- 3,1%	+ 7,3%	100%	100%	100%

Het totale aantal werklozen dat in het kader van een Activamaatregel werd vergoed, nam in 2015 zoals gezegd toe met 7,3%. Wanneer we de diverse maatregelen meer in detail beschouwen, blijkt die stijging voor het grootste deel toe te schrijven aan het succes van Activa voor laaggeschoolde jongeren onder de 30 jaar. In 2015 noteren we voor deze groep 10 412 betalingen, d.i. een stijging van 73,8% ten opzichte van 2014. Daarmee vertegenwoordigt deze groep meer dan een kwart (27,6%) van alle Activamaatregelen.

Ook de groep Activa voor personen met verminderde arbeidsgeschiktheid is gestegen op jaarbasis (+ 19,9%). Binnen het geheel van de Activamaatregelen gaat het echter nog steeds om een minderheid van 3,9%.

De grootste groep, het gewone Activaplan, is daarentegen afgenomen met 7,5% op jaarbasis. Hun aandeel binnen het geheel van de Activamaatregelen is ten opzichte van 2014 dan ook met 10,8 procentpunt gedaald, al vertegenwoordigt het nog steeds meer dan de helft (66,9%) van de Activamaatregelen.

Ondanks de stijging op jaarbasis noteren we voor Activa toch nog steeds een lichte daling van 3,1% ten opzichte van 2007. Die daling is zichtbaar bij alle Activamaatregelen die toen reeds in voege waren.

5.1.3 Instapstages

Tabel 5.1.IV
Evolutie van het aantal contracten en betalingen voor
instapstages

	Contracten				Betalingen			
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2013	551	63	123	737	132	15	32	163
2014	545	1 973	604	3 122	151	666	227	1 044
2015	421	2 940	862	4 223	124	1 176	352	1 652
Verhouding	10,0%	69,6%	20,4%	100%	7,5%	71,2%	21,3%	100%

De instapstages richten zich tot laaggeschoolde jongeren die zich na hun studies inschrijven als werkzoekende en laten toe om een eerste ervaring op te doen op de arbeidsmarkt. Tabel 5.1.IV toont de evolutie per maand van het aantal contracten (som per jaar) en het aantal uitkeringen (maandgemiddelde per jaar) voor deze tewerkstellingsmaatregel. Sinds 2013 werden tot nu toe in totaal 8 082 contracten afgesloten in het kader van een instapstage.

Bij een relatieve verdeling per gewest is het Waals Gewest opmerkelijk sterk vertegenwoordigd met 69,6% van het aantal contracten en 71,2% van het aantal betalingen. Op de tweede plaats komt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met respectievelijk 20,4% en 21,3%.

5.1.4 Werkhervattingstoeslag

Tabel 5.1.V
Evolutie werkhervattingstoeslag

	50 j	51 j	52 j	53 j	54 j	50-54 jaar	55-65 jaar
2011	667	1 570	1 995	2 206	2 183	8 620	8 765
2012	632	1 653	2 138	2 432	2 529	9 385	10 717
2013	251	1 091	1 824	2 107	2 280	7 552	11 818
2014	0	184	903	1 470	1 682	4 239	12 856
2015	0	1	16	423	961	1 400	13 612

	50 j	51 j	52 j	53 j	54 j	50-54 jaar	55-65 jaar
2011	100	100	100	100	100	100	100
2012	95	105	107	110	116	109	122
2013	38	69	91	96	104	88	135
2014	0	12	45	67	77	49	147
2015	0	0	1	19	44	16	155

De leeftijdsvoorwaarde voor toegang tot een werkhervattingstoeslag werd vanaf 1 februari 2013 verhoogd van 50 naar 55 jaar (cf. deel 8.6). Het aantal betalingen voor een werkhervattingstoeslag voor gerechtigden in de leeftijdsklasse 50-54 jaar is dan ook afgenomen tot gemiddeld nog 1 400 in 2015, d.i. 84% minder dan in 2011. Die daling manifesteert zich sinds het jaar 2013 progressief per jaar en per leeftijdsgroep.

In de leeftijdsgroep 55-65 jaar stijgt het aantal betalingen voor werkhervattingstoeslagen daarentegen onophoudelijk. Het gaat om gemiddeld 13 612 betalingen in 2015, d.i. een stijging van 55% t.o.v. 2011.

5.2 Dienstencheques

5.2.1 De ondernemingen actief in het stelsel van de dienstencheques

Tabel 5.2.I
Het aantal actieve ondernemingen en terugbetaalde
dienstencheques volgens type onderneming

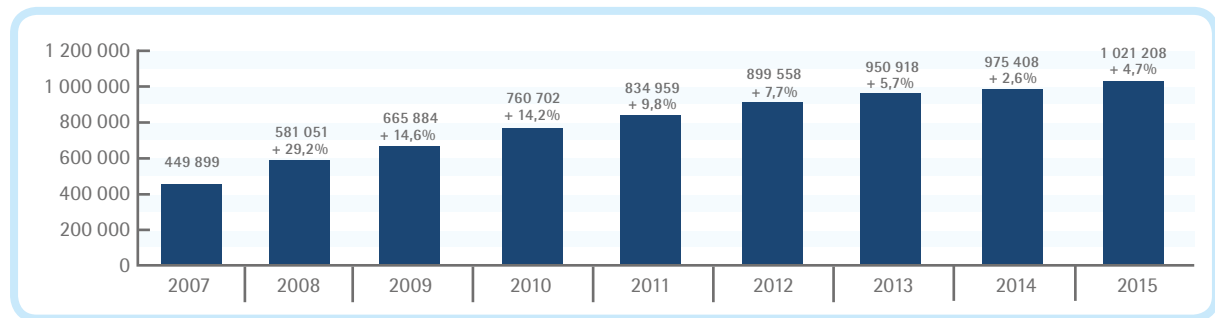
	Actieve ondernemingen					Terugbetaalde dienstencheques				
	2014		2015		Evolutie 2014 - 2015	2014		2015		Evolutie 2014 - 2015
Handels- vennootschappen	1 142	50,1%	1 018	50,1%	- 10,9%	69 216 746	57,6%	73 574 068	58,9%	+ 6,3%
Interimbedrijven	20	0,9%	18	0,9%	- 10,0%	12 973 703	10,8%	13 294 103	10,6%	+ 2,5%
Invoeg- ondernemingen	82	3,6%	77	3,8%	- 6,1%	9 018 259	7,5%	9 696 979	7,8%	+ 7,5%
Vzw's	254	11,2%	235	11,6%	- 7,5%	13 196 400	11,0%	13 397 761	10,7%	+ 1,5%
Gemeenten	9	0,4%	6	0,3%	- 33,3%	147 043	0,1%	132 604	0,1%	- 9,8%
OCMW's	233	10,2%	218	10,7%	- 6,4%	4 448 766	3,7%	4 261 370	3,4%	- 4,2%
PWA	220	9,7%	213	10,5%	- 3,2%	8 083 307	6,7%	7 886 824	6,3%	- 2,4%
Natuurlijke personen	318	14,0%	245	12,1%	- 23,0%	3 166 322	2,6%	2 753 047	2,2%	- 13,1%
Totaal	2 278	100%	2 030	100%	- 10,9%	120 250 546	100%	124 996 756	100%	+ 3,9%

In 2015 stellen we opnieuw een daling vast van 10,9% op jaarbasis van het aantal ondernemingen dat actief is binnen het stelsel van de dienstencheques ten gevolge van de verstrengde reglementering betreffende de erkenningsvoorwaarden en het verscherpte handhavingsbeleid. De daling is zichtbaar bij elk type van onderneming.

Het aantal terugbetaalde dienstencheques daarentegen is ten opzichte van 2014 met 3,9% gestegen. Die tendens is echter niet uniform waar te nemen binnen elk type onderneming. In het kielzog van de sterke dalingen van het aantal actieve ondernemingen die we op jaarbasis bij de gemeenten (- 33,3%) en de natuurlijke personen (- 23,0%) noteren, daalt bij deze types ondernemingen ook het aantal terugbetaalde cheques met respectievelijk 9,8% en 13,1%.

5.2.2 De gebruikers van de dienstencheques

Grafiek 5.2.I
Evolutie van het aantal actieve gebruikers

Het aantal actieve gebruikers van dienstencheques is sinds 2007 onophoudelijk toegenomen en groeide ook in 2015 nog verder aan met 4,7% tot een totaal aantal van 1 021 208.

Tabel 5.2.II
Het aantal actieve gebruikers volgens gewest

	2014		2015		Evolutie 2014 - 2015	
Vlaams Gewest	603 132	61,8%	642 012	62,9%	+ 38 880	+ 6,4%
Waals Gewest	277 207	28,4%	279 721	27,4%	+ 2 514	+ 0,9%
Brussels Hfdst. Gewest	95 069	9,7%	99 475	9,7%	+ 4 406	+ 4,6%
Land	975 408	100%	1 021 208	100%	+ 45 800	+ 4,7%

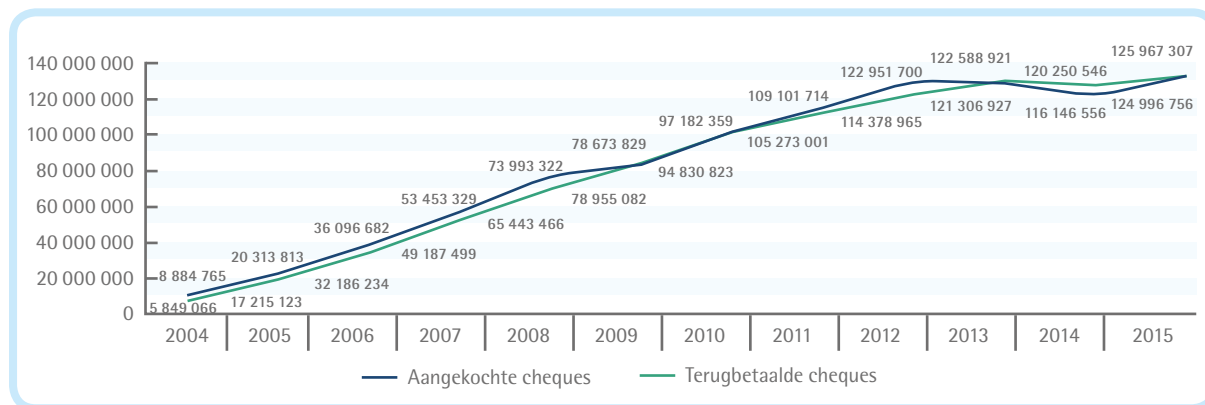
De toename van het aantal actieve gebruikers is vooral gesitueerd in het Vlaams Gewest (+ 6,4%), gevolgd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 4,6%). In het Waals Gewest noteren we eerder een stabilisering (+ 0,9%). Het grootste aandeel actieve gebruikers valt te situeren in het Vlaams Gewest (62,9%).

5.2.3

De dienstencheques aangekocht door de gebruikers en terugbetaald aan de erkende ondernemingen

Grafiek 5.2.II

Evolutie van het aantal aangekochte en het aantal terugbetaalde dienstencheques

Nadat in 2013 en 2014 het aantal aangekochte dienstencheques daalde op jaarbasis, bereikt dit aantal in 2015 een nieuwe piek (125 967 307 cheques). Het aankoopgedrag is ongetwijfeld beïnvloed door de evolutie van de aankoop prijs van de dienstencheques, die een verhoging kende van 1 EUR op 1 januari 2013 en van 0,5 EUR op 1 januari 2014 (cf. deel 8.8).

Ook het aantal terugbetaalde cheques bereikt in 2015 het hoogste peil tot nu toe (124 996 756 cheques). De daling van het aantal terugbetaalde cheques in 2014, die wees op een terugval van het verbruik, wordt dan ook niet voortgezet.

Tabel 5.2.III

Vergelijking per maand van de aangekochte dienstencheques

Maand	2014	2015	Evolutie 2014 - 2015
01	6 483 806	11 168 522	+ 72,3%
02	7 652 690	9 878 482	+ 29,1%
03	10 123 673	11 677 161	+ 15,3%
04	11 138 410	10 423 188	- 6,4%
05	9 870 771	10 039 777	+ 1,7%
06	10 813 378	11 509 799	+ 6,4%
07	8 918 436	8 981 241	+ 0,7%
08	8 190 720	8 807 643	+ 7,5%
09	11 140 553	10 730 641	- 3,7%
10	11 320 792	11 648 287	+ 2,9%
11	9 880 098	10 794 701	+ 9,3%
12	10 613 229	10 307 865	- 2,9%
Jaar	116 146 556	125 967 307	+ 8,5%

Als we de evolutie van het aankoopgedrag per maand beschouwen, noteren we in 2015 een erg grote stijging in januari (+ 72,3%) en in mindere mate ook in februari (+ 29,1%). Dit laat zich uiteraard verklaren door de genoemde evolutie van de aankoopprijs, waardoor er relatief minder cheques werden aangekocht in het begin van 2014.

Tabel 5.2.IV
Verdeling van het aantal aangekochte dienstencheques per gewest

	2014		2015		Evol. 2014 - 2015	
Vlaams Gewest	71 457 717	61,5%	78 793 761	62,6%	+ 7 336 044	+ 10,3%
Waals Gewest	30 138 188	25,9%	31 400 882	24,9%	+ 1 262 694	+ 4,2%
Brussels Hfdst. Gewest	14 550 651	12,5%	15 772 664	12,5%	+ 1 222 013	+ 8,4%
Land	116 146 556	100%	125 967 307	100%	+ 9 820 751	+ 8,5%

De verdeling van het aantal aangekochte dienstencheques per gewest wordt logischerwijs beïnvloed door de verdeling van het aantal actieve gebruikers. De grootste stijging situeert zich dan ook in het Vlaams Gewest (+ 10,3%), gevolgd door het Brussels Hoofdstedelijk en het Waals Gewest (respectievelijk + 8,4% en + 4,2%). De relatieve aandelen per gewest vertonen ongeveer dezelfde verhoudingen als bij de actieve gebruikers.

Tabel 5.2.V
Evolutie van het gemiddeld aantal aangekochte dienstencheques per gebruiker en per gewest

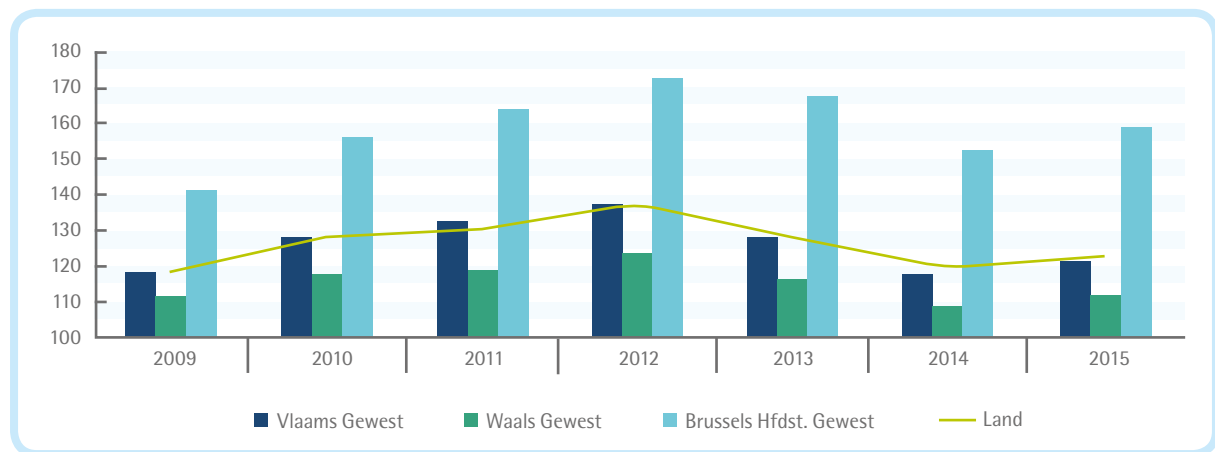
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2009	119	111	141	118
2010	129	117	156	128
2011	132	118	164	131
2012	138	124	173	137
2013	129	116	167	129
2014	118	109	153	119
2015	123	112	159	123

Ten opzichte van 2014 noteren we in elk gewest stijgingen van het gemiddeld aantal aangekochte cheques per gebruiker. Over het hele land werden per gebruiker gemiddeld 4 cheques meer gekocht dan in het voorgaande jaar.

Het gemiddelde aankoopgedrag per gebruiker verschilt echter nog sterk tussen de gewesten onderling. Het verschil tussen het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die respectievelijk het laagste en het hoogste gemiddeld aantal aangekochte cheques per gebruiker laten noteren, bedraagt in 2015 47 cheques per gebruiker, d.i. een verschil van 38% tegenover het landgemiddelde.

De grootste piek in het gemiddelde aankoopgedrag per gebruiker werd genoteerd in het jaar 2012, vóór de genoemde stijgingen van de aankoopprijs in 2013 en 2014.

Grafiek 5.2.III
Gemiddeld aantal aangekochte dienstencheques per gebruiker volgens gewest

5.2.4

De dienstenchequewerknemers in 2014

Aangezien de gegevens m.b.t. de dienstenchequewerknemers ca. één jaar later beschikbaar zijn dan de overige statistieken betreffende het dienstenchequestelsel, behandelt dit deel de dienstenchequewerknemers voor het jaar 2014.

Tabel 5.2.VI

Dienstenchequewerknemers en omkaderingspersoneel

	Werknemers geteld in de loop van het jaar					Omkaderingspersoneel				
	2013		2014		Evolutie 2013 - 2014	2013		2014		Evolutie 2013 - 2014
Handelsvennootschappen	82 152	54,8%	85 775	55,5%	+ 4,4%	2 188	47,6%	2 340	47,3%	+ 6,9%
Interimbedrijven	19 183	12,8%	19 155	12,4%	- 0,1%	301	6,6%	241	4,9%	- 19,9%
Invoegondernemingen	9 503	6,3%	11 962	7,7%	+ 25,9%	418	9,1%	504	10,2%	+ 20,6%
Vzw's	17 305	11,6%	17 378	11,2%	+ 0,4%	648	14,1%	839	16,9%	+ 29,5%
Gemeenten	288	0,2%	212	0,1%	- 26,4%	13	0,3%	9	0,2%	- 30,8%
OCMW's	6 419	4,3%	5 855	3,8%	- 8,8%	422	9,2%	400	8,1%	- 5,2%
PWA	11 015	7,4%	10 583	6,8%	- 3,9%	510	11,1%	542	10,9%	+ 6,3%
Natuurlijke personen	3 917	2,6%	3 638	2,4%	- 7,1%	95	2,1%	76	1,5%	- 20,0%
Totaal	149 782	100%	154 558	100%	+ 3,2%	4 595	100%	4 951	100%	+ 7,7%

In de loop van 2014 waren in totaal 159 509 werknemers tewerkgesteld in het dienstenchequestelsel tegenover 154 377 in 2013, d.i. een stijging met 3,3% op jaarbasis. Het omkaderingspersoneel vertoont de grootste relatieve stijging met 7,7% op jaarbasis t.o.v. een stijging met 3,2% bij de dienstenchequewerknemers.

De evolutie van het aantal werknemers wordt logischerwijs beïnvloed door de evolutie van het aantal actieve ondernemingen. In het kielzog van de dalingen die we reeds in 2014 konden noteren van het aantal ondernemingen van de types gemeenten en natuurlijke personen, daalt ook het personeelsbestand in deze ondernemingstypes op jaarbasis met respectievelijk 26,4% en 7,1% bij de dienstenchequewerknemers en met 30,8% en 20,0% bij het omkaderingspersoneel. Het grootste aantal werknemers situeert zich echter bij de handelsvennootschappen; in 2014 gaat het om 55,5% van de dienstenchequewerknemers en 47,3% van het omkaderingspersoneel.

Tabel 5.2.VII
Verdeling van de dienstenchequewerknemers volgens
arbeidsstelsel

	2013		2014	
	Aantal	%	Aantal	%
Voltijds (38 uur)	16 756	11,2%	13 958	9,0%
Halftijds of meer (van 19 t.e.m. 37 uur)	96 111	64,2%	101 414	65,6%
Deeltijds (< 19 uur)	36 915	24,6%	39 186	25,4%
Totaal	149 782	100%	154 558	100%

Ongeveer 3/4 van de dienstenchequewerknemers (74,6%) waren in 2014 minstens halftijds tewerkgesteld via dit stelsel. Voor 9,0% van de werknemers ging het zelfs om een voltijdse tewerkstelling.

Tabel 5.2.VIII
Evolutie van het aantal en het aandeel dienstencheque-
werknemers volgens gewest

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2005	27 643	8 894	1 668	38 205	2005	72,4%	23,3%	4,4%	100%
2006	41 872	14 884	5 003	61 759	2006	67,8%	24,1%	8,1%	100%
2007	55 979	23 960	7 213	87 152	2007	64,2%	27,5%	8,3%	100%
2008	63 626	29 527	10 284	103 437	2008	61,5%	28,5%	9,9%	100%
2009	72 445	33 643	14 236	120 324	2009	60,2%	28,0%	11,8%	100%
2010	82 281	37 378	17 256	136 915	2010	60,1%	27,3%	12,6%	100%
2011	89 126	39 619	20 194	149 827	2011	59,5%	26,4%	13,5%	100%
2012	89 788	39 388	21 079	151 137	2012	59,4%	26,1%	13,9%	100%
2013	89 770	38 708	20 304	149 782	2013	59,9%	25,8%	13,6%	100%
2014	93 888	37 688	21 989	154 558	2014	60,7%	24,4%	14,2%	100%

NB: Voor 2005 en 2006 gebeurt de uitsplitsing volgens de exploitatie-
zetel, vanaf 2007 volgens de woonplaats van de werknemer. De
landtotalen kunnen ook een klein aandeel werknemers bevatten
die gedomicilieerd zijn in het buitenland.

Het aantal dienstenchequewerknemers bereikt in 2014 het hoogste peil tot nu toe. De grootste relatieve groei situeert zich zonder twijfel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar het aantal dienstenchequewerknemers in de voorbije 10 jaar meer dan verdertienvoudigd is. Het grootste aandeel dienstenchequewerknemers (60,7%) woont echter nog steeds in het Vlaams Gewest.

Tabel 5.2.IX

Vergelijking van het profiel van de dienstenchequewerknemers en de PWA-werknemers

	Dienstenchequewerknemers		PWA-werknemers	
Mannen	4 153	2,7%	5 555	38,2%
Vrouwen	150 405	97,3%	9 005	61,8%
Vlaams Gewest	93 888	60,7%	6 570	45,1%
Waals Gewest	37 688	24,4%	6 552	45,0%
Brussels Hfdst. Gewest	21 989	14,2%	1 438	9,9%
Gedomicilieerd in het buitenland	993	0,6%	-	-
< 25 jaar	9 718	6,3%	129	0,9%
Van 25-34 jaar	38 971	25,2%	774	5,3%
Van 35-49 jaar	67 428	43,6%	3 760	25,8%
50 jaar en ouder	38 441	24,9%	9 896	68,0%
Laaggeschoold	84 912	54,9%	4 682	32,2%
Middengeschoold	63 097	40,8%	8 491	58,3%
Hooggeschoold	6 549	4,2%	955	6,6%
Andere	-	-	432	3,0%
Belgische nationaliteit	108 715	70,3%	13 365	91,8%
Buitenlandse EU-nationaliteit (EU-28)	33 482	21,7%	903	6,2%
Niet-EU-nationaliteit	12 361	8,0%	292	2,0%
Totaal	154 558	100%	14 560	100%

Het opvallendste verschil tussen de profielen van de dienstencheque- en van de PWA-werknemers situeert zich ook in 2014 bij de verdeling volgens geslacht. Uit de andere aard en invulling van de toegelaten activiteiten in de beide stelsels volgt een veel grotere vertegenwoordiging van vrouwen (97,3%) bij de werknemers in dienstenchequeverband dan in het PWA (61,8%). De dienstencheque-activiteiten bestaan immers hoofdzakelijk uit huishoudelijke taken zoals schoonmaken en strijken, die traditioneel eerder door vrouwelijke werknemers worden verricht. Het PWA-stelsel voorziet daarentegen in een breder activiteitenpakket, zoals onder meer tuinonderhoud en kleine herstellings- en onderhoudswerkzaamheden in het huishouden. De schoonmaakactiviteiten die door PWA's nog worden uitgevoerd zijn sinds 2004 evenwel door de reglementaire verstrenging sterk ingeperkt of stopgezet.

Volgens gewest kent het aantal PWA-werknemers een evenwichtiger verdeling tussen het Vlaams en het Waals Gewest (respectievelijk 45,1% en 45,0% van de PWA-werknemers) dan bij de dienstenchequewerknemers.

Volgens leeftijd stellen we vast dat de meerderheid van de PWA-werknemers 50-plus is (68,0%), terwijl het aandeel van die leeftijdsgroep slechts 24,9% bedraagt bij de dienstenchequewerknemers. Dit laat zich verklaren door het feit dat sinds 1 juli 2009 via het PWA-stelsel geen activiteiten van huishulp met huishoudelijk karakter meer toegelaten zijn voor werklonen jonger dan 50 jaar.

Qua opleidingsniveau zien we dat de PWA-werknemers gemiddeld een hoger niveau van opleiding genoten dan de dienstenchequewerknemers. Het aandeel laaggeschoolden is bij het PWA-stelsel 22,7 procentpunt lager dan bij het dienstenchequestelsel.

Verder zien we in het profiel van de dienstenchequewerknemers veel meer buitenlandse nationaliteiten dan in dat van de PWA-werknemers: in totaal is het aandeel buitenlanders er 21,5 procentpunt groter.

5.3

Maatregelen inzake opleiding

Tabel 5.3.I
Profiel van de uitkeringsgerechtigden in de opleidings-
maatregelen

		2014	2015	Evolutie 2014 - 2015	
Gewest	Vlaams Gewest	18 386	18 120	- 266	- 1,4%
	Waals Gewest	20 279	19 406	- 874	- 4,3%
	Brussels Hfdst. Gewest	4 046	4 075	+ 29	+ 0,7%
Geslacht	Mannen	20 502	19 857	- 644	- 3,1%
	Vrouwen	22 210	21 743	- 467	- 2,1%
Leeftijdsklasse	< 25 jaar	8 236	7 441	- 794	- 9,6%
	25-49 jaar	31 781	31 202	- 579	- 1,8%
	50 jaar en ouder	2 695	2 957	+ 263	+ 9,7%
Totaal		42 711	41 600	- 1 111	- 2,6%

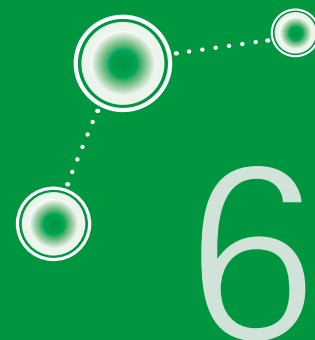
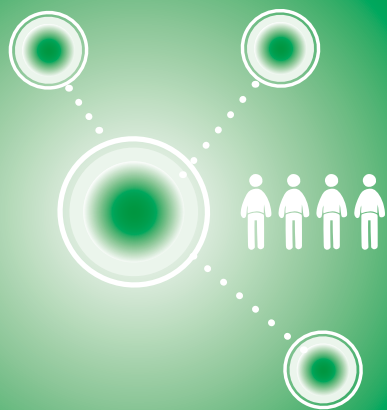
In 2015 werden in totaal 41 600 werklozen ingeschakeld in opleidingsprogramma's waarvoor een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende en van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt werd toegekend. Dit betekent een lichte afname (- 2,6%) ten opzichte van 2014. De daling situeert zich vooral bij het aantal jongeren onder de 25 jaar (- 9,6%). Bij de 50-plussers noteren we echter juist een stijging van 9,7%. Die tendensen laten zich ongetwijfeld ten dele verklaren door de daling van het aantal jongeren in de totaalpopulatie (UVW-WZ, cf. deel 3.2) die in aanmerking komt voor een dergelijke maatregel enerzijds, en de strengere toekenningsvoorwaarden van de vrijstellingen op basis van leeftijd of beroepsverleden (oudere vrijgestelde UVW, cf. deel 3.3) anderzijds.

Tabel 5.3.II
Verdeling van de maatregelen inzake opleiding volgens
stelsel: aantal betalingen en aantal verschillende personen

Aantal betalingen (maandelijks gemiddelde)				
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Erkende collectieve beroepsopleiding	6 720	9 363	1 710	17 792
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderneming	2 925	1 517	274	4 716
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderwijsinstelling	3 995	262	29	4 287
Gemengde opleidingen en andere	156	950	10	1 116
Opleidingen en studies met volledig leerplan	479	555	225	1 259
Opleidingen en studies met volledig leerplan voor knelpuntberoepen	1 273	1 373	513	3 158
Middenstandsopleiding en activiteitencoöperaties	310	847	280	1 436
Studies aanvaard door de directeur	2 248	4 432	1 001	7 680
Andere	15	108	34	158
Totaal	18 120	19 406	4 075	41 600
% UVW-WZ	10,6%	11,1%	5,7%	10,0%
Aantal verschillende personen				
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Erkende collectieve beroepsopleiding	16 543	27 879	5 094	49 516
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderneming	9 249	5 312	826	15 387
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderwijsinstelling	7 304	456	56	7 816
Gemengde opleidingen en andere	345	2 117	54	2 516
Opleidingen en studies met volledig leerplan	744	886	360	1 990
Opleidingen en studies met volledig leerplan voor knelpuntberoepen	1 852	2 162	785	4 799
Middenstandsopleiding en activiteitencoöperaties	602	1 308	465	2 375
Studies aanvaard door de directeur	3 987	8 131	2 443	14 561
Andere	51	424	144	619
Totaal	40 677	48 675	10 227	99 579

Tabel 5.3.II geeft een overzicht van de verdeling van het aantal betalingen en het aantal personen volgens de onderscheiden types van opleidingen. In totaal genoten 99 579 personen in 2015 één of andere opleidingsmaatregel. Hiervoor werden gemiddeld 41 600 betalingen verricht per maand, wat neerkomt op een gemiddelde van ca. 5 betalingen per persoon.

De opleidingen waarvoor een vrijstelling werd toegekend, beslaan slechts een deel van alle opleidingen die door de bevoegde diensten worden georganiseerd of begeleid.

Federale maatregelen met betrekking tot de verzoening van het beroeps- en het privéleven

6.1 Algemene evolutie

De stelsels van loopbaanonderbreking en tijdskrediet hebben als hoofddoel een betere combinatie van het beroeps- en het privéleven mogelijk te maken. In 2002 werd het stelsel van loopbaanonderbreking voor werknemers en werkgevers uit de privésector omgezet naar een stelsel van tijdskrediet.

Naast deze twee stelsels zijn er de drie thematische verlopen die gemeenschappelijk zijn voor de openbare en de private sector: in 1995 werd het verlof voor palliatieve zorgen ingevoerd, in 1997 het ouderschapsverlof en in 1998 het verlof voor medische bijstand. Het ouderschapsverlof werd in 2012 opgetrokken tot maximaal 4 maanden. Het Koninklijk Besluit betreffende de verlenging van de duur van het ouderschapsverlof van 3 naar 4 maanden werd voor de privésector en de lokale en provinciale besturen gepubliceerd op 1 juni 2012 en dat voor het onderwijs en de openbare sector op 1 augustus 2012.

Vanaf 1 januari 2012 werd de reglementering met betrekking tot loopbaanonderbreking en tijdskrediet ingrijpend gewijzigd, waarbij vooral de maximale duur van de onderbrekingen ingeperkt werd. In het stelsel van het tijdskrediet werden daarenboven onderbrekingen zonder motief beperkt tot 12 maanden (voltijds equivalent) op de hele loopbaan. Een bijkomend saldo wordt enkel toegekend in geval van een geldig motief. Tenslotte werd ook de leeftijdsvoorwaarde in het eindeloopbaanstelsel (zowel in het kader van loopbaanonderbreking als in het kader van tijdskrediet) opgetrokken.

Met ingang van 1 januari 2015 onderging de reglementering met betrekking tot het tijdskrediet opnieuw enkele belangrijke wijzigingen. Onder andere heeft men in geval van niet-gemotiveerd tijdskrediet voortaan geen recht meer op onderbrekingsuitkeringen en werd de leeftijdsvoorwaarde voor tijdskrediet in het eindeloopbaanstelsel opnieuw opgetrokken.

Voor meer details met betrekking tot deze reglementaire wijzigingen verwijzen we naar hoofdstuk 8.

Tabel 6.1.I

Evolutie van het aantal gerechtigden op
loopbaanonderbreking en tijdskrediet*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Evol. 2007- 2015	Evol. 2014- 2015
Loopbaanonderbreking	71 781	72 386	72 249	72 208	72 482	73 167	69 826	68 668	70 594	- 1,7%	+ 2,8%
Tijdskrediet	111 654	118 843	127 732	132 303	135 771	136 378	132 719	134 575	143 387	+ 28,4%	+ 6,5%
Thematische verloven	39 870	44 436	52 434	61 048	63 021	62 459	66 974	73 052	74 126	+ 85,9%	+ 1,5%
Totaal	223 306	235 664	252 415	265 559	271 274	272 004	269 519	276 294	288 107	+ 29,0%	+ 4,3%
Zonder uitkeringen	2 684	4 266	6 039	6 983	7 787	9 314	10 469	10 697	12 520	+ 366,4%	+ 17,0%
Algemeen totaal	225 990	239 930	258 454	272 542	279 061	281 318	279 988	286 991	300 627	+ 33,0%	+ 4,8%

In 2015 worden gemiddeld per maand 288 107 onderbrekingsuitkeringen betaald in de verschillende stelsels van loopbaanonderbreking en tijdskrediet. Dat zijn er 11 813 meer dan in 2014, wat overeenkomt met een stijging van 4,3%.

Ondanks de striktere voorwaarden vanaf 1 januari 2015 is de stijging het grootst in het stelsel van het tijdskrediet: + 8 812 betalingen of + 6,5% ten opzichte van vorig jaar. Dat heeft te maken met een sterke toename van het aantal aanvragen eind 2014 ter anticipatie van de strengere regels. Heel wat van die aanvragen betreffen periodes van tijdskrediet die ook nog in 2015 doorlopen, waardoor het aantal betalingen in 2015 toch toeneemt. Het aantal intreders in het stelsel van tijdskrediet is wél sterk gedaald ten opzichte van vorig jaar (zie hoofdstuk 8).

In het stelsel van loopbaanonderbreking en bij de thematische verloven is de toename beperkter: respectievelijk + 2,8% en + 1,5%.

Wanneer ook rekening wordt gehouden met de personen in loopbaanonderbreking of tijdskrediet die geen onderbrekingsuitkeringen genieten is de algemene toename in vergelijking met vorig jaar nog groter, namelijk + 4,8%. Onder andere door de afschaffing van het recht op onderbrekingsuitkeringen ingeval van niet-gemotiveerd tijdskrediet is het aantal personen in loopbaanonderbreking of tijdskrediet zonder onderbrekingsuitkeringen toegenomen met gemiddeld 1 823 per maand in vergelijking met vorig jaar (+ 17,0%).

In vergelijking met 2007 is het aantal uitkerings-trekkers in loopbaanonderbreking of tijdskrediet in 2015 gestegen met 29,0% (+ 64 801 betalingen). Dat is vooral het gevolg van een constante sterke toename van het aantal onderbrekingsuitkeringen in het kader van thematische verloven, die enkel in 2012 kortstondig onderbroken werd. De groei van de thematische verloven is in 2015 met + 1,5% weliswaar aanzienlijk kleiner dan in de twee voorgaande jaren (grafiek 6.1.I).

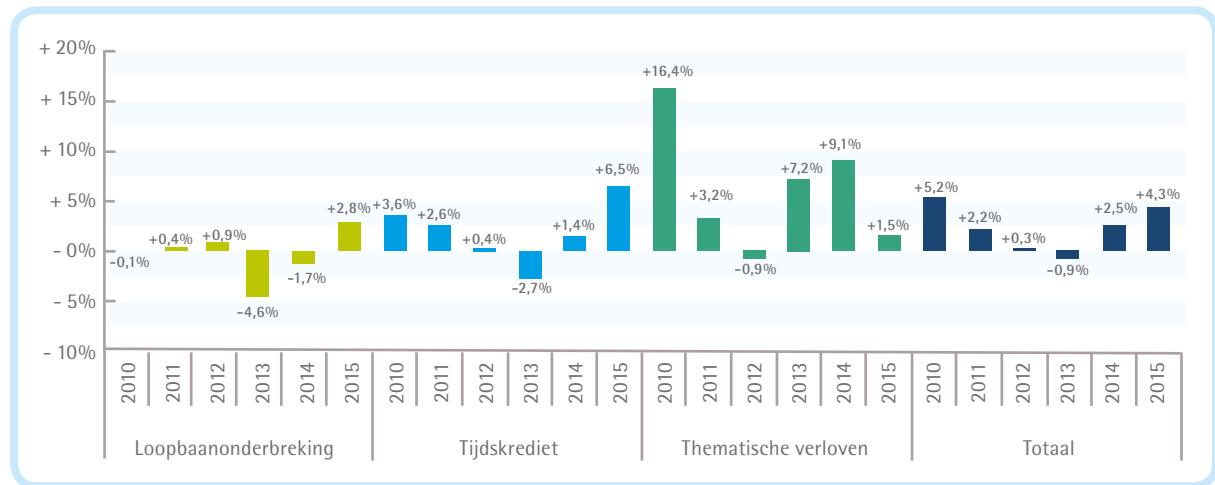
Ook het stelsel van tijdskrediet heeft sinds 2007 een constante groei gekend, met enkel een dip in 2013. Sindsdien gaat het aantal onderbrekingsuitkeringen in het kader van tijdskrediet opnieuw in stijgende lijn.

Enkel in het stelsel van loopbaanonderbreking is het aantal uitkeringstrekkers gedaald ten opzichte van 2007 (- 1,7%). De afname deed zich vooral voor in 2013 en 2014 (respectievelijk - 4,6% en - 1,7% op jaarbasis) en volgde op een periode van stagnering. De stijging op jaarbasis van 2,8% in 2015 houdt dus in zekere zin een trendbreuk in.

* In dit hoofdstuk wordt het aantal gerechtigden steeds weergegeven aan de hand van het gemiddeld aantal fysieke eenheden per maand op jaarbasis.

Grafiek 6.1.I

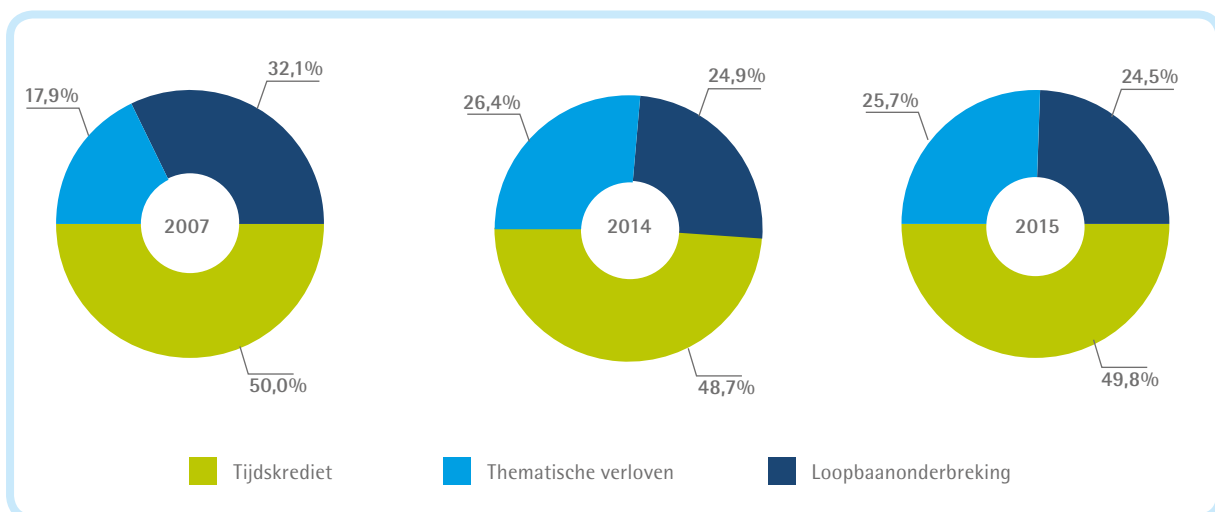
Uitkeringstrekkers in loopbaanonderbreking en
tijdskrediet: variatie in percentage ten opzichte van het
voorgaande jaar

Het relatieve belang van ieder stelsel is in 2015 ongeveer even groot als in 2014 (grafiek 6.1.II). Het tijdskrediet is verantwoordelijk voor ongeveer de helft van de onderbrekingsuitkeringen, terwijl de loopbaanonderbrekingen en de thematische verloven elk goed zijn voor ongeveer een kwart. In vergelijking met 2007 valt vooral de toename van het belang van de thematische verloven op.

Grafiek 6.1.II

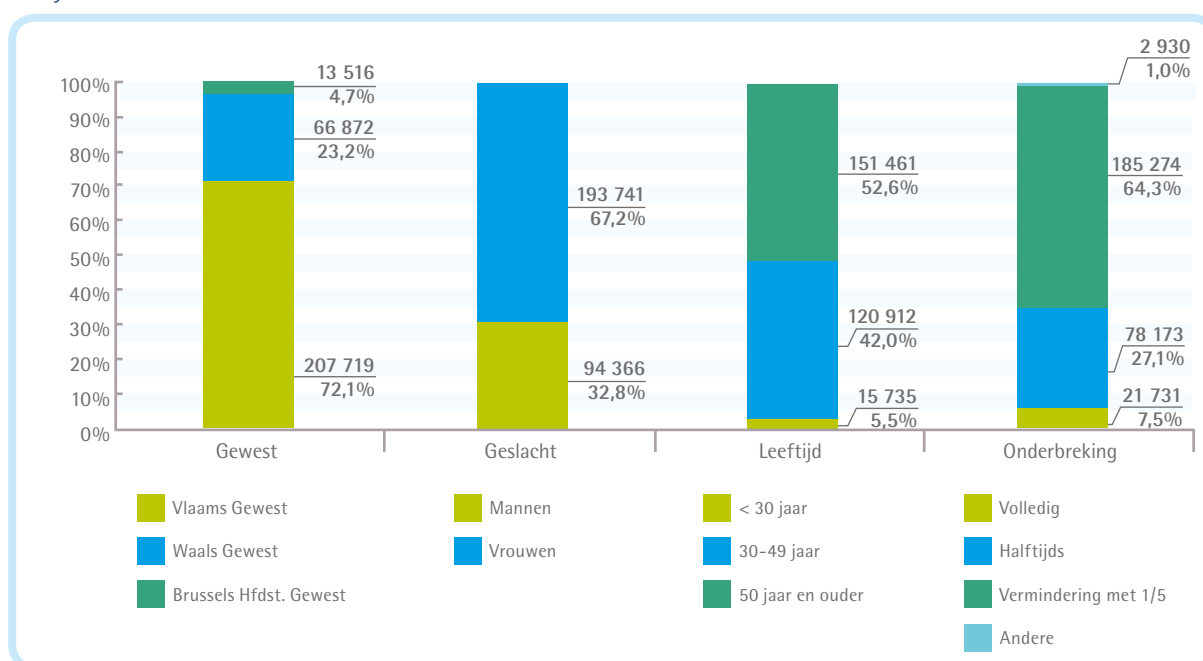
Uitkeringstrekkers in loopbaanonderbreking en
tijdskrediet: verdeling volgens stelsel

Het profiel van de uitkeringstrekkers in loopbaanonderbreking of tijdskrediet vertoont een aantal opvallende kenmerken (grafiek 6.1.III). Zo is in 2015 meer dan 7 op de 10 afkomstig uit het Vlaams Gewest*. Bovendien is een ruime meerderheid vrouw (67,2%). Oudere werknemers zijn veel sterker vertegenwoordigd dan jongere: meer dan de helft van de uitkeringstrekkers is ouder dan 50 jaar, terwijl slechts 5,5% jonger is dan 30 jaar.

Het merendeel van de uitkeringstrekkers in loopbaanonderbreking of tijdskrediet vermindert de arbeidstijd met 1/5 (64,3%). Het belang van volledige onderbrekingen is vrij beperkt (7,5 %).

Grafiek 6.1.III
Profiel van de uitkeringstrekkers in loopbaanonderbreking en tijdskrediet in 2015

Het profiel van de uitkeringstrekkers in loopbaanonderbreking en tijdskrediet wijkt daarmee enigszins af van het profiel van de loontrekkenden. Dat wordt geïllustreerd door tabel 6.1.II: het aandeel werknemers dat onderbrekingsuitkeringen ontvangt in het kader van loopbaanonderbreking of tijdskrediet verschilt aanzienlijk naargelang de beschouwde subgroep. Dat aandeel bedraagt voor het totaal van de loontrekkenden 10,5% in 2015, maar is bijvoorbeeld bij

de 50-plussers (17,0%) en de vrouwelijke werknemers (14,5%) aanzienlijk groter. Ook de werknemers die in het Vlaams Gewest (12,5%) wonen nemen vaker loopbaanonderbreking of tijdskrediet op dan de werknemers uit het Waals of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (respectievelijk 8,2% en 6,7%). Het aandeel is met 3,7% van alle beschouwde subgroepen het kleinst bij de werknemers jonger dan 30 jaar.

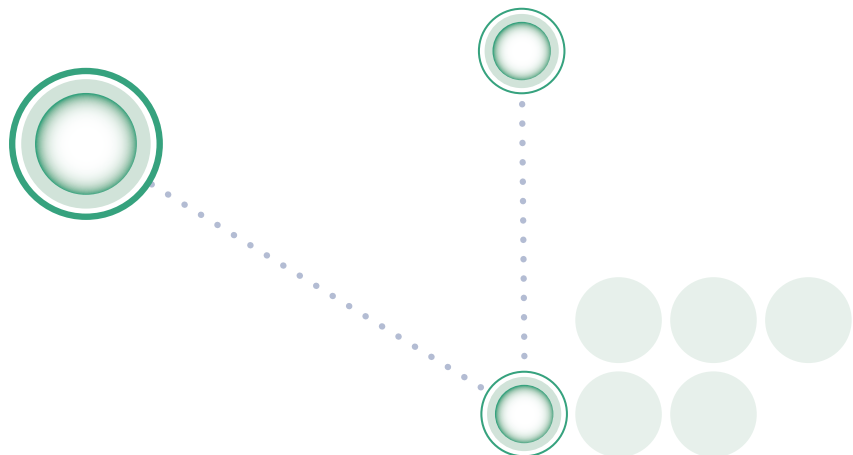
* Ter herinnering: het gewest wordt bepaald op basis van de woonplaats van de uitkeringsgerechtigde.

Tabel 6.1.II

Uitkeringstrekkers in loopbaanonderbreking en
tijdskrediet (verschillende personen) in relatie tot het
totaal aantal loontrekkenden*

		Uitkeringstrekkers met loopbaanonderbreking of tijdskrediet (2015)	Totaal aantal loontrekkenden (op 31.12.2014)	Aandeel
Gewest	Vlaams Gewest	285 332	2 280 327	12,5%
	Waals Gewest	88 418	1 083 506	8,2%
	Brussels Hfdst. Gewest	21 582	323 646	6,7%
Geslacht	Mannen	127 393	1 914 883	6,7%
	Vrouwen	267 939	1 844 923	14,5%
Leeftijdsklasse	< 30 jaar	27 759	760 059	3,7%
	30-49 jaar	193 579	1 978 249	9,8%
	50 jaar en ouder	173 994	1 021 498	17,0%
Totaal		395 332	3 759 806	10,5%

* Bron: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, Dienst voor de
Bijzondere Sociale Zekerheidsstelsels

6.2 Loopbaanonderbreking

Tabel 6.2.I
Evolutie van het aantal gerechtigden op
loopbaanonderbreking

		2014	2015	Evol. 2014 - 2015	
Gewest	Vlaams Gewest	47 056	49 217	+ 2 161	+ 4,6%
	Waals Gewest	18 827	18 538	- 288	- 1,5%
	Brussels Hfdst. Gewest	2 785	2 839	+ 53	+ 1,9%
Geslacht	Mannen	18 173	18 885	+ 712	+ 3,9%
	Vrouwen	50 494	51 709	+ 1 215	+ 2,4%
Leeftijdsklasse	< 30 jaar	1 473	1 415	- 59	- 4,0%
	30-49 jaar	21 301	21 783	+ 482	+ 2,3%
	50 jaar en ouder	45 894	47 396	+ 1 503	+ 3,3%
Onderbreking	Volledig	4 836	4 623	- 213	- 4,4%
	Halftijds	30 810	30 605	- 205	- 0,7%
	Vermindering met 1/5	29 885	32 436	+ 2 551	+ 8,5%
	Andere	3 136	2 930	- 207	- 6,6%
Stelsel	Algemeen	27 409	28 200	+ 791	+ 2,9%
	Eindeloopbaan	41 258	42 394	+ 1 135	+ 2,8%
Totaal		68 668	70 594	+ 1 926	+ 2,8%
Zonder uitkeringen		1 558	1 627	+ 69	+ 4,4%
Algemeen totaal		70 226	72 221	+ 1 995	+ 2,8%

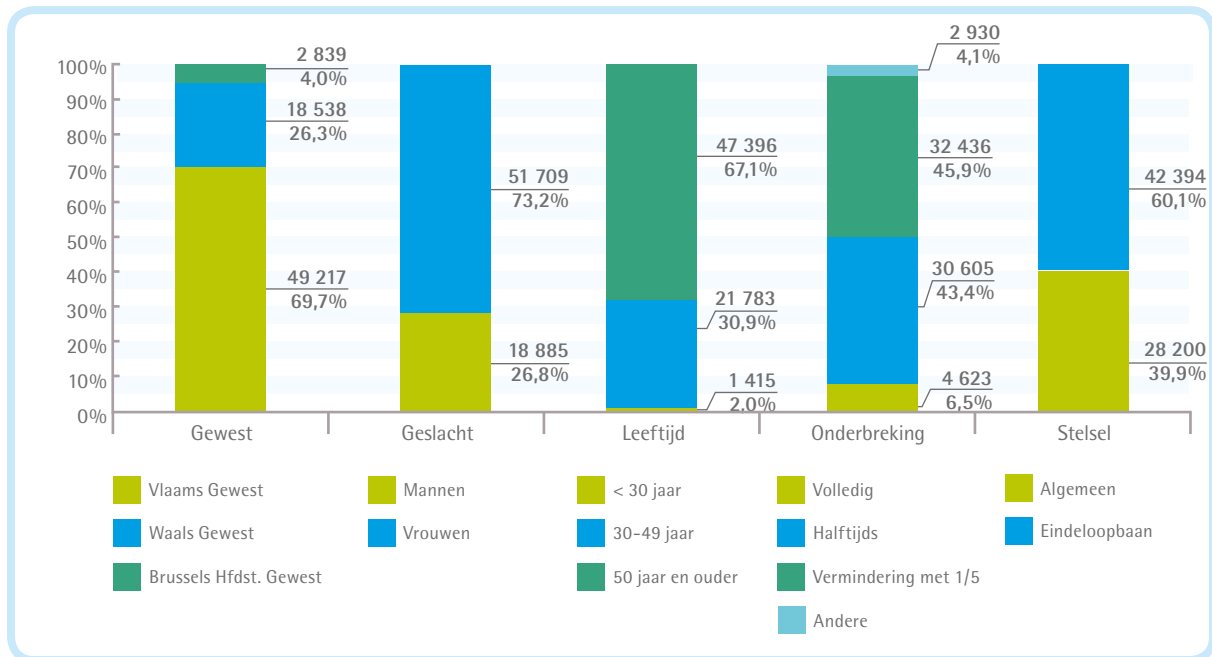
Het aantal onderbrekingsuitkeringen in het kader van gewone loopbaanonderbreking stijgt in 2015 met 2,8% op jaarbasis, wat overeenkomt met een toename van 1 926 uitkeringen per maand. De toename doet zich vooral voor in het Vlaams Gewest (+ 4,6% of + 2 161 eenheden), waardoor dat gewest nog aan belang wint: 69,7% in 2015 (grafiek 6.2.I).

De toename heeft enkel betrekking op onderbrekingen waarbij de arbeidstijd verminderd wordt met 1/5 (+ 8,5% of + 2 551 eenheden). Dat verminderings-type wordt in 2015 vaker gekozen dan de halftijdse onderbreking: 45,9% tegenover 43,4% (grafiek 6.2.I).

Relatief bekeken is de stijging van het aantal uitkeringstrekkers in loopbaanonderbreking ongeveer even groot in het algemeen stelsel als in het eindeloopbaanstelsel (respectievelijk + 2,9% en + 2,8%). De verhouding tussen beide stelsels wijzigt dan ook nauwelijks: 60,1% voor het eindeloopbaanstelsel en 39,9% voor het algemeen stelsel (grafiek 6.2.I).

Volgens leeftijd is er wel een verschil merkbaar. Bij de 50-plussers stijgt het aantal uitkeringstrekkers sterker dan in de leeftijdscategorie van 30 tot 49 jaar (+ 3,3% tegenover + 2,3%). Het aandeel 50-plussers neemt dan ook toe, tot 67,1% (grafiek 6.2.I).

Grafiek 6.2.I
Profiel van de uitkeringstrekkers in loopbaanonderbreking in 2015

6.3 Tijdskrediet

Tabel 6.3.I
Evolutie van het aantal gerechtigden op tijdskrediet

		2014	2015	Evol. 2014 - 2015	
Gewest	Vlaams Gewest	96 762	104 635	+ 7 873	+ 8,1%
	Waals Gewest	31 300	32 176	+ 876	+ 2,8%
	Brussels Hfdst. Gewest	6 520	6 577	+ 57	+ 0,9%
Geslacht	Mannen	49 185	53 861	+ 4 677	+ 9,5%
	Vrouwen	85 397	89 526	+ 4 130	+ 4,8%
Leeftijdsklasse	< 30 jaar	3 281	3 318	+ 37	+ 1,1%
	30-49 jaar	43 183	46 066	+ 2 883	+ 6,7%
	50 jaar en ouder	88 117	94 003	+ 5 886	+ 6,7%
Onderbreking	Volledig	5 790	5 277	- 513	- 8,9%
	Halftijds	33 355	32 491	- 863	- 2,6%
	Vermindering met 1/5	95 436	105 619	+ 10 183	+ 10,7%
Stelsel	Met motief: opvoeding van een kind jonger dan 8 jaar	21 438	23 718	+ 2 280	+ 10,6%
	Met motief: zorg voor een zwaar ziek gezins- of familielid	1 151	1 244	+ 93	+ 8,1%
	Met motief: volgen van een erkende opleiding	882	920	+ 38	+ 4,4%
	Met motief: overige motieven	431	483	+ 53	+ 12,3%
	Zonder motief	32 007	33 001	+ 994	+ 3,1%
	Einde loopbaan	78 673	84 021	+ 5 348	+ 6,8%
Totaal		134 581	143 387	+ 8 806	+ 6,5%
Zonder uitkeringen		4 477	5 881	+ 1 404	+ 31,4%
Algemeen totaal		139 058	149 268	+ 10 210	+ 7,3%

In het stelsel van het tijdskrediet bedraagt de stijging op jaarbasis in 2015 6,5%, of een gemiddelde toename van 8 806 uitkeringstrekkers per maand. De toename doet zich voor in ieder van de stelsels, maar is het grootst in het eindeloopbaanstelsel (+ 5 348 eenheden of + 6,8%) en in het stelsel met motief dat bedoeld is voor de opvoeding van een kind jonger dan 8 jaar (+ 2 280 eenheden of + 10,6%). Dat motief is overigens veruit het belangrijkste.

In het stelsel zonder motief is de stijging in vergelijking met vorig jaar het kleinst, namelijk + 3,1%. Het aantal onderbrekingen zonder uitkeringen is echter sterk gestegen (+ 1 404 eenheden of + 31,4%), voornamelijk omdat nieuwe onderbrekingen in het stelsel zonder motief geen recht meer geven op onderbrekingsuitkeringen sinds 1 januari 2015.

Grafiek 6.3.I laat zien dat in 2015 18,4% van alle uitkeringstrekkers in tijdskrediet een motief inroept, terwijl 23,0% gebruik maakt van het stelsel zonder motief. Het merendeel van de uitkeringstrekkers situeert zich echter in het eindeloopbaanstelsel (58,6%).

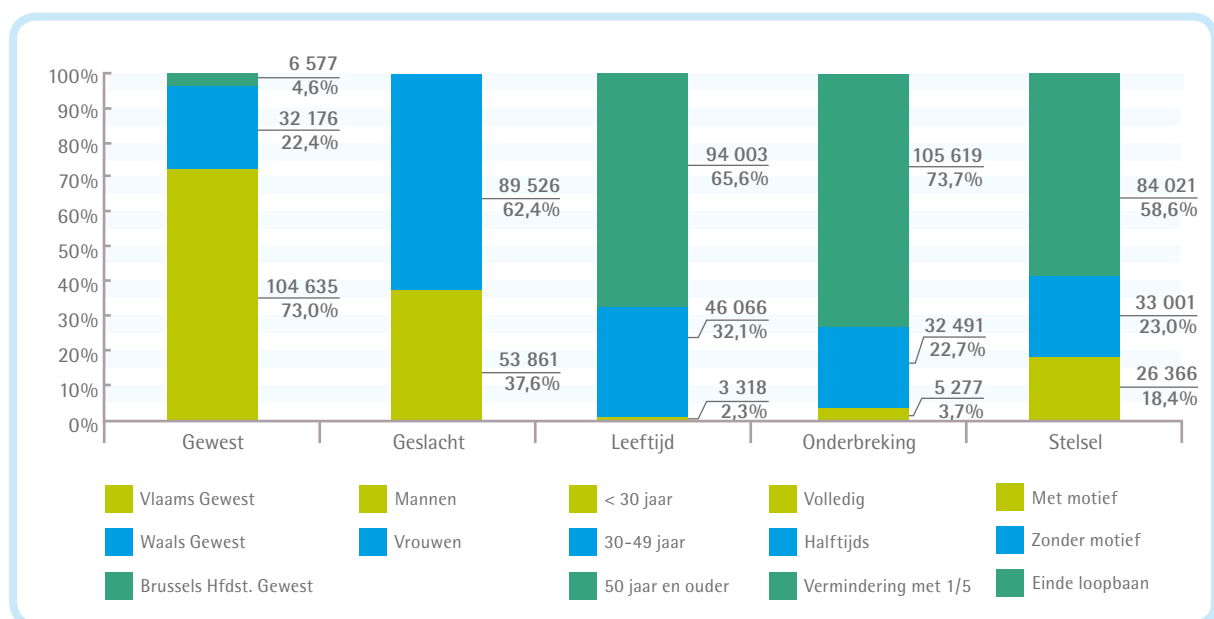
Net zoals in de gewone loopbaanonderbreking doet de stijging van het aantal uitkeringstrekkers zich in het tijdscrediet enkel voor bij de onderbrekingen waarbij de arbeidstijd verminderd wordt met 1/5 (+ 10,7%). Het belang van dit onderbrekingstype is met 73,7% echter veel groter dan in de gewone loopbaanonderbreking, waar het 45,9% bedraagt (grafieken 6.2.I en 6.3.I).

Volgens gewest is de toename van het aantal uitkeringstrekkers in tijdscrediet tussen 2014 en 2015 het grootst in het Vlaams Gewest (+ 7 873 eenheden of + 8,1%). Ook in het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er een toename: respectievelijk + 2,8% en + 0,9%. Het Vlaams Gewest blijft veruit het meeste uitkeringstrekkers in tijdscrediet tellen, met een aandeel van 73,0% in 2015 (grafiek 6.3.I).

Bekeken volgens leeftijdsklasse is de toename vooral merkbaar in de leeftijdsklasse van 30 tot 49 jaar en bij de 50-plussers (beide + 6,7%). De jongste leeftijdsklasse blijft ongeveer stabiel. In 2015 is 97,7% van alle uitkeringstrekkers in tijdscrediet 30 jaar of ouder (grafiek 6.3.I).

Volgens geslacht tenslotte is de stijging op jaarbasis het grootst bij de mannen (+ 4 677 eenheden of + 9,5%). Bij de uitkeringstrekkers met tijdscrediet is het aandeel mannen traditioneel groter dan bij de uitkeringstrekkers met gewone loopbaanonderbreking (37,6% tegenover 26,8% in 2015).

Grafiek 6.3.I
Profiel van de uitkeringstrekkers in tijdscrediet in 2015

6.4

Specifieke vormen (thematische verloven)

De drie vormen van thematisch verlof, namelijk het ouderschapsverlof, het verlof voor medische bijstand en het palliatief verlof, zijn zowel in de privé- als in de openbare sector van kracht.

Tabel 6.4.I

Evolutie van het aantal gerechtigden op een specifieke vorm van loopbaanonderbreking en tijdskrediet (thematisch verlof)

		2014	2015	Evol. 2014 - 2015	
Gewest	Vlaams Gewest	53 103	53 867	+ 764	+ 1,4%
	Waals Gewest	15 839	16 158	+ 319	+ 2,0%
	Brussels Hfdst. Gewest	4 110	4 101	- 9	- 0,2%
Geslacht	Mannen	20 982	21 620	+ 638	+ 3,0%
	Vrouwen	52 070	52 506	+ 436	+ 0,8%
Leeftijdsklasse	< 30 jaar	11 412	11 001	- 411	- 3,6%
	30-49 jaar	51 763	53 063	+ 1 300	+ 2,5%
	50 jaar en ouder	9 877	10 061	+ 185	+ 1,9%
Onderbreking	Volledig	11 939	11 830	- 109	- 0,9%
	Halftijds	14 068	15 076	+ 1 008	+ 7,2%
	Vermindering met 1/5	47 045	47 219	+ 175	+ 0,4%
Stelsel	Ouderschapsverlof	57 299	58 374	+ 1 074	+ 1,9%
	Medische bijstand	15 462	15 486	+ 24	+ 0,2%
	Palliatief verlof	291	266	- 25	- 8,4%
Totaal		73 052	74 126	+ 1 074	+ 1,5%
Zonder uitkeringen		4 662	5 012	+ 350	+ 7,5%
Algemeen totaal		77 714	79 138	+ 1 424	+ 1,8%

Het aantal onderbrekingsuitkeringen in het kader van de thematische verloven neemt in 2015 toe met 1,5% op jaarbasis (+ 1 074 eenheden). De toename doet zich vooral voor in het stelsel van het ouderschapsverlof, waar ze 1,9% bedraagt (+ 1 074 eenheden). Het aantal onderbrekingsuitkeringen in het stelsel van het ouderschapsverlof bedraagt in 2015 gemiddeld 58 374 per maand, of 78,7% van alle onderbrekingsuitkeringen in het kader van de thematische verloven (grafiek 6.4.I). Het aantal uitkerings-trekkers met verlof voor medische bijstand blijft, na een jarenlange onafgebroken groei, in 2015 stabiel op iets meer dan 15 000. Het palliatief verlof is met gemiddeld 266 uitkeringstrekkers per maand veel kleiner dan de overige stelsels.

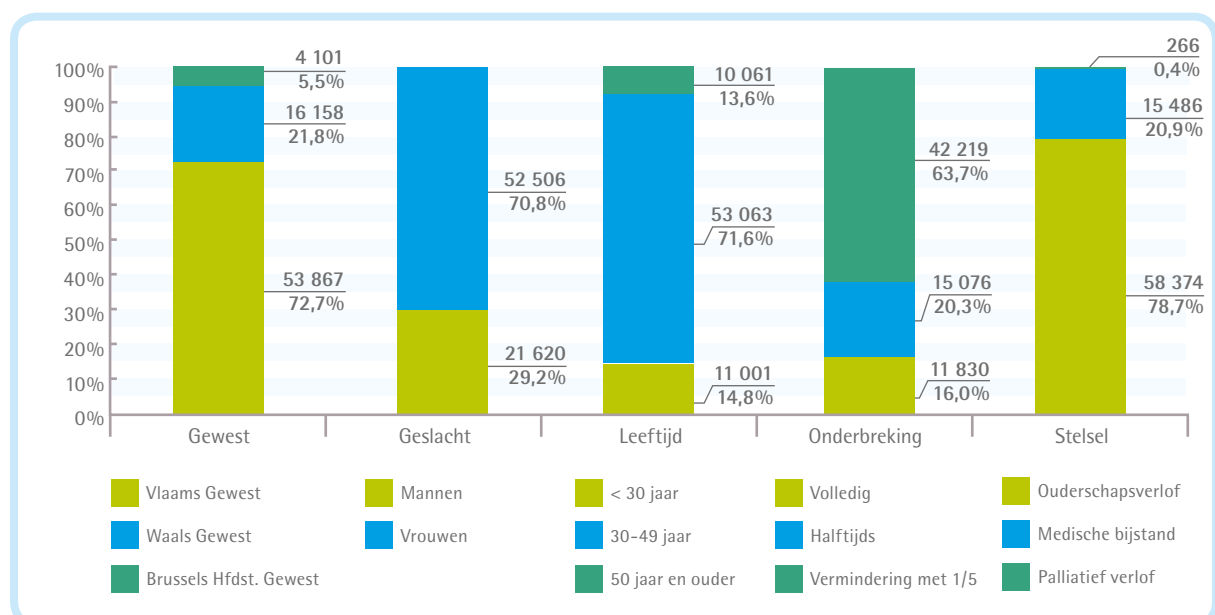
Het aantal onderbrekingsuitkeringen in het kader van thematische verloven neemt enkel toe in de leeftijdsklassen boven de 30 jaar. De stijging is het grootst in de leeftijdsklasse van 30 tot 49 jaar (+ 2,5%).

De leeftijdsklasse van 30 tot 49 jaar is met 71,6% in 2015 het sterkst vertegenwoordigd bij de uitkeringstrekkers met een thematisch verlof, net zoals de vrouwen (70,8% in 2015). Dat komt doordat het ouderschapsverlof in het geheel van de thematische verloven het sterkste doorweegt, en deze vorm van thematisch verlof toch nog steeds vooral een vrouwenzaak blijkt te zijn. De toename op jaarbasis is in 2015 bij de mannen evenwel groter dan bij de vrouwen (+ 3,0% tegenover + 0,8%).

De toename van het aantal uitkeringstrekkers doet zich zowel voor in het Vlaams als in het Waals Gewest (respectievelijk + 1,4% en + 2,0%). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er een status-quo in vergelijking met 2014. 72,7% van de gerechtigden op de specifieke vormen van loopbaanonderbreking woont in het Vlaams Gewest (grafiek 6.4.I).

Qua onderbrekingstype tenslotte blijft de vermindering met 1/5 met voorsprong het populairst (63,7%). Net zoals vorig jaar kent het halftijds stelsel in 2015 evenwel de sterkste groei: + 7,2% tegenover een stagnatie bij de overige verminderingstypes.

Grafiek 6.4.I
Profiel van de uitkeringstrekkers in een specifieke vorm van loopbaanonderbreking en tijdskrediet (thematisch verlof)

7

Evolutie van de maatregelen in het kader van de ontwikkeling van het Eenheidstatuut

7.1 Crisispremies en ontslaguitkeringen

Tabel 7.1.I
Evolutie van het aantal betalingen voor crisispremies en ontslaguitkeringen volgens gewest

	Crisispremie				Ontslaguitkering				Totaal
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	
2010	14 189	10 703	2 398	27 290					27 290
2011	21 184	16 796	4 311	42 291					42 291
2012	6 314	4 316	1 519	12 149	14 797	10 955	2 494	28 246	40 395
2013	322	148	111	581	27 500	17 494	4 450	49 444	50 025
2014	52	44	26	122	20 279	13 484	3 874	37 637	37 759
2015	9	11	3	23	14 998	9 398	2 537	26 933	26 956
Verhouding	39,1%	47,8%	13,0%	100%	55,7%	34,9%	9,4%	100%	

Sinds 1 januari 2012 is het stelsel van de crisispremies uitdovend. Er worden wel nog betalingen uitgevoerd voor ontslagen vóór 2012, maar nieuwe aanvragen zijn niet langer ontvankelijk.

Op dezelfde datum werd echter de ontslaguitkering ten behoeve van arbeiders, dienstbodes en werknemers met een arbeidsovereenkomst in het dienstenchequestelsel ingevoerd. Deze maatregel verving de crisispremie, maar wordt sinds 1 januari 2014 op zijn beurt geleidelijk vervangen door de ontslagcompensatievergoeding. Arbeiders waarvan de arbeidsovereenkomst aanving na 31 december 2013

hebben daardoor in het merendeel van de gevallen geen recht meer op de ontslaguitkering, maar wel op de ontslagcompensatievergoeding (cf. deel 7.2).

In 2011 piekte het aantal crisispremies voor arbeiders die hun werk verloren op 42 291. Sindsdien liep dit aantal aanzienlijk terug. In 2015 is de maatregel zo goed als uitgedoofd.

Het aantal ontslaguitkeringen ging het eerste jaar na invoering in stijgende lijn en piekte in 2013 met 50 025 betalingen. Sindsdien loopt ook hun aantal terug en voor 2015 noteren we in totaal nog 26 933 betalingen voor ontslaguitkeringen, d.i. 10 704 minder dan in 2014.

Van het totaal aantal ontslaguitkeringen werd in 2015 55,7% betaald aan werknemers uit het Vlaams Gewest, 34,9% aan werknemers uit het Waals Gewest en 9,4% aan werknemers uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

7.2 Ontslagcompensatievergoedingen

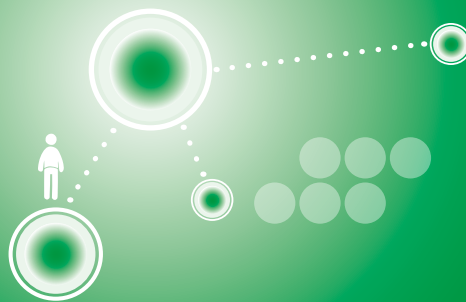
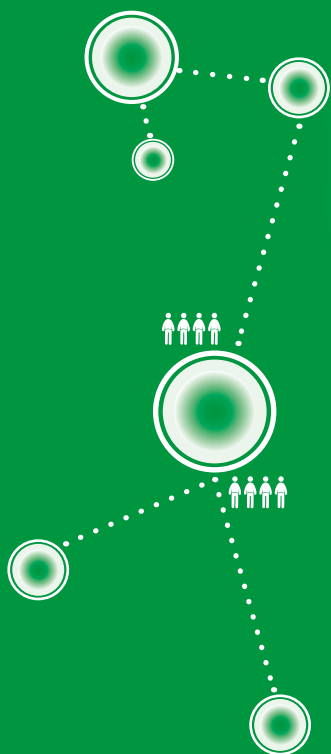
Tabel 7.2.I

Evolutie van het gemiddeld aantal betalingen per maand en de totale uitgaven voor ontslagcompensatievergoedingen

	Betaald in meerdere keren	Betaald in 1 keer	Totaal	Bedragen (in miljoen EUR)
2014	383	135	518	40,40
2015	2 906	235	3 141	105,76

Met het oog op de harmonisering van de opzegregeling bij de eenmaking van het statuut van arbeiders en bedienden, kan aan bepaalde werknemers sinds 1 januari 2014 onder bepaalde voorwaarden een ontslagcompensatievergoeding worden toegekend. Deze vergoeding is gericht op werknemers voor wie de duur van de opzeggingstermijn minstens ten dele wordt gebaseerd op de anciënniteit die ze als arbeider verwierven vóór 2014. Deze maatregel vervangt zoals gezegd geleidelijk de ontslaguitkering.

Het verschil tussen het bedrag waarop de werknemer bij het nieuwe stelsel recht geeft en het bedrag dat door de werkgever wordt betaald, wordt door de RVA bijgesteld als ontslagcompensatievergoeding. De betaling ervan kan maandelijks gebeuren of eenmalig. In 2015 werden per maand gemiddeld 3 141 betalingen uitgevoerd, d.i. circa 6 maal het aantal betalingen uitgevoerd in 2014. De overgrote meerderheid betalingen betreft echter ontslagcompensatievergoedingen die in meerdere keren worden uitgekeerd. Het uitgekeerde bedrag (105,76 miljoen EUR in 2015) is op jaarbasis dan ook minder snel gestegen dan het aantal uitgevoerde betalingen.

8

Impact van de reglementaire wijzigingen sinds 2012

Sinds 2012 zijn heel wat reglementaire wijzigingen doorgevoerd, die een ingrijpende impact hebben op het aantal uitkeringsgerechtigden in de verschillende uitkeringsstelsels. In de voorgaande hoofdstukken werden deze reglementaire wijzigingen reeds kort aangehaald om bepaalde evoluties te verklaren. Dit hoofdstuk gaat dieper in op deze wijzigingen en toont hun impact meer in detail aan.

8.1

Stelsel van inschakelingsuitkeringen

Sinds 1 januari 2012 zijn de vroegere wachtuitkeringen en de wachttijd omgevormd tot respectievelijk "inschakelingsuitkeringen" en "beroepsinschakelingstijd".

De belangrijkste wijzigingen zijn de volgende:

- Vooraleer de inschakelingsuitkeringen te genieten, moeten de schoolverlaters, ongeacht hun leeftijd, een beroepsinschakelingstijd van 310 dagen doorlopen. Voordien bedroeg de wachttijd voor -18-jarigen 155 dagen en voor 18 tot en met 25-jarigen 233 dagen. De langere beroepsinschakelingstijd was ook van toepassing voor alle op 1 januari 2012 lopende wachttijden.
- De beroepsinschakelingstijd wordt niet meer verlengd of ingekort door studentenarbeid tijdens of na de studies.
- De inschakelingsuitkeringen worden toegekend voor een periode van maximum 36 maanden, die onder bepaalde voorwaarden verlengbaar is. De basisperiode van 36 maanden begint echter pas te lopen vanaf 1 januari 2012. Jongeren met een inschakelingsuitkering die beschouwd worden als werkloze met gezinslast, als alleenwonende of als samenwonende met verhoogde uitkeringen hebben evenwel in principe tenminste recht op inschakelingsuitkeringen tot hun 33ste verjaardag.

Sinds 1 januari 2015 is de leeftijdsgrens voor het aanvragen van inschakelingsuitkeringen verlaagd van 30 jaar tot 25 jaar, behoudens uitzonderingen.

Sinds 1 september 2015 geldt een diplomavereiste wanneer men inschakelingsuitkeringen aanvraagt vóór de leeftijd van 21 jaar.

Die reglementaire wijzigingen oefenen een rechtstreekse invloed uit op het aantal gerechtigden op inschakelingsuitkeringen. De verlenging van de inschakelingstijd, de verlaging van de leeftijdsgrens en de invoering van de diplomavorwaarde hebben allen geleid tot een afname van het aantal instromers in het stelsel van inschakelingsuitkeringen.

De inperking van de duurtijd van het recht op inschakelingsuitkeringen heeft gezorgd voor een toename van het aantal uitstromers.

Daarnaast beïnvloeden twee wijzigingen in het kader van de procedure van de activering van het zoekgedrag naar werk (zie hoofdstuk 4) het aantal gerechtigden op inschakelingsuitkeringen op onrechtstreekse wijze. Sinds 1 augustus 2012 wordt het zoekgedrag naar werk van rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen om de 6 maanden geëvalueerd (Dispo W) en sinds 1 augustus 2013 worden jongeren die zich na het einde van hun studies inschrijven als werkzoekende pas toegelaten tot het recht op inschakelingsuitkeringen wanneer ze twee positieve evaluaties van hun zoekgedrag naar werk hebben gekregen tijdens de beroepsinschakelingstijd en ze voldoen aan de andere toelaatbaarheidsvoorwaarden bepaald in de werkloosheidsreglementering (Dispo J). De invoering van Dispo W heeft de toename van de uitstroom uit het stelsel van inschakelingsuitkeringen hoogstwaarschijnlijk versterkt, terwijl de invoering van Dispo J bijgedragen heeft tot de afname van de instroom.

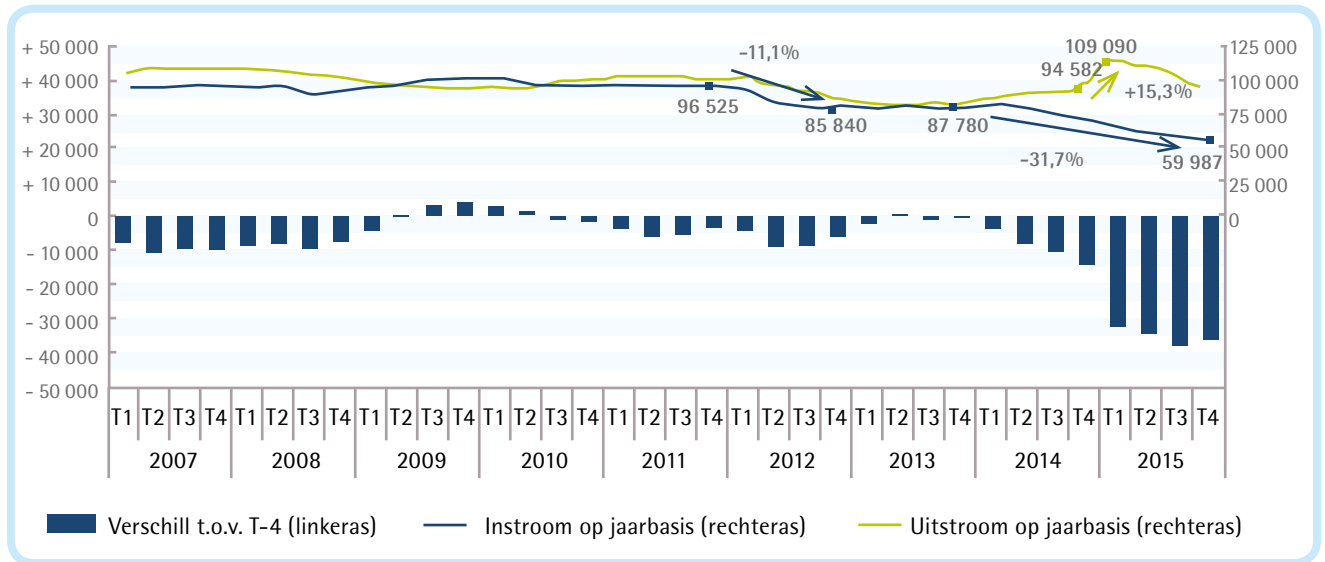
De evolutie van de instroom en de uitstroom op grafiek 8.1.I toont die invloeden aan.

Tussen 2011 en 2012 is de instroom op jaarbasis in het statuut van gerechtigde op inschakelingsuitkeringen gedaald met 11,1%, wat hoofdzakelijk een gevolg is van de verlenging van de inschakelingstijd (zie 8.1.1). In 2014 en 2015 daalt de instroom verder, onder invloed van een verbeterend economisch klimaat, de striktere opvolging van het zoekgedrag naar werk tijdens de beroepsinschakelingstijd (Dispo J) en later ook, zij het in mindere mate, de verlaging van de leeftijdsvoorwaarde en de invoering van de diplomavorwaarde. In 2015 ligt de instroom op jaarbasis 31,7% lager dan in 2013.

De inperking van het recht op inschakelingsuitkeringen werd ingevoerd in 2012, maar heeft pas gevolgen vanaf januari 2015, omdat enkel periodes van werkloosheid vanaf 1 januari 2012 in rekening worden gebracht. Iedereen die al vóór 1 januari 2012 recht had op inschakelingsuitkeringen verloor dat recht op 1 januari 2015, behalve de uitkeringsgerechtigden jonger dan 33 jaar die vergoed werden als gezinshoofd of alleenwonende en de uitkeringsgerechtigden bij wie het recht verlengd werd. Het is dan ook niet verwonderlijk dat meer dan de helft van het aantal einde rechten in 2015 hun recht verloor in het eerste trimester van 2015 (zie 8.1.2). Grafiek 8.1.I laat zien dat tussen T4 2014 en T1 2015 de uitstroom sterk is toegenomen: + 15,3%.

Grafiek 8.1.I

Evolutie van het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten op basis van studies (verschil met het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar) en de instroom en uitstroom in dat stelsel op jaarbasis (verschillende personen op basis van de indieningsmaanden)¹

¹ Instroom = betaling in Tx, geen betaling in Tx-1;
 uitstroom = betaling in Tx-1, geen betaling in Tx

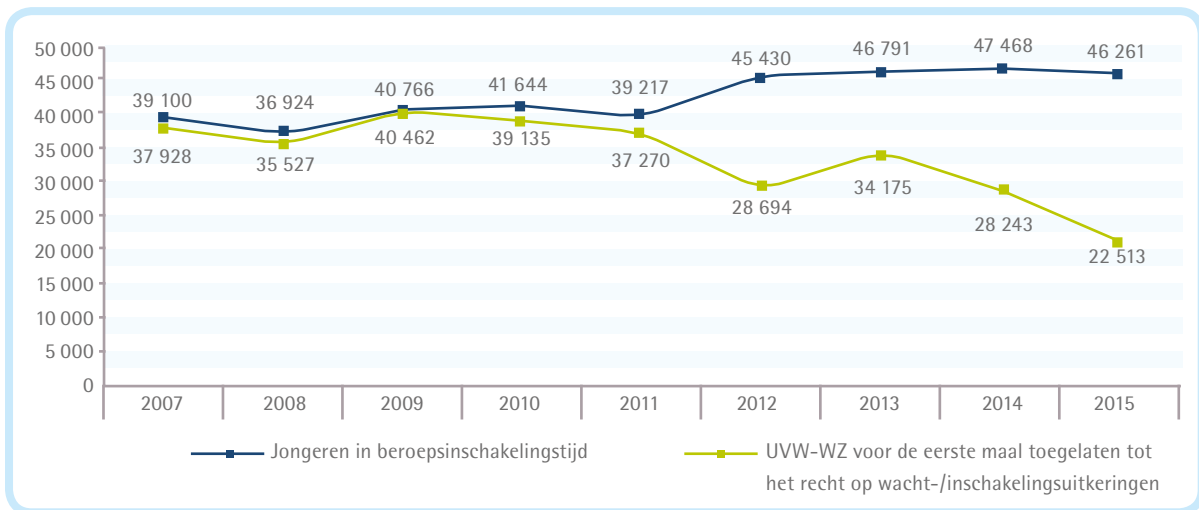
8.1.1

Afname van de instroom

Het aantal jongeren dat na de beroepsinschakelingstijd voor de eerste maal inschakelingsuitkeringen aanvraagt, is in 2012 aanzienlijk afgenomen, terwijl het aantal jongeren dat een beroepsinschakelingstijd doorloopt sterk is gestegen (zie grafiek 8.1.II). Dat is een rechtstreeks gevolg van het verlengen van de beroepsinschakelingstijd: de cohorte die 9, 10 of 11 maanden na het beëindigen van de studies nog geen werk heeft gevonden kan nog geen uitkeringsaanvraag doen en behoort voortaan tot de populatie werkzoekenden in de beroepsinschakelingstijd. Verder is ook de uitstroomkans in een periode van 12 maanden groter dan in een periode van 9 maanden, waardoor het aandeel jongeren dat nog tijdens de beroepsinschakelingstijd uitstroomt naar werk (of eventueel opnieuw gaat studeren) toeneemt.

Grafiek 8.1.II

Evolutie van het aantal bij de gewestelijke instellingen voor arbeidsbemiddeling geregistreerde werkzoekenden in beroepsinschakelingstijd (maandgemiddelde op jaarbasis)¹ en het aantal UVW-WZ voor de eerste maal toegelaten tot het recht op inschakelingsuitkeringen

¹ Bron: VDAB, Forem, Actiris, ADG

In 2014 en 2015 zien we dat de instroom in het statuut van gerechtigde op inschakelingsuitkeringen verder daalt. Die instroom wordt hoogstwaarschijnlijk beïnvloed door de invoering van de procedure ter activering van het zoekgedrag naar werk van jongeren in de beroepsinschakelingstijd (Dispo J) in juli 2013. Sindsdien kan men immers pas inschakelingsuitkeringen aanvragen na twee positieve evaluaties tijdens de beroepsinschakelingstijd (zie hoofdstuk 4). Jongeren worden dus aangespoord om actiever naar werk te zoeken tijdens de beroepsinschakelingstijd, wat hun uitstroomkansen zou moeten doen toenemen. Wanneer ze onvoldoende zoekinspanningen leveren wordt hun beroepsinschakelingstijd verlengd, waardoor ze pas op een later tijdstip of in bepaalde gevallen niet meer instromen in het stelsel van inschakelingsuitkeringen. De impact van die maatregel wordt bovendien ongetwijfeld versterkt door de aantrekkende economische conjunctuur. Het feit dat het aantal jongeren in beroepsinschakelingstijd in 2014 slechts in beperkte mate is gestegen en in 2015 zelfs is gedaald, spreekt in het voordeel van deze hypothese.

Bovendien werd vanaf 1 januari 2015 de leeftijds-grens om inschakelingsuitkeringen aan te vragen verlaagd van 30 jaar naar 25 jaar. Daardoor komen minder jongeren in aanmerking voor een uitkeringsaanvraag, waardoor het aantal instromers van 25 jaar en ouder afneemt (zie tabel 8.1.I). Tenslotte geldt vanaf 1 september 2015 een diplomavereiste, waardoor ook jongeren die de schoolbanken verlaten zonder diploma of getuigschrift niet meer in aanmerking komen voor een uitkeringsaanvraag. Die maatregel draagt bij tot de afname van de instroom van jonge schoolverlaters.

Tabel 8.1.I

Evolutie van het aantal UVW-WZ voor de eerste maal toegelaten tot het recht op inschakelingsuitkeringen volgens leeftijdsklasse

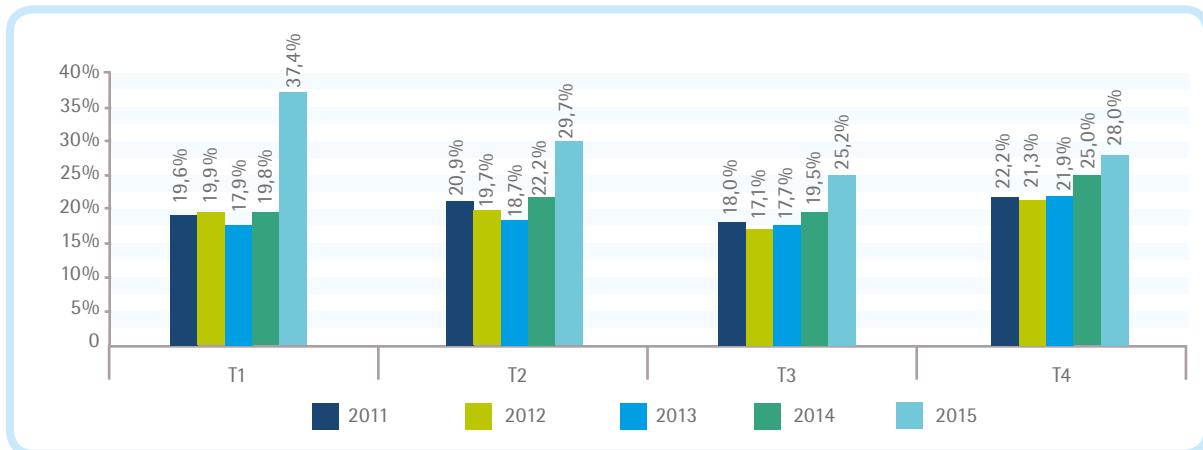
	<21 jaar	21-24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
2014	8 020	14 778	5 445	28 243
2015	6 146	14 520	1 847	22 513
Evol. 2014-2015	- 1 874	- 258	- 3 598	- 5 730

8.1.2

Toename van de uitstroom

Grafiek 8.1.III

Evolutie van het aandeel uitstromers in het totaal van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten op basis van studies (verschillende personen op basis van indieningsmaanden)¹

¹ Uitstroom = betaling in Tx-1, geen betaling in Tx

Grafiek 8.1.III toont dat het aandeel uitstromers in het totaal van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen voorzichtig toeneemt vanaf het 2de trimester van 2014. Die toename wordt waarschijnlijk beïnvloed door de verbeterende economische omstandigheden, waardoor werklozen jongeren meer uitstroomkansen krijgen. Dat effect wordt bovendien versterkt door de striktere opvolging van het zoekgedrag naar werk van gerechtigden op inschakelingsuitkeringen (Dispo W). Die houdt in dat het zoekgedrag van gerechtigden op inschakelingsuitkeringen vanaf juli 2013 om de zes maanden wordt geëvalueerd door een facilitator.

Het uitstroompercentage neemt in het 1ste trimester van 2015 nog veel sterker toe, tot bijna het dubbele van normaal. Dat is uiteraard het gevolg van de effecten van het beperken in de tijd van het recht op inschakelingsuitkeringen.

In totaal verloren in 2015 29 155 personen het recht op inschakelingsuitkeringen als gevolg van die maatregel. Het grootste aantal einde rechten werd genoteerd in januari 2015 (16 854 gevallen). Het gaat daarbij vooral om personen die al vóór 1 januari 2012 gerechtigde waren en bij wie de basisperiode van drie jaar niet of slechts in geringe mate is verlengd door bijvoorbeeld een periode van tewerkstelling of opleiding in 2012, 2013 of 2014. In de periode februari-december 2015 kwamen in totaal 12 301 gevallen van einde recht voor. Die groep bestaat vooral uit personen die al vóór 1 januari 2012 gerechtigde wa-

ren, maar bij wie het recht met minstens 1 maand is verlengd door bijvoorbeeld een periode van tewerkstelling of opleiding in 2012, 2013 of 2014, maar ook uit personen die in de loop van 2012 werden toegelaten tot het recht op inschakelingsuitkeringen.

Door die verschillende achtergrond wijkt het profiel van de eerste groep enigszins af van dat van de tweede groep. De groep bij wie het recht vervallen is in januari 2015 telt in vergelijking met de groep bij wie dit in februari-december 2015 is gebeurd aanzienlijk meer vrouwen (64,2% tegenover 55,2%), 30-plussers (72,6% tegenover 47,4%) en gezinshoofden en alleenwonenden (44,6% tegenover 28,4%).

Tabel 8.1.II

Aantal gerechtigden op inschakelingsuitkeringen bij wie het recht is vervallen als gevolg van de beperking in de tijd¹

	Januari 2015	Februari-december 2015	2015
Totaal aantal	16 854	12 301	29 155
Man	35,8%	44,8%	39,6%
Vrouw	64,2%	55,2%	60,4%
Vlaams Gewest	15,1%	20,7%	17,4%
Waals Gewest	66,8%	65,1%	66,1%
Brussels H. Gewest	18,1%	14,2%	16,5%
<25 jaar	8,6%	21,7%	14,1%
25-29 jaar	18,8%	30,9%	23,9%
30-39 jaar	41,6%	35,7%	39,1%
40-49 jaar	25,5%	10,3%	19,1%
50 jaar en ouder	5,5%	1,4%	3,8%
Gezinshoofd	29,7%	18,8%	25,1%
Alleenwonend	14,9%	9,6%	12,7%
Samenwonend	55,4%	71,5%	62,2%

De groep bij wie het recht in januari 2015 verviel, vertoont ook aanzienlijke verschillen op het vlak van uitstroom. Tabel 8.1.III geeft de resultaten weer van een opvolging gedurende 6 maanden van de personen bij wie het recht verviel in de periode januari-maart 2015.

¹ Voor de maanden januari – november 2015 gaat het om herberekende cijfers, die rekening houden met achterstallige betalingen, waardoor de uitstroom nauwkeuriger kan bepaald worden. Voor de periode januari tot en met november 2015 worden zo 28 407 personen geteld die uitgestroomd zijn omdat het recht op inschakelingsuitkeringen is vervallen. Voor december 2015 gaat het om voorlopige cijfers, die dus nog kunnen evolueren in functie van achterstallige betalingen en van de reglementaire termijnen inzake mededelingen van bepaalde gebeurtenissen die een invloed hebben op het recht. In december 2015 worden zo 748 personen geteld voor wie het recht op inschakelingsuitkeringen is vervallen. Die cijfers zijn gebaseerd op het aantal personen die in november 2015 nog een inschakelingsuitkering genoten, maar niet meer in december 2015, en voor wie het recht op inschakelingsuitkering vervalt in de periode van 2 november tot en met 31 december 2015. Een deel van deze uitstroom uit de werkloosheid is echter niet toe te schrijven aan de vervaldatum van het recht op inschakelingsuitkeringen, maar aan een andere reden, in het bijzonder de uitstroom naar werk. Een klein deel van de uitstromers wordt bovendien in de periode na de uitstroom alsnog geregistreerd als volledig werkloze omdat a posteriori een verlenging of een vrijstelling werd toegekend of omdat de gezinssituatie van de uitkeringsgerechtigde wijzigde (bijvoorbeeld van samenwonend naar gezinshoofd). 2,8% van de uitstromers van januari tot en met maart 2015 werd op die manier alsnog teruggevonden als volledig werkloze in de 6de maand na de uitstroom.

Tabel 8.1.III

Socio-economische positie binnen de 6 maanden na het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen als gevolg van de beperking in de tijd

Einde van het recht op inschakelingsuitkeringen in	In de loop van de 6 maanden volgend op het einde van het recht ¹	In de 6 ^{de} maand volgend op het einde van het recht				
	Aan het werk	Aan het werk	Ziek	Gepensioneerd/ Overleden	Ingeschreven als werkzoekende	Niet teruggevonden
Januari 2015	18,5%	13,2%	4,7%	0,2%	36,3%	45,6%
Februari-maart 2015	50,5%	34,6%	3,7%	0,0%	33,2%	28,4%

¹ Minstens 1 actief bericht teruggevonden in de loop van de opgevolgde periode, ongeacht of het bericht nog actief is tijdens de 6de maand na de uitstroom

Het uitstroompercentage naar werk is aanzienlijk groter bij de personen bij wie het recht verviel in februari-maart 2015 dan bij de personen bij wie dat in januari 2015 gebeurde. Van de personen bij wie het recht verviel in januari 2015 is 18,5% binnen de 6 maanden doorgestroomd naar werk; 13,2% is ook in de 6de maand volgend op het einde van het recht nog aan het werk. Bij de personen bij wie het recht verviel in de periode februari-maart 2015 is dat respectievelijk 50,5% en 34,6%.

Opvallend is ook dat in de eerste groep het aandeel personen dat in de 6de maand volgend op het einde van het recht niet werd teruggevonden in de beschikbare gegevensbestanden merkelijk groter is dan in de tweede groep. Over de personen die niet werden teruggevonden kunnen we vermoeden dat ze de arbeidsmarkt hebben verlaten. Ze hebben ook geen recht op of doen geen beroep op andere sociale zekerheidsuitkeringen, zoals een ziekte-uitkering, noch in principe op een leefloon, waardoor ze aangewezen zijn op andere inkomstenbronnen.

De lagere uitstroomkansen naar werk in de eerste groep kunnen deels toegeschreven worden aan de verschillen die bestaan op het vlak van werkloosheidsduur. Tabel 8.1.IV toont aan dat 44,1% van de personen bij wie het recht verviel in januari 2015 minstens 3 120 dagen vergoed geweest zijn in het stelsel van inschakelingsuitkeringen tijdens de afgelopen 16 jaar, wat het equivalent is van minstens 10 jaar. Bij de personen bij wie het recht verviel in februari-maart 2015 is dat 25,3%.

Tabel 8.1.IV
Profiel volgens het aantal vergoede dagen in het stelsel
van inschakelingsuitkeringen sinds 1 januari 2000

Einde van het recht op inschakelingsuitkeringen in	Aantal vergoede dagen sinds 1 januari 2000			
	< 936 dagen	936– 1 559 dagen	1 560– 3 119 dagen	3 120 dagen en meer
Januari 2015	9,5%	16,7%	29,7%	44,1%
Februari-maart 2015	16,8%	27,9%	30,0%	25,3%

Het gros (96,3%) van de eerste groep verloor het recht op inschakelingsuitkeringen exact 3 jaar nadat de basisperiode van 3 jaar was ingegaan, op 1 januari 2015. Bij hen werd het basisrecht dus niet verlengd door een periode van werk of opleiding. De groep bestaat bijgevolg vooral uit personen die al zeer lang werkloos zijn en ook geen recent arbeids- of opleidingsverleden hebben. Dat betekent dat ze, zeker op korte termijn, zeer moeilijk in te schakelen zijn op de arbeidsmarkt.

8.1.3

Gevolgen voor de totale populatie

De afgenomen instroom in het stelsel van de inschakelingsuitkeringen en de toegenomen uitstroom, versterkt door de einde rechten als gevolg van de beperking in de tijd, heeft ertoe geleid dat ook het totale aantal UVW-WZ toegelaten op basis van studies sterk is gedaald (tabel 8.1.V). Tot 2014 deed de grootste daling zich voor in de jongste leeftijdscategorie, waar de nieuwe instroom het grootst is (- 17,4% tegenover - 12,6% bij de 25 tot 49-jarigen tussen 2011 en 2014). Tussen 2014 en 2015 was de afname het grootst in de leeftijdscategorie van 25 tot 49 jaar (- 44,6% tegenover - 21,7% bij de 25-jarigen), omdat veel einde rechten in 2015 zich in die leeftijdsklasse situeerden.

Dat deze daling in grote mate een gevolg is van de opeenvolgende reglementaire wijzigingen wordt in de verf gezet door de evolutie van de UVW-WZ toegelaten op basis van arbeid. De leeftijdsklasse jonger dan 25 jaar is daar in de periode 2011-2014 immers aanzienlijk toegenomen in aantal (+ 18,0%) en ook in de leeftijdsklasse van 25 tot 49 jaar werd een stijging genoteerd (+ 6,8%). Tussen 2014 en 2015 daalde ook het aantal UVW-WZ toegelaten op basis van arbeid jonger dan 50 jaar, maar de daling was merkkelijk kleiner dan bij de UVW-WZ toegelaten op basis van studies.

Tabel 8.1.V

Aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen volgens toelaatbaarheidsbasis en leeftijd (fysieke eenheden – maandgemiddelde op jaarbasis)

		Basis arbeid		Basis studies	
		< 25 jaar	25-49 jaar	< 25 jaar	25-49 jaar
2011		14 817	207 193	44 738	60 083
2012		15 878	207 718	40 754	58 990
2013		18 458	219 182	41 127	57 718
2014		17 477	221 345	36 967	52 491
2015		15 330	212 717	28 956	29 094
Evol. 2011- 2014	Abs. %	+ 2 660 + 18,0%	+ 14 152 + 6,8%	- 7 771 - 17,4%	- 7 592 - 12,6%
Evol. 2014 - 2015	Abs. %	- 2 148 - 12,3%	- 8 628 - 3,9%	- 8 011 - 21,7%	- 23 396 - 44,6%

8.2 Stelsel van werkloosheidsuitkeringen

Sinds 1 november 2012 zijn ook de regels m.b.t. het recht op uitkeringen in geval van volledige werkloosheid na arbeidsprestaties sterk gewijzigd. Deze wijzigingen doen zich voor op drie vlakken.

Ten eerste werden de toelaatbaarheidsvoorwaarden, en de voorwaarden voor een terugkeer naar de eerste vergoedingsperiode na een werkhervatting, versoepeld. Om toegang te hebben tot werkloosheidsuitkeringen of om terug te kunnen keren naar de eerste vergoedingsperiode na werkhervatting, moet men een minimum aantal arbeidsdagen bewijzen binnen een bepaalde referteperiode. De referteperiodes werden verlengd, terwijl het aantal te bewijzen arbeidsdagen ongewijzigd bleef. Bovendien worden tewerkstellingsdagen in wedertewerkstellingsprogramma's (Gesco, SINE, doorstromingsprogramma's...) voortaan steeds in aanmerking genomen. Het is dus gemakkelijker geworden om aan de toelaatbaarheidsvoorwaarden te voldoen.

Een tweede ingreep was de verhoging van het bedrag van de uitkeringen in het begin van de werkloosheid. Tijdens een eerste fase van drie maanden krijgen alle volledig werklozen 65% van hun laatste bezoldiging, beperkt tot de hoogste loongrens. In de oude regeling was dit 60%.

De derde wijziging betrof de uitbreiding en verscherping van de degressiviteit van het uitkeringsbedrag in functie van de werkloosheidsduur en het beroepsverleden. Voor elk van de gezinscategorieën werden degressieve fases ingevoerd in de tweede vergoedingsperiode. Bij de gezinshoofden en alleenwonenden is, zoals voorheen al voor de meeste samenwonenden het geval was, de totale duur van de tweede vergoedingsperiode voortaan afhankelijk van het aantal jaren beroepsverleden.

Na de tweede vergoedingsperiode volgt een derde periode, waarin men terugvalt op een forfaitaire uitkering. Deze uitkering is nooit lager dan het minimumbedrag in de oude regeling. Het volgen van bepaalde studies of beroepsopleidingen kan in de tweede periode wel leiden tot een tijdelijke fixering of behoud van het uitkeringsbedrag. Een blijvende fixering geldt voor personen die minstens 33% blijvend arbeidsongeschikt zijn, die ten minste 20 tot 25 jaar beroepsverleden hebben of die na november 2012 de leeftijd van 55 jaar bereiken.

Voor de gezinshoofden en alleenwonenden die zich reeds bij aanvang van de nieuwe regeling in de tweede periode bevonden (= 1 jaar of langer werkloos), werden overgangsbepalingen voorzien. Zij werden op 1 november 2012 geacht slechts 1 jaar werkloos te zijn, waardoor hun tweede periode inging op 1 november 2012. Bovendien werd het volledige beroepsverleden in rekening gebracht voor de berekening van de duur van de tweede periode, ook het beroepsverleden dat eventueel als samenwonende reeds vóór 1 november 2012 zou in rekening gebracht zijn bij de toekenning van uitkeringen. Dit had als gevolg dat gezinshoofden en alleenwonenden ten vroegste vanaf 1 maart 2013 in het forfait konden terechtkomen. Voor zij die meer dan 1 jaar beroepsverleden hadden was dit nog later.

Vanaf 1 januari 2015 is een nieuwe wijziging van het stelsel van werkloosheidsuitkeringen in werking getreden. De anciënniteitstoeslag, wat een toeslag is bovenop de werkloosheidsuitkering voor oudere werklozen, wordt vanaf die datum in principe afgeschaft. Via overgangsbepalingen kunnen de lopende rechten onder bepaalde voorwaarden behouden blijven en tijdelijk nog nieuwe rechten worden toegekend. Met ingang van 1 september 2012 was de leeftijdsvoorwaarde voor het recht op de anciënniteitstoeslag overigens al opgetrokken van 50 jaar tot 55 jaar, wat het aantal nieuwe rechten reeds ingeperkt had.

Als gevolg van de versterkte degressiviteit is het aantal keer dat het uitkeringsbedrag kan dalen in de loop van de werkloosheid sterk toegenomen. In de oude regeling daalde het uitkeringsbedrag maximaal 2 keer bij gezinshoofden en alleenwonenden, en 3 keer bij samenwonenden. In de huidige regeling is dat maximaal 8 keer. De nieuwe regels met betrekking tot de anciënniteitstoeslag hebben als gevolg dat meer volledig werklozen een werkloosheidsuitkering ontvangen zonder anciënniteitstoeslag.

Tabel 8.2.I illustreert beide aanpassingen. Ze geeft de verdeling weer van de volledig werklozen met een werkloosheidsuitkering volgens de vergoedingsperiode waarin ze zich bevinden en het uitkeringspercentage waartegen ze vergoed worden in 2011 (oude reglementering) en 2015 (nieuwe reglementering).

Tabel 8.2.I
Verdeling van het aantal volledig werklozen met een
werkloosheidsuitkering volgens vergoedingsperiode

2011				
Periode	Werkloosheidsduur	Uitkering	Fysieke eenheden (maandgemiddelde)	Gemiddelde uitkering (EUR/maand)
Gezinshoofden				
1 ^{ste} periode	1-6 m. 7-12 m.	60%, loongrens C 60%, loongrens B	9 599 9 025	1 179,36 1 152,00
2 ^{de} periode	13 m. en meer	60%, loongrens A, zonder AT 60%, loongrens A, met AT	114 102 16 511	1 089,40 1 238,90
Havenarbeiders, zeevissers, ...	Alle	60%, loongrens C	6 416	1 378,00
Alleenwonenden				
1 ^{ste} periode	1-6 m. 7-12 m.	60%, loongrens C 60%, loongrens B	11 293 10 937	1 169,74 1 132,97
2 ^{de} periode	13 m. en meer	55%, loongrens A, zonder AT 55%, loongrens A, met AT	89 566 22 315	964,60 1 100,06
Samenwonenden				
1 ^{ste} periode	1-6 m. 7-12 m.	60%, loongrens C 60%, loongrens B	34 991 27 013	1 180,92 1 142,97
2 ^{de} periode	vanaf 13 m. (3 m. + 3 m. per gewerkt jaar) ofwel (20 jaar BV of 33% verminderd geschikt)	40%, loongrens A, zonder AT 40%, loongrens A, met AT	38 401 51 778	725,92 967,20
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT Forfait, met AT	54 647 230	485,16 564,72
Totaal				
Alle periodes			496 823	903,25

Vervolg van tabel 8.2.I

2015					
Periode	Werkloosheidsduur	Uitkering	Fysieke eenheden (maandgemiddelde)	Gemiddelde uitkering (EUR/maand)	Evolutie 2011-2015 ²
Gezinshoofden					
1 ^{ste} periode	1-3 m.	65%, loongrens C	5 213	1 282,80	+ 8,8%
	4-6 m.	60%, loongrens C	4 602	1 218,76	+ 3,3%
	7-12 m.	60%, loongrens B	8 779	1 181,15	+ 2,5%
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10 m.) of gefixeerd ¹	60%, loongrens A, zonder AT	47 358	1 131,06	+ 3,8%
		60%, loongrens A, met AT	9 213	1 273,98	+ 2,8%
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd ¹	Degressief, loongrens A, zonder AT	6 393	1 130,85	+ 3,8%
		Degressief, loongrens A, met AT	1	/	/
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	47 973	1 087,98	- 0,1%
		Forfait, met AT	1	/	/
Havenarbeiders, zeevissers, ...	Alle	60%, loongrens C	5 922	1 411,36	+ 2,4%
Minimumuitkering	Alle	Forfait, zonder AT	5 181	1 088,96	/
Alleenwonenden					
1 ^{ste} periode	1-3 m.	65%, loongrens C	6 026	1 284,40	+ 9,8%
	4-6 m.	60%, loongrens C	5 162	1 199,24	+ 2,5%
	7-12 m.	60%, loongrens B	10 315	1 154,57	+ 1,9%
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10 m.) of gefixeerd ¹	55%, loongrens A, zonder AT	47 418	994,60	+ 3,1%
		55%, loongrens A, met AT	15 205	1 144,22	+ 4,0%
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd ¹	Degressief, loongrens A, zonder AT	5 568	985,04	+ 2,1%
		Degressief, loongrens A, met AT	2	/	/
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	34 399	913,24	- 5,3%
		Forfait, met AT	3	/	/
Minimumuitkering	Alle	Forfait, zonder AT	2 934	917,81	/
Samenwonenden					
1 ^{ste} periode	1-3 m.	65%, loongrens C	22 859	1 303,18	+ 10,4%
	4-6 m.	65%, loongrens C	17 196	1 219,04	+ 3,2%
	7-12 m.	60%, loongrens B	29 620	1 167,18	+ 2,1%
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. + (2 m. max 10 m.) ¹ of gefixeerd	40%, loongrens A, zonder AT	39 715	780,26	+ 7,5%
		40%, loongrens A, met AT	30 536	1 023,02	+ 5,8%
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd ¹	Degressief, loongrens A, zonder AT	6 518	664,77	- 8,4%
		Degressief, loongrens A, met AT	2	/	/
3 ^{de} periode	onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	63 491	502,25	+ 3,5%
		Forfait, met AT	120	581,78	+ 3,0%
Minimumuitkering	Alle	Forfait, zonder AT	1 978	526,39	/
Totaal					
Alle periodes			479 702	922,93	+ 2,2%

¹ Fixering mogelijk wegens voldoende beroepsverleden, 33% blijvende arbeidsongeschiktheid, leeftijd van 55 jaar of bepaalde studies

² Vergelijking met de gemiddelde uitkering in 2011 van de categorie waartoe de subgroep volgens de oude reglementering zou behoord hebben (in constante prijzen van 2011), bijvoorbeeld: gezinshoofden in 2015 vergoed in de eerste 3 maanden werkloosheid (65%, loongrens C) zouden in 2011 volgens de oude reglementering vergoed geweest zijn aan 60%, loongrens C

8.2.1

Verhoging in het begin van de werkloosheid

Tabel 8.2.I toont dat bij de gezinshoofden in 2015 per maand gemiddeld 5 213 werklozen vergoed werden in de eerste fase van drie maanden, met een uitkeringspercentage van 65% van de laatste bezoldiging beperkt tot de hoogste loongrens. Bij de alleenwonenden zijn dat 6 026 werklozen en bij de samenwonenden 22 859.

Relatief bekeken betekent dit dat 28,0% van de gezinshoofden die in 2015 in hun eerste jaar werkloosheid zaten, recht hebben op een hoger uitkeringspercentage dan in de oude regeling het geval zou zijn geweest. Bij de alleenwonenden is dat aandeel even groot en bij de samenwonenden is het het grootst: 32,8%.

In 2015 lag de gemiddelde uitkering voor de gezinshoofden vergoed in de eerste fase van drie maanden gemiddeld 8,8% hoger dan het geval was voor de werklozen die in de eerste periode vergoed werden in 2011 (in constante prijzen van 2011). Bij de alleenwonenden bedraagt dat verschil 9,8% en bij de samenwonenden zelfs 10,4%. Naast het optrekken van het uitkeringspercentage tot 65% ligt ook de verhoging van bepaalde loongrenzen in april 2013 en in juli 2015 gedeeltelijk aan de basis van deze evolutie.

Tabel 8.2.II zet de cijfers nog eens op een rij.

Tabel 8.2.II
Verhoging van de uitkering tijdens de eerste drie maanden werkloosheid

	Duur = 1-3 maanden (2015)	Totaal 1 ^{ste} periode (2015)	Aandeel	Gem. uitkering 1-3 maanden (2015)	Gem. uitkering 1-6 maanden (2011)	Evolutie gem. uitkering 2015/2011
Gezinshoofden	5 213	18 594	28,0%	1 282,80 EUR	1 179,36 EUR	+ 8,8%
Alleenwonenden	6 026	21 502	28,0%	1 284,40 EUR	1 169,74 EUR	+ 9,8%
Samenwonenden	22 859	69 675	32,8%	1 303,18 EUR	1 180,92 EUR	+ 10,4%
Totaal	34 097	109 771	31,1%			

In totaal genoten in 2015 gemiddeld per maand dus 34 097 volledig werklozen van werkloosheidsuitkeringen aan het percentage van 65%.

8.2.2 Degressiviteit

8.2.2.1 Gezinshoofden en alleenwonenden

In de oude regeling werden gezinshoofden en alleenwonenden vanaf het tweede jaar werkloosheid vergoed tegen respectievelijk 60% en 55% van de laatste bezoldiging beperkt tot de laagste loongrens voor de resterende duur van de werkloosheid. In de nieuwe regeling wordt dit uitkeringspercentage, behoudens in geval van fixering, slechts gedurende een beperkte periode toegekend (minimaal 2 maanden en maximaal 12 maanden, afhankelijk van het beroepsverleden). Indien het beroepsverleden nog niet volledig uitgeput is, komt men daarna in de zogenaamde degressieve fase terecht, waarvan de duurtijd (maximaal 24 maanden*) opnieuw afhankelijk is van het resterende beroepsverleden. In deze fase daalt het uitkeringspercentage geleidelijk (maximaal 4 trappen). Wanneer het beroepsverleden volledig uitgeput is, wordt de uitkering voor de resterende duur van de werkloosheid beperkt tot het forfait.

Gemiddeld bekeken over het gehele jaar 2015 bevonden zich per maand 6 394 gezinshoofden en 5 570 alleenwonenden in de degressieve fase en respectievelijk 47 974 en 34 402 in de derde forfaitaire periode (tabel 8.2.1).

In 2015 werd bij de gezinshoofden dus 49,0% van de volledig werklozen die langer dan 1 jaar werkloos waren, vergoed aan een uitkeringspercentage dat lager lag dan theoretisch in de oude regeling het geval zou zijn geweest. Bij de alleenwonenden bedroeg dit percentage 39,0%. In 2014 was dat respectievelijk 45,4% en 35,6%.

Bij de gezinshoofden ligt de gemiddelde uitkering van de werklozen vergoed aan het forfait 0,1% lager dan de gemiddelde uitkering van de werklozen vergoed in de 2de periode in 2011, bij de alleenwonenden 5,3% (zonder anciënniteitstoeslag). De gemiddelde uitkering van de werklozen die in 2015 vergoed werden in de degressieve fase is, ondanks het lagere uitkeringspercentage, in beide categorieën iets hoger dan de gemiddelde uitkering van de werklozen in 2011 vergoed in de tweede periode. Dat wijst op een hoger gemiddeld referteloan als gevolg van het optrekken van bepaalde loongrenzen in 2013 en 2015. Verder kan ook het optrekken van de minima vanaf 1 september 2013 en vanaf 1 september 2015 een positieve invloed gehad hebben op de gemiddelde uitkering. Ten slotte is het ook mogelijk dat de werklozen in de degressieve fase gemiddeld meer beroepsverleden en dus meer anciënniteit en een hoger referteloan hebben dan de werklozen die in 2011 vergoed werden in de 2de periode.

* Behoudens fixering.

Tabel 8.2.III zet de cijfers op een rij.

Tabel 8.2.III

Vermindering van de uitkering vanaf de 13de maand
werkloosheid bij gezinshoofden en alleenwonenden

	Degressieve fase + forfait (2015)	Totaal 2 ^{de} + 3 ^{de} periode (2015)	Aandeel	Gem. uitkering degressieve fase (2015)	Gem. uitkering forfait (2015)	Gem. uitkering forfait 2 ^{de} periode (2011)	Degressieve fase: evolutie gem. uitkering 2015/2011	Forfait: evolutie gem. uitkering 2015/2011
Gezinshoofden	54 368	110 940	49,0%	1 130,85 EUR	1 087,98 EUR	1 089,40 EUR	+ 3,8%	- 0,1%
Alleenwonenden	39 972	102 596	39,0%	985,04 EUR	913,24 EUR	964,60 EUR	+ 2,1%	- 5,3%

8.2.2.2

Samenwonenden

Samenwonende werklozen konden in de oude regeling reeds terechtkomen in het forfait. In de nieuwe regeling kan dit echter sneller. In plaats van 3 maanden + 3 maanden per jaar beroepsverleden duurt de tweede periode nu 2 maanden + 2 maanden per jaar beroepsverleden, met een maximum van 36 maanden tweede vergoedingsperiode. Bovendien komt men na 12 maanden tweede vergoedingsperiode in een degressieve fase terecht. In deze degressieve fase daalt het uitkeringspercentage geleidelijk (maximaal 4 trappen), daar waar voorheen de uitkering gedurende de gehele tweede periode even hoog bleef (40% van de laatste bezoldiging beperkt tot de laagste loongrens).

In 2015 bevonden zich gemiddeld per maand 6 521 samenwonende werklozen in de degressieve fase (tabel 8.2.I). 8,5% van alle samenwonende werklozen die zich in de tweede vergoedingsperiode bevinden krijgen dus een lagere uitkering dan waarop ze theoretisch recht zouden gehad hebben volgens de oude reglementering. De gemiddelde uitkering van de samenwonende werklozen die in 2015 vergoed werden in de degressieve fase ligt 8,4% lager dan de gemiddelde uitkering van de samenwonende werklozen die in 2011 in de tweede vergoedingsperiode zaten. Tabel 8.2.IV geeft deze cijfers weer.

Tabel 8.2.IV

Vermindering van de uitkering bij samenwonenden in de
2de vergoedingsperiode

	Degressieve fase (2015)	Totaal 2 ^{de} periode (2015)	Aandeel	Gem. uitkering degressieve fase (2015)	Gem. uitkering 2 ^{de} periode (2011)	Evolutie gem. uitkering 2015/2011
Samenwonenden	6 521	76 771	8,5%	664,77 EUR	725,92 EUR	- 8,4%

Gemiddeld per maand werden in 2015 63 611 samenwonenden vergoed tegen het forfait, tegenover 54 877 in 2011 (+ 15,9%). De stijging is aanzienlijk groter dan die voor alle samenwonende volledig werklozen samen (+ 2,4%). Dit zou een indicatie kunnen zijn van het feit dat door de versterkte degressiviteit samenwonenden sneller in de forfaitaire fase terechtkomen dan voordien.

Het bedrag van de forfaitaire uitkering is niet gewijzigd door de nieuwe reglementering. Net zoals in de andere gezinscategorieën werden in 2013 en 2015 op 1 september de minima wel opgetrokken, wat de stijging van de gemiddelde uitkering van samenwonenden in de 3de periode tussen 2011 en 2015 verklaart.

Tabel 8.2.V geeft deze cijfers nog eens weer.

Tabel 8.2.V
Evolutie van de forfaitaire uitkeringen bij samenwonenden
(2011 – 2015)

	Forfait (2015)	Forfait (2011)	Evolutie	Gem. uitkering forfait zonder AT (2015)	Gem. uitkering forfait zonder AT (2011)	Evolutie gem. uitkering 2015/ 2011	Gem. uitkering forfait met AT (2015)	Gem. uitkering forfait met AT (2011)	Evolutie gem. uitkering 2015/ 2011
Samenwonenden	63 611	54 877	+ 15,9%	502,25 EUR	485,16 EUR	+ 3,5%	581,78 EUR	564,72 EUR	+ 3,0%

8.2.3

Afschaffing anciënniteitstoeslag

De anciënniteitstoeslag is in principe vanaf 1 januari 2015 afgeschaft. Uitkeringsgerechtigden die in 2014 effectief minstens één uitkering met anciënniteitstoeslag hebben genoten behouden echter het recht. Onder bepaalde voorwaarden kan voorlopig ook nog een nieuw recht worden toegekend ingeval van collectief ontslag, zwaar beroep, nachtarbeid gedurende 20 jaar of meer, ongeschiktheid in de bouwsector of voldoende "bijzonder" beroepsverleden.

Vanaf 1 september 2012 werd de leeftijdsvoorwaarde reeds opgetrokken van 50 tot 55 jaar voor nieuwe aanvragers.

Tabel 8.2.VI

Anciënniteitstoeslag vanaf de 13de maand werkloosheid

	Uitkerings- gerechtigden met anciënniteits- toeslag (2011)	Uitkerings- gerechtigden met anciënniteits- toeslag (2015)	Evolutie	Aandeel uitkerings- gerechtigden met anciënniteits- toeslag in totaal 2 ^{de} en/of 3 ^{de} periode (2011)	Aandeel uitkerings- gerechtigden met anciënniteits- toeslag in totaal 2 ^{de} en 3 ^{de} periode (2015)	Evolutie
Gezinshoofden	16 511	9 216	- 44,2%	12,6%	8,3%	- 4,3 pp
Alleenwonenden	22 315	15 211	- 31,8%	19,9%	14,8%	- 5,1 pp
Samenwonenden	52 008	30 658	- 41,1%	35,9%	21,8%	- 14,0 pp
Totaal	90 834	55 084	- 39,4%	23,4%	15,6%	- 7,9 pp

Als gevolg van deze reglementaire wijzigingen daalt zowel het aantal als het aandeel rechthebbenden op een anciënniteitstoeslag fors. Hun aantal daalt in 2015 met 39,4% in vergelijking met vorig jaar. De daling is het grootst bij de gezinshoofden en de samenwonenden.

Bij de gezinshoofden en de alleenwonenden heeft in 2015 respectievelijk nog 8,3% en 14,8% van de uitkeringsgerechtigden die zich in de 2de of 3de periode bevinden, recht op een anciënniteitstoeslag. Dat is respectievelijk 4,3 en 5,1 procentpunten minder dan in 2011. Bij de samenwonenden is het aandeel met 21,8% groter dan bij de andere gezinscategorieën, maar het neemt ook sterker af (-14,0 procentpunten).

8.3 Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag

Vanaf 1 januari 2012 is het brugpensioen omgezet in het "stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag", afgekort tot SWT. Het halftijds brugpensioen werd afgeschaft.

Om toe te kunnen treden tot het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag, moeten de werknemers naargelang het stelsel aan een aantal toegangsvoorwaarden voldoen (leeftijd en aantal jaren beroepsverleden). Voor bepaalde stelsels (algemeen stelsel 60 jaar, 58 jaar + lange loopbaan, 58 jaar + zwaar beroep, ondernemingen in moeilijkheden en ondernemingen in herstructurering) werden de toegangsvoorwaarden geleidelijk aan aangescherpt.

Voor CAO's die gesloten werden na 31 december 2011 traden de wijzigingen meteen in werking. Voor de reeds bestaande CAO's was er een overgangperiode voorzien. Daarvoor worden de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden pas vanaf 1 januari 2015 geleidelijk aan opgetrokken.

Vanaf 1 januari 2015 werden de toegangsvoorwaarden nogmaals aangescherpt. De nieuwe wijzigingen komen bovenop de maatregelen van de voorgaande regering. Opnieuw werden voor bepaalde stelsels de leeftijd en/of het vereiste aantal jaren beroepsverleden opgetrokken. Meerbepaald gaat het om de volgende stelsels: algemeen 60 jaar, 56 jaar + 40 jaar beroepsverleden, 56 jaar + nachtarbeid/bouw, ondernemingen in moeilijkheden en ondernemingen in herstructurering. Het stelsel 58 jaar + lange loopbaan verdwijnt.

Sinds 1 januari 2015 zijn ook de regels met betrekking tot de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt voor werklozen met bedrijfstoeslag gewijzigd. Werklozen met bedrijfstoeslag moeten, behoudens uitzonderingen, vanaf dan aangepast beschikbaar zijn tot de leeftijd van 65 jaar. Aangepast beschikbaar betekent onder meer dat men moet ingeschreven blijven als werkzoekende, ingaan op passende werk-aanbiedingen en meewerken aan de begeleiding die aangeboden wordt door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling, maar dat men zelf niet actief op zoek moet gaan naar een job. De nieuwe regels zijn enkel van toepassing op de instromers (ontslag vanaf 1 januari 2015 of periode van erkenning als onderneming in moeilijkheden of herstructurering na 8 oktober 2014).

Tabel 8.3.I geeft het aantal intreders weer in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag per jaar, in 2011, 2014 en 2015. Alle stelsels samen is het aantal intreders tussen 2014 en 2015 afgenomen met 6,6%. In vergelijking met 2011 bedraagt de afname 17,7%.

Tussen 2014 en 2015 doet de grootste daling zich voor in het stelsel voor de werknemers van 58 jaar met een lange loopbaan, waar bijna de helft minder intreders geteld werden (- 1 722). Dat stelsel is dan ook afgeschaft vanaf 1 januari 2015, althans voor de personen die niet voldoen aan de uitzonderingsvoorwaarden.

Ook in het algemeen stelsel voor werknemers van minstens 60 jaar, waarin de leeftijdsvoorwaarde vanaf 1 januari 2015 werd opgetrokken tot 62 jaar, is het aantal intreders gedaald met meer dan een kwart tussen 2014 en 2015 (- 970).

Ook in vergelijking met 2011 is de daling van het aantal intreders het grootst in die twee stelsels. Verder is in die periode ook het aantal intreders teruggelopen in de stelsels 57 jaar + lange loopbaan (dat afgeschaft werd vanaf 1 januari 2015) en 56 jaar + nachtwerk/bouw (waar de leeftijdsvoorwaarde werd opgetrokken naar 58 jaar vanaf 1 januari 2015).

In het stelsels voor ondernemingen in herstructurering (met collectief ontslag) heeft het optrekken van de leeftijdsvoorwaarde tussen 2011 en 2014 gezorgd voor een daling van het aantal intreders, maar tussen 2014 en 2015 werd een aanzienlijke stijging genoteerd (+ 74,1% of + 1 490 intreders).

Tabel 8.3.I
Aantal personen toegetreden tot het stelsel van
werkloosheid met bedrijfstoeslag (exclusief halftijds
brugpensioen) volgens stelsel*

Stelsel	Voorwaarden 2011	Voorwaarden 2014	Voorwaarden 2015	2011	2014	2015	Evol. 2011- 2015	Evol. 2014- 2015
Algemeen 60 jaar	Loopbaan 30 jaar (mannen) of 26 jaar (vrouwen)	Loopbaan 35 jaar (mannen) of 28 jaar (vrouwen)	Leeftijd 62 jaar (behoudens uit- zonderingen) en loopbaan 40 jaar (mannen) of 31 jaar (vrouwen)	3 287	3 687	2 717	- 17,3%	- 26,3%
58 jaar + lange loopbaan	Loopbaan 37 jaar (mannen) of 33 jaar (vrouwen)	Loopbaan 38 jaar	Stelsel afgeschaft (behoudens uitzonderingen)	5 305	3 613	1 891	- 64,4%	- 47,7%
58 jaar + zwaar beroep	Loopbaan 35 jaar	Geen wijzigingen	Geen wijzigingen	10	32	84	+ 740,0%	+ 162,5%
58 jaar + medische problemen	Loopbaan 35 jaar	Geen wijzigingen	Geen wijzigingen	17	59	43	+ 152,9%	- 27,1%
56 jaar + nachtwerk/bouw	Loopbaan 33 jaar	Geen wijzigingen	Leeftijd 58 jaar (behoudens uitzonderingen)	1 057	935	947	- 10,4%	+ 1,3%
57 jaar + lange loopbaan	Loopbaan 38 jaar	Geen wijzigingen	Stelsel afgeschaft (behoudens uitzonderingen)	823	344	359	- 56,4%	+ 4,4%
56 jaar + zeer lange loopbaan	Loopbaan 40 jaar	Geen wijzigingen	Leeftijd: 58 jaar (behoudens uit- zonderingen)	1 209	1 717	1 974	+ 63,3%	+ 15,0%
Erkende onderneming met collectief ontslag	Leeftijd 50 jaar	Erkenning na 31/12/2012: leef- tijd 55 jaar (be- houdens uitzon- deringen)	Leeftijd 55 jaar (behoudens uitzonderingen)	2 300	2 010	3 500	+ 52,2%	+ 74,1%
Erkende onderneming zonder collectief ontslag	Leeftijd 50 jaar	Erkenning na 31/12/2011: leeftijd 53 jaar (behoudens uitzonderingen)	Leeftijd 55 jaar (behoudens uitzonderingen)	155	140	140	- 9,7%	+ 0,0%
Oud KB				293	209	247	- 15,7%	+ 18,2%
Stelsel niet gespecificeerd				15	0	3	- 80,0%	-
Totaal				14 471	12 746	11 905	- 17,7%	- 6,6%

* Toegetreden = betaling in maand X en geen betaling in maand
X-1 tot X-12

Wanneer men enkel een onderscheid maakt op het vlak van intredeleeftijd en beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt (tabel 8.3.II) stelt men vast dat de afname van het aantal intreders tussen 2011 en 2015 zich bij de werkzoekenden enkel voordoet in de leeftijdsklasse van 50 tot 56 jaar (- 26,3%). Bij de niet-werkzoekenden is er tussen 2011 en 2015 ook een daling in de leeftijdscategorie van 57 tot en met 59 jaar (- 24,0%). In de leeftijdsklasse van 60 jaar en ouder is er zowel bij de niet-werkzoekenden als bij de werkzoekenden tussen 2011 en 2015 een toename van het aantal intreders. Tussen 2014 en 2015 loopt het aantal niet-werkzoekende intreders van 60 jaar en ouder terug (- 10,6%).

Tabel 8.3.II

Aantal personen toegetreden tot het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage volgens leeftijd en beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt¹

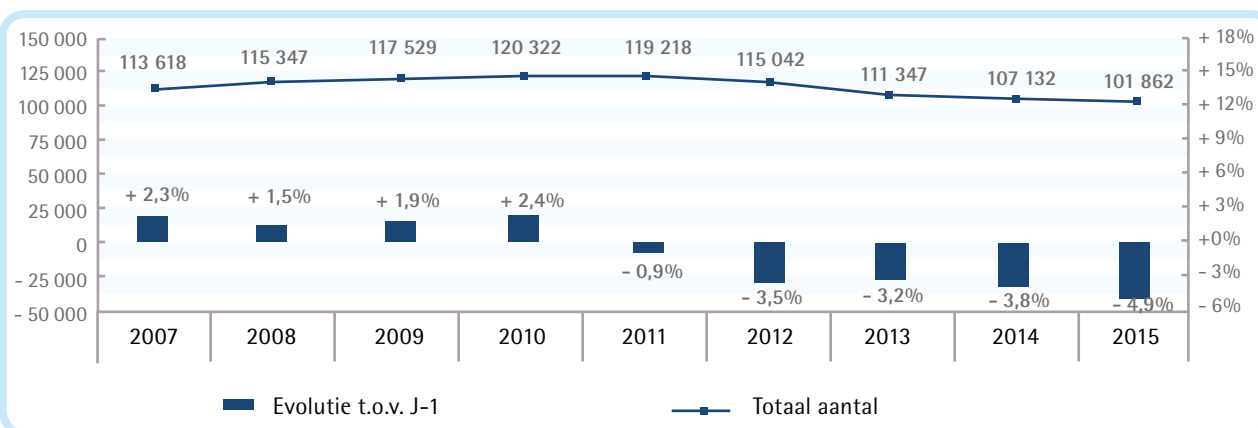
Leeftijd bij intrede	Niet-werkzoekend					Werkzoekend				
	2011	2014	2015	Evol. 2011-2015	Evol. 2014-2015	2011	2014	2015	Evol. 2011-2015	Evol. 2014-2015
50-56 jaar	2 671	2 141	1 504	- 43,7%	- 29,8%	1 148	355	846	- 26,3%	+ 138,3%
57-59 jaar	6 748	5 786	5 127	- 24,0%	- 11,4%	185	163	591	+ 219,5%	+ 262,6%
60 jaar en ouder	3 709	4 293	3 837	+ 3,5%	- 10,6%	10	163	202	x 20,2	+ 23,9%

¹ Toegetreden = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

Door de afname van de instroom neemt ook de totale populatie werklozen met bedrijfstoelage verder af (grafiek 8.3.I). In 2015 werden gemiddeld 101 862 personen vergoed in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage, of 5 270 minder dan in 2014 (- 4,9%). Het aantal werklozen met bedrijfstoelage gaat daarmee al voor het vijfde jaar op rij in dalende lijn.

Grafiek 8.3.I

Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (exclusief halftijds brugpensioen): evolutie 2007-2015 (fysieke eenheden – maandgemiddelde op jaarbasis)

8.4 Stelsel van tijdelijke werkloosheid

8.4.1 Schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden

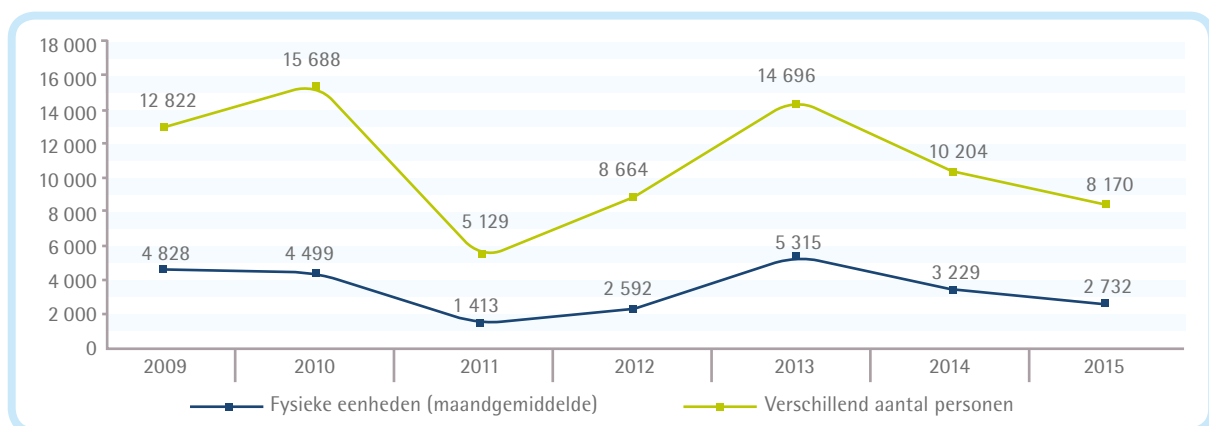
Sinds 1 januari 2012 werd de crisisschorsing voor bedienden, ingevoerd in 2009 als één van de tijdelijke anti-crisismaatregelen, omgezet in een nieuwe definitieve regeling, namelijk de schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden wegens werkgebrek. De voorwaarden om als onderneming in moeilijkheden beschouwd te worden zijn minder streng geworden.

De onderneming moet ofwel een daling noteren van 10% van de omzet, de productie of de bestellingen, ofwel een graad van tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen van 10% aantonen bij de arbeiders. In de oude regeling bedroegen beide percentages nog 20%.

Mede als gevolg van de minder strenge voorwaarden is het aantal bedienden in tijdelijke werkloosheid aanzienlijk gestegen vanaf 2012. In 2013 werden gemiddeld per maand zelfs meer betalingen genoteerd dan in 2010, in volle economische crisis (5 315 ten opzichte van 4 499, of + 18,1%). Sindsdien is dit aantal enigszins gedaald, maar toch werden in 2015 nog bijna dubbel zoveel betalingen geteld dan in 2011, toen de tijdelijke regeling nog van kracht was.

In 2015 maakten in totaal 8 170 verschillende personen gebruik van het stelsel van tijdelijke werkloosheid ingevolge werkgebrek voor bedienden, wat overeenstemt met een gemiddelde van 2 732 betalingen per maand (grafiek 8.4.I).

Grafiek 8.4.I
Evolutie van de crisis-schorsing voor bedienden
(tot en met 2011) en tijdelijke werkloosheid ingevolge
werkgebrek voor bedienden (vanaf 2012)

8.4.2

Mededeling eerste dag tijdelijke werkloosheid

Sinds 1 oktober 2012 is de regeling voor de mededeling van de eerste effectieve dag tijdelijke werkloosheid uitgebreid. Naast de verplichte voorafgaandelijke kennisgeving van de invoering van het stelsel van tijdelijke werkloosheid (in principe 7 dagen vooraf), is de werkgever ook verplicht maandelijks per werknemer de eerste effectieve dag van tijdelijke werkloosheid aan de RVA mee te delen. Vóór 1 oktober 2012 gold deze verplichting enkel voor tijdelijke werkloosheid omwille van slecht weer (alle sectoren) en omwille van economische redenen (enkel bouwsector).

In de nieuwe regeling werd de verplichting ingeval van tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen uitgebreid naar alle sectoren. Daarnaast werd de verplichting ook ingevoerd voor twee andere types van tijdelijke werkloosheid, namelijk tijdelijke werkloosheid als gevolg van een technische stoornis en de schorsing van de arbeidsovereenkomst van bedienden wegens werkgebrek. Doel van de uitbreiding is het faciliteren van de controles en het ontmoedigen van fraude.

Naast deze uitbreiding trad sinds 23 maart 2014 ook een versoepeling in werking. In geval van tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen en wanneer de werkgever zeker is dat het arbeidscontract effectief geschorst zal worden, mag de mededeling aan de RVA gebeuren ten vroegste 5 werkdagen vóór de eerste dag tijdelijke werkloosheid. Voorheen moest dit de dag zelf gebeuren.

Als gevolg van de reglementaire uitbreiding is het aantal mededelingen van de eerste effectieve dag tijdelijke werkloosheid sterk toegenomen tussen 2012 en 2013.

Tabel 8.4.1
Aantal mededelingen van de eerste effectieve dag tijdelijke werkloosheid

		T1	T2	T3	T4	Jaar
	2012	97 853	75 751	51 021	218 993	443 618
	2013	302 846	205 858	170 071	209 864	888 639
	2014	249 775	196 572	194 605	214 918	855 870
	2015	261 590	190 090	176 448	195 964	824 092
Evolutie 2012-2015	Abs. in %	+ 163 737 + 167,3%	+ 114 339 + 150,9%	+ 125 427 + 245,8%	- 23 029 - 10,5%	+ 380 474 + 85,8%

8.4.3

Verlaging van het uitkeringspercentage

Met ingang van 1 april 2013 bedraagt het uitkeringspercentage 70% van het begrensde brutoloon voor alle gezinscategorieën. Voorheen ontvingen alleenwonenden en gezinshoofden een uitkering aan 75%. Daarenboven werd de bedrijfsvoorheffing op tijdelijke werkloosheidsuitkeringen verhoogd van 20% tot 26,75% vanaf 1 januari 2013.

Met ingang van 1 januari 2015 werd het uitkeringspercentage nogmaals verlaagd, tot 65% van het begrensde brutoloon voor alle gezinscategorieën.

Tabel 8.4.II

Tijdelijke werkloosheidsuitkeringen: evolutie van de dagbedragen

		Bruto dagbedrag			Netto dagbedrag		
		December 2012	December 2015	Evolutie	December 2012	December 2015	Evolutie
Gezinshoofden	min	42,79	44,52	+ 4,0%	34,23	32,61	- 4,7%
	max	69,76	62,44	- 10,5%	55,81	45,74	- 18,0%
Alleenwonenden	min	35,94	37,39	+ 4,0%	28,75	27,39	- 4,7%
	max	69,76	62,44	- 10,5%	55,81	45,74	- 18,0%
Samenwonenden	min	26,94	28,04	+ 4,1%	21,55	20,54	- 4,7%
	max	65,11	62,44	- 4,1%	52,09	45,74	- 12,2%

8.4.3

Tijdelijke werkloosheid na 65 jaar

Sinds 1 januari 2015 kan een werknemer die tot na de leeftijd van 65 jaar blijft werken, uitkeringen tijdelijke werkloosheid genieten, op voorwaarde dat hij geen rust- of overlevingspensioen ontvangt en de tijdelijke werkloosheid niet het gevolg is van medische overmacht te wijten aan de arbeidsongeschiktheid van de werknemer. Het aantal werknemers dat gebruik maakt van deze regeling is tot op heden verwaarloosbaar.

8.5 Stelsels van vrijstelling van inschrijving als werkzoekende

8.5.1 Vrijstellingen voor oudere werklozen

Oudere werklozen die ten minste 312 uitkeringen als volledig werkloze hebben genoten tijdens de laatste twee jaar kunnen vanaf een bepaalde leeftijd of wanneer ze voldoende beroepsverleden bewijzen vrijgesteld worden van de verplichte beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt.

Vanaf 1 januari 2013 werd de leeftijdsvoorwaarde opgetrokken van 58 naar 60 jaar. Voor volledig werklozen met een beroepsverleden van 38 jaar en voldoende werkloosheidsdagen wijzigde de leeftijdsvoorwaarde niet.

Vanaf 1 januari 2015 kunnen enkel de oudere volledig werklozen die op 31 december 2014 reeds voldeden aan de voorwaarden nog een vrijstelling op grond van de hiervoor vermelde criteria aanvragen. Wie op die datum nog niet voldeed aan de voorwaarden is in principe onderworpen aan de verplichting van gewone beschikbaarheid (tot de leeftijd van 60 jaar) of van aangepaste beschikbaarheid van 60 tot 65 jaar. De aangepaste beschikbaarheid houdt onder meer in dat men moet ingeschreven zijn als werkzoekende, meewerken aan begeleidingsacties van de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling (VDAB, Actiris, FOREM, ADG) en men geen aangeboden dienstbetrekking mag weigeren. Wie aangepast beschikbaar is moet echter niet zelf actief op zoek gaan naar werk en is ook niet onderworpen aan de procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk.

Vanaf de leeftijd van 60 jaar of bij minstens 40 jaar beroepsverleden kunnen volledig werklozen onder bepaalde voorwaarden evenwel een vrijstelling van verplichting van aangepaste beschikbaarheid krijgen. Zowel de leeftijd als het te bewijzen beroepsverleden wordt ieder jaar met 1 jaar verhoogd, tot en met 2020.

Tabel 8.5.I geeft het aantal intreders in het statuut van vrijgestelde oudere werkloze weer, zowel voor wat betreft de oude vrijstelling als voor wat betreft de vrijstelling van aangepaste beschikbaarheid. In 2015 is er een verdubbeling van het aantal instromers in de leeftijdsklasse van 60 jaar en ouder in vergelijking met 2014. Dat heeft te maken met de nieuwe regels met betrekking tot aangepaste beschikbaarheid. Volledig werklozen die niet voldeden aan de overgangsvoorwaarden konden geen oude vrijstelling meer aanvragen en moesten dus in principe aangepast beschikbaar blijven. Onder bepaalde voorwaarden konden ze hiervan echter vrijgesteld worden. In 2015 werden in totaal 10 334 intreders van 60 jaar en ouder genoteerd (oude + nieuwe regeling). Dat is bijna 6 keer meer dan in 2011, toen men nog vanaf de leeftijd van 58 jaar een vrijstelling kon aanvragen.

Het aantal 58- en 59-jarige intreders piekte in 2012 (14 274 intreders), mede als gevolg van de anticipatie op de nakende verhoging van de leeftijdsvoorwaarde. Sindsdien is de instroom in die leeftijdsklasse zo goed als onbestaande.

Alle leeftijden samen traden in 2015 op jaarbasis 10 517 personen toe tot het statuut van vrijgestelde oudere werkloze. Dat is 18,4% minder dan het aantal intreders in 2011.

Tabel 8.5.I
Aantal personen toegetreden tot het statuut van
vrijgestelde oudere werkloze volgens leeftijd¹

	2011	2012	2013	2014	2015	Evol. 2011-2015	Evol. 2014-2015
50-57 jaar	508	473	387	375	81	- 84,1%	- 78,4%
58-59 jaar	10 566	14 274	1 732	283	102	- 99,0%	- 64,0%
60 jaar en ouder	1 814	2 594	2 804	4 928	10 334	+ 469,7%	+ 109,7%
Totaal	12 888	17 341	4 923	5 586	10 517	- 18,4%	+ 88,3%

¹ Toegetreden = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

Als gevolg van deze reglementaire wijzigingen wordt de verschuiving van niet-werkzoekende naar werkzoekende werkloosheid bij de 50-plussers versterkt. Die verschuiving is reeds aan de gang sinds 2003 als gevolg van de opeenvolgende verhogingen van de leeftijd waarop oudere werklozen een vrijstelling kunnen aanvragen, zonder te moeten voldoen aan de bijkomende anciënniteitsvoorwaarden (56 jaar in 2002, 57 jaar in 2003 en 58 jaar in 2004).

Daardoor is het aantal vrijgestelde oudere werklozen van 50 tot 59 jaar afgenomen van 122 193 in 2002 tot 1 729 in 2015 (tabel 8.5.II). Tegelijkertijd is het aantal UVW-WZ in dezelfde leeftijdscategorie toegenomen van 26 971 in 2002 tot 120 152 in 2015. Wanneer men beide categorieën samen bekijkt, ziet men dat het aantal werkloze 50 tot 59-jarigen sinds 2005 gestaag is gedaald, tot 121 881 in 2015. Dat is het laagste niveau in 16 jaar.

De globale toename van het aantal UVW-WZ tussen 2002 en 2014 wordt sterk beïnvloed door de verschuiving van niet-werkzoekende naar werkzoekende werkloosheid bij de 50-plussers.

Tabel 8.5.II

Aantal werkzoekende en niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen van 50 jaar en ouder (fysieke eenheden – maandgemiddelde op jaarbasis)

	UVW-WZ			Vrijgestelde oudere werklozen 50-59 jaar										Totaal 50-59 jaar (1) + (2)	Klas- se- ment	
	<50 jaar	50-59 jaar (1)	60 jaar en ouder	50 jaar	51 jaar	52 jaar	53 jaar	54 jaar	55 jaar	56 jaar	57 jaar	58 jaar	59 jaar			50-59 jaar (2)
2000	347 844	25 305	1 987	7 860	10 320	11 663	12 806	12 556	12 266	12 741	11 832	10 481	10 353	112 877	138 183	8
2001	341 902	24 580	1 853	7 479	10 136	11 491	12 572	13 679	13 387	13 069	13 409	12 305	10 741	118 268	142 848	10
2002	375 149	26 971	1 773	6 461	9 647	11 220	12 444	13 405	14 521	14 248	13 716	13 886	12 646	122 193	149 165	11
2003	407 853	41 502	1 802	834	6 900	9 689	11 238	12 471	13 488	14 929	14 701	14 443	14 340	113 031	154 534	13
2004	415 201	58 189	2 210	15	816	6 731	9 485	11 111	12 389	13 496	15 176	15 594	14 726	99 539	157 728	14
2005	412 383	76 050	2 527	9	19	799	6 607	9 363	11 013	12 331	13 494	16 273	15 993	85 901	161 951	16
2006	387 921	89 724	3 044	10	16	24	809	6 527	9 286	10 962	12 290	14 850	16 639	71 413	161 136	15
2007	348 777	96 444	3 761	14	16	34	63	868	6 519	9 289	10 955	14 510	15 867	58 134	154 578	12
2008	320 627	99 514	3 217	18	21	33	70	134	977	6 587	9 331	14 529	16 356	48 056	147 570	9
2009	344 499	107 271	3 193	16	23	34	68	141	244	1 140	6 679	13 241	15 804	37 389	144 660	7
2010	343 799	113 069	3 841	16	19	39	72	143	274	423	1 308	11 525	14 528	28 346	141 415	6
2011	326 831	113 905	4 675	9	16	24	55	118	240	387	565	8 623	13 159	23 196	137 102	5
2012	323 340	112 262	5 803	7	10	21	43	94	187	351	502	8 297	11 103	20 613	132 875	4
2013	336 485	114 026	7 274	5	7	9	29	66	163	286	462	5 063	11 471	17 560	131 586	3
2014	328 279	122 435	7 928	6	7	8	14	40	122	254	394	608	5 045	6 497	128 932	2
2015	286 097	120 152	11 183	1	5	7	8	20	61	167	311	469	680	1 729	121 881	1

8.5.1

Vrijstellingen om sociale en familiale redenen

Sinds 1 januari 2015 kan de vrijstelling om sociale en familiale redenen niet meer worden toegekend.

Een uitzondering wordt echter gemaakt voor de personen die mantelzorg verrichten (palliatieve zorg, zorg voor een zwaar ziek gezinslid of een zwaar zieke bloed- of aanverwant tot en met de 2de graad of zorg voor een gehandicapt kind dat jonger is dan 21 jaar). Zij kunnen onder bepaalde voorwaarden en gedurende een beperkte periode wel nog vrijgesteld worden van de verplichte inschrijving als werkzoekende. Tijdens de periode van vrijstelling ontvangt de werkloze een verlaagde uitkering van ongeveer 265 EUR per maand (in geval van palliatieve zorg of gedurende de eerste 24 maanden van de vrijstelling) of 215 EUR (vanaf de 25ste maand van de vrijstelling).

De vrijstellingen om sociale en familiale redenen die werden toegekend vóór 1 januari 2015 kunnen worden behouden gedurende maximum 12 maanden.

Het aantal intreders in het statuut van vrijstelling omwille van mantelzorg bedraagt in 2015 355,

tegenover 2 978 intreders in het statuut van vrijstelling om sociale en familiale redenen in 2014 (tabel 8.5.III). Hoewel de meeste intreders net zoals in de oude regeling vrouwen zijn (276), is hun aantal het sterkst teruggelopen (- 90,1% ten opzichte van 2014). Bij de mannen waren er in 2015 79 intreders, of iets minder dan de helft van 2014.

Door de daling van het aantal intreders is ook het aantal betalingen in dit stelsel afgenomen: van gemiddeld 6 908 per maand in 2014 tot 2 026 in 2015. Voor meer details verwijzen we naar hoofdstuk 3.

Tabel 8.5.III

Aantal personen toegetreden tot het statuut van vrijstelling om sociale en familiale redenen (2014) of mantelzorg (2015) volgens geslacht¹

	2014	2015	Evol. 2014-2015	
Man	179	79	- 100	- 55,9%
Vrouw	2 799	276	-2 523	- 90,1%
Totaal	2 978	355	-2 623	- 88,1%

¹ Toegetreden = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12. Wie in de maand X-1 tot X-12 reeds betaald werd in het statuut van vrijstelling om sociale en familiale redenen werd niet geteld als intreder in het statuut van vrijstelling omwille van mantelzorg.

8.6 Tewerkstellingsmaatregelen*

8.6.1 Activaplan

Vanaf 1 september 2011 is de doelgroep van het Activaplan uitgebreid naar personen met een handicap. Om het recht te openen op een werkuitkering van 500 EUR gedurende 24 maanden (36 maanden vanaf 1 oktober 2012) moet men bij indiensttreding minstens 1 dag ingeschreven zijn als werkzoekende met een verminderde arbeidsgeschiktheid of moet men uitkeringsgerechtigd volledig werkloos zijn met een definitieve arbeidsongeschiktheid van minstens 33%. Personen jonger dan 45 jaar mogen bovendien niet meer onderworpen zijn aan de schoolplicht en niet ingeschreven zijn in het dagonderwijs.

Op 1 juli 2013 werd het Activaplan nogmaals uitgebreid. Vanaf die datum geldt een versterkte regeling voor laaggeschoolde jongeren. De regeling is van toepassing bij een nieuwe tewerkstelling van personen jonger dan 27 jaar (jonger dan 30 jaar vanaf 1 januari 2014), die minstens 312 dagen (156 dagen vanaf 1 januari 2014) ingeschreven waren als niet-werkend werkzoekende in de laatste 18 maanden en die geen diploma/getuigschrift hoger secundair onderwijs bezitten. Om het recht te openen op een werkuitkering van 500 EUR gedurende 36 maanden dient de laaggeschoolde jongere bovendien uitkeringsgerechtigd volledig werkloos te zijn.

Tabel 8.6.1
Werkuitkeringen in het kader van Activa, exclusief het win-win aanwervingsplan
(fysieke eenheden - maandgemiddelde)

	Activa normaal, Start en PVP (excl. win-win)	Activa verminderde arbeidsgeschiktheid	Activa laaggeschoolden < 27/30 jaar	Totaal	
2011	25 166	14	0	25 180	100
2012	28 267	229	0	28 496	113
2013	31 396	592	578	32 565	129
2014	27 945	1 243	5 989	35 178	140
2015	25 853	1 491	10 412	37 756	150

* In het kader van de Zesde Staatshervorming is voorzien dat de toekenning van beslissingen met betrekking tot de tewerkstellingsmaatregelen (met inbegrip van de activeringsmaatregelen, maar uitgezonderd de deeltijdse werknemers met een IGU) wordt overgedragen aan de gewesten. De RVA behoudt echter de verantwoordelijkheid over de uitvoering van de betalingen in het geval van uitkeringen, alsook over bepaalde reglementaire kaders

die op het federale niveau behouden blijven. De bevoegdheidsoverdracht is sinds 1 januari 2015 budgettair uitgevoerd, wat inhoudt dat de RVA tot de effectieve operationele overdracht de opdrachten met betrekking tot tewerkstellings- en opleidingsmaatregelen blijft uitvoeren met gewestelijke budgetten. De timing voor die operationele overdracht verschilt echter per gewest.

Tabel 8.6.I toont dat sinds 2011 het totaal aantal betalingen in het kader van Activa (exclusief het intussen uitgedoofde win-win aanwervingsplan) gestegen is met de helft. De stijging doet zich vooral voor vanaf 2013, wanneer de versterkte regeling voor laaggeschoolde jongeren ingevoerd werd. In Activa normaal, Start en PVP is er sindsdien weliswaar een lichte daling merkbaar, maar deze wordt gecompenseerd door een steeds groeiend aantal Activa-werkuitkeringen voor personen met een handicap en, in nog grotere mate, voor laaggeschoolde jongeren. In 2015 werden voor deze laatste doelgroep gemiddeld per maand 10 412 werkuitkeringen betaald. Het aantal werkuitkeringen in het kader van Activa voor personen met een handicap bedraagt in 2015 gemiddeld 1 491 per maand.

Tabel 8.6.II

Verdeling volgens gewest van de contracten¹ afgesloten in het kader van Activa voor laaggeschoolden jonger dan 27 jaar (30 jaar vanaf 1 januari 2014)

	2013	2014	2015	Totaal
Vlaams Gewest	1 190 30,8%	5 878 36,3%	5 299 35,8%	12 367 35,5%
Waals Gewest	2 303 59,7%	8 840 54,5%	8 319 56,2%	19 462 55,8%
Brussels H Gewest	366 9,5%	1 497 9,2%	1 186 8,0%	3 049 8,7%
Land	3 859	16 215	14 804	34 878

¹ Aantal op 1 februari 2016 bij de RVA geregistreerde contracten

In totaal werden sinds de invoering van de versterkte regeling voor laaggeschoolde jongeren 34 878 contracten afgesloten, waarvan 14 804 in 2015. De meeste contracten werden afgesloten in het Waals Gewest (55,8% van het totaal). Het Vlaams Gewest is goed voor 35,5% van het totaal aantal afgesloten contracten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor 8,7%.

8.6.2 Instapstages

Een instapstage is een stage in een onderneming, bij een VZW of bij een overheidsdienst, waarbij midden- en laaggeschoolde jonge werkzoekenden de kans krijgen om kennis te maken met de arbeidsmarkt. Tijdens de stage hebben de werkzoekenden recht op een stage-uitkering ten laste van de RVA van 26,82 EUR per dag, bovenop een maandelijkse vergoeding van 200 EUR die door de werkgever betaald wordt. Deze nieuwe regeling, die als doel heeft het aantal instapstages aanzienlijk te verhogen, is vanaf 1 januari 2013 van kracht.

Samengevat ziet de nieuwe regeling er als volgt uit.

- De werkgever sluit een overeenkomst af met de stagiair en de bevoegde dienst voor beroepsopleiding (VDAB, FOREM, Bruxelles Formation of ADG).
- De instapstage kan ten vroegste aanvangen na de zesde maand van de beroepsinschakelingstijd die de jongere na zijn studies moet doorlopen alvorens recht te hebben op inschakelingsuitkeringen. De instapstage moet uiterlijk aanvangen op de laatste dag van deze beroepsinschakelingstijd.
- De jonge werkzoekende mag ten hoogste een diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs hebben.
- De instapstage is voltijds, eventuele opleiding inbegrepen. De duurtijd bedraagt minstens 3 maanden en maximaal 6 maanden.
- De werkgever is niet verplicht om de stagiair na afloop in dienst te nemen met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur.

Dat federale kader werd vervolledigd en aangewend door de gewesten in de loop van 2013.

Tot eind december 2015 werden sinds de invoering van de nieuwe regeling 8 082 contracten afgesloten in het kader van een instapstage. In 2015 worden per maand gemiddeld 1 652 stage-uitkeringen betaald. Voor meer details verwijzen we naar hoofdstuk 5.1.3.

8.6.3

Ontslagitkering en ontslagcompensatievergoeding

Vanaf 1 januari 2012 werd de crisispremie, een tijdelijke anti-crisismaatregel die van toepassing was in 2010 en 2011, omgezet in een nieuwe regeling van onbepaalde duur, met name de onslagitkering. De nieuwe regeling is van toepassing bij alle ontslagen, betekend vanaf 1 januari 2012. Aan het basisprincipe van de crisispremie werd niet geraakt: de onslagitkering blijft een eenmalige premie, betaald aan ontslagen arbeiders. De modaliteiten ondergingen echter wel enkele belangrijke wijzigingen.

- In tegenstelling tot de crisispremie, die in principe voor 1/3 gedragen werd door de werkgever, is de onslagitkering volledig ten laste van de RVA.
- Het bedrag werd aangepast. De crisispremie bedroeg steeds 1 666 EUR. Bij de onslagitkeringen is het bedrag afhankelijk van de anciënniteit indien de arbeidsovereenkomst van de ontslagen werknemer is aangevangen voor 1 januari 2012 (< 5 jaar: 1 250 EUR, 5 - < 10 jaar: 2 500 EUR, vanaf 10 jaar: 3 750 EUR). Bij arbeidsovereenkomsten vanaf 1 januari 2012 bedraagt de premie steeds 1 250 EUR.
- De toepassingsfeer werd uitgebreid. Ontslagitkeringen zijn in tegenstelling tot de crisispremies niet beperkt tot werkgevers die behoren tot de privésector.
- Daarnaast werden ook een aantal beperkingen ingevoerd. De werknemer moet ten minste 6 maanden anciënniteit hebben en mag datzelfde kalenderjaar nog geen onslagitkering ontvangen hebben naar aanleiding van een ontslag bij dezelfde werkgever. Bovendien mag het ontslag niet kaderen in een herstructurering waarbij de werknemer een inschakelingsvergoeding ontvangt die ten dele door de RVA ten laste wordt genomen (via terugbetaling aan de werkgever).

Sinds 1 januari 2014 wordt onder bepaalde voorwaarden een ontslagcompensatievergoeding toegekend aan arbeiders die ontslagen werden na 31 december 2013 en een arbeidsovereenkomst hadden die aanving vóór 1 januari 2014. De ontslagcompensatievergoeding werd in het leven geroepen om het verschil weg te werken tussen de opzeggingsvergoeding voor arbeiders en die voor bedienden. Het gedeelte van de opzeggingsvergoeding dat betrekking heeft op de periode vóór 1 januari 2014 wordt immers nog volgens de oude regels berekend. De ontslagcompensatievergoeding wordt enkel toegekend aan arbeiders die op het moment van hun ontslag 20 jaar anciënniteit tellen (15 jaar vanaf 1 januari 2015 en 10 jaar vanaf 1 januari 2016; vanaf 1 januari 2017 valt de anciënniteitsvoorwaarde weg). Ze kan niet gecumuleerd worden met een onslagitkering. Ontslagen arbeiders die onvoldoende anciënniteit hebben om aanspraak te maken op een ontslagcompensatievergoeding kunnen wel een onslagitkering krijgen indien ze voldoen aan de voorwaarden.

In 2011 werden in totaal 42 291 crisispremies uitgekeerd. Nadien doofde het systeem geleidelijk uit. Het werd vanaf 2012 vervangen door het stelsel van de onslagitkeringen, waarvoor in 2013 in totaal 49 444 betalingen geteld werden. Vanaf 1 januari 2014 krijgen arbeiders met minstens 20 jaar anciënniteit onder bepaalde voorwaarden een ontslagcompensatievergoeding in plaats van een onslagitkering. Mede daardoor is het aantal onslagitkeringen in 2014 en 2015 gedaald.

In totaal worden in 2015 nog 26 933 onslagitkeringen uitgekeerd. Daarnaast worden in 2015 gemiddeld per maand 3 141 ontslagcompensatievergoedingen toegekend. De uitgaven voor de drie stelsel samen bedroegen in 2015 155,58 miljoen EUR. Dat is bijna de helft meer dan in 2013, toen het stelsel van de ontslagcompensatievergoedingen nog niet in voege was.

Voor meer details over deze cijfers verwijzen we naar hoofdstuk 7.

Tabel 8.6.III
Crisispremies, ontslaguitkeringen en ontslagcompensatie-
vergoedingen

	Crisispremies (jaartotaal)	Ontslaguiteringen (jaartotaal)	Ontslagcompensatie- vergoedingen (maandgemiddelde)	Totale uitgaven (in miljoen EUR)
2010	27 290	-	-	30,98
2011	42 291	-	-	47,51
2012	12 149	28 246	-	56,13
2013	581	49 444	-	79,60
2014	122	37 637	518 ¹	101,16
2015	23	26 933	3 141 ²	155,58

¹ Op jaarbasis werden in 2014 6 217 ontslagcompensatie-
vergoedingen betaald.

² Op jaarbasis werden in 2015 37 692 ontslagcompensatie-
vergoedingen betaald.

8.6.4 Deeltijdse werknemers met een inkomensgarantie-uitkering (IGU)

Vanaf 1 juli 2013 kunnen naast de deeltijdse werknemers met behoud van rechten ook de vrijwillig deeltijdse werknemers die het werk deeltijds hervatten een inkomensgarantie-uitkering krijgen. Hieraan zijn echter een aantal specifieke voorwaarden verbonden. Zo moeten de vrijwillig deeltijdse werknemers ingeschreven blijven als werkzoekende en beschikbaar zijn voor een passende betrekking op de arbeidsmarkt (= betrekking waarin het aantal arbeidsuren niet meer bedraagt dan het aantal arbeidsuren vóór werkloosheid + 6).

Sinds 1 januari 2015 is de berekeningswijze van de IGU gewijzigd. Het bedrag van de IGU is het verschil tussen het nettoloon en de referte-uitkering* vermeerderd met een uurtoeslag**. De uurtoeslag was gelijk voor alle gezinscategorieën, namelijk 3,05 EUR. In de nieuwe berekeningswijze wordt de uurtoeslag voor de alleenwonenden verlaagd naar 2,14 EUR en voor de samenwonenden zonder gezinslast naar 1,21 EUR. Een tweede aanpassing is het feit dat de werkbonus wordt meegerekend in de berekening van het nettoloon.

Naast de berekeningswijze werden ook de toekenningsvoorwaarden gewijzigd. Er wordt immers geen IGU toegekend wanneer het deeltijdse brutoloon hoger is dan 1 501,82 EUR. Voorheen was dit 1 559,38 EUR voor personen van 21 jaar of ouder en 1 411,71 EUR voor personen jonger dan 21 jaar.

* De referte-uitkering is gelijk aan het normale bedrag van de maanduitering als volledig werkloze.

** De uurtoeslag wordt berekend op basis van het aantal uren dat men meer werkt dan 1/3 van een voltijdse betrekking.

Tabel 8.6.IV laat zien dat het aantal intreders tussen 2014 en 2015 mede als gevolg van deze reglementaire wijzigingen gedaald is met 13,7% (- 5 223 personen). De daling is het grootst bij de samenwonenden: - 16,8%. In die gezinscategorie is het verschil met de vorige berekingswijze van de IGU ook het grootst. Bij de gezinshoofden en de alleenwonenden bedraagt de daling in dezelfde periode respectievelijk - 10,6% en - 12,5%.

Als gevolg van afname van het aantal intreders is ook het aantal betalingen in dit stelsel gedaald: van gemiddeld 51 124 per maand in 2014 tot 44 716 in 2015. Voor meer details verwijzen we naar hoofdstuk 5.

Tabel 8.6.IV

Aantal personen toegetreden tot het statuut van deeltijdse werknemer met een inkomensgarantie-uitkering volgens gezinscategorie

Gezinscategorie	2014	2015	Evol. 2014-2015	
Gezinshoofd	13 456	12 027	- 1 429	- 10,6%
Alleenwonend	8 375	7 325	- 1 050	- 12,5%
Samenwonend	16 340	13 599	- 2 741	- 16,8%
Andere	5	2	- 3	- 60,0%
Totaal	38 176	32 953	- 5 223	- 13,7%

Toegetreden = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

8.6.5 Werkhervattingstoeslag

De uitkeringsgerechtigde werkloze die het werk hervat kan gedurende de tewerkstelling een werkhervattingstoeslag ontvangen. Met ingang van 1 februari 2013 werd de daarvoor geldende leeftijdsvoorwaarde verhoogd van 50 jaar tot 55 jaar. Het aantal gerechtigden op een werkhervattingstoeslag van 50 tot 54 jaar is daardoor ten opzichte van 2012 met 78,0% gedaald: van gemiddeld 9 399 per maand in 2012 tot 2 066 per maand in 2015 (tabel 8.6.V). Alle leeftijden samen daalde het aantal werkhervattingstoelagen met 23,8% tussen 2012 en 2015. Voor meer details verwijzen we naar hoofdstuk 5.

Tabel 8.6.V

Werkhervattingstoeslag voor oudere werklozen (fysieke eenheden – maandgemiddelde op jaarbasis)

	2012	2013	2014	2015	2012-2015	
50 - 54 jaar	9 399	7 565	4 252	2 066	- 7 334	- 78,0%
55 - 65 jaar	10 717	11 818	12 856	13 262	+ 2 545	+ 23,7%
Totaal	20 116	19 382	17 108	15 327	- 4 789	- 23,8%

8.7 Stelsel van loopbaanonderbreking en tijdskrediet

Het stelsel van loopbaanonderbreking, van toepassing in de publieke sector, en tijdskrediet, in de privé-sector, onderging in 2012 en 2013 ingrijpende wijzigingen, waarbij vooral de duur van de onderbrekingen werd ingeperkt en de loopbaanvoorwaarden werden verstrengd. In 2015 werd het stelsel van tijdskrediet nogmaals aangepast. Die aanpassing heeft vooral betrekking op de onderbrekingen zonder motief en het eindloopbaanstelsel. Dit subhoofdstuk geeft de belangrijkste wijzigingen weer en bespreekt de impact ervan op de instroom in de verschillende stelsels.

8.7.1 Publieke sector: loopbaanonderbreking

Vanaf 1 januari 2012 kunnen contractuele en statutaire personeelsleden in de openbare sector die hun loopbaan voltijds onderbreken, slechts gedurende 60 maanden aanspraak maken op onderbrekingsuitkeringen. Ook het recht op onderbrekingsuitkeringen ingeval van deeltijdse loopbaanonderbreking werd beperkt tot 60 maanden vóór de leeftijd van 55 jaar (enkel voor statutaire personeelsleden van de federale overheid bestaat deze leeftijdsgrens niet). Voorheen gold voor beide stelsels een beperking tot 72 maanden. Na de leeftijd van 55 jaar (voorheen 50 jaar, zie 8.7.3) heeft men onder bepaalde voorwaarden nog recht op deeltijdse loopbaanonderbreking in het eindloopbaanstelsel, met verhoogde onderbrekingsuitkeringen. Volgens het federale regeerakkoord van 9 oktober 2014 zal deze leeftijdsgrens in de huidige legislatuur opgetrokken worden tot 60 jaar. Verder voorziet dat regeerakkoord eveneens een harmonisering van het stelsel van loopbaanonderbreking en het stelsel van tijdskrediet tegen 2020.

Als gevolg van de nieuwe regels is het aantal intreders in het stelsel van loopbaanonderbreking vooral in 2012 en 2013 fors gedaald (tabel 8.7.I). Ook in 2015 daalt het aantal intreders op jaarbasis, na de toename van vorig jaar. De afname in 2015 blijft echter beperkt tot 2,2%, of 429 intreders minder dan in 2014.

In vergelijking met 2011 worden in 2015 7,1% minder intreders geteld (- 1 435). De daling doet zich vooral voor in het voltijdse en het halftijdse stelsel zonder verhoogde uitkeringen (respectievelijk - 571 en - 724 intreders), maar ook in de meeste andere stelsels is de tendens dalende. Enkel in het stelsel zonder verhoogde uitkeringen waarbij de arbeidstijd verminderd wordt met 1/5 is er een stijging: + 11,2% of + 453 intreders.

Tabel 8.7.I
Aantal personen toegetreden tot het stelsel van
loopbaanonderbreking*

Stelsel bij intrede	2011	2012	2013	2014	2015	Evol. 2011-2015		Evol. 2014-2015	
Voltijds	3 062	2 560	2 477	2 584	2 491	- 571	- 18,6%	- 93	- 3,6%
Halftijds, geen verhoogde uitkeringen	5 957	5 263	5 249	5 344	5 233	- 724	- 12,2%	- 111	- 2,1%
Halftijds, verhoogde uitkeringen einde loopbaan	2 852	2 411	1 941	2 236	2 836	- 16	- 0,6%	+ 600	+ 26,8%
Vermindering met 1/3, geen verhoogde uitkering	116	100	113	115	124	+ 8	+ 6,9%	+ 9	+ 7,8%
Vermindering met 1/3, verhoogde uitkering einde loopbaan	85	66	25	30	20	- 65	- 76,5%	- 10	- 33,3%
Vermindering met 1/4, geen verhoogde uitkering	280	303	260	249	236	- 44	- 15,7%	- 13	- 5,2%
Vermindering met 1/4, verhoogde uitkering einde loopbaan	207	160	56	75	54	- 153	- 73,9%	- 21	- 28,0%
Vermindering met 1/5, geen verhoogde uitkering	4 041	4 078	3 913	4 312	4 494	+ 453	+ 11,2%	+ 182	+ 4,2%
Vermindering met 1/5, verhoogde uitkering einde loopbaan	3 512	3 138	2 407	4 161	3 189	- 323	- 9,2%	- 972	- 23,4%
Totaal	20 112	18 079	16 441	19 106	18 677	- 1 435	- 7,1%	- 429	- 2,2%

* Toegetreden = betaling in maand X en geen betaling in maand
X-1 tot X-12

8.7.2

Privésector: tijdskrediet

Vanaf 1 januari 2012 wordt voor werknemers in de privésector een onderscheid gemaakt tussen gemotiveerd en niet-gemotiveerd tijdskrediet.

Werknemers met een loopbaanverleden van minstens 5 jaar als loontrekkende en minstens 2 jaar anciënniteit bij de huidige werkgever, hebben recht op 12 maanden onderbrekingsuitkeringen in het kader van het niet-gemotiveerd tijdskrediet (voltijds equivalent). Voor werknemers die tijdskrediet opnemen onmiddellijk aansluitend op ouderschapsverlof geldt de anciënniteitsvoorwaarde niet. Vanaf 1 januari 2015 vervalt het recht op onderbrekingsuitkeringen in het kader van het niet-gemotiveerd tijdskrediet zelfs volledig.

Bovenop dat krediet hebben werknemers met minstens 2 jaar anciënniteit bij de huidige werkgever recht op een bijkomend krediet van maximum 36 of 48 maanden volledige onderbreking, halftijdse vermindering of 1/5 vermindering mét motief. Voor het krediet van 36 maanden komen volgende motieven in aanmerking: zorg voor het eigen kind tot 8 jaar, toediening van palliatieve zorgen, verzorging of bijstand van een zwaar ziek gezins- of familielid, volgen van een opleiding. Het bijkomend krediet van 36 maanden kan verlengd worden tot 48 maanden voor de bijstand van een zwaar ziek kind of de opvang van een gehandicapt kind tot 21 jaar. Vanaf 1 januari 2015 komen ook zorg voor het eigen kind tot 8 jaar, toediening van palliatieve zorgen en verzorging of bijstand van een zwaar ziek gezins- of familielid in aanmerking voor de verlenging tot 48 maanden.

Ook het eindeloopbaanstelsel werd in 2012 gewijzigd. Werknemers kunnen sinds 1 januari 2012 pas vanaf de leeftijd van 55 jaar onder bepaalde voorwaarden hun loopbaan gedeeltelijk onderbreken, met recht op verhoogde onderbrekingsuitkeringen (voorheen 50 jaar, zie 8.7.3). Vanaf 1 januari 2015 werd deze leeftijdsvoorwaarde verder opgetrokken, tot 60 jaar. Nog vanaf 1 januari 2015 werd de leeftijd voor landingsbanen in geval van zwaar beroep, lange loopbaan of onderneming in moeilijkheden of herstructurering opgetrokken van 50 tot 55 jaar en werd het vereiste aantal loopbaanjaren voor landingsbanen lange loopbaan verhoogd tot 35 jaar.

Heel wat werknemers anticipeerden op deze nieuwe reglementaire wijzigingen en namen in 2014 reeds een periode van tijdskrediet op. Getuige daarvan de sterke stijging van het aantal intreders tussen 2013 en 2014 (van 28 941 tot 43 210), vooral in het eindeloopbaanstelsel (tabel 8.7.II). In 2015 was het aantal intreders veel kleiner: 25 145 (- 41,8% ten opzichte van 2014). De afname doet zich voor in elk van de stelsels, maar is logischerwijs het grootst in het eindeloopbaanstelsel.

Omdat niet-gemotiveerd tijdskrediet meestal geen recht meer geeft op onderbrekingsuitkeringen is het aantal intreders in het stelsel zonder uitkeringen gestegen met 82,2% (+ 2 471). Het belang van het stelsel zonder uitkeringen in het totaal van de intreders is dan ook toegenomen tot 17,9%, terwijl het belang van het stelsel zonder motief mét uitkeringen is gedaald tot 18,7%.

Tenslotte zien we dat, naast het stelsel zonder uitkeringen, vooral het gemotiveerd tijdskrediet aan belang wint. Bijna 4 op de 10 intreders roept een motief in, tegenover slechts 23,9% in 2014. Dat komt doordat in het eindeloopbaanstelsel geen motief van toepassing is en veel van de intreders in 2014 zich in dat stelsel situeerden.

Tabel 8.7.II
Aantal personen toegetreden tot het stelsel van tijdskrediet*

Stelsel bij intrede	2011	2012	2013	2014	2015	Verschil 2011-2015		Verschil 2014-2015	
Voltijds	6 010	4 997	5 010	5 138	3 369	- 2 641	- 43,9%	- 1 769	- 34,4%
Halftijds, geen verhoogde uitkeringen einde loopbaan	3 273	2 876	2 961	3 346	2 410	- 863	- 26,4%	- 936	- 28,0%
Halftijds, verhoogde uitkeringen einde loopbaan	4 327	1 927	1 510	2 734	1 324	- 3 003	- 69,4%	- 1 410	- 51,6%
Vermindering 1/5, geen verhoogde uitkeringen einde loopbaan	11 165	11 690	14 516	17 949	12 304	+ 1 139	+ 10,2%	- 5 645	- 31,5%
Vermindering 1/5, verhoogde uitkeringen einde loopbaan	11 896	5 955	4 944	14 043	5 738	- 6 158	- 51,8%	- 8 305	- 59,1%
Totaal	36 671	27 445	28 941	43 210	25 145	- 11 526	- 31,4%	- 18 065	- 41,8%
Zonder uitkeringen	3 738	3 988	3 008	3 005	5 476	+ 1 738	+ 46,5%	+ 2 471	+ 82,2%
Totaal (incl. stelsel zonder uitkeringen)	40 409	31 433	31 949	46 215	30 621				
Met motief	6,0%	21,5%	34,4%	23,9%	38,7%				
Zonder motief (met uitkeringen)	8,4%	30,8%	34,8%	31,8%	18,7%				
Motief niet van toepassing	76,3%	35,0%	21,4%	37,8%	24,7%				
Zonder uitkeringen	9,3%	12,7%	9,4%	6,5%	17,9%				

* Toegetreden = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

8.7.3 Zoom op het eindloopbaanstelsel

Vanaf 1 januari 2012 werd de leeftijd waarop werknemers uit de privésector recht hebben op deeltijdse onderbrekingsuitkeringen tot de wettelijke pensioenleeftijd (halftijds of vermindering met 1/5) in het kader van het tijdskrediet eindloopbaanstelsel opgetrokken van 50 tot 55 jaar. Ook de loopbaan- en anciënniteitsvoorwaarden werden opgetrokken. Er zijn uitzonderingsmaatregelen voorzien voor werknemers die een zwaar beroep hebben uitgeoefend, dat voorkomt op de lijst van de knelpuntberoepen. Vanaf 1 januari 2015 werd de leeftijdsvoorwaarde verder opgetrokken tot 60 jaar en werden ook de voorwaarden voor de vervroegde landingsbanen aangescherpt (zie 8.7.2).

Personeelsleden van de openbare sector, met uitzondering van de statutaire personeelsleden van de federale overheid, hebben eveneens onder bepaalde voorwaarden recht op deeltijdse onderbrekingsuitkeringen tot de wettelijke pensioenleeftijd (halftijds of vermindering met 1/5) in het kader van de loopbaanonderbreking in het eindloopbaanstelsel. Ook in dat stelsel werd de leeftijdsvoorwaarde opgetrokken van 50 tot 55 jaar, uitgezonderd in bepaalde gevallen voor personeelsleden die een zwaar beroep hebben uitgeoefend, of een lange loopbaan achter de rug hebben. Deze wijziging is van toepassing voor onderbrekingsaanvragen vanaf 1 september 2012. Volgens het regeerakkoord van 9 oktober 2014 zal deze leeftijds grens in de toekomst eveneens opgetrokken worden tot 60 jaar.

Uit voorgaande subhoofdstukken bleek reeds dat de instroom in het eindeloopbaanstelsel fors daalde tussen 2011 en 2013 als gevolg van de wijzigingen van 2012. Tussen 2013 en 2014 zorgde de aangekondigde nieuwe verhoging van de leeftijdsvoorwaarde voor een sterke toename, vooral in het eindeloopbaanstelsel van het tijdskrediet (tabel 8.7.III).

In 2015 ging het aantal intreders in het eindeloopbaanstelsel van het tijdskrediet opnieuw fors omlaag (- 57,9% of 9 715 ten opzichte van 2014). Ook in het eindeloopbaanstelsel van de gewone loopbaanonderbreking is er een daling op jaarbasis: - 6,2% of - 403.

In vergelijking met 2011 is er in het eindeloopbaanstelsel van de gewone loopbaanonderbreking enkel een daling van het aantal intreders in de leeftijdsklasse van 50 tot 54 jaar. Dat was tot vorig jaar ook het geval in het eindeloopbaanstelsel van het tijdskrediet, maar door de bijkomende verhoging van de leeftijdsvoorwaarde vanaf 1 januari 2015 is het aantal intreders nu ook in de leeftijdsklasse van 55 tot 59 jaar lager dan in 2011.

Tabel 8.7.III

Aantal intreders in de eindeloopbaanstelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet*

Stelsel bij intrede	Leeftijd	2011	2012	2013	2014	2015	Vershil 2011-2015	Vershil 2014-2015	Vershil 2014-2015	Vershil 2014-2015
Loopbaanonderbreking	50 tot 54 jaar	4 349	3 565	1 333	1 870	1 869	- 2 480	- 57,0%	- 1	- 0,1%
	55 jaar en ouder	2 307	2 210	3 096	4 632	4 230	+ 1 923	+ 83,4%	- 402	- 8,7%
	Totaal	6 656	5 775	4 429	6 502	6 099	- 557	- 8,4%	- 403	- 6,2%
Tijdskrediet	50 tot 54 jaar	10 509	3 394	1 306	6 298	2 298	- 8 211	- 78,1%	- 4 000	- 63,5%
	55 tot 59 jaar	4 731	3 719	4 303	9 243	3 681	- 1 050	- 22,2%	- 5 562	- 60,2%
	60 jaar en ouder	983	769	845	1 236	1 083	+ 100	+ 10,2%	- 153	- 12,4%
	Totaal	16 223	7 882	6 454	16 777	7 062	- 9 161	- 56,5%	- 9 715	- 57,9%

* Intreders = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

8.7.4

Thematische verloven

In de thematische verloven waren de reglementaire wijzigingen minder ingrijpend. Bovendien ging het om een uitbreiding in plaats van een beperking. Sinds 2012 kunnen twee belangrijke wijzigingen aangehaald worden.

Een eerste betreft het optrekken van de duur van het ouderschapsverlof van 3 tot 4 maanden per kind. In de privésector trad de wijziging in werking vanaf 1 juni 2012, in de openbare sector vanaf 1 augustus 2012. Kinderen geboren of geadopteerd vanaf 8 maart 2012 geven recht op een onderbrekingsuitkering voor de vierde, bijkomende maand. Kinderen geboren of geadopteerd vóór die datum openen wel het recht op een vierde, bijkomende maand ouderschapsverlof, maar niet op een onderbrekingsuitkering voor die maand.

Een tweede wijziging heeft betrekking op het verlof voor medische bijstand. In dat stelsel werd een zogenaamde mini-onderbreking ingevoerd van een week (verlengbaar met een week) voor het bijstaan van een gehospitaliseerd minderjarig kind. De minimumduur in het gewone stelsel van verlof voor medische bijstand bedraagt een maand. In de privésector werd deze wijziging ingevoerd vanaf 1 november 2012, in de openbare sector vanaf 1 augustus 2013.

Tussen 2011 en 2015 laten is er voor alle stelsels van thematisch verloven samen een stijging van het aantal intreders van 11,5% (tabel 8.7.IV). In het ouderschapsverlof is de stijging in relatieve termen het kleinst: + 6,8%. Het aantal intreders in het verlof voor medische bijstand ligt 40,0% hoger dan in 2011, terwijl de toename in het verlof voor palliatieve zorgen 20,0% bedraagt.

Op jaarbasis daalt het aantal intreders in 2015 voor het eerst in de beschouwde periode, en dit in ieder van de stelsels. Zowel in absolute als in relatieve termen is de afname het grootst bij het verlof voor medische bijstand (- 5,2% of - 780). Alle stelsels samen bedraagt de afname - 1 183 intreders of - 1,4%.

Tabel 8.7.IV

Aantal intreders in de thematische verloven¹

Stelsel bij intrede	2011	2012	2013	2014	2015	Verschil 2011-2015	Verschil 2014-2015	Verschil 2013-2015	Verschil 2012-2015
Ouderschapsverlof	64 534	64 815	68 092	69 224	68 907	+ 4 373	+ 6,8%	- 317	- 0,5%
Palliatieve zorgen	1 481	1 616	1 735	1 863	1 777	+ 296	+ 20,0%	- 86	- 4,6%
Medische bijstand	10 225	11 091	13 981	15 098	14 318	+ 4 093	+ 40,0%	- 780	- 5,2%
Totaal	76 240	77 522	83 808	86 185	85 002	+ 8 762	+ 11,5%	- 1 183	- 1,4%

¹ Intreders = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

8.8

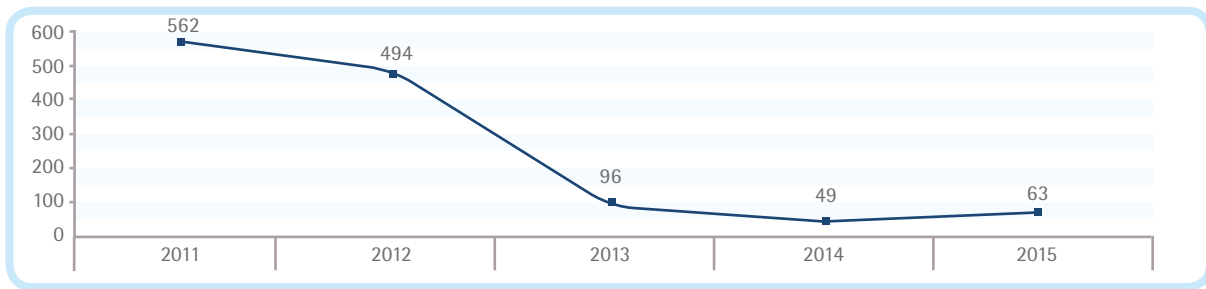
Stelsel van dienstencheques

Ook in het stelsel van de dienstencheques werden een aantal reglementaire wijzigingen doorgevoerd in 2012, 2013 en 2014. Kort samengevat houden deze wijzigingen het volgende in:

- Ondernemingen met verschillende activiteiten moeten hun activiteiten met betrekking tot dienstencheques onderbrengen in een zogenaamde "sui generis afdeling". Deze "sui generis afdeling" moet vanaf 1 juli 2012 ook een afzonderlijke boekhouding voeren.
- Vanaf 1 juli 2012 dienen kandidaat-ondernemingen bij de erkenningsaanvraag een ondernemingsplan toe te voegen dat is goedgekeurd door een erkend boekhouder of erkend boekhouder-fiscalist of accountant.
- Vanaf 1 juli 2012 moet 60% van de nieuw aange-
worven werknemers (per trimester en per exploita-
tietzettel) uitkeringsgerechtigde volledig werklozen
of gerechtigden op een integratie-uitkering zijn.
- Vanaf 24 december 2012 moeten ondernemingen
die een erkenning aanvragen een borgsom van
25 000 EUR storten, ten laatste op het moment
waarop de erkenningsaanvraag ingediend wordt
op het Secretariaat van de Adviescommissie.
- Vanaf 1 januari 2013 wordt 5 EUR ingehouden op
het bedrag van de federale tegemoetkoming in de
dienstencheques wanneer een onderneming niet
meer voldoet aan één of meerdere erkennings-
voorwaarden. In geval van een zware inbreuk kan
het volledige bedrag, bestaande uit de federale
tegemoetkoming en de tussenkomst van de ge-
bruiker, ingehouden worden.
- Vanaf 1 januari 2013 is de aankoopprijs van een
dienstencheque gestegen van 7,50 EUR naar
8,50 EUR en vanaf 1 januari 2014 naar 9,00 EUR.
Wanneer een gebruiker meer dan 400 cheques be-
stelt per jaar bedraagt de kostprijs voor de che-
ques die dit aantal overschrijden 10,00 EUR.

De striktere voorwaarden voor ondernemingen heb-
ben vanaf medio 2012 geleid tot een sterke daling
van het aantal eerste aanvragen tot erkenning. In
2015 is het aantal aanvragen bijna 10 keer kleiner
dan in 2011 (63 tegenover 562).

Grafiek 8.8.I
Aantal eerste aanvragen tot erkenning als
dienstencheques-onderneming

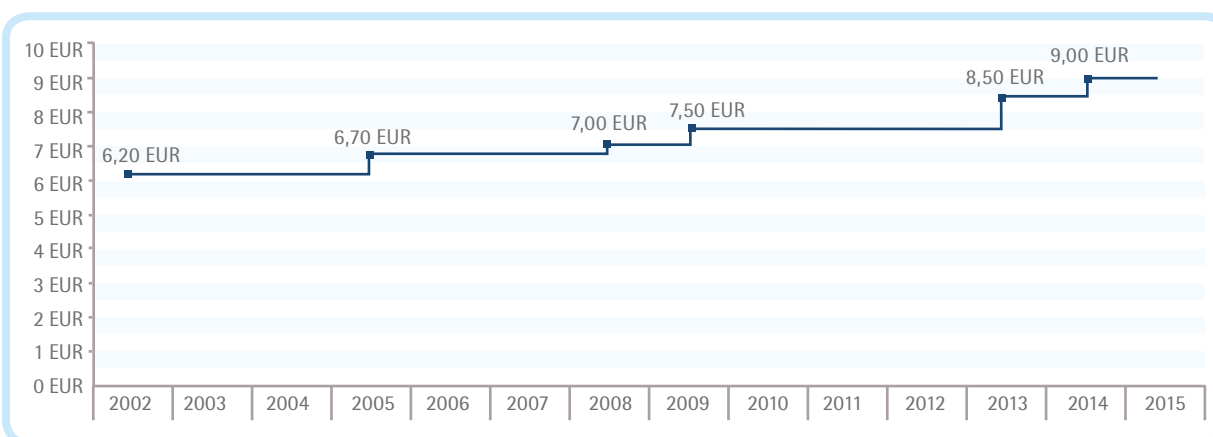
Het optrekken van de prijs van een dienstencheque op 1 januari 2013 en 1 januari 2014 heeft geleid tot een piek van het aantal anticipatief aangekochte cheques in de laatste trimesters van 2012 en 2013. Deze piek werd logischerwijs gevolgd door een forse daling in de daarop volgende trimesters.

De opeenvolgende prijsverhogingen lijken de groei van het aantal aangekochte cheques enigszins af te remmen, maar er is vooralsnog geen sprake van een afname. In T1 2014 was het aantal aangekochte cheques kleiner dan normaal door de anticipatieve aankoop van cheques in T4 2013. De toename op jaarbasis van 34,9% in T1 2015 en van 8,5% voor het hele jaar 2015 geeft dus enigszins een vertekend beeld. Het groeiritme van T2 2015 tot en met T4 2015, dat tussen 0,5% en 2,9% ligt, geeft een realistischer beeld van de toename van het aantal aangekochte cheques. In vergelijking met 2011 ligt het aantal aangekochte cheques in 2015 15,5% hoger.

Tabel 8.8.I
Aantal aangekochte dienstencheques

		T1	T2	T3	T4	Jaar
	2011	27 248 629	27 456 383	24 932 419	29 464 283	109 101 714
	2012	29 280 817	29 320 149	26 892 825	37 457 909	122 951 700
	2013	22 553 027	31 981 153	28 332 600	39 722 141	122 588 921
	2014	24 260 169	31 822 559	28 249 709	31 814 119	116 146 556
	2015	32 724 165	31 972 764	28 519 525	32 750 853	125 967 307
Vershil 2011 -2015	in absolute aantallen	+ 5 475 536	+ 4 516 381	+ 3 587 106	+ 3 286 570	+ 16 865 593
	in %	+ 20,1%	+ 16,4%	+ 14,4%	+ 11,2%	+ 15,5%
Vershil 2014 -2015	in absolute aantallen	+ 8 463 996	+ 150 205	+ 269 816	+ 936 734	+ 9 820 751
	in %	+ 34,9%	+ 0,5%	+ 1,0%	+ 2,9%	+ 8,5%

Grafiek 8.8.II
Evolutie van de aankoop prijs voor de gebruiker van
dienstencheques

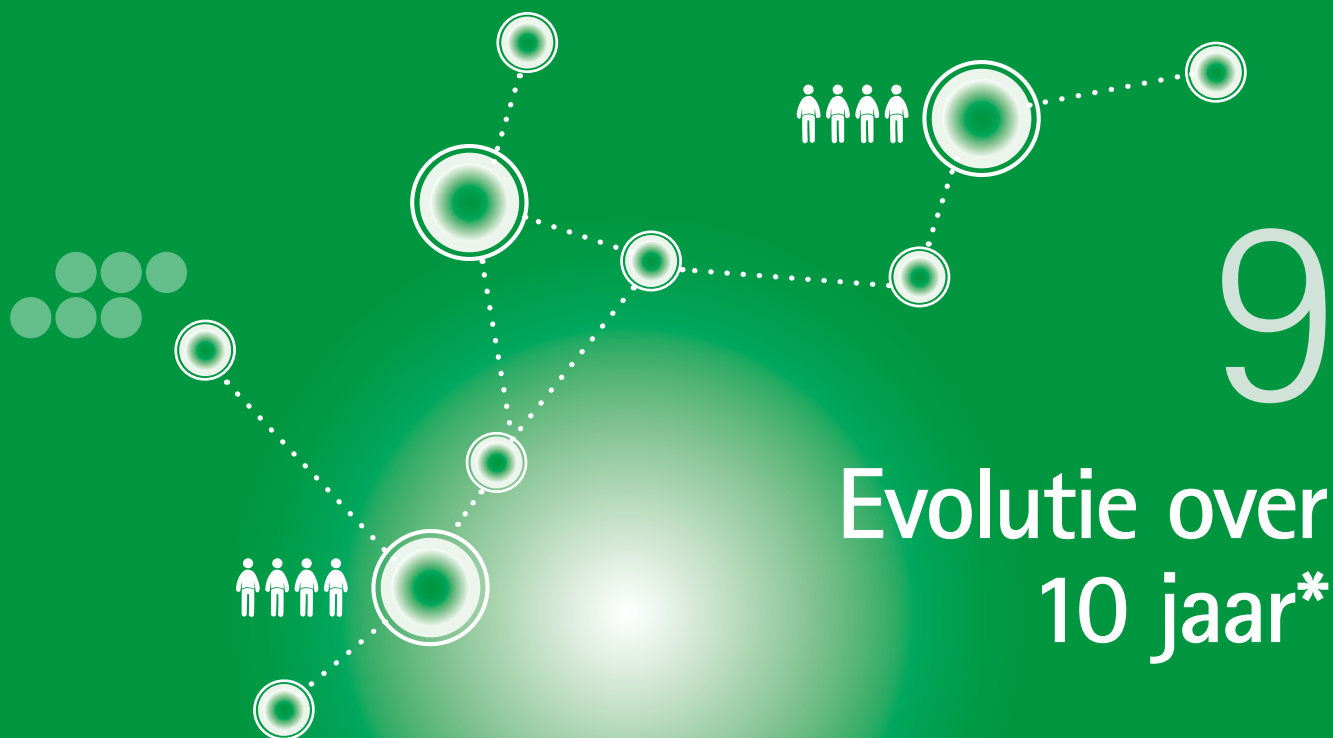

* + 1,00 EUR vanaf de 401ste dienstencheque per kalenderjaar per
persoon of de 801ste per kalenderjaar per gezin

8.9

Activering van het zoekgedrag

Voor de impact van de reglementaire wijzigingen met betrekking tot de procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

9

Evolutie over 10 jaar*

9.1 De werkzoekende uitkerings- gerechtigde volledig werklozen

Tabel 9.1.I
Evolutie over 10 jaar van de UVW-WZ volgens leeftijds-
klasse/duur en ratio t.o.v. de actieve bevolking

	Volgens leeftijd				Volgens duur en leeftijd: 2 j. en langer		Totaal		
	< 25 j.	25-49 j.	50 +	50 + vrijgest 50-59 ¹ inbegrepen	< 50 j.	50 +	(A)	vrijgest 50-59 ¹ inbegrepen	Ratio (A) / act. bev.
2006	70 219	317 702	92 768	164 181	187 221	66 683	480 689	552 102	10,3%
2007	63 494	285 283	100 205	158 339	160 477	76 515	448 982	507 116	9,5%
2008	59 142	261 485	102 731	150 787	135 619	79 261	423 357	471 414	8,9%
2009	66 398	278 102	110 464	147 853	124 926	81 736	454 963	492 352	9,5%
2010	64 963	278 836	116 910	145 256	123 546	85 620	460 709	489 055	9,4%
2011	59 555	267 276	118 580	141 777	122 918	87 374	445 411	468 608	9,2%
2012	56 632	266 708	118 065	138 678	117 534	86 550	441 406	462 018	9,0%
2013	59 585	276 900	121 299	138 859	115 850	86 553	457 785	475 345	9,3%
2014	54 444	273 835	130 363	136 860	110 556	92 879	458 642	465 139	9,2%
2015	44 286	241 811	131 335	133 064	96 080	94 719	417 432	419 161	8,4%

¹ Bij ongewijzigde reglementering, d.w.z. vrijgestelde 50- tot 59-jarigen inbegrepen.

* Bron m.b.t. de actieve bevolking: Eurostat EAK – Actieve bevolking van 15 jaar en ouder (lfasi_act_q). De gegevens zijn beschikbaar met één trimester vertraging t.o.v. deze publicatie. Voor de berekening van de ratio van het laatste jaar werd dan ook de waarde van het voorgaande jaar gebruikt.

Tabel 9.1.II
Rangschikking van de voorbije 10 jaar voor de UVW-WZ

	Volgens leeftijd			Volgens duur en leeftijd: 2 j. en langer		Totaal			
	< 25 j.	25-49 j.	50 +	50 + vrijgest 50-59' inbegrepen	< 50 j.	50 +	(A)	vrijgest 50-59' inbegrepen	Ratio (A) / act. bev.
1	2015	2015	2006	2015	2015	2006	2015	2015	2015
2	2014	2008	2007	2014	2014	2007	2008	2012	2008
3	2012	2012	2008	2012	2013	2008	2012	2014	2012
4	2008	2011	2009	2013	2012	2009	2011	2011	2011
5	2011	2014	2010	2011	2011	2010	2007	2008	2014
6	2013	2013	2012	2010	2010	2012	2009	2013	2013
7	2007	2009	2011	2009	2009	2013	2013	2010	2010
8	2010	2010	2013	2008	2008	2011	2014	2009	2009
9	2009	2007	2014	2007	2007	2014	2010	2007	2007
10	2006	2006	2015	2006	2006	2015	2006	2006	2006

¹ Bij ongewijzigde reglementering, d.w.z. vrijgestelde 50- tot 59-jarigen inbegrepen.

Tabel 9.1.I geeft de evolutie weer van het gemiddeld aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) in de voorbije 10 jaar. Het totaal (A) wordt opgesplitst volgens leeftijdsklasse en werkloosheidsduur. Er wordt ook een ratio van berekend in verhouding tot de actieve bevolking. Tabel 9.1.II rangschikt de jaren in oplopende volgorde van hun waarden.

Met een werkloosheidsratio van 8,4% vertoont 2015 de laagste werkloosheid van het voorbije decennium. In absolute cijfers rangschikt 2015 zich ook op de eerste plaats voor de leeftijdsklassen onder de 50 jaar. Een gedeelte van de vastgestelde daling tussen 2014 en 2015 volgt uit de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen (cf. hoofdstukken 3 & 8).

Het aantal werklozen van 50 jaar of ouder is algemeen toegenomen sinds het begin van het beschouwde decennium. Zoals gezegd laat dat zich verklaren door het geleidelijk optrekken van de leeftijd waarop een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende (IWZ) kan worden aangevraagd van 50 naar 60 jaar sinds 2002. (Sinds 1 januari 2015 werden de mogelijkheden om een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende aan te vragen bovendien opnieuw ingeperkt voor de nieuwe instromers van 60 jaar en ouder.) Als men die reglementaire wijziging neutraliseert, verschijnt 2015 echter op de 1^e plaats van de rangschikking.

9.2 De niet-werkzoekende uitkerings- gerechtigde volledig werklozen

Tabel 9.2.I

Evolutie over 10 jaar van de UVW-NWZ (4 statuten) en
ratio t.o.v. de actieve bevolking

	Vrijgestelde ouderen na voltijdse arbeidsprestaties	Vrijgesteld om sociale of familiale redenen	Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	SWT met vrijstelling van IWZ	Totaal (B)	Ratio (B) / uitgebreide act. bev.
2006	116 169	9 250	9 485	111 069	245 973	5,0%
2007	107 939	10 767	9 396	113 579	241 680	4,9%
2008	100 844	11 097	9 141	114 151	235 232	4,7%
2009	94 801	10 740	9 068	115 552	230 161	4,6%
2010	89 193	9 861	8 920	117 509	225 483	4,4%
2011	83 077	8 990	8 548	115 196	215 812	4,3%
2012	77 064	8 270	8 241	110 809	204 384	4,0%
2013	70 837	7 640	7 889	106 908	193 275	3,8%
2014	58 385	6 908	7 122	102 305	174 719	3,4%
2015	49 099	2 026	6 170	96 176	153 470	3,0%

Tabel 9.2.II

Rangschikking van de voorbije 10 jaar van de UVW-NWZ
(4 statuten)

	Vrijgestelde ouderen na voltijdse arbeidsprestaties	Vrijgesteld om sociale of familiale redenen	Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	SWT met vrijstelling van IWZ	Totaal (B)	Ratio (B) / uitgebreide act. bev.
1	2015	2015	2015	2015	2015	2015
2	2014	2014	2014	2014	2014	2014
3	2013	2013	2013	2013	2013	2013
4	2012	2012	2012	2012	2012	2012
5	2011	2011	2011	2006	2011	2011
6	2010	2006	2010	2007	2010	2010
7	2009	2010	2009	2008	2009	2009
8	2008	2009	2008	2011	2008	2008
9	2007	2007	2007	2009	2007	2007
10	2006	2008	2006	2010	2006	2006

Voor elke categorie van niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (B), alsook voor de ratio t.o.v. de actieve bevolking, noteren we voor 2015 een 1^e plaats in de rangschikking van het voorbije decennium. Vanaf het begin van de periode in 2006 neemt het aantal UVW-NWZ gevoelig af, o.a. omwille van de genoemde reglementaire wijzigingen m.b.t. de vrijstelling van IWZ voor oudere werklozen. Verder kan sinds 1 januari 2015 de vrijstelling om sociale en familiale redenen niet meer worden toegekend behalve voor de mantelzorgers.

9.3

Het totaal aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (werkzoekend en niet-werkzoekend samen)

Tabel 9.3.I

Evolutie over 10 jaar van de UVW (WZ + NWZ) en ratio t.o.v. de actieve bevolking (uitgebreid)

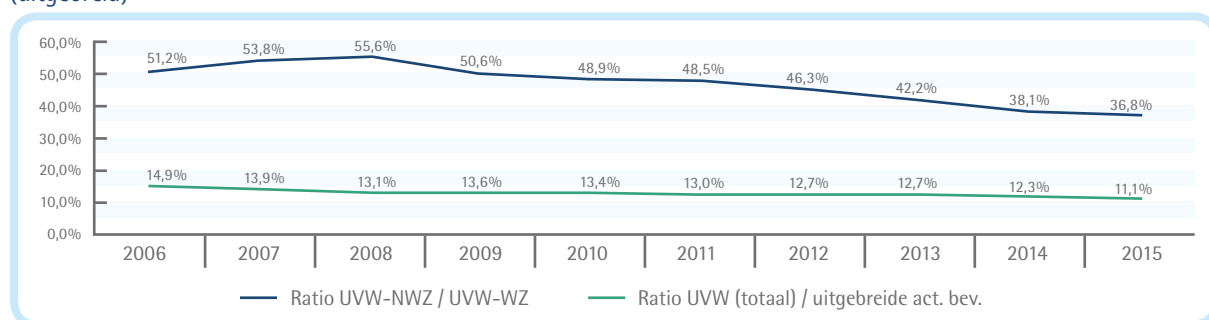
	UVW-WZ (A)		UVW-NWZ (B)		(C) = (A) + (B) 100%	Ratio (B) / (A)	Ratio (C) / uitgebreide act. bev.
	Aantal	%	Aantal	%			
2006	480 689	66,2%	245 973	33,8%	726 662	51,2%	14,9%
2007	448 982	65,0%	241 680	35,0%	690 662	53,8%	13,9%
2008	423 357	64,3%	235 232	35,7%	658 590	55,6%	13,1%
2009	454 963	66,4%	230 161	33,6%	685 125	50,6%	13,6%
2010	460 709	67,1%	225 483	32,9%	686 192	48,9%	13,4%
2011	445 411	67,4%	215 812	32,6%	661 223	48,5%	13,0%
2012	441 406	68,4%	204 384	31,6%	645 790	46,3%	12,7%
2013	457 785	70,3%	193 275	29,7%	651 059	42,2%	12,7%
2014	458 642	72,4%	174 719	27,6%	633 361	38,1%	12,3%
2015	417 432	73,1%	153 470	26,9%	570 902	36,8%	11,1%

Tabel 9.3.I biedt enerzijds een synthese van de 2 hierboven beschouwde groepen samen, maar brengt anderzijds ook hun onderlinge verhouding in kaart. In absolute aantallen neemt het totaal van beide groepen (C) af van 726 662 in 2006 naar 570 902 in 2015. De evolutie van de ratio van C ten opzichte van de actieve bevolking (i.c. uitgebreid met het aantal UVW-NWZ) volgt dezelfde afnemende trend: van 14,9% in 2006 tot 11,1% in 2015.

De laatste twee kolommen van tabel 9.3.I worden grafisch voorgesteld in grafiek 9.3.I. De ratio (B)/(A), die geldt als kengetal voor de onderlinge verhouding van de grootte van de beide groepen, toont een algemene daling van het aantal niet-werkzoekenden ten opzichte van het aantal werkzoekenden (van 51,2% in 2006 naar 36,8% in 2015).

Grafiek 9.3.I

De evolutie van de ratio's (B)/(A) en (C)/actieve bevolking (uitgebreid)

9.4 De niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden

Tabel 9.4.I
Evolutie over 10 jaar van de NVNW-WZ volgens
inschrijvingsvorm

	Jongeren in beroeps- inschakelingstijd	Andere WZ verplicht ingeschreven	WZ vrijwillig ingeschreven	Totaal (D)	Ratio (D) / act. bev.
2006	43 584	31 458	40 895	115 937	2,5%
2007	39 100	30 942	34 965	105 007	2,2%
2008	36 924	31 988	35 672	104 584	2,2%
2009	40 766	31 582	42 528	114 875	2,4%
2010	41 644	34 830	47 652	124 126	2,5%
2011	39 217	36 792	49 374	125 383	2,6%
2012	45 430	37 538	52 976	135 944	2,8%
2013	46 791	38 810	57 360	142 962	2,9%
2014	47 468	41 807	61 033	150 307	3,0%
2015	46 261	48 969	68 496	163 726	3,3%

Bron: gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en
berekeningen RVA

Tabel 9.4.II
Rangschikking van de voorbije 10 jaar van de NVNW-WZ
(3 statuten)

	Jongeren in beroeps- inschakelingstijd	Andere WZ verplicht ingeschreven	WZ vrijwillig ingeschreven	Totaal (D)	Ratio (D) / act. bev.
1	2008	2007	2007	2008	2008
2	2007	2006	2008	2007	2007
3	2011	2009	2006	2009	2009
4	2009	2008	2009	2006	2006
5	2010	2010	2010	2010	2010
6	2006	2011	2011	2011	2011
7	2012	2012	2012	2012	2012
8	2015	2013	2013	2013	2013
9	2013	2014	2014	2014	2014
10	2014	2015	2015	2015	2015

Bron: gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en
berekeningen RVA

Volledigheidshalve dient hier te worden vermeld dat niet alle werkzoekenden vergoed worden door de RVA in het kader van de werkloosheidsverzekering. Het totaal aan werkzoekenden bestaat daarnaast enerzijds uit werkende werkzoekenden (die hier verder buiten beschouwing worden gelaten), anderzijds uit niet-werkende werkzoekenden die niet vergoed worden in het kader van de werkloosheidsverzekering. Tabellen 9.4.I & 9.4.II bevatten gegevens over deze niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden, die worden verzameld door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en samengebracht door de RVA.

De groep niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden bestaat uit jongeren in hun beroepsinschakelingstijd, verplicht ingeschreven werkzoekenden en vrijwillig ingeschreven werkzoekenden. Onder de verplicht ingeschreven bevinden zich de gesanctioneerde werklozen, de werkzoekenden ten laste van het OCMW en de werkzoekenden die zijn erkend als mindervalide door de FOD Sociale Zekerheid. Bij de vrijwillig ingeschreven werkzoekenden vinden we heel wat niet-werkende werkzoekenden terug met een vreemde nationaliteit, die zich inschrijven om toegang te hebben tot de Belgische arbeidsmarkt, maar die (nog) geen recht hebben op werkloosheidsuitkeringen.

Het jaar 2015 dient voornamelijk onderaan te worden gerangschikt wat betreft de niet-vergoede niet-werkende werkzoekenden. Slechts voor het aantal jongeren in beroepsinschakelingstijd noteren we voor 2015 een waarde die eerder de middenmoot van het voorbije decennium benadert.

De geobserveerde toename van het totaal aan NVNW-WZ tussen 2014 en 2015 volgt gedeeltelijk uit de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen. Een gedeelte van de werklozen die het einde van het recht hebben bereikt, zijn opgenomen bij de verplicht ingeschreven werkzoekenden vermits zij een leefloon ontvangen van het OCMW. Anderen hebben besloten om als vrijwillig werkzoekende ingeschreven te blijven.

9.5 De tijdelijk werklozen

Tabel 9.5.I
Algemene evolutie over 10 jaar en rangschikking per jaar van de TW

	Fysieke eenheden		Budgettaire eenheden	
1	2007	119 949	2015	27 563
2	2006	121 514	2007	29 963
3	2015	124 840	2014	30 677
4	2008	134 737	2008	32 381
5	2014	135 118	2006	32 394
6	2011	140 847	2011	35 895
7	2012	161 340	2012	40 962
8	2013	168 723	2013	42 913
9	2010	173 286	2010	49 507
10	2009	210 864	2009	60 566

Het jaar 2015 vertoont in verhouding tot de andere jaren van het voorbije decennium eerder lage waarden wat de tijdelijke werkloosheid betreft. Uitgedrukt in fysieke eenheden rangschikt 2015 zich op de 3^e, uitgedrukt in budgettaire eenheden op de 1^e plaats.

10.1 Werkloosheid

10.1.1 Geharmoniseerde werkloosheidsgraad

Tabel 10.1.I
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad (in%) – Jaarcijfers

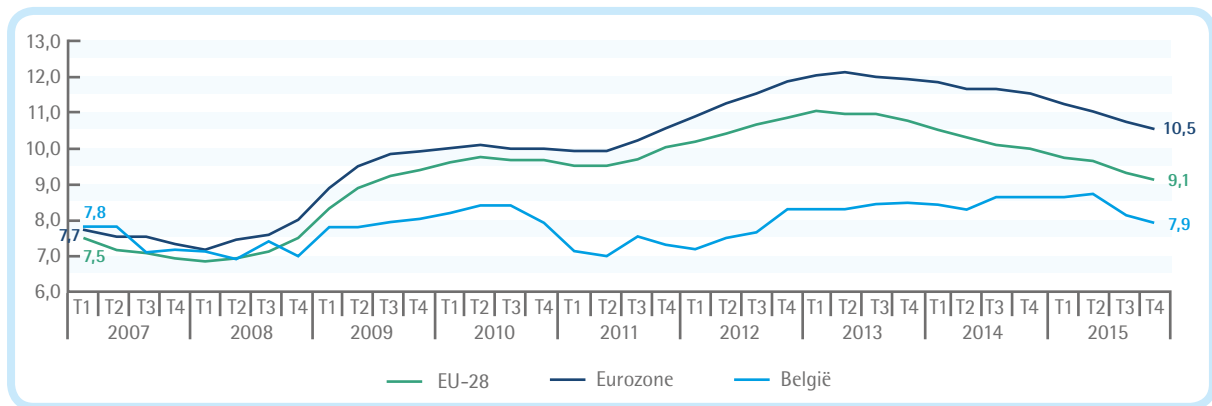
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Evol. 2007 – 2015
EU 28	7,2	7,0	9,0	9,6	9,7	10,5	10,9	10,2	9,4	+ 2,2 procentpunt
Eurozone	7,5	7,6	9,5	10,0	10,1	11,3	12,0	11,6	10,9	+ 3,4 procentpunt
België	7,5	7,0	7,9	8,3	7,2	7,6	8,4	8,5	8,3	+ 0,8 procentpunt

Bron: Eurostat – Enquête naar de Arbeidskrachten (une_rt_a).

De werkloosheid heeft in België tijdens de crisis niet de trend gevolgd van het Europese gemiddelde (Europese Unie van de 28 of eurozone): de toestand bij ons is niet in dezelfde mate verslechterd en de opleving was sterker. In 2011 lag de werkloosheidsgraad in België zelfs lager dan het precrisisniveau van het jaar 2007 (– 0,3 procentpunt). Vanaf 2012 ging de werkloosheid ook in België weer de hoogte in. De Belgische werkloosheid blijft echter stabiel dan de Europese: tegenover 2007 respectievelijk + 0,8

procentpunt in 2015 ten opzichte van + 2,2 procentpunt in de Europese Unie van de 28 en + 3,4 procentpunt in de eurozone. Het Europese gemiddelde kent het voorbije jaar echter een duidelijke daling (op jaarbasis – 0,8 procentpunt voor de EU-28 en – 0,7 procentpunt voor de eurozone), terwijl de Belgische werkloosheidsgraad eerder stabiel blijft (– 0,2 procentpunt).

Grafiek 10.1.I
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad (in %)
Trimestriële cijfers

Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (une_rt_q).

Tijdens de economische crisis van 2009 en in 2010 is de Belgische werkloosheidsgraad minder sterk gestegen dan het Europese gemiddelde. Nadien herstelde hij zich tijdens de economische opleving sneller dan het Europese gemiddelde. Vanaf de conjuncturele ommekeer in de tweede helft van 2011 zijn de gemiddelde werkloosheidsgraden van de Europese Unie van de 28 en van de eurozone opnieuw gaan stijgen, terwijl de Belgische werkloosheidsgraad nog tot T1 2012 vrij stabiel bleef.

De dalende trend die vanaf de 2de helft van 2013 merkbaar is op Europees niveau in deze geharmoniseerde statistiek, gebaseerd op een trimestriële enquête bij een steekproef van de bevolking, doet zich echter niet voor in België, dat een veel statischer werkloosheidsgraad vertoont (cf. grafiek 10.1.I). Die evolutie kan ongetwijfeld beïnvloed worden door de uitbreiding van de verplichting tot inschrijving als werkzoekende in België (m.n. het optrekken van de leeftijdsvoorwaarden sinds 2013).

Wanneer we de huidige Belgische werkloosheidsgraad (7,9% in T4 2015) vergelijken met die van voor de crisis (7,8% in T1 2007) stellen we een toename vast met slechts 0,1 procentpunt. In de Europese Unie en de Eurozone was de stijging over dezelfde periode groter: respectievelijk 1,6 en 2,8 procentpunt.

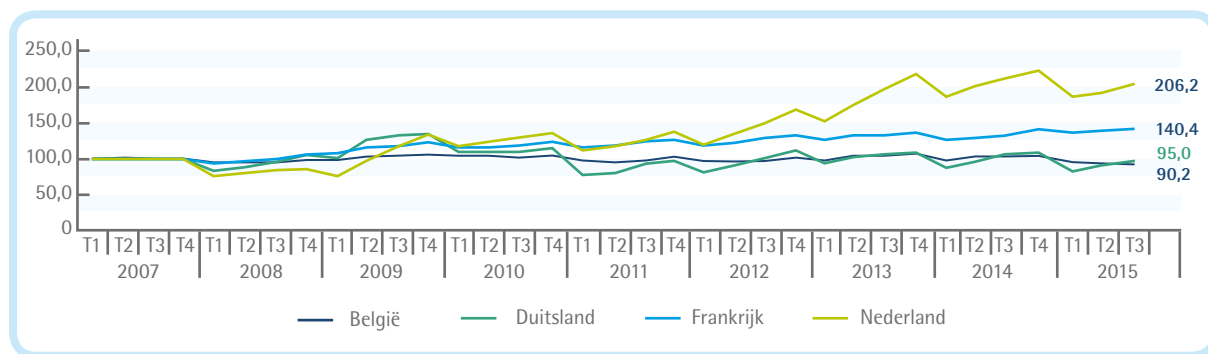
10.1.2

Administratieve vergoede werkloosheid in België en zijn buurlanden

Grafiek 10.1.II toont de evolutie van de administratieve werkloosheid in België en zijn buurlanden Duitsland, Frankrijk en Nederland, waarbij telkens het overeenkomstige trimester van 2007 geldt als basis 100. De cijfers zijn beschikbaar tot en met T3 2015. Meer informatie over de gebruikte methodologie is terug te vinden in de RVA-studie "Vergelijking van de evolutie van de vergoede, werkzoekende volledig werklozen in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland", gepubliceerd op de RVA-website (www.rva.be) in september 2013, alsook in de update van deze studie gepubliceerd in juli 2015.

Grafiek 10.1.II

Evolutie van de administratieve vergoede werkloosheid in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland

Het gaat om de volledige werkloosheid bij werkzoekenden die vergoed worden a.d.h.v. een stelsel van werkloosheidsverzekering: voor België de UVW-WZ; voor Duitsland Arbeitslosengeld SGB III – arbeitslos, voor Frankrijk RAC sans AFR; en voor Nederland de WW-uitkering. Bronnen: RVA: Directie Statistiek, Monatsberichte BFA (DE), Pôle emploi: Séries Statistiques (FR) en Centraal Bureau voor de Statistiek (NL).

Ook volgens deze statistiek blijkt de Belgische werkloosheid ten opzichte van de andere landen een stabiel karakter te vertonen. De administratieve werkloosheid in België reageert minder fel op de crisis in 2009 en 2010 dan in Duitsland, Frankrijk en Nederland het geval is. In T3 2015 eindigt ze dan ook 9,8% lager dan in het overeenkomstige trimester van 2007.

Frankrijk en Nederland lijden daarentegen sterker onder de neerwaartse Europese conjunctuur en laten in dezelfde periode stijgingen van de werkloosheidscijfers noteren met respectievelijk 40,4% en 106,2%. De evolutie in Duitsland, dat bijna de beste tewerkstellingscijfers van Europa kan voorleggen (cf. deel 10.2), is sinds 2012 vrij goed vergelijkbaar met die in België. In het 3^e trimester van 2015 noteren we een daling met 5,0% ten opzichte van T3 2007.

10.1.3

Ratio van de administratieve vergoede werkloosheid in ruime zin tegenover de bevolking op arbeidsleeftijd in België en in zijn buurlanden

Gezien de reglementaire verschillen tussen de vergeleken landen (zo is België bijvoorbeeld het enige land waarin de werkloosheidsuitkering in principe onbeperkt is in de tijd), lijkt het nuttig om ook een vergelijking te maken aan de hand van een ruimere definitie van de administratieve werkloosheid. Tabel 10.1.II geeft voor de periode T1 2007–T3 2015 de ratio's weer van de administratieve werkloosheid in ruime zin ten opzichte van de bevolking op arbeidsleeftijd (15–64 jaar). De ruimere definitie van administratieve werkloosheid houdt in dat ook de werklozen die worden vergoed via sociale bijstand in beschouwing worden genomen.

Tabel 10.1.II

Ratio van de administratieve vergoede werkloosheid in ruime zin in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland

		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2007	T1	7,5	6,6	8,5	5,5
	T2	7,1	5,9	8,0	5,1
	T3	7,3	5,6	8,0	4,9
	T4	6,9	5,3	8,0	4,7
	Jaar	7,2	5,8	8,1	5,0
2008	T1	7,0	5,7	7,9	4,6
	T2	6,7	5,2	7,6	4,5
	T3	6,8	5,1	7,7	4,3
	T4	6,7	4,9	8,1	4,3
	Jaar	6,8	5,2	7,8	4,4
2009	T1	7,2	5,8	8,5	4,5
	T2	7,2	5,7	8,4	4,8
	T3	7,5	5,6	8,7	5,1
	T4	7,2	5,3	9,1	5,4
	Jaar	7,3	5,6	8,7	4,9
2010	T1	7,6	6,0	9,1	5,7
	T2	7,3	5,4	8,7	5,6
	T3	7,4	5,2	8,9	5,5
	T4	7,1	4,9	9,1	5,5
	Jaar	7,3	5,3	9,0	5,6
2011	T1	7,3	5,6	9,2	5,8
	T2	6,9	5,1	8,8	5,6
	T3	7,1	4,9	9,0	5,6
	T4	6,9	4,7	9,3	5,7
	Jaar	7,1	5,1	9,1	5,7
2012	T1	7,2	5,3	9,5	6,0
	T2	6,9	4,9	9,1	6,0
	T3	7,0	4,8	9,4	6,1
	T4	6,9	4,7	9,9	6,4
	Jaar	7,0	4,9	9,5	6,1
2013	T1	7,3	5,3	10,1	7,0
	T2	7,1	5,0	9,7	7,1
	T3	7,3	4,9	9,9	7,3
	T4	7,3	4,8	10,3	7,5
	Jaar	7,2	5,0	10,0	7,2
2014	T1	7,6	5,3	10,1	8,0
	T2	7,2	4,9	9,7	7,9
	T3	7,3	4,8	10,0	7,8
	T4	7,0	4,6	10,5	7,8
	Jaar	7,3	4,9	10,1	7,9
2015	T1	7,2	5,1	10,6	8,1
	T2	6,8	4,7	10,3	7,9
	T3	6,7	4,7	10,5	7,9

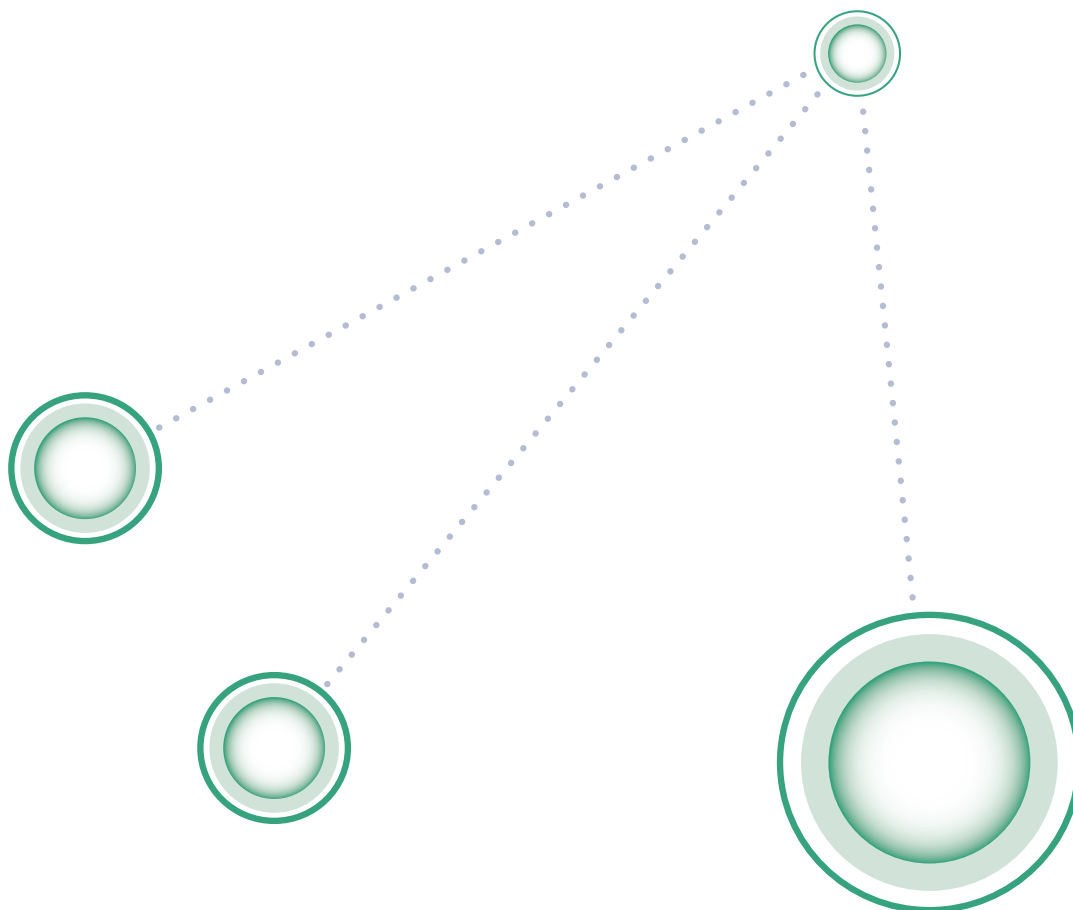
Voor België UVW-WZ en gerechtigden op leefloon of financiële hulp; voor Duitsland Arbeitslosengeld SGB III en Arbeitslosengeld II SGB II – arbeitslos; voor Frankrijk RAC sans AFR, Solidarité en RSA socle seul; en voor Nederland de WW, WWB en WIJ-uitkering. Bronnen: RVA: Directie Statistiek, Budget en Studies, POD Maatschappelijke Integratie, Monatsberichte BFA (DE), Pôle emploi:

Séries Statistiques, CAF: L'e-ssentiel + RSA Conjoncture (FR) en Centraal Bureau voor de Statistiek (NL).

Bron bevolkingsgegevens: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsq_pganws).

Van de vier vergeleken landen noteren we voor België in T3 2015 de grootste daling van de werkloosheidsratio op jaarbasis, m.n. - 0,6 procentpunt. De Franse graad is met 0,5 procentpunt gestegen, terwijl de Duitse en Nederlandse relatief stabiel gebleven zijn (respectievelijk - 0,1 en + 0,1 procentpunt).

Ten opzichte van 2007 noteren we echter voor zowel België als Duitsland een daling in T3 2015, die meer uitgesproken is voor Duitsland (- 0,9 procentpunt) dan voor België (- 0,6 procentpunt). Frankrijk en Nederland vertonen over dezelfde periode echter vrij heftige stijgingen van respectievelijk 2,5 en 3,0 procentpunt.

10.2 Werkgelegenheid*

10.2.1 Vergelijking tussen België en de EU-28

Tabel 10.2.I
Evolutie van de werkgelegenheid in België, de EU-28 en de eurozone in duizendtallen

	EU-28	Eurozone	België		EU-28	Eurozone	België
2007	220 363	145 354	4 380	2007	100	100	100
2008	222 875	146 759	4 446	2008	101	101	101
2009	218 952	143 820	4 421	2009	99	99	101
2010	216 866	142 942	4 489	2010	98	98	102
2011	216 219	142 296	4 509	2011	98	98	103
2012	215 807	141 452	4 524	2012	98	97	103
2013	215 398	140 648	4 530	2013	98	97	103
2014	218 284	142 059	4 544	2014	99	98	104

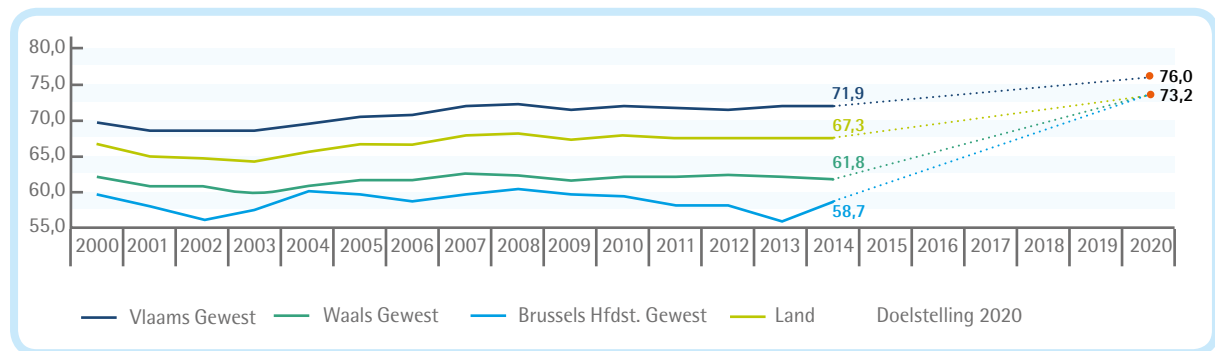
Bron: Eurostat – Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsq_egan),
werkgelegenheid bij de bevolking vanaf 15 jaar.

Sinds 2007 doet België het op het vlak van werkgelegenheid beter dan het gemiddelde van de Europese landen: gedurende de crisis van 2009 is de werkgelegenheid nooit onder het niveau van 2007 gezakt. Omgekeerd hebben de Europese landen (EU-28) en de eurozone tijdens de crisis gemiddeld een lichte daling van het werkgelegenheidsvolume laten noteren. In 2010 blijft de werkgelegenheid in België licht groeien, waar ze in de EU-28 en in de eurozone nog verder daalt (met 1 basispunten in vergelijking met 2009). Van 2011 t.e.m. 2013 blijft de Europese en Belgische werkgelegenheid vrij stabiel (op een kleine gemiddelde daling in de Eurozone na tussen 2011 en 2012) om in 2014 weer wat te stijgen. Ten opzichte van 2007 noteren we in 2014 voor België dan ook een toename van 4% van de werkgelegenheid, maar voor de EU-28 en de eurozone dalingen met respectievelijk 1% en 2%.

* De werkgelegenheidscijfers van Eurostat voor 2015 zijn nog niet gekend op het moment van de publicatie van het jaarverslag.

Grafiek 10.2.I

Evolutie van de werkgelegenheidsgraad volgens gewest

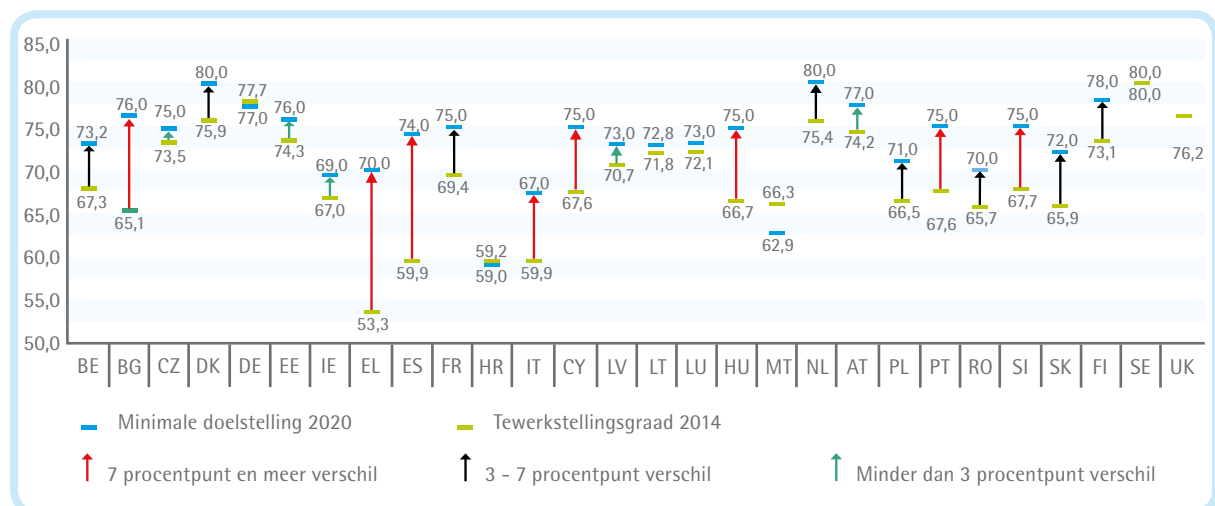
Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifst_r_lfe2em-prt), werkgelegenheidsgraad bij de bevolking van 20-64 jaar.

In het kader van de Europese strategie 2020 ter bevordering van de groei en de werkgelegenheid heeft België zich tot doel gesteld om in 2020 een werkgelegenheidsgraad van 73,2% te halen bij de 20-64-jarigen. Met een werkgelegenheidsgraad van 67,3% in 2014 is er dus nog een verschil van 5,9 procentpunt.

Er zijn echter grote verschillen tussen de gewesten onderling. Het Vlaams Gewest heeft voor zichzelf daarenboven een gewestspecifieke doelstelling gefixeerd: 76,0% werkgelegenheidsgraad bij de 20-64-jarigen in het jaar 2020. In 2014 is dit gewest hier nog 4,1 procentpunt van verwijderd.

Grafiek 10.2.II

Afstand tot de doelstelling 2020 in de landen van de EU-28

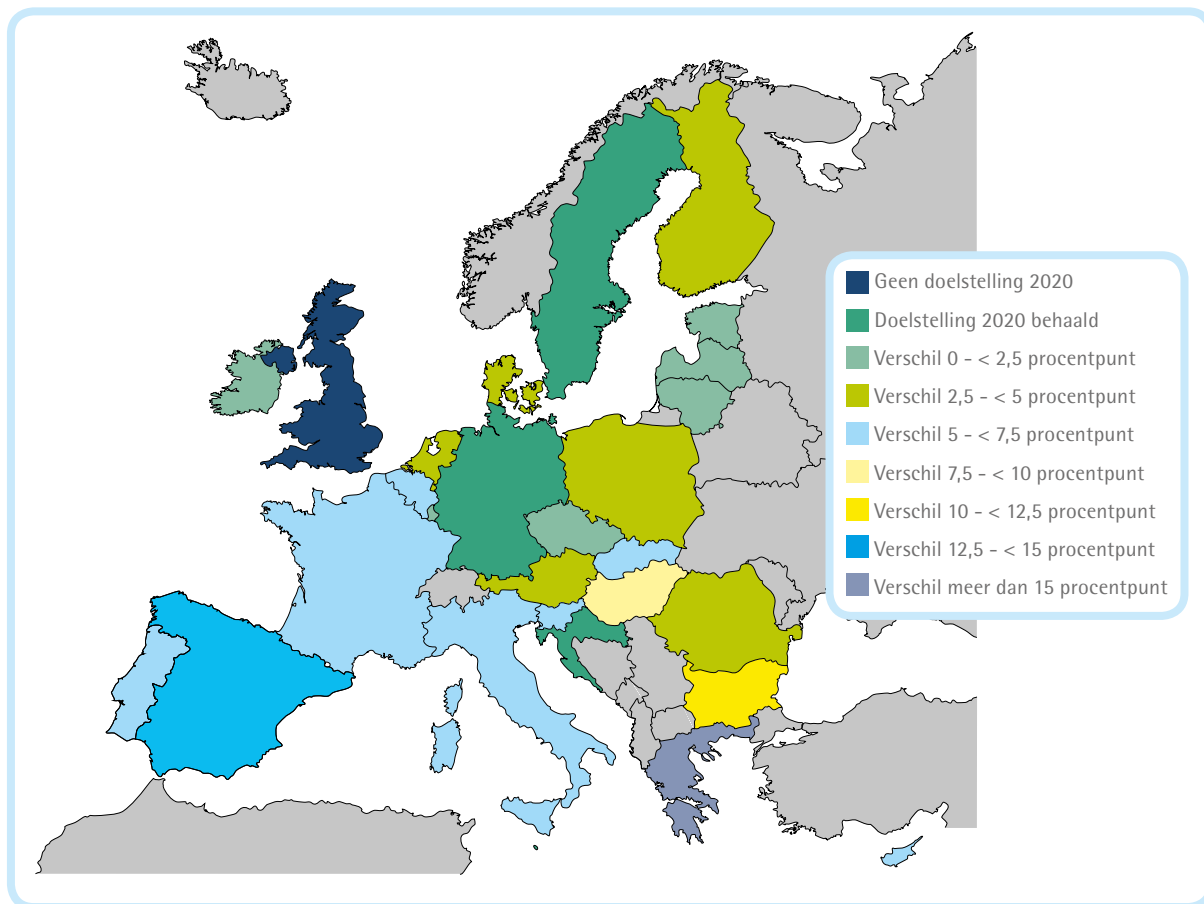

Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsa_organ), werkgelegenheidsgraad bij de bevolking van 20-64 jaar.

NB: Het Verenigd Koninkrijk (UK) geldt in de EU-28 als uitzondering, als enige lidstaat zonder doelstelling 2020.

Grafiek 10.2.III

Kaart met de afstand tot de doelstelling 2020 in de landen van de EU-28

Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsa_ergan), werkgelegenheidsgraad bij de bevolking van 20-64 jaar.

NB: Het Verenigd Koninkrijk (UK) geldt in de EU-28 als uitzondering, als enige lidstaat zonder doelstelling 2020.

Wanneer we in de grafieken 10.2.II en 10.2.III de Belgische werkgelegenheidsgraad vergelijken met die van de andere Europese landen in het licht tot de doelstelling 2020, blijkt België qua afstand tot de doelstelling tot de Europese middenmoot te behoren. Op vijf jaar voor het einde van de periode hebben nog slechts 4 van de lidstaten hun doelstelling voorlopig behaald. Daarbij dient uiteraard in beschouwing te worden genomen dat het gaat om een ambitieuze doelstelling, die werd opgesteld nog voor de financiële en economische crisis aanving.

10.2.2

Vergelijking tussen België en de EU-15

Tabel 10.2.II

Evolutie van de werkgelegenheid en de bevolking (in duizendtallen) en de werkgelegenheidsgraad in België en in de EU-15

	2000		2007		2014		Evol. 2000 - 2007		Evol. 2007 - 2014	
	België	EU-15	België	EU-15	België	EU-15	België	EU-15	België	EU-15
Werkgelegenheid	4 093	156 933	4 348	172 194	4 497	169 585	+ 255	+ 15 261	+ 149	- 2 609
2000 = 100	100	100	106,2	109,7	109,9	108,1	+ 6,2	+ 9,7	+ 3,6	- 1,7
Bevolking	6 719	248 383	7 008	257 684	7 266	259 013	+ 289	+ 9 301	+ 258	+ 1 329
Werkgelegenheidsgraad	60,9%	63,2%	62,0%	66,8%	61,9%	65,5%	+ 1,1%-punt	+ 3,6%-punt	- 0,1%-punt	- 1,3%-punt

Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsa_egan + Ifsa_pganws), werkgelegenheid en bevolking van 15-64 jaar.

Als we kijken naar de evolutie van de werkgelegenheid tussen 2000 en 2007, zien we in België een minder sterke groei in vergelijking met de Europese Unie (EU-15): respectievelijk + 6,2% en + 9,7%. Nadien is de toestand omgeslagen. In 2014 bedroeg de werkgelegenheidsgroei in België over de hele periode sinds 2007 + 3,6% tegenover gemiddeld - 1,7% in het Europa van de 15. De werkgelegenheidsgraad volgt dan ook een gelijkaardige evolutie: tussen 2000 en 2007 stijgt hij sterker in de EU van de 15 (+ 3,6 procentpunt tegenover + 1,1 procentpunt in België). Tijdens de crisis blijft de Belgische werkgelegenheidsgraad echter vrij stabiel (slechts - 0,1 procentpunt), terwijl hij gemiddeld daalt in de Europese Unie van de 15: - 1,3 procentpunt.

Het Federaal Planbureau voorziet in zijn laatste prognose voor België* een economische groei van + 1,2% op jaarbasis in 2016, wat iets minder is dan de groei in 2015 (+ 1,4%). De groei zou positief beïnvloed worden door een toegenomen uitvoer als gevolg van de depreciatie van de Euro en de verlaging van de binnenlandse arbeidskosten, maar gematigd door de tragere groei van de consumptie van particulieren en de overheid. De Nationale Bank van België is iets optimistischer en gaat in haar recentste vooruitzichten** uit van een groei van + 1,3% op jaarbasis in 2016.

De maatregelen ter beperking van de binnenlandse arbeidskosten zouden volgens het Planbureau ook leiden tot banengroei. Ze verwachten dat de binnenlandse werkgelegenheid in 2016 toeneemt met 29 900 eenheden in vergelijking met 2015 (+ 0,7%). Die toename zou zich vooral situeren in de marktsector, aangezien de tewerkstelling in de overheidssector verder zou afnemen. De Nationale Bank van België schat de toename nog hoger in: + 40 400 eenheden.

* Federaal Planbureau, Economische begroting 2016 (11 februari 2016)

** Nationale Bank van België, Economische Indicatoren voor België 2016-06 (12 februari 2016)

Tabel 11.I
Vooruitzichten 2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Evol. 2014 - 2015	Evol. 2015 - 2016
Groeivoet van het bbp in volume (in %) ¹	1,8	0,2	0	1,3	1,4	1,2	+ 0,1 punt	- 0,2 punt
Binnenlandse werkgelegenheid (in duizendtallen) ¹	4 535,3	4 551,4	4 533,7	4 549,3	4 586,1	4 616,0	+ 0,8%	+ 0,7%
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad (in %) ¹	7,2	7,6	8,4	8,5	8,3	7,9	- 0,2 punt	- 0,4 punt
UVW-WZ (in fysieke eenheden) ²	445 412	441 406	457 785	458 642	417 432	408 269	- 9,0%	- 2,2%
Tijdelijke werkloosheid (in budgettaire eenheden) ²	35 895	40 962	42 913	30 677	27 563	25 000	- 10,2%	- 9,3%

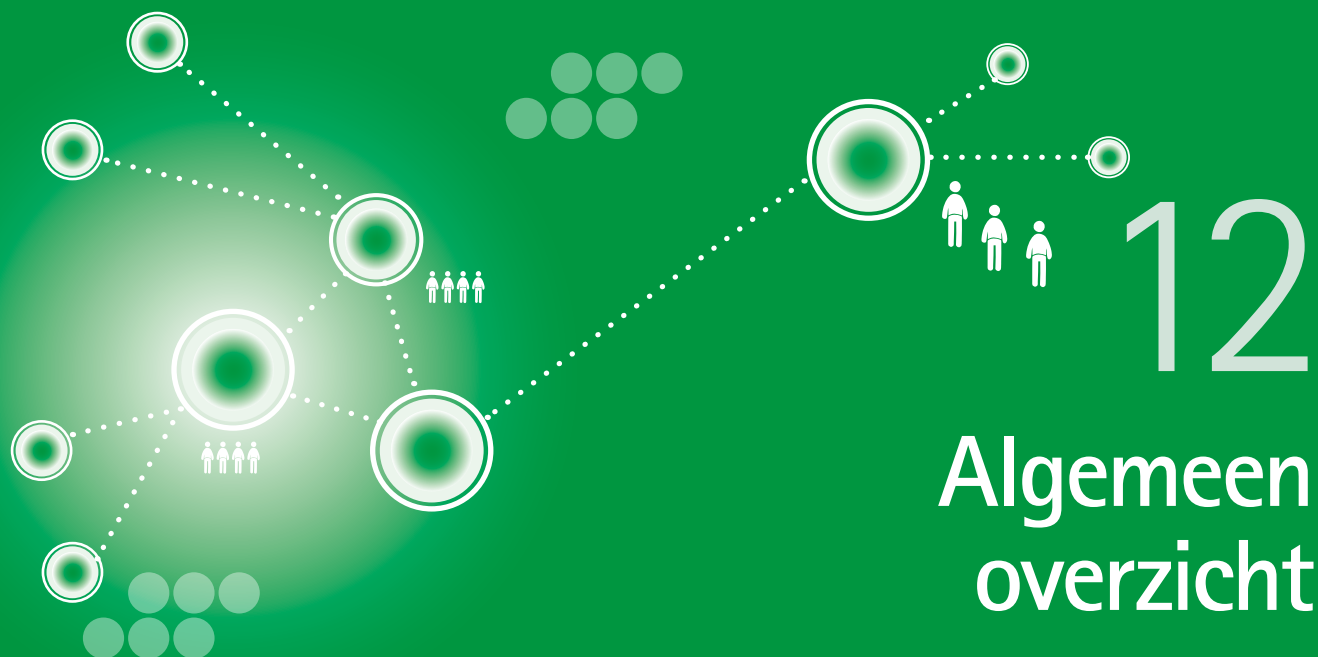
¹ Bron: Federaal Planbureau

² Bron: RVA (2011-2015), Federaal Planbureau (2016)

In 2015 is de geharmoniseerde werkloosheidsgraad in België met 0,2 procentpunt gedaald, tot 8,3%. In 2016 verwacht het Federaal Planbureau een verdere daling met 0,4 procentpunt, tot 7,9%.

De tijdelijke werkloosheid, die in zekere zin evolueert in functie van de economische conjunctuur, zou volgens het Planbureau in 2016 afnemen met 9,3%, wat ongeveer dezelfde daling is als in 2015 (- 10,2%).

Het Planbureau verwacht in 2016 ook een verdere afname van het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (- 9 163 fysieke eenheden of - 2,2%), nadat het verbeterde economische klimaat en de wettelijke restricties aan het stelsel van inschakelingsuitkeringen in 2015 al had gezorgd voor een sterke daling (- 41 210 fysieke eenheden of - 9,0%).

12.1 Evolutie van de uitkeringsgroepen

Tabel 12.1.I
Evolutie van het aantal betalingen volgens uitkeringsgroep

	2000	2007	2014	2015	2000- 2015	Evol. 2007- 2015	Evol. 2014- 2015
Vergoede werklozen (incl. SWT)	649 846	690 662	633 361	570 902	- 78 944	- 17,3%	- 9,9%
Werkzoekenden	375 136	448 982	458 642	417 432	+ 42 295	- 7,0%	- 9,0%
Niet-werkzoekenden	274 710	241 680	174 719	153 470	- 121 240	- 36,5%	- 12,2%
Werknemers ondersteund door de RVA	200 702	276 295	311 182	293 756	+ 93 054	+ 6,3%	- 5,6%
Tijdelijke werkloosheid	109 742	119 949	135 118	124 840	+ 15 099	+ 4,1%	- 7,6%
Aan TW verwante uitkeringen	3 276	10 620	9 598	9 242	+ 5 965	- 13,0%	- 3,7%
Deeltijdse werknemers met IGU	36 103	47 516	51 124	44 716	+ 8 613	- 5,9%	- 12,5%
Activeringsmaatregelen	51 581	98 210	115 342	114 959	+ 63 377	+ 17,1%	- 0,3%
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	98 386	224 021	276 633	288 311	+ 189 925	+ 28,7%	+ 4,2%
Tijdskrediet	0	111 668	134 581	143 387	+ 143 387	+ 28,4%	+ 6,5%
Gewone LO	87 754	71 781	68 668	70 594	- 17 160	- 1,7%	+ 2,8%
Thematische verloven	9 540	39 870	73 052	74 126	+ 64 586	+ 85,9%	+ 1,5%
Halftijds brugpensioen	1 092	702	332	204	- 888	- 71,0%	- 38,7%
Totaal van de 3 groepen	948 935	1 190 978	1 221 176	1 152 969	+ 204 035	- 3,2%	- 5,6%
Andere (grensarbeiders, ontslaguitkering ...)	13 355	2 656	4 877	6 503	- 6 852	+ 144,9%	+ 33,3%
Algemeen totaal	962 289	1 193 634	1 226 054	1 159 472	+ 197 182	- 2,9%	- 5,4%

In 2015 werden in de verschillende uitkeringsstelsels van de RVA gemiddeld per maand 1 159 472 betalingen geteld, een aantal dat 2,9% lager ligt dan in het precrisisjaar 2007. Sinds 2009 gaat het gemiddeld aantal betalingen per maand echter in dalende lijn. Die tendens zet zich ook in 2015 door. Ten opzichte van 2014 bedroeg de daling 5,4%.

Ten opzichte van 2014 kenden enkel de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen een toename (+ 4,2%). Er werd vooral meer gebruik gemaakt van het tijdskrediet (+ 6,5%) en de gewone loopbaanonderbreking (+ 2,8%), maar ook de thematische verloven vertonen een lichte groei (+ 1,5%). Het halftijds brugpensioen – een uitdovend stelsel – daalt steeds verder (– 38,7%).

De andere hoofdgroepen lieten daarentegen een daling op jaarbasis noteren. Relatief gezien is die het grootst bij de vergoede werklozen, die een daling met 9,9% laten noteren. De subgroep van de niet-werkzoekenden neemt daarbij met 12,2% af. Die daling betekent echter deels een verschuiving van niet-werkzoekende naar werkzoekende werkloosheid, aangezien ze vooral is veroorzaakt door 58- en 59-jarigen die door het optrekken van de leeftijdsvoorwaarde nu verplicht werkzoekend zijn, terwijl ze voorheen een vrijstelling konden aanvragen. Het aantal betalingen voor de werkzoekende werklozen daalt echter ook met 9,0%, wat deels te wijten is aan de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen. Voor de werkzoekende en de niet-werkzoekende werklozen samen

werden in 2015 17,3% minder betalingen geteld dan in het precrisisjaar 2007.

Het aantal werknemers ondersteund door de RVA ten slotte is op jaarbasis gedaald met 5,6%. Die daling is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de tijdelijke werkloosheid, waar het aantal betalingen met 10 278 eenheden (7,6%) is afgenomen. Ook voor de andere subgroepen noteren we echter dalingen, waarvan in relatieve termen de grootste zich situeert bij de deeltijdse werknemers met IGU, die een daling met 12,5% op jaarbasis laten noteren.

Voor de restgroep ('andere') noteren we ten slotte een stijging van 33,3% op jaarbasis van het aantal betalingen. Die restgroep bevat o.a. de maatregelen in het kader van de ontwikkeling van het Eenheidstatuut. Belangrijk om weten is dat heel wat van de maatregelen in deze groep bestaan uit toeslagen of premies die in principe slechts eenmalig worden uitbetaald aan de gerechtigde. Tabel 12.1.II geeft dan ook een detail weer van deze restgroep, waarin het gemiddeld aantal betalingen wordt vergeleken met het totale aantal personen dat binnen één van deze stelsels minstens één betaling heeft ontvangen. In tegenstelling tot het aantal betalingen is het aantal personen echter gedaald op jaarbasis en dit met 14,2%. Het gemiddeld aantal betalingen per persoon is immers gestegen en dit vooral onder invloed van de ontslagcompensatievergoeding die in meerdere keren kan worden uitbetaald.

Tabel 12.1.II
Focus op de restgroep ('andere')

	2000	2007	2014	2015	Evol. 2000- 2015	Evol. 2007- 2015	Evol. 2014- 2015
Aantal betalingen (maandelijks gemiddelde)							
Crisispremie - Ontslaguitkering	-	-	3 147	2 246	-	-	- 28,6%
Grensarbeiders	13 315	2 239	376	325	- 12 990	- 85,5%	- 13,5%
Toeslag beroepsopleiding	38	64	56	59	+ 21	- 7,1%	+ 4,9%
Mobiliteitstoeslag	2	2	1	1	- 1	- 71,4%	+ 14,3%
PWA-opleidingstoeslag	-	6	3	1	-	- 80,3%	- 53,1%
Stagebonus	-	345	777	729	-	+ 111,6%	- 6,2%
Ontslagcompensatievergoeding	-	-	518	3 141	-	-	+ 506,3%
Totaal	13 355	2 656	4 877	6 503	- 6 852	+ 144,9%	+ 33,3%
Aantal verschillende personen							
Crisispremie - Ontslaguitkering	-	-	37 268	26 574	-	-	- 28,7%
Grensarbeiders	11 837	1 737	398	347	- 11 490	- 80,0%	- 12,8%
Toeslag beroepsopleiding	452	758	667	702	+ 250	- 7,4%	+ 5,2%
Mobiliteitstoeslag	25	28	7	8	- 17	- 71,4%	+ 14,3%
PWA-opleidingstoeslag	-	7	5	5	-	- 28,6%	+ 0,0%
Stagebonus	-	4 082	8 947	8 349	-	+ 104,5%	- 6,7%
Ontslagcompensatievergoeding	-	-	2 596	6 796	-	-	+ 161,8%
Totaal	12 314	6 612	49 888	42 781	+ 30 467	+ 547,0%	- 14,2%
Gemiddeld aantal betalingen per persoon							
Crisispremie - Ontslaguitkering	-	-	1	1	-	-	+ 0,1%
Grensarbeiders	13	15	11	11	- 2	- 27,3%	- 0,7%
Toeslag beroepsopleiding	1	1	1	1	+ 0	+ 0,3%	- 0,3%
Mobiliteitstoeslag	1	1	1	1	+ 0	+ 0,0%	+ 0,0%
PWA-opleidingstoeslag	-	11	6	3	-	- 72,4%	- 53,1%
Stagebonus	-	1	1	1	-	+ 3,4%	+ 0,5%
Ontslagcompensatievergoeding	-	-	2	6	-	-	+ 131,6%
Totaal	13	5	1	2	- 11	- 62,2%	+ 55,5%

12.2 Evolutie van het aantal klanten

De volgende tabel geeft het aantal klanten weer dat rechtstreeks of onrechtstreeks een uitkering heeft ontvangen van de RVA. De personen worden enkel geteld in het laatste stelsel waarin ze dit jaar werden vergoed. Onder de noemer 'andere maatregelen' zijn de door het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen (FSO) vergoede werknemers in de tabel opgenomen als, alsook de dienstenchequegebruikers*. Die personen kunnen daarnaast ook geteld zijn in de uitkeringsstelsels van de andere groepen.

Ter herinnering: In de rest van dit deel van het jaarverslag wordt met 'aantal uitkeringstrekkers' bedoeld op het aantal fysieke eenheden (cf. de inleiding bij dit deel). Het aantal personen dat gedurende het kalenderjaar minstens één RVA-uitkering ontving verschilt echter van deze cijfers.

Tabel 12.2.1
Evolutie van het aantal klanten

	2014	2015	Evol. 2014 - 2015
Groep 1: Vergoede werklozen (incl. SWT)	825 229	761 184	- 7,8%
Na een voltijdse betrekking	457 286	448 566	- 1,9%
Rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen	130 890	93 402	- 28,6%
Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	31 275	31 838	+ 1,8%
Voltijdse werklozen met bedrijfstoelage zonder vrijstelling van IWZ	5 070	6 284	+ 23,9%
Vrijstelling omwille van sociale en familiale moeilijkheden	7 532	2 116	- 71,9%
Oudere werklozen	68 199	61 699	- 9,5%
Voltijdse werklozen met bedrijfstoelage met vrijstelling van IWZ	114 917	108 118	- 5,9%
Na een vrijwillig deeltijdse betrekking met vrijstelling van IWZ	10 060	9 161	- 8,9%
Groep 2: Werknemers ondersteund door de RVA	563 861	537 737	- 4,6%
Tijdelijk werklozen	319 903	300 426	- 6,1%
Onthaalouders	5 874	5 608	- 4,5%
Jeugdvakantie	14 857	14 638	- 1,5%
Seniorvakantie	619	717	+ 15,8%
Niet-bezoldigde periode in het onderwijs	14 771	15 216	+ 3,0%
Pleegzorg	467	494	+ 5,8%
Deeltijdse werknemers met een IGU	64 712	58 701	- 9,3%
Werklozen met een PWA-vrijstelling	1 619	1 603	- 1,0%
Act. maatr. gericht op werklozen die zich inzetten in het buitenland	12	8	- 33,3%
Act. maatr. gericht op jongere werklozen	326	219	- 32,8%
Act. maatr. gericht op oudere werklozen	17 458	16 253	- 6,9%

* Aangezien het dienstenchequestelsel vanaf 1 januari 2015 budgettair is overgedragen aan de gewesten, maar de operationele overdracht nog niet is afgerond, is het stelsel wel opgenomen in de overzichtstabel die behoort bij dit deel 12.2, maar niet meer in de budgettaire overzichten van de delen 12.3 en 12.4.

Vervolg tabel 12.2.1

Act. maatr. gericht op opleiding van werklozen: studies	36 148	35 352	- 2,2%
Act. maatr. gericht op opleiding van werklozen: beroepsopleiding	25 767	25 637	- 0,5%
Act. maatr. gericht op langdurig werklozen excl. doorstromingsprogr.	55 019	57 876	+ 5,2%
Act. maatr. gericht op langdurig werklozen: doorstromingsprogr.	5 321	4 093	- 23,1%
Kinderopvangtoeslag	962	844	- 12,3%
Act. maatr. gericht op aanmoedigen van werkl. om zich te vestigen als zelfstandige	26	52	+ 100,0%
Groep 3: Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	382 542	385 084	+ 0,7%
Halftijds brugpensioen	339	223	- 34,2%
LO, volledige onderbreking	7 328	7 035	- 4,0%
LO, vermindering van prestaties	77 983	79 017	+ 1,3%
Thematische verloven	134 448	140 087	+ 4,2%
Tijdskrediet, volledige onderbreking	9 803	8 135	- 17,0%
Tijdskrediet, vermindering van prestaties	152 641	150 587	- 1,3%
Autres allocations et compléments	16 488	17 129	+ 3,9%
Premies, uitkeringen en vergoedingen in het kader v.h. Eénheidsstatuut	9 218	10 383	+ 12,6%
Grensarbeiders	391	346	- 11,5%
Toeslag beroepsopleiding (art. 131)	40	116	+ 190,0%
Mobiliteitstoeslag (art. 131 septies)	4	1	- 75,0%
PWA opleidingstoeslag (art. 131 octies)	3	2	- 33,3%
STAGE-bonus	6 832	6 281	- 8,1%
Subtotaal	1 788 120	1 701 134	- 4,9%
Andere maatregelen			
Gebruikers dienstencheques	975 408	1 021 208	+ 4,7%
Werknemers vergoed door het FSO	25 562	24 697	- 3,4%
Totaal	2 789 090	2 747 039	- 1,5%

NB: Het aantal klanten wordt berekend als het aantal verschillende personen betaald in de loop van het jaar, toegewezen aan het uitkeringsstelsel van de laatst betaalde refertemaand.

Het aantal klanten van de RVA is ten opzichte van 2014 afgenomen met 1,5%, tot 2 747 039 personen. De afname is in belangrijke mate toe te schrijven aan de daling van het aantal personen met een inschakelingsuitkering. Hun aantal daalde met 37 488 personen (- 28,6%). Ook het aantal tijdelijke werklozen nam echter vrij sterk af: - 19 477 personen of - 6,1%.

Veruit de grootste toename van het aantal klanten tellen we bij de dienstenchequegebruikers, bij wie het aantal toenam met 45 800 personen (+ 4,7%). Bij de drie groepen noteren we de grootste toename bij de thematische verloven: + 5 639 personen of + 4,2%.

12.3 Evolutie van de uitgaven

12.3.1 Indelingswijzen van de uitgaven

In dit laatste deel schetsen we een algemeen overzicht van de uitgaven die de RVA heeft gedaan voor diverse sociale prestaties. In deel 12.3.2 worden die uitgaven voorgesteld volgens de eerder gehanteerde indeling in uitkeringsgroepen, in deel 12.3.3 wordt echter gefocust op de belangrijkste posten die behoren tot de sociale prestaties waarvoor de RVA bevoegd is. Hiertoe wordt een budgettaire indeling in diverse posten gehanteerd.

De beide indelingen verschillen op de volgende punten (met bedragen voor 2015):

- **SWT:**

In de indeling volgens groepen wordt het voltijds SWT (1 475,03 miljoen EUR) bij de vergoede werklozen gerekend, het halftijds brugpensioen (0,98 miljoen EUR) bij de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen. In de budgettaire indeling vormen het SWT en het halftijds brugpensioen samen een aparte groep.

- **Volledige werkloosheid:**

In de indeling volgens groepen wordt de volledige werkloosheid gedefinieerd zoals in hoofdstuk 3 van dit deel van het jaarverslag. Volgens budgettaire logica worden hieraan de tewerkgestelden in een beschutte werkplaats toegevoegd (1,94 miljoen EUR).

- **Werkloosheid in ruime zin:**

Dit is een hergroepering van diverse aan de werkloosheid gelieerde uitgaven die in het kader van de Zesde Staatshervorming op het federale niveau behouden blijven. De definitie wordt hier slechts gehanteerd in de indeling volgens budgettaire logica. Naast de volledige werkloosheid (budgettaire logica) bevat de hergroepering ook de werklozen in beroepsopleiding of studies (460,44 miljoen EUR), de deeltijds werkenden met IGU (197,50 miljoen EUR), de tijdelijk werklozen (488,16 miljoen EUR), de vrijstellingen voor PWA-activiteiten (15,32 miljoen EUR), de onthaalouders (3,38 miljoen EUR), senior- en jeugdvakantie (7,38 miljoen EUR), ontslagpremies en ontslagcompensatievergoedingen (155,58 miljoen EUR) en Activa PVP (5,14 miljoen EUR).

- **Aan tijdelijke werkloosheid verwante uitkeringen:**

Dit is een hergroepering van diverse aan de tijdelijke werkloosheid gelieerde uitgaven. De definitie wordt hier slechts gehanteerd in de indeling volgens uitkeringsgroep. Het bevat enerzijds een aantal groepen die volgens budgettaire logica als geheel worden ingedeeld in de werkloosheid in ruime zin, m.n. de onthaalouders en de senior- en jeugdvakantie. Anderzijds worden hieronder ook pleegzorg (0,19 miljoen EUR) en de niet bezoldigde periode in het onderwijs (33,20 miljoen EUR) geteld. De laatstgenoemde uitgave wordt volgens budgettaire logica gerekend bij de werklozen in studies.

- **Activeringsmaatregelen (behalve IGU):**

Binnen de indeling volgens budgettaire logica bevatten de activeringsmaatregelen de werklozen in beroepsopleiding (222,82 miljoen EUR) en in studies (237,61 miljoen EUR), de vrijstellingen voor PWA-activiteiten (15,32 miljoen EUR), Activa (167,87 miljoen EUR), de doorstromingsprogramma's (21,24 miljoen EUR), de opleidingsmaatregelen (11,89 miljoen EUR), de startbanen (0,43 miljoen EUR), SINE (58,61 miljoen EUR), de werkhervattingstoeslag (34,71 miljoen EUR) en de instapstages (11,58 miljoen EUR).

De indeling volgens uitkeringsgroep bevat in grote lijnen dezelfde categorieën, maar voegt hieraan nog de tewerkgestelden in een beschutte werkplaats toe (1,94 miljoen EUR), alsook de startbonus (4,17 miljoen EUR) en de kinderopvangtoeslag (0,73 miljoen EUR). De uitgaven voor de niet bezoldigde periode in het onderwijs (33,20 miljoen EUR), die volgens budgettaire logica zijn meegeteld bij de werklozen in studies, worden hier echter niet meegerekend.

Binnen de budgettaire logica kan men ten slotte het onderscheid maken tussen de uitgaven die in het kader van de Zesde Staatshervorming wordt geregionaliseerd en de uitgaven die op federaal niveau behouden blijft. De regionalisering betreft alle uitgaven beschreven bij activering volgens budgettaire logica, behalve de maatregelen gehergroepeerd binnen de werkloosheid in ruime zin. In het budget voor 2016 zijn nog slechts de (ramingen van) uitgaven opgenomen die tot het federale niveau behoren.

12.3.2 Evolutie van de uitgaven volgens groep

Tabel 12.3.I
Evolutie van de uitgaven in de drie groepen (in miljoen EUR)

	2000	2007	2014	2015	Evolutie 2000- 2015	Evolutie 2007- 2015	Evolutie 2014- 2015
Vergoede werklozen (incl. SWT)	4 925,33	6 215,98	6 912,21	6 298,10	+ 1 372,76	+ 1,3%	- 8,9%
Werkzoekenden	2 431,22	3 657,52	4 638,41	4 240,61	+ 1 809,39	+ 15,9%	- 8,6%
Niet-werkzoekenden	2 494,12	2 558,46	2 273,80	2 057,49	- 436,62	- 19,6%	- 9,5%
Werknemers ondersteund door de RVA	751,75	1 190,24	1 625,78	1 485,53	+ 733,78	+ 24,8%	- 8,6%
Tijdelijke werkloosheid	281,62	381,41	580,42	488,16	+ 206,54	+ 28,0%	- 15,9%
Aan TW verwante uitkeringen	15,60	33,37	45,18	44,16	+ 28,56	+ 32,3%	- 2,3%
Deeltijdse werknemers	145,90	191,64	244,86	197,50	+ 51,60	+ 3,1%	- 19,3%
Activeringsmaatregelen	308,63	583,81	755,32	755,72	+ 447,09	+ 29,4%	+ 0,1%
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	242,07	649,45	832,20	848,38	+ 606,31	+ 30,6%	+ 1,9%
Tijdskrediet	0,00	337,35	426,60	444,62	+ 444,62	+ 31,8%	+ 4,2%
Gewone LO	201,14	200,30	183,82	181,06	- 20,08	- 9,6%	- 1,5%
Thematische verloven	36,98	108,89	220,19	221,72	+ 184,75	+ 103,6%	+ 0,7%
Halftijds brugpensioen	3,95	2,91	1,59	0,98	- 2,97	- 66,4%	- 38,4%
Totaal	5 919,15	8 055,66	9 370,20	8 632,01	+ 2 712,86	+ 7,2%	- 7,9%

De evolutie van de uitgaven volgens groep gedraagt zich in grote lijnen conform aan die van het aantal klanten. In 2015 zijn de totale uitgaven in de drie groepen dan ook afgenomen op jaarbasis met 738,19 miljoen EUR of 7,9%. Die daling doet zich zowel voor in de vergoede werkloosheid als bij de werknemers die ondersteund worden door de RVA. Ook qua uitgaven noteren we de grootste daling op jaarbasis bij de werkzoekende vergoede werklozen (met name 397,80 miljoen EUR, wat neerkomt op een daling met 8,6%).

In tegenstelling tot de andere twee groepen laten de uitgaven voor werknemers die hun arbeidstijd aanpassen een stijging noteren met 16,18 miljoen EUR of 1,9% op jaarbasis. In tegenstelling tot de evolutie van het aantal klanten, noteren we hier slechts een geringe toename bij de uitgaven voor thematische verloven (+ 0,7%). Dat komt doordat de stijging van het aantal personen zich vooral voordoet bij de gedeeltelijke onderbrekingen. De gemiddelde uitkering ligt bijgevolg lager dan vorig jaar.

Tabel 12.3.II
Evolutie van de uitgaven volgens gewest (in miljoen EUR)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Werkzoekende vergoede werklozen (incl. werklozen met bedrijfstoeslag)	1 702,84 40,2%	1 771,19 41,8%	766,58 18,1%	4 240,61 100%
Niet-werkzoekende werklozen (incl. werklozen met bedrijfstoeslag)	1 326,79 64,5%	606,65 29,5%	124,05 6,0%	2 057,49 100%
Tijdelijk werklozen en aanverwante uitkeringen	290,60 54,6%	215,58 40,5%	26,13 4,9%	532,31 100%
Deeltijdse werknemers met een IGU	95,62 48,4%	77,46 39,2%	24,43 12,4%	197,50 100%
Activeringsmaatregelen	343,70 45,5%	336,02 44,5%	75,99 10,1%	755,72 100%
Loopbaanonderbreking en tijdskrediet (incl. halftijds brugpensioen)	612,47 72,2%	192,22 22,7%	43,69 5,2%	848,38 100%
Totaal 2015	4 372,02 50,6%	3 199,12 37,1%	1 060,87 12,3%	8 632,01 100%
Bevolking op beroepsleeftijd in 2015 (in duizend personen)	4 172,40 57,0%	2 343,13 32,0%	800,32 10,9%	7 315,86 100%
Totaal 2014	4 652,35 49,7%	3 549,08 37,9%	1 168,77 12,5%	9 370,20 100%
Totaal 2007	3 861,72 47,9%	3 226,60 40,1%	967,34 12,0%	8 055,66 100%
Totaal 2000	3 031,82 51,2%	2 255,22 38,1%	632,12 10,7%	5 919,15 100%
Vershil 2000 - 2007 (2000=100)	127,4	143,1	153,0	136,1
Vershil 2007 - 2015 (2007=100)	113,2	99,1	109,7	107,2
Vershil 2000 - 2015 (2000=100)	144,2	141,9	167,8	145,8
Vershil 2014 - 2015 (2014=100)	94,0	90,1	90,8	92,1

Bron: bevolkingsgegevens: ADSEI

De daling op jaarbasis van de uitgaven voor de drie groepen van uitkeringsgerechtigden doet zich voor in elk van de drie gewesten. Ze is het grootst in het Waals Gewest (- 9,9%), gevolgd door het Brussels Hoofdstedelijk (- 9,2%) en het Vlaams Gewest (- 6,0%).

De verdeling van de uitgaven per gewest verschilt per subgroep. Het Vlaams Gewest bereikt zijn grootste relatieve aandeel bij de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen door middel van loopbaanonderbreking of tijdskrediet (72,2%), het Waals Gewest bij de activeringsmaatregelen (44,5%) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij de werkzoekende vergoede werklozen (18,1%).

12.3.3

Evolutie van de uitgaven volgens budgettaire logica

Wij sluiten dit deel af met een weergave van de evolutie van de uitgaven volgens budgettaire logica. Wij beperken ons daarbij tot de belangrijkste posten die behoren tot de sociale prestaties waarvoor de RVA bevoegd is. Tabel 12.3.III en grafiek 12.3.I bieden hiertoe een weergave van de sociale prestaties die in het kader van de Zesde Staatshervorming op het federale niveau behouden zijn gebleven (cf. deel 12.3.1)*. Hieruit blijkt dat sinds 2013 algemeen een besparing met 1 103,1 miljoen EUR is gerealiseerd binnen die groep sociale prestaties.

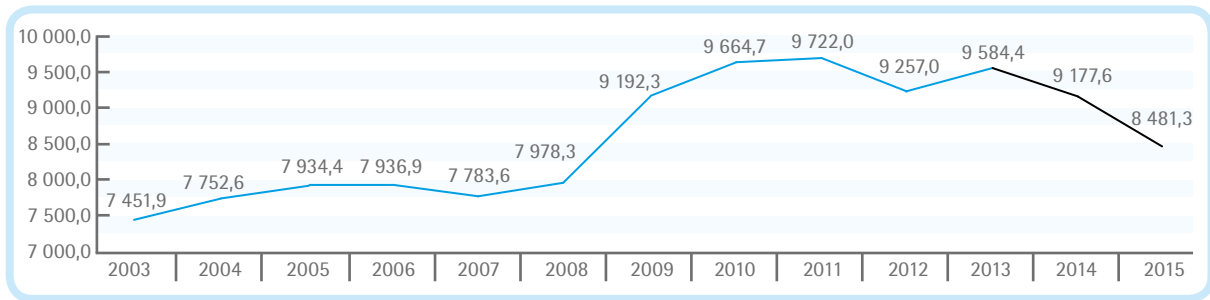
Tabel 12.3.III
Uitgaven van de RVA per belangrijkste post voor sociale prestaties op federaal niveau (in miljoen EUR)

	Werkloosheid in ruime zin	SWT	LO/TK	Totaal
2012	6 798,8	1 626,4	831,8	9 257,0
2013	7 147,8	1 606,7	829,9	9 584,4
Evol. 2012 - 2013	+ 349,0	- 19,7	- 1,9	+ 327,4
2013	7 147,8	1 606,7	829,9	9 584,4
2014	6 800,9	1 546,1	830,6	9 177,6
Evol. 2013 - 2014	- 346,9	- 60,6	+ 0,7	- 406,8
2014	6 800,9	1 546,1	830,6	9 177,6
2015	6 157,9	1 476,0	847,4	8 481,3
Evol. 2014 - 2015	- 643,0	- 70,1	+ 16,8	- 696,3
Samengevat:				
2013	7 147,8	1 606,7	829,9	9 584,4
2015	6 157,9	1 476,0	847,4	8 481,3
Evol. 2013 - 2015	- 989,9	- 130,7	+ 17,5	- 1 103,1

* Het gaat met andere woorden om een historisch coherente reeks, waarbij ook voor de jaren vòòr 2015 slechts die uitgaven zijn opgenomen die in het kader van de Zesde Staatshervorming op het federale niveau behouden zijn gebleven.

Grafiek 12.3.I

Evolutie van de uitgaven van de RVA per belangrijkste post voor sociale prestaties op federaal niveau (in miljoen EUR)

Tabel 12.3.IV ten slotte geeft voor de voorbije jaren een samenvattend overzicht van de uitgaven voor belangrijkste posten die behoren tot de sociale prestaties waarvoor de RVA bevoegd is. Die uitgaven zijn uitgedrukt in lopende prijzen, in constante prijzen en als procentuele evolutie sinds 2003. De uitgaven in lopende prijzen worden ook via een ratio vergeleken met het bbp in lopende prijzen. Verder worden ter referentie het overeenkomstige aantal uitkeringstrekkers, de bevolking op arbeidsleeftijd en de beroepsbevolking toegevoegd.

Tabel 12.3.IV

Uitgaven van de RVA per belangrijkste post voor sociale prestaties (in duizend EUR)

	2003 reël	2004 reël	2005 reël	2006 reël	2007 reël	2008 reël	2009 reël	2010 reël	2011 reël	2012 reël	2013 reël	2014 reël	2015 reël	2016 budget
In lopende prijzen														
VW ¹	4857578	5082499	5196533	5124195	4863204	4839551	5287134	5323976	5222602	5296414	5519757	5369875	4825011	4721576
Activering ²	644400	698401	707207	750579	790741	843392	866247	1044988	1334761	1192771	991072	1026234	979580	666761
TW	427564	404947	417038	401762	381410	430637	1052999	872802	647474	766774	824352	580419	488157	457185
Werkloosheid met bedrijfs-toeslag (VT + HT)	1188969	1233364	1256603	1300688	1359213	1442688	1501887	1591516	1637267	1626410	1606728	1546136	1476012	1360461
LO + TK	437108	491809	556410	589547	646531	699914	749452	782731	814336	831787	829876	830612	847400	825278
Totale uitgaven (in duizenden EUR)	7555619	7911020	8133791	8166771	8041099	8256182	9457719	9616013	9656440	9714156	9771785	9353275	8616159	8031261
Werkloosheid + SWT	1,088	1,113	1,132	1,149	1,195	1,219	1,227	1,260	1,260	1,294	1,320	1,320	1,320	1,331
LO + TK	1,086	1,112	1,130	1,149	1,189	1,219	1,225	1,258	1,258	1,289	1,320	1,320	1,320	1,331
In prijzen van 2003														
VW ¹	4857578	4966085	4994512	4852528	4425829	4318674	4686940	4596731	4509204	4453803	4550506	4426942	3977754	3860301
Activering ²	644400	682404	679714	710786	719625	752618	767911	902245	1152435	1003012	817043	846031	807569	545135
TW	427564	395672	400825	380462	347108	384288	933463	753579	559030	644787	679598	478500	402438	373789
Werkloosheid met bedrijfs-toeslag (VT + HT)	1188969	1205114	1207751	1231730	1236971	1287413	1331393	1374118	1413620	1367663	1324592	1274639	1216829	1112296
LO + TK	437108	480526	534744	557367	590325	623549	664358	675766	703052	700574	683020	683626	697443	673620
Totale uitgaven (in duizenden EUR)	7555619	7729801	7817546	7732874	7319858	7366542	8384065	8302438	8337341	8169839	8054759	7709737	7102033	6565141
In prijzen van 2003 (in%)														
VW ¹	100%	102,23%	102,82%	99,90%	91,11%	88,91%	96,49%	94,63%	92,83%	91,69%	93,68%	91,13%	81,89%	79,47%
Activering ²	100%	105,90%	105,48%	110,30%	111,67%	116,79%	119,17%	140,01%	178,84%	155,65%	126,79%	131,29%	125,32%	84,60%
TW	100%	92,54%	93,75%	88,98%	81,18%	89,88%	218,32%	176,25%	130,75%	150,80%	158,95%	111,91%	94,12%	87,42%
Werkloosheid met bedrijfs-toeslag (VT + HT)	100%	101,36%	101,58%	103,60%	104,04%	108,28%	111,98%	115,57%	118,89%	115,03%	111,41%	107,21%	102,34%	93,55%
LO + TK	100%	109,93%	122,34%	127,51%	135,05%	142,65%	151,99%	154,60%	160,84%	160,27%	156,26%	156,40%	159,56%	154,11%
Totale uitgaven	100%	102,31%	103,47%	102,35%	96,88%	97,50%	110,96%	109,88%	110,35%	108,13%	106,61%	102,04%	94,00%	86,89%
Bbp (in miljard EUR) ³	276,16	291,29	303,44	318,83	335,81	346,37	340,67	365,10	379,11	387,42	392,70	400,64	409,96	421,33

Vervolg tabel 12.3.IV

In lopende prijzen

VW ¹	1,76	1,74	1,71	1,61	1,45	1,40	1,55	1,46	1,38	1,37	1,41	1,34	1,18	1,12
Activering ²	0,23	0,24	0,23	0,24	0,24	0,24	0,25	0,29	0,35	0,31	0,25	0,26	0,24	0,16
TW	0,15	0,14	0,14	0,13	0,11	0,12	0,31	0,24	0,17	0,20	0,21	0,14	0,12	0,11
Werkloosheid met bedrijfs-toeslag (VT + HT)	0,43	0,42	0,41	0,41	0,40	0,42	0,44	0,44	0,43	0,42	0,41	0,39	0,36	0,32
LO + TK	0,16	0,17	0,18	0,18	0,19	0,20	0,22	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,20
Totale uitgaven (in% van het bbp)	2,74	2,72	2,68	2,56	2,39	2,38	2,78	2,63	2,55	2,51	2,49	2,33	2,10	1,91

In fysieke eenheden

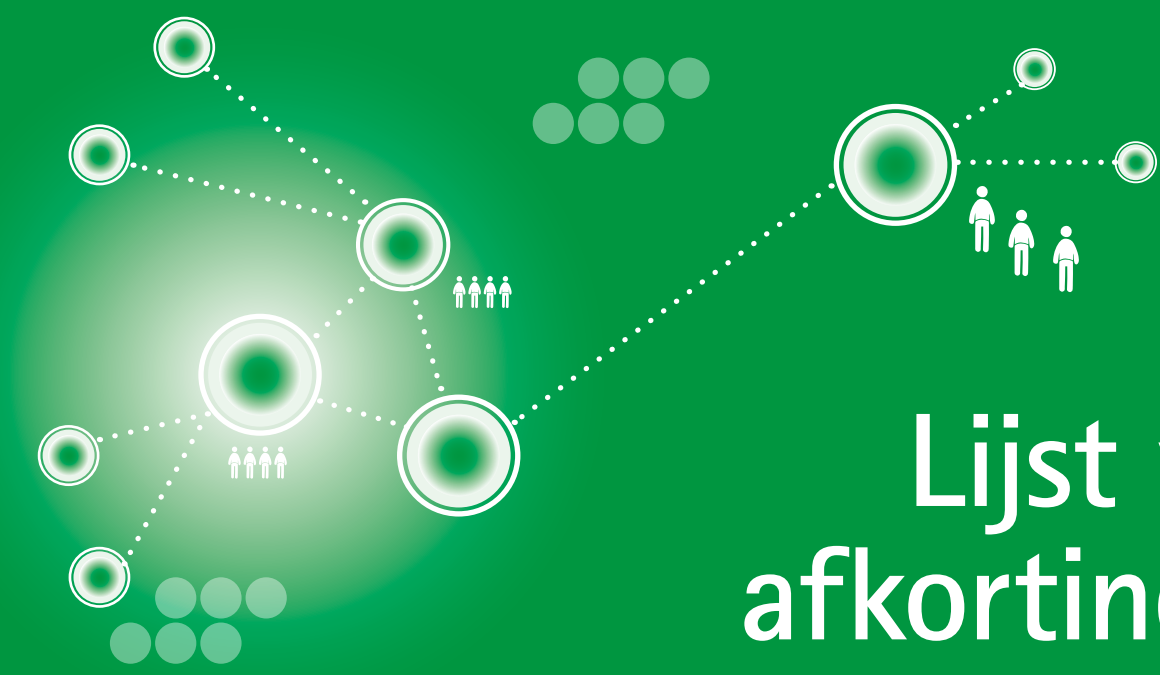
VW ¹	616392	629858	633995	616130	577534	543713	568074	566290	542381	531097	540037	526541	469323	450483
Activering ²	115815	126481	130474	139907	148253	152931	153203	172836	204264	189289	166403	168447	161840	89700
TW	142810	123701	131215	121514	119949	134736	210864	173286	140847	161340	168723	135118	124840	113233
Werkloosheid met bedrijfs-toeslag (VT + HT)	108988	110796	109891	111851	114320	115964	118111	120946	119881	115728	111851	107464	102066	93000
LO + TK	156583	176411	194848	210962	223319	235679	252429	265575	271290	272018	269527	276301	288107	277680
Totaal	1140588	1167247	1200423	1200364	1183375	1183023	1302681	1298933	1278663	1269472	1256541	1213871	1146176	1024096
Bevolking op arbeidsleeftijd ⁴	6805000	6835000	6879000	6942000	7012000	7074000	7124000	7180000	7225000	7247000	7259000	7268000	7278000	
Actieve bevolking ⁴	4769000	4849000	4922000	4957000	4977000	5031000	5075000	5118000	5159000	5190000	5196000	5225000	5243000	

¹ Zie deel 12.3.1 voor een beschrijving van de volledige werkloosheid volgens budgettaire logica. (UVW + vrijwillig deeltijdsen + vrijgestelde ouderen + vrijgestelden om sociale en familiale redenen + tewerkgestelden in een beschutte werkplaats)

² Zie deel 12.3.1 voor een beschrijving van activering volgens budgettaire logica. In het budget voor 2016 zijn slechts die uitgaven behouden die in het kader van de Zesde Staatshervorming op het federale niveau behouden blijven. (Vrijgestelden PWA + doorstroomprogramma's + opleidingsmaatregelen + startbanen + sine + activa + werkhervattings-toeslag + werklozen in beroepsopleiding + werklozen die studies volgen + deeltijds werkenden met een IGU.)

³ Bron: Federaal Planbureau - Economische Begroting 2015; Statistische bijlage: bbp en belangrijkste bestedingscategorieën tegen lopende prijzen (tabel B.1)

⁴ Bron: Nationale Bank van België

Lijst van afkortingen

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACCO	Activiteitencoöperatie
ACLVB	Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België
ACOD	Algemene Centrale der Openbare Diensten
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
ADG	Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft
ADMB	Algemeen Dienstbetoon voor Middenstandsberoepen
AD SEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
APE	Aides à la promotion de l'emploi (bevordering van de tewerkstelling in Wallonië)
ARAB	Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming
Art.	Artikel
ARZA	Algemeen Repertorium van de Zelfstandige Arbeiders
ASR	Aangifte sociaal risico
Bbp	Bruto binnenlands product
BBZ	Bureau Belgische Zaken
BCP	Business Continuity Plan
BO	Beroepsopleiding
BOC	Basisoverlegcomité
BPR	Business Process Reengineering
BS	Belgisch Staatsblad
CAF	Common Assessment Framework
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
Cass.	Cassatie
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCD	Centrale controledienst
CCOD	Christelijke Centrale der Openbare Diensten

CFIV	Cel voor Financiële Informatieverwerking
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
DmfA	Multifunctionele aangifte
DBR	Deeltijds werknemer met behoud van rechten
DOO	Dienst Organisatieontwikkeling
DSP	Doorstromingsprogramma
EAK	Enquête naar de arbeidskrachten
EER	Europese Economische Ruimte
EFQM	European Foundation for Quality Management
EGKS	Europese Gemeenschap voor Kolen- en Staalnijverheid
E-gov	E-government
EIPA	European Institute for Public Administration
EIS	Executive Information System
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
EMU	Europese Monetaire Unie
EPM	Expenditure Performance Management
EU	Europese Unie
Epv	Elektronisch proces-verbaal
EWE	Eerste werkervaringscontracten
FPB	Federaal Planbureau
FOD	Federale Overheidsdienst
Forem	Office communautaire et régional de la Formation professionnelle et de l'Emploi
FSO	Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers
GAK	Gemeenschappelijk Administratiekantoor
GDZ	Geïnformaliseerde directiezaal
Gesco	Gesubsidieerde contractueel
GGMMI	Gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen
GOB	Gespecialiseerd opleidings-, begeleidings- en bemiddelingscentrum
GOP	Globaal ontwikkelingsplan
HACCP	Hazard Analysis and Critical Control Points
HB	Hoofdbestuur
HIP	Herinschakelingsprogramma (Dienstenbanen)
HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid
HO	Hoger onderwijs
HRM	Human Resources Management
HSO	Hoger secundair onderwijs
HT	Halftijds
HVW	Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen
IBFFP	Institut Bruxellois Francophone pour la Formation Professionnelle
IFAPME	Institut wallon de Formation en Alternance et des indépendants et Petites et Moyennes Entreprises
IGSS	Institut grand-ducal de la Sécurité Sociale

IGU	Inkomensgarantie-uitkering
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
ISSA	International Security Association
IVSZ	Internationale Vereniging van Sociale Zekerheid
IW	In werking
IWZ	Inschrijving als werkzoekende
JAP	Jaaractieplan
KB	Koninklijk Besluit
KPI	Key Performance Indicator
KSZ	Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid
LATG	Loon en van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid Arbeidstijdgegevensbank
LO	Loopbaanonderbreking
LO/TK	Loopbaanonderbreking/Tijdskrediet
MB	Ministerieel Besluit
MBS	Milieubeheersysteem
MFP	Multifunctionele punten
MISUS	Management Information System for Unemployment Services
NAC	Nationale Administratieve Commissie
NAR	Nationale Arbeidsraad
NBB	Nationale Bank van België
NIC	Nationaal Intermutualistisch College
NIS	Nationaal Instituut voor de Statistiek
MBS	Milieubeheersysteem
METS	Methodology Team Support
MFP	Multifunctionele printer
NOC	Nationaal Opleidingscentrum
NV	Naamloze vennootschap
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OFO	Opleidingsinstituut van de Federale Overheid
OISZ	Openbare Instelling van Sociale Zekerheid
PLOT	Plaatselijke Loketten voor Tewerkstelling
POD	Programmatorische overheidsdienst
ProMES	Productivity Measurement and Enhancement System
PWA	Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap
RB	Regeringsbesluit
RIO	RVA Intranet ONEM
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RJV	Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie
RKW	Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers
RMT	Regie voor Maritiem Transport
RSVZ	Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

RSZPPO	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RVP	Rijksdienst voor Pensioenen
SELOR	Selectiebureau van de Federale Overheid
SEPP	Service Externe de Prévention et Protection
SES	Service d'Etudes et de la Statistique de la Région wallonne
SI	Sociale Inspectie
SINE	Programma's in de sociale inschakelingseconomie
SIOD	Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
SIPP	Service Interne de Prévention et Protection
SPC	Statistical Process Control
SPW	Service Public de Wallonie
STC	Subregionaal Tewerkstellingscomité
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
SWT	Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag
TK	Tijdskrediet
TOC	Tussenoverlegcomité
TSW	Toezicht Sociale Wetten
TW	Tijdelijk werkloze/tijdelijke werkloosheid
UAM	User access Management
UI	Uitbetalingsinstelling
UVW-NWZ	Niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze
UVW-WZ	Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VOIP	Voice Over Internet Protocol
VRT	Vlaamse Radio en Televisie
VSOA	Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt
VT	Voltijds
VTE	Voltijds equivalent
VVSG	Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten
VW	Volledig werkloze/volledige werkloosheid
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
W	Wet
WB	Werkloosheidsbureau
WSE	Werk en Sociale Economie
WZUA	Werkzoekende uitkeringsaanvragen